

Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2006

Feiten en trends inzake aard en omvang van criminaliteit in het bedrijfsleven

December 2006

Inhoud

1	Samenvatting	3
	1.1 Aard en omvang van criminaliteit tegen bedrijven	4
	1.2 Schade door criminaliteit	9
	1.3 Preventieve maatregelen	10
	1.4 Meldings- en aangiftegedrag	13
	1.5 Ervaring met en waardering van de politie	15
	1.6 Interne criminaliteit	16
	1.7 Belangrijkste resultaten 2006 ten opzichte van 2005	16
	1.8 Overzichtstabel resultaten 2004, 2005 en 2006	17
2	Inleiding	20
3	Sectorrapport Bouw	23
4	Sectorrapport Detailhandel	69
5	Sectorrapport Horeca	119
6	Sectorrapport Transport	166
7	Sectorrapport Zakelijke dienstverlening	207
	Onderzoeksverantwoording	251
	Management Summary	253
	Bijlagen	

1 Samenvatting

De Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) heeft als doel inzicht te geven in het slachtofferschap van Nederlandse bedrijven en de maatregelen die zij nemen om de criminaliteit terug te dringen. De MCB maakt het mogelijk om op basis van feiten en cijfers te discussiëren over de veiligheid van bedrijven en de maatregelen die nodig zijn om de veiligheid te vergroten. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkelingen door de jaren heen.

De onderzoeksvragen die aan de MCB ten grondslag liggen, luiden:

- Wat is de aard en omvang van de criminaliteit tegen bedrijven in Nederland?
- Wat is de aard en omvang van de schade bij bedrijven als gevolg van deze criminaliteit?
- Welke preventieve maatregelen nemen bedrijven tegen criminaliteit?
- Hoe is het meldings- en aangiftegedrag van bedrijven als zij slachtoffer zijn van criminaliteit?
- Wat is de ervaring en waardering van bedrijven met betrekking tot het optreden van de politie?
- Zijn er verschillen tussen sectoren op bovenstaande aspecten?
- Hoe verhouden zich de uitkomsten van dit onderzoek tot de nulmeting van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven die is uitgevoerd in 2004? Per sector gaat het daarbij vooral om het absolute aantal bedrijven dat met criminaliteit te maken krijgt, het totaal aantal delicten en de aard ervan.

Bovendien geven we antwoord op de vraag welk percentage van de bedrijven:

- criminaliteit als een probleem ervaart;
- preventieve maatregelen heeft genomen en/of deelneemt aan projecten;
- criminaliteit registreert;
- met een delict te maken heeft gehad;
- melding maakt van een delict bij de politie;
- tevreden is over de politie;
- te maken heeft met interne criminaliteit en hiertegen preventieve maatregelen neemt.

Het onderzoek is uitgevoerd in de volgende vijf¹ sectoren in het Nederlandse bedrijfsleven:

- Bouw;
- Detailhandel;
- Horeca;
- Transport;
- Zakelijke dienstverlening.

We presenteren in deze samenvatting een overkoepelende beschouwing van de resultaten uit het onderzoek. De vraag naar verschillen tussen sectoren wordt bij elk onderwerp apart beantwoord. We richten ons tevens op significante verschillen tussen de nulmeting in 2004 en de tweemeting in 2006. In de vijf sectorrapporten bespreken we bovendien significante

¹ In 2004 en 2005 vond het onderzoek in dezelfde vijf sectoren plaats en op eenzelfde grote schaal.

verschillen tussen branches binnen een sector en tussen bedrijven met een verschillende geografische ligging (stedelijke agglomeratie en regio).

In de overzichtstabel op pagina 18 en 19 treft u de belangrijkste cijfers per sector aan voor 2004, 2005 en 2006. Tevens zijn in deze tabel de betrouwbaarheidsmarges opgenomen die nodig zijn om de cijfers op de juiste wijze te kunnen interpreteren en vergelijken. Door een doeltreffende steekproeftrekking en tussentijdse bijsturing van de steekproef middels variantie-analyses, is het grotendeels gelukt betrouwbaarheidsmarges te realiseren van 10% of minder.

1.1 Aard en omvang van criminaliteit tegen bedrijven

Eén van de meest in het oog springende resultaten van de MCB 2006 is dat het gerapporteerde aantal delicten *of* gelijk is gebleven *of* significant is gedaald ten opzichte van 2004. Vooral het aantal inbraken en diefstallen is in veel sectoren significant gedaald in vergelijking met 2004.

Een kwart tot bijna de helft van alle bedrijfsvestigingen in de onderzochte sectoren heeft te maken met één of meer vormen van criminaliteit (algemeen slachtofferschap²). De detailhandel en de horeca zijn de sectoren die het meest geconfronteerd worden met criminaliteit. Toch is het algemeen slachtofferschap in de betreffende sectoren significant gedaald ten opzichte van 2004. In 2004 had 49% van de bedrijven in de detailhandel te maken met een of meer vormen van criminaliteit, in 2006 is dit gedaald naar 45%. Hetzelfde geldt voor de horeca: in 2004 was het algemeen slachtofferschap 47%, in 2006 is dit gedaald naar 43%. Ook in de andere sectoren - met uitzondering van de bouwsector - is het algemeen slachtofferschap significant gedaald ten opzichte van 2004. De zakelijke dienstverlening en de bouw hebben relatief het minst met criminaliteit te maken; respectievelijk 25% en 28% van de vestigingen is daar slachtoffer van criminaliteit.

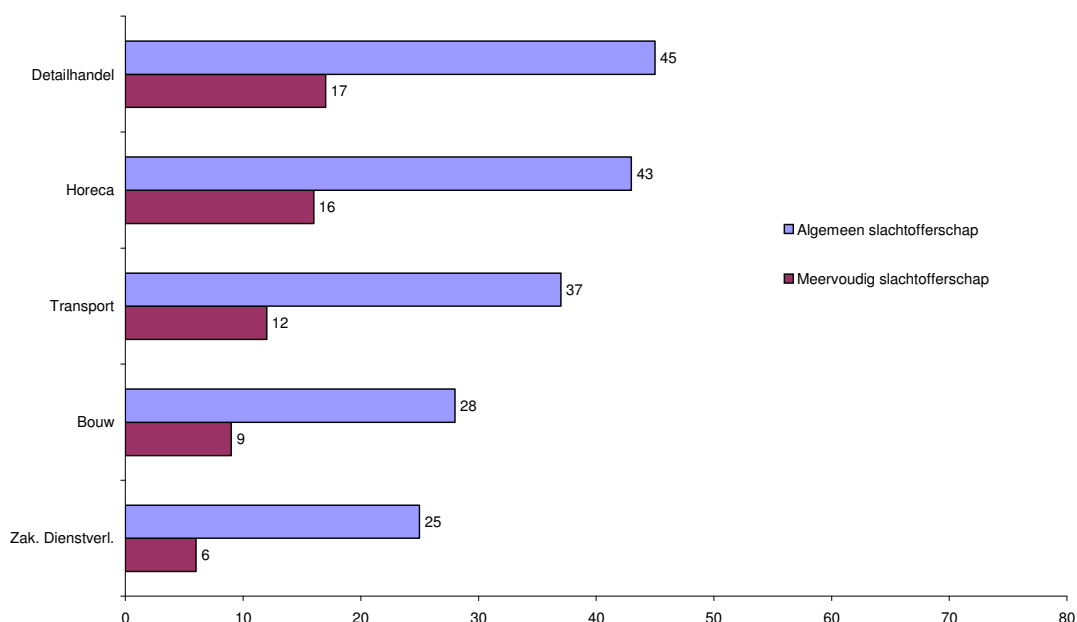
Naast algemeen slachtofferschap presenteren we in tabel 1 ook meervoudig slachtofferschap³. In de vijf onderzochte sectoren is tussen de 6% en 17% van de vestigingen slachtoffer geweest van meer dan één type delict. De detailhandel en de horeca worden zwaarder getroffen, maar het meervoudig slachtofferschap is in alle sectoren – met als uitzondering de bouwsector - significant gedaald ten opzichte van 2004. In de deelrapporten wordt tevens ingegaan op herhaald slachtofferschap⁴.

² Algemeen slachtofferschap: als een bedrijfsvestiging in de afgelopen 12 maanden één of meerdere malen slachtoffer is geweest van een delict.

³ Meervoudig slachtofferschap: als een bedrijfsvestiging in de afgelopen 12 maanden slachtoffer van verschillende type delicten is geweest.

⁴ Herhaald slachtofferschap: als een bedrijfsvestiging in de afgelopen 12 maanden vaker dan één keer slachtoffer is geweest van een delict (het kan hier gaan om één type delict, of verschillende type delicten).

1 | Algemeen en meervoudig slachtofferschap 2006 (in %)

Bron: TNS NIPO, 2006

Tabel 2 op de volgende pagina laat zien dat *diefstal* in de detailhandel net als in 2004 de meest voorkomende vorm van criminaliteit is. We constateren echter wel een significante afname van 300.000 delicten ten opzichte van 2004. Ook in de horeca, transportsector en de zakelijke dienstverlening is het aantal diefstallen gedaald ten opzichte van 2004.

Tevens laat tabel 2 zien dat het aantal *vernielingen* in de sectoren horeca, transport en zakelijke dienstverlening de meest voorkomende vorm van criminaliteit is. In de bouw en zakelijke dienstverlening nam het aantal vernielingen afgelopen jaar af ten opzichte van 2004.

Het aantal *inbraken* is het afgelopen jaar in alle sectoren, met uitzondering van de transportsector, gedaald in vergelijking met 2004.

Gewelddelicten komen ten opzichte van de andere gerapporteerde delicten minder vaak voor. In de horecasector worden in vergelijking met de andere sectoren relatief de meeste bedrijven getroffen door gewelddelicten. In de bouw en zakelijke dienstverlening komen gewelddelicten het minst vaak voor. In de detailhandel, transport en zakelijke dienstverlening is het percentage vestigingen dat in aanraking is geweest met gewelddelicten afgenomen.

2 | Aantallen delicten per sector en type delict in 2004, 2005 en 2006, met significante verschillen tussen 2004 en 2006

Delict		Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zak. dienstv.
Inbraak	2004	21.000	42.000	12.000	17.000	34.000
	2005	18.000	32.000	10.000	15.000	27.000
	2006	18.000	29.000	9.000	16.000	25.000
	<i>verschil</i>	-14%	-31%	-25%	-	-26%
Diefstal	2004	27.000	1.500.000	49.000	27.000	28.000
	2005	22.000	1.600.000	45.000	16.000	21.000
	2006	24.000	1.200.000	33.000	16.000	20.000
	<i>verschil</i>	-	-20%	-33%	-41%	-29%
Vernielingen	2004	24.000	86.000	38.000	19.000	47.000
	2005	18.000	88.000	37.000	19.000	38.000
	2006	19.000	89.000	38.000	18.000	39.000
	<i>verschil</i>	-21%	-	-	-	-17%
Geweld ⁵	2004	2 %	7 %	10 %	7 %	4 %
	2005	2 %	6 %	9 %	5 %	3 %
	2006	2 %	5 %	9 %	5 %	3 %
	<i>verschil</i>	-	-22%	-	-29 %	-19 %

Cijfers op grond van schattingen van respondenten

Bron: TNS NIPO, 2006

vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

De verschillen tussen 2004 en 2006 zijn berekend op basis van **onafgeronde** cijfers. Deze kunnen afwijken van verschillen berekend op basis van afgeronde cijfers, zoals weergegeven in deze tabel. In de sectorrapporten worden de onafgeronde cijfers weergegeven.

De mate waarin verschillende vormen van criminaliteit voorkomen in de vijf onderzochte sectoren, hangt samen met de aard van de sector (zie tabel 3). Zo is het niet verbazingwekkend dat *diefstal* vaker voorkomt in de detailhandel dan in andere sectoren (28% tegenover 5% tot en met 15% in de andere sectoren). Detailhandelsondernemingen – zoals bijvoorbeeld supermarkten en drogisterijen - zijn talrijk en hebben veel handzame producten uitgestald. Wel is het percentage bedrijven in de detailhandel waar diefstal voorkomt, gedaald ten opzichte van 2004, toen het 32% van de bedrijven in de detailhandel betrof. In de andere sectoren –met uitzondering van de bouwsector- is er ook sprake van een daling van het aantal bedrijven waar diefstal voorkomt ten opzichte van 2004.

In de transportsector en de zakelijke dienstverlening is het aantal bedrijven dat getroffen wordt door *vernieling* afgenomen. De horeca en de detailhandel worden - net als in 2004 – relatief het meest met vernieling geconfronteerd.

Voor *inbraak* geldt dat het percentage getroffen bedrijfsvestigingen in bijna alle sectoren significant is gedaald. Alleen in de bouwsector is het percentage niet significant gedaald. In

⁵ Gezien de beperkte incidentie van geweldsdelicten is het statistisch niet verantwoord om schattingen af te geven over het totaal aantal geweldsdelicten.

tabel 2 zien we echter wel een afname van het totaal aantal inbraken in de bouw. Het totaal aantal delicten komt dit jaar uit op 18.000, terwijl het in 2004 nog om 21.000 delicten ging.

Het deel van de vestigingen dat met *geweld* te maken heeft gekregen, is gedaald in de detailhandel, de transportsector en zakelijke dienstverlening.

3 | *Slachtofferschap per type delict per sector in 2004, 2005 en 2006 met significante verschillen tussen 2004 en 2006*

% bedrijven met		Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zak. dienstv.
Inbraak	2004	13	15	17	20	11
	2005	13	13	15	18	9
	2006	12	11	13	17	9
	<i>verschil</i>	-	-25%	-24%	-18%	-23%
Diefstal	2004	12	32	17	15	6
	2005	11	30	16	12	5
	2006	11	28	15	12	5
	<i>verschil</i>	-	-12%	-14%	-22%	-18%
Vernielingen	2004	12	18	24	17	12
	2005	10	20	24	16	11
	2006	11	18	23	15	10
	<i>verschil</i>	-	-	-	-14%	-13%
Geweld	2004	2	7	10	7	4
	2005	2	6	9	5	3
	2006	2	5	9	5	3
	<i>verschil</i>	-	-22%	-	-29%	-19%

Bron: TNS NIPO, 2006

vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

De verschillen tussen 2004 en 2006 zijn berekend op basis van **onafgeronde** cijfers. Deze kunnen afwijken van verschillen berekend op basis van afgeronde cijfers, zoals weergegeven in deze tabel. In de sectorrapporten worden de onafgeronde cijfers weergegeven.

1.1.1 Top10 procent van meest getroffen bedrijfsvestigingen per sector

In deze paragraaf onderscheiden we bedrijfsvestigingen die het meest te maken hebben gehad met criminaliteit: 10% bedrijven met het grootste aantal delicten. Deze groep vergelijken we met de overige getroffen bedrijven. Tevens beschrijven we in deze paragraaf kort hun kenmerken.

Algemene kenmerken van de vestiging

Bedrijven met een eigen bedrijfsterrein en eigen transportmiddelen behoren vaker dan andere bedrijven tot de top10 procent groep van meest getroffen vestigingen. Bedrijven in woonhuizen of gevestigd buiten een stedelijke agglomeratie, behoren minder vaak tot deze groep.

Sectorspecifieke kenmerken en locatie

- Binnen de top10 procent getroffen bedrijven binnen de **bouw**sector zijn burgerlijke en utiliteitsbedrijven en grond-, weg- en waterbouwbedrijven oververtegenwoordigd. In de **bouw**sector bevinden de meeste getroffen bedrijven zich vooral aan de rand van een stedelijke agglomeratie en betreft de vestigingslocatie meestal een bedrijfs- of industrie terrein. Verder beschikken deze bouwbedrijven meer dan gemiddeld over een eigen bedrijfsterrein en eigen transportmiddelen.
- Binnen de **horeca** zijn cafés oververtegenwoordigd in het top10 cluster. Restaurants komen juist relatief minder voor dan gemiddeld in het top10 cluster. De meest getroffen horecabedrijven zijn vaker in het centrum van de stad gevestigd.
- In de **transport**sector zijn tram- en taxibedrijven meer dan gemiddeld vertegenwoordigd in deze groep. De transportbedrijven met de meeste delicten zijn relatief vaak op een industrieterrein gevestigd.
- Onder de top10 getroffen bedrijven in de **detailhandel** bevinden zich veel drogisterijen, parfumerieën, warenhuizen en kledingzaken. Deze zijn vaker in een winkelcentrum gevestigd.
- Binnen de **zakelijke dienstverlening** zitten reisbureaus en advocatenkantoren vaker dan gemiddeld in de top10 van meest getroffen bedrijven. Verder zijn deze bedrijven relatief vaker in het centrum van een stad gevestigd.

Bewustzijn van het probleem

Bedrijfsvestigingen die vaak door criminaliteit getroffen worden, zien ook criminaliteit vaker als een probleem voor de bedrijfsvoering. Veel bedrijven in deze groep nemen maatregelen tegen criminaliteit en geven hier ook meer geld dan gemiddeld aan uit. Daarnaast registreren zij de voorgevallen criminaliteit vaker, laten zij zich vaker adviseren en doen zij vaker mee aan projecten.

Slachtofferschap

Naast algemeen slachtofferschap is het meervoudig slachtofferschap in de top10 van meest getroffen bedrijven hoger dan bij de overige getroffen bedrijven. Het percentage van de zwaarst getroffen bedrijven dat is geconfronteerd met meer dan één delictvorm varieert van 66% in de dienstverlening tot boven de 80% in de bouw en horeca.

Tabel 4 toont welk percentage van het totaal aantal delicten wordt gepleegd bij de top10 procent meest getroffen bedrijven. Een voorbeeld: 67% van het totaal aantal diefstallen binnen de detailhandelsector vindt plaats bij de 10% zwaarst getroffen vestigingen. Dit betekent dat zij 6 tot 7 keer vaker dan het gemiddelde van alle branches worden getroffen door diefstal.

4 | *Aandelen van totaal aantal delicten bij top10 procent meest getroffen bedrijven (%)*

% van totaal aantal delicten	Inbraak	Diefstal	Vernielingen
Bouw	27	36	36
Detailhandel	7	67	14
Horeca	18	58	47
Transport	37	50	49
Zakelijke dienstverlening	17	37	35

Bron: TNS NIPO, 2006

De mate waarin het delict bovengemiddeld voorkomt, varieert sterk. De top10 van meest getroffen bedrijven krijgt vooral meer dan gemiddeld met *diefstal* te maken. Voor de detailhandel en de horeca geldt dat 67% en 58% van alle diefstallen in deze twee sectoren wordt gepleegd binnen de top10 zwaarst getroffen bedrijfsvestigingen. Het merendeel van de diefstallen vindt dus plaats bij een beperkt aantal vestigingen.

De top10 meest getroffen bedrijven krijgt ook met een factor 1,5 (14%) tot 5 keer (49%) vaker dan gemiddeld te maken met *vernielingen*.

In de meeste branches (behalve bij detailhandel) komt bijna een vijfde (17%) tot bijna vier op de tien (37%) van de *inbraken* voor bij de top10 bedrijven met de meeste inbraken. Dit komt neer op een factor 1,5 tot 4 keer vaker dan gemiddeld.

1.2 Schade door criminaliteit

Criminaliteit kost geld. In onze schattingen houden we rekening met zowel directe als indirecte schade. Het totale schadebedrag van alle sectoren bij elkaar is *circa 569 miljoen euro*. De totale schade door criminaliteit is daarmee gedaald ten opzichte van 2004 (toen 686 miljoen euro). In verhouding met de totale schade in 2004, is dit een afname van 17%.

In tabel 5 is te zien dat vooral de detailhandel een relatief groot aandeel heeft in het totale schadebedrag; diefstal en inbraak vormen voor deze sector de grootste kostenpost. Wanneer er sprake is van een significante daling van geschatte schade in 2006 ten opzichte van 2004, is dit in de tabel in procenten weergegeven.

5 | Schadebedragen per sector en delict, in miljoenen euro's*- 2004, 2005 en 2006 (% verschil)

Schade:	Bouw			Detailhandel			Horeca			Transport			Zakelijke dienstverlening		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Inbraak	55	57	52	89	79	75	18	18	17	36	25	26	84	74	66
Diefstal	40	35	40	146	141	120	12	12	11	22	18	15	33	27	25
Vernieling	15	15	15	34	34	30	12	10	10	10	9	7	24	22	20
Overig incl. geweld	9	5	7	11	11	10	2	2	2	4	4	3	30	21	18
Totaal euro (mln.)	119	112	114	280	265	235	44	42	40	72	56	51	171	144	129
Overall geschatte schade 2004: 686 miljoen euro							Overall geschatte schade 2006: 569 miljoen euro -17%								

*Cijfers op grond van schattingen van respondenten in het onderzoek

Bron: TNS NIPO, 2006

vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

1.3 Preventieve maatregelen

Verreweg de meeste bedrijven lijken zich goed bewust te zijn van het feit dat ze slachtoffer kunnen worden van criminaliteit (tabel 6). Zo neemt tweederde van de bouwbedrijven (64%) preventieve maatregelen. In de vier andere sectoren ligt dit aandeel zelfs hoger (detailhandel, 80%, dienstverlening 75%, horeca 77% en transport 71%).

Bedrijven nemen meestal maatregelen met behulp van technische middelen. In het onderstaande overzicht is te zien dat bedrijven vaak kiezen voor het aanleggen van een alarm. Ook brengen veel bedrijven extra sloten aan op de deur.

6 | *Percentage bedrijven dat preventiemaatregelen neemt, en percentage bedrijven dat onderstaande maatregelen toepast, 2006 (top 3 grijs gearceerd)*

	Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zakelijke dienstverlening
Doet aan preventie:	64%	80%	77%	71%	75%
Alarm luid	40	50	51	48	49
Alarm stil	27	42	39	33	38
Extra sloten	34	27	28	26	32
Extra zwaar hang- en sluitwerk	18	12	13	11	18
Hekwerken	23	11	5	22	8
Beveiligingsdienst / portier	8	9	11	16	12
Extra verlichting	12	8	8	11	8
Camera's / infrarood	8	23	22	16	9

Bron: TNS NIPO, 2006

In het kader van criminaliteitspreventie constateren we dat het aantal bedrijven dat *advies* inwint over criminaliteitsbestrijding per sector uiteenloopt en groeit naarmate de ernst van de problematiek toeneemt. Tabel 7 op de volgende pagina laat zien dat een minderheid van de bedrijven advies inwint over criminaliteitspreventie.

De *aard* van het advies heeft vooral betrekking op elektronische beveiliging en het voorkomen van diefstal. In vergelijking met 2004 is het percentage bedrijven dat advies inwint kleiner. In 2006 heeft 17% van de bedrijven advies ingewonnen tegen 19% in 2004. Alleen in de sector bouw is het aantal bedrijven dat advies inwint niet gedaald, maar gelijk gebleven.

Bedrijven die het meest getroffen worden door criminaliteit (top10 procent) winnen vaker advies in dan gemiddeld; het gaat daarbij om ongeveer 3 keer zoveel bedrijven en betreft met name elektronische preventie en voorkomen van diefstal door derden of eigen personeel.

7 | Percentage bedrijven dat advies inwint of aan projecten deelneemt - 2004, 2005 en 2006

Sector	% Advies inwinnen	% Advies inwinnen	% Advies inwinnen	% Project deelname	% Project deelname	% Project deelname
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Bouw	12	13	11	3	4	3
Detailhandel	25	24	22	6	6	6
Horeca	21	20	19	8	8	8
Transport	19	18	17	5	5	5
Zakelijke dienstverlening	17	15	15	4	4	4
			-10%			
			-11%			
			-12%			

Bron: TNS NIPO, 2006

vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

Projecten zijn een andere manier voor bedrijven om zich tegen criminaliteit te wapenen. Bovendien vormen projecten voor bedrijven een mogelijkheid om met andere, meer innovatieve vormen van criminaliteitsbestrijding bekend te raken (tabel 7). Het aantal bedrijven dat deelneemt aan projecten met de politie of de gemeente varieert van 3% in de bouw tot 8% in de horeca.

De meeste projecten richten zich op het beveiligen van de omgeving (40%) en criminaliteitspreventie in algemene zin (36%). In de detailhandel en horeca speelt preventie van vandalisme ook een belangrijke rol (respectievelijk 23% en 25%). Van de bedrijven die aan beveiligingsprojecten deelnemen, neemt een op de vijf (20%) van de bedrijven deel aan het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Dit is meer dan in 2004 (16%).

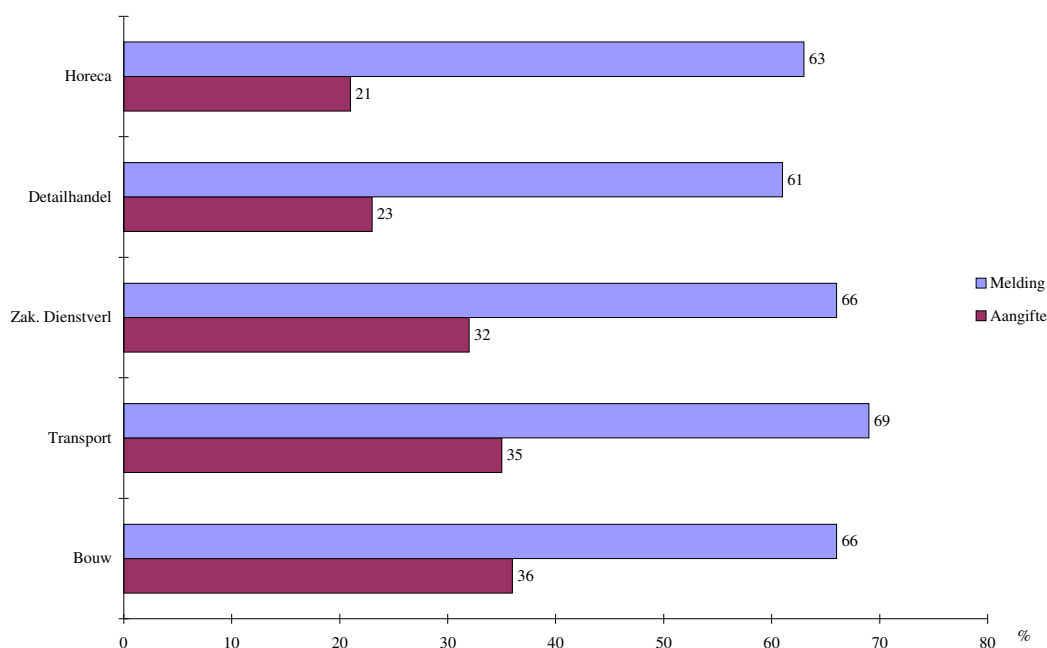
1.4 Meldings- en aangiftegedrag

Van *alle* bedrijven in de onderzochte branches - dus inclusief de bedrijven die niet met bepaalde delicten te maken hadden – heeft 21% in 2006 van één of meer delicten *melding*⁶ gemaakt bij de politie. In 2004 was dit percentage hoger, namelijk 25%. Van al deze bedrijven heeft 9% van één of meer delicten ook daadwerkelijk *aangifte* gedaan bij de politie. In 2004 was dit 11%.

Meldings- en aangiftegedrag per sector

Als we inzoomen op de getroffen bedrijven per sector en hun meldings- en aangiftegedrag tegen elkaar afzetten, zien we duidelijke verschillen (grafiek 8). Als we deze verschillen uitdrukken in percentages hebben we een maat die de verhouding tussen melding en aangifte weergeeft. Deze maat heet het verval, waarmee het verlies zichtbaar wordt van het deel van de bedrijven die uiteindelijk geen aangifte doen, maar wel de moeite namen om melding te maken. Grafiek 8 toont bovenaan de sector met het grootste verval en onderaan de sector met het kleinste verval.

8 | *Verhouding tussen melding en aangifte van getroffen bedrijven per sector in 2006*

Bron: TNS NIPO, 2006

⁶ Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Het melden van een delict is het op de hoogte stellen van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus formeel binnen.

Het verval is het grootst in de horeca: daar doet tweederde van de bedrijven die een delict melden uiteindelijk geen aangifte (zie zowel grafiek 8 als tabel 9). Ook veel getroffen bedrijven in de detailhandel doen wel melding maar toch geen aangifte: het verval is daar ook bijna tweederde (62%). Bovendien is het meldings- en aangiftegedrag in de detailhandel sinds 2004 afgenomen. In de bouw nemen relatief de meeste getroffen bedrijven de moeite om zowel melding als aangifte te doen; het verval is daar minder dan de helft (45%).

9 | Verval tussen meldings- en aangiftegedrag van getroffen bedrijven – 2004, 2005 en 2006

Sector	%	melding	melding	melding	aangifte	aangifte	aangifte	Verval	Verval	Verval
		2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Bouw		66	64	66	37	37	36	44 %	42 %	45%
Detailhandel		64	63	61	25	25	23	61 %	60 %	62%
Horeca		69	67	63	22	22	21	68 %	67 %	67%
Transport		70	68	69	35	33	35	50 %	51 %	49%
Zakelijke dienstverlening		65	60	66	31	31	32	52 %	48 %	52%

Bron: TNS NIPO, 2006

Meldings- en aangifte gedrag per type delict

Het onderzoek laat een verschil zien tussen het **meldingsgedrag** van *inbraak* en het meldingsgedrag van de andere vormen van criminaliteit. In totaal heeft 87% van de bedrijven die te maken hebben gehad met *inbraak* de politie hiervan op de hoogte gesteld. In alle sectoren wordt *inbraak* veel vaker gemeld dan de andere delicten;

- van minimaal 80% van de getroffen bedrijven in de transportsector
- tot maximaal 88% in de detailhandel.

Bij *gewelddelicten* liggen deze uitersten tussen

- 40% van de getroffen bedrijven in de bouw en
- 66% van de horecavestigingen;

bij *diefstal* tussen de

- 41% in de horeca en
- 67% van de getroffen bedrijven in de zakelijke dienstverlening;

en bij *vernieling* tussen

- de 44% van de getroffen bedrijven in de detailhandel en
- en 48% van de getroffen bedrijven in de zakelijke dienstverlening.

Het **aangiftegedrag** volgt hetzelfde patroon. Maar ook daar is er verschil in de mate van verval. Vooral bij *inbraak* valt op dat het aantal getroffen bedrijven dat melding maakt groot is; het aantal dat uiteindelijk aangifte doet, is echter veel kleiner. Voor de meeste delicten komt het verval uit in de ordegrootte van de helft tot tweederde. Relatief hoog is het verval bij *inbraak in de horeca* en *inbraak in de detailhandel*: 87% van de getroffen horecabedrijven maakt wel melding van *inbraak*, 20% doet aangifte. In de detailhandel doet 88% van de getroffen bedrijven melding en 25% aangifte.

De verwachting dat het melden of aangeven van een inbraak, diefstal of vernieling geen effect heeft of geen resultaat oplevert is bij *inbraak* de meest genoemde reden om geen melding te maken of aangifte te doen. Daarnaast noemt men dat de schade te klein is (binnen het eigen risico valt). Deze reden komt bij *diefstal* het vaakst voor om geen melding of aangifte te doen. Daarnaast noemt men bij diefstal gebrek aan bewijs als reden. Voor geweldsdelicten geldt dat de getroffen bedrijven vaker dan bij andere delicten aangeven dat zij het probleem zelf aanpakken.

1.5 Ervaring met en waardering van de politie

De tevredenheid over het optreden van de politie is sinds 2004 toegenomen. In de bouwsector, transportsector en zakelijke dienstverlening is circa de helft van de bedrijven die contact hadden met de politie voor een melding of aangifte, tevreden over het optreden van de politie bij dit contact. In de horeca (60%) en de detailhandel (59%) is zelfs 6 op de 10 bedrijven tevreden over de politie.

10 | Percentage bedrijven dat (zeer) tevreden is na contact over het optreden van de politie

Sector	% tevreden in 2004	% tevreden in 2005	% tevreden in 2006
Bouw	42	46	49
Detailhandel	51	55	59
Horeca	55	59	60
Transport	41	45	45
Zakelijke dienstverlening	50	50	50

Bron: TNS NIPO, 2006

vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

In vergelijking met 2004 zijn bedrijven significant minder vaak tevreden over de snelheid van de politie (25% in 2006 versus 28% in 2004). Niettemin is dit, samen met de klantvriendelijkheid van de politie, nog steeds de voornaamste reden voor de tevredenheid over het optreden van de politie.

Belangrijke redenen voor ontevredenheid blijven het ontbreken van zichtbaar resultaat en de perceptie dat de politie geen actie onderneemt naar aanleiding van de melding of aangifte. Deze redenen worden wel minder vaak genoemd dan in 2004. Het aantal bedrijven dat zegt dat aangifte doen ingewikkeld en tijdrovend is, is bijna gehalveerd sinds 2004. Bedrijven geven vaker dan in 2004 aan dat zij ontevreden zijn vanwege het uitblijven van terugkoppeling en vanwege de vermeende traagheid van het arriveren van de politie ter plaatse.

1.6 Interne criminaliteit

In de MCB 2006 is voor het eerst specifiek aandacht besteed aan interne criminaliteit. Interne criminaliteit wordt gedefinieerd als diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In totaal is 5% van alle bedrijfsvestigingen in aanraking gekomen met interne criminaliteit. Dit loopt uiteen van 9% in de sector horeca tot 3% in de zakelijke dienstverlening. In de detailhandel zegt 7% van de bedrijven getroffen te zijn door interne criminaliteit. In deze sector zien we wel een variatie naar type bedrijf: zo geeft 24% van de supermarkten aan met interne criminaliteit te maken te hebben.

De meest getroffen maatregel om interne criminaliteit tegen te gaan is het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel (41% van de bedrijven). Daarnaast stelt 36% van de bedrijven regels op voor het eigen personeel met betrekking tot interne criminaliteit. Bijna eenderde (30%) van de bedrijven doet standaard aangifte na het constateren van interne criminaliteit.

1.7 Belangrijkste resultaten 2006 ten opzichte van 2005

In de rapportage vergelijken we 2006 met de nulmeting van 2004. Het is echter ook interessant om een beeld te krijgen van de ontwikkelingen ten opzichte van 2005. Daarom beschrijven we in deze paragraaf de meest in het oog springende verschillen ten opzichte van vorig jaar.

Slachtofferschap

Wanneer we kijken naar verschillen tussen 2006 en 2005, zien we deze met name in de sectoren detailhandel en horeca. In deze twee sectoren is het algemeen slachtofferschap gedaald ten opzichte van 2005. Vorig jaar gaf nog de helft (49%) van de detailhandelbedrijven aan in aanraking te zijn geweest met één of meer vormen van criminaliteit. In 2006 is dit 45% van de bedrijven. Bij de horeca is dit gedaald van 45% naar 43%. Ook is bij deze sectoren het meervoudig slachtofferschap afgenomen. In de detailhandel is dit gedaald van 19% naar 17% en in de horeca is dit gedaald van 18% naar 16%. Bij de overige sectoren zijn zowel het algemeen als meervoudig slachtofferschap gelijk gebleven.

Binnen de sectoren detailhandel en horeca ervaart men criminaliteit in vergelijking met vorig jaar minder als een probleem. In de detailhandel ervaart 37% dit als een probleem tegen 40% vorig jaar. Het percentage dat preventie maatregelen neemt is hier gedaald van 82% tot 80%. Bij de horeca is het percentage dat criminaliteit als een probleem ervaart gedaald van 32% tot 30%. Bij de overige sectoren is dit gelijk gebleven.

Inbraak

Bij de detailhandel is het totaal aantal inbraken gedaald van 32.000 naar 29.000. Hoewel in de horeca het percentage bedrijven dat in aanraking is gekomen met inbraak wel is gedaald,

is het totaal aantal inbraken niet gedaald. Bij de overige sectoren is het aantal inbraken ten opzichte van 2005 gelijk gebleven.

Diefstal

Ook voor diefstallen geldt dat deze afgenomen zijn ten opzichte van 2005 in de sectoren detailhandel en horeca. In de sector detailhandel is het aantal diefstallen gedaald van 1.6 miljoen naar 1.2 miljoen. De totale schade die hiermee gepaard gaat is gedaald van € 141 miljoen in 2005 naar € 120 in 2006.

In de horeca is het aantal diefstallen gedaald van totaal 45.000 in 2005 tot 33.000 in 2006. Hier is de totale schade echter niet gedaald. In de overige sectoren is het aantal diefstallen onveranderd.

In de detailhandel is het aantal getroffen bedrijven dat melding doet van diefstal ook gedaald (van 48% naar 45%). In de overige sectoren is dit niet veranderd, behalve in de zakelijke dienstverlening. Hier is het percentage getroffen bedrijven dat melding doet gestegen van 59% naar 67%. Tevens is het percentage dat aangiftes doet toegenomen (van 33% tot 39%).

Vernieling

In alle sectoren is het totaal aantal vernielingen onveranderd. Alleen in de detailhandel is het percentage dat aangeeft in aanraking te zijn geweest met vernieling wel gedaald van 20% naar 18%. In deze sector is de totale schade gedaald van € 34 miljoen naar € 30 miljoen.

Geweld

In de detailhandel is het percentage bedrijven dat in aanraking komt met geweldsdelicten gedaald van 6% in 2005 tot 5% in 2006. Voor de overige sectoren zijn er geen verschillen met 2005.

1.8 Overzichtstabel resultaten 2004, 2005 en 2006

Tot slot hebben we op de volgende twee pagina's een samenvattende tabel opgenomen, waarin de meest relevante cijfers voor zowel 2004, 2005 als 2006 per sector op een rij staan.

2006 - 2004	Bouw 2004	Bouw 2005	Bouw 2006	Detail- handel 2004	Detail- handel 2005	Detail- handel 2006	Horeca 2004	Horeca 2005	Horeca 2006	Transport 2004	Transport 2005	Transport 2006	Zakelijke dienstverl. 2004	Zakelijke dienstverl. 2005	Zakelijke dienstverl. 2006
Steekproefomvang (afgerond) n	5.700	6.400	5.800	8.800	9.000	11.800	8.900	9.500	6.200	6.500	3.900	4.800	7.800	9.300	9.000
% ervaart criminaliteit als een probleem (enigszins+ernstig)	25	22	22**	42	40	37**	34	32	30**	38	34	32**	22	19	19**
% neemt prevent. maatregelen	66	65	64*	81	82	80	77	77	77	73	72	71*	74	76	75
% registreert criminaliteit	16	18	18**	22	24	24**	18	20	20**	26	27	26	17	18	19**
% neemt deel aan projecten	3	4	3	6	6	6	8	8	8	5	5	5	4	4	4
% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	42	46	49**	51	55	59**	55	59	60**	41	45	45**	50	50	50
Slachtofferschap															
% slachtofferschap algemeen	30	28	28	49	49	45**	47	45	43**	42	39	37**	29	26	25**
% meervoudig slachtofferschap	10	8	9	20	19	17**	19	18	16**	16	14	12**	8	6	6**
Inbraak															
% bedrijven waar voorkomt	13	13	12	15	13	11**	17	15	13**	20	18	17**	11	9	9**
Gemiddelde frequentie	2,2	2,0	2,1	1,9	1,6	1,7	1,8	1,7	1,8	2,9	2,9	3,2	1,8	1,8	1,7
Raming totaal aantal delicten	21.000	18.000	18.000**	42.000	32.000	29.000**	12.000	10.000	9.000**	17.000	15.000	16.000	34.000	27.000	25.000**
Relatieve marge aantallen	8,1 %	6,9 %	7,6%	6,4 %	7,0 %	6,2%	6,5 %	6,5 %	10,3%	7,9 %	9,9 %	10,9%	7,2 %	7,2 %	7,6%
Raming totale schade (mln euro)	€ 55	€ 57	€ 52	€ 89	€ 79	€ 75**	€ 18	€ 18	€ 17	€ 36	€ 25	€ 26**	€ 84	€ 74	€ 66**
Relatieve marge bedragen	8,9 %	7,6 %	8,8%	6,6 %	7,9 %	6,6%	7,7 %	7,9 %	9,8%	7,8 %	9,3 %	9,5%	8,0 %	8,1 %	8,3%
% getroffen dat melding doet	84	87	86	88	87	88	88	89	87	83	83	80	89	90	87
% getroffen dat aangifte doet	41	47	45	26	25	25	20	19	20	35	36	35	36	39	34

* significant verschil 2004 - 2006 met 95% betrouwbaarheid (significantieniveau van 5%)

** zeer significant verschil 2004 - 2006 met 99% betrouwbaarheid (significantieniveau van 1%)

	Bouw 2004	Bouw 2005	Bouw 2006	Detail- handel 2004	Detail- handel 2005	Detail- handel 2006	Horeca 2004	Horeca 2005	Horeca 2006	Transport 2004	Transport 2005	Transport 2006	Zakelijke dienstverl. 2004	Zakelijke dienstverl. 2005	Zakelijke dienstverl. 2006
Diefstal															
% bedrijven waar voorkomt	12	11	11	32	30	28*	17	16	15*	15	12	12*	6	5	5**
Gemiddelde frequentie	3,5	3,0	3,2	31,9	35,4	28,4	7,2	6,9	5,6	6,6	4,6	4,8**	2,8	2,6	2,4
Raming totaal aantal delicten	27.000	22.000	24.000	1.500.000	1.600.000	1.200.000**	49.000	45.000	33.000**	27.000	16.000	16.000**	28.000	21.000	20.000**
<i>Relatieve marge aantallen</i>	10,4 %	9,0 %	9,7%	8,5 %	10,7 %	7,6%	12,4 %	12,6 %	12,9%	17,0 %	14,0 %	18,2%	16,1 %	12,1 %	13,3%
Raming totale schade (mln €)	€ 40	€ 35	€ 40	€ 146	€ 141	€ 120**	€ 12	€ 12	€ 11	€ 22	€ 18	€ 15**	€ 33	€ 27	€ 25**
<i>Relatieve marge bedragen</i>	10,7 %	9,8 %	10,6%	5,0 %	4,7 %	4,6%	9,5 %	10,8 %	11,3%	10,7 %	11,7 %	13,8%	12,1 %	11,8 %	12,1%
% getroffen en dat melding doet	51	51	51	47	48	45	45	44	41	63	63	60	65	59	67
% getroffen en dat aangifte doet	31	31	29	18	19	17	19	19	17	35 ^a	33	32	40	33	39
Vernieling															
% bedrijven waar voorkomt	12	10	11	18	20	18	24	24	23	17	16	15*	12	11	10**
Gemiddelde frequentie	3,1	2,7	2,8	3,2	3,1	3,4	4,1	4,1	4,3	4,0	4,3	4,4	2,5	2,2	2,5
Raming totaal aantal delicten	24.000	18.000	19.000**	86.000	88.000	89.000	38.000	37.000	38.000	19.000	19.000	18.000	47.000	38.000	39.000*
<i>Relatieve marge aantallen</i>	12,7 %	11,3 %	10,9%	7,9 %	8,5 %	8,5%	7,3 %	8,3 %	10,0%	10,5 %	15,3 %	14,0%	11,0 %	8,6 %	12,3%
Raming totale schade (mln €)	€ 15	€ 15	€ 15	€ 34	€ 34	€ 30**	€ 12	€ 10	€ 10**	€ 10	€ 9	€ 7**	€ 24	€ 22	€ 20*
<i>Relatieve marge bedragen</i>	10,7 %	9,4 %	10,2%	6,6 %	6,5 %	5,8%	6,0 %	6,8 %	7,2%	8,8 %	10,9 %	10,6	8,6 %	8,6 %	9,2%
% getroffen en dat melding doet	46	46	47	46	44	44	46	45	45	50	50	47	47	46	48
% getroffen en dat aangifte doet	25	24	24	17	18	17	14	15	13	22 ^a	22	23	21	26	23
Geweld															
% bedrijven waar voorkomt	2	2	2	7	6	5**	10	9	9	7	5	5**	4	3	3**
<i>Relatieve marge percentage</i>	18,4 %	15,3 %	17,1%	7,5 %	9,9 %	6,9%	6,4 %	6,8 %	8,2%	9,0 %	13,9 %	12,3%	10,9 %	12,8 %	11,9%
Gemiddelde frequentie	3,3	2,5	2,8	4,5	4,9	4,8	4,3	4,1	3,8	6,7	6,8	4,5	3,6	3,4	3,8
% getroffen en dat melding doet	56	42	40**	59	57	52**	68	64	66	56	59	56	55	53	53
% getroffen en dat aangifte doet	30 ^a	23	17**	15 ^a	14	12	17 ^a	16	16	22	18	23	21	21	22
Overige vormen criminaliteit															
% bedrijven waar voorkomt	3	3	4	6	5	5**	7	5	5**	5	5	4*	7	6	5**
Gemiddelde frequentie	11,5	5,8	6,5	18,9 ^a	24,1	11,8*	14,6	19,8	15,9	21,3	33,6	22,1	36,8	31,3	33,5
Raming totaal aantal delicten	27.000	14.000	16.000	170.000 ^a	200.000	86.000**	40.000	42.000	33.000	33.000	49.000	26.000	440.000	340.000	300.000
Raming totale schade (mln €)	€ 8,5	€ 5	€ 7	€ 11	€ 11	€ 10	€ 2,3	€ 2	€ 2	€ 4 ^a	€ 4	€ 3	€ 30	€ 21	€ 18**
% getroffen en dat melding doet	36	39	37	46	43	44	52	54	52	45	39	48	29	28	29
% getroffen en dat aangifte doet	18	18	16	18	19	16	12 ^a	15	15	24 ^a	17	21	13 ^a	14	13

2 Inleiding

Informatie voor beleid op het gebied van criminaliteitsbeheersing en veiligheid

De Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) heeft als doel ontwikkelingen in het slachtofferschap van criminaliteit bij Nederlandse bedrijven vast te stellen en inzicht te geven in de maatregelen die bedrijven nemen om de criminaliteit terug te dringen. Daarnaast dient het informatie op te leveren over de maatschappelijke effecten van het veiligheidsbeleid. De MCB maakt het mogelijk om op basis van feiten en cijfers te discussiëren over de veiligheid van bedrijven en de maatregelen die nodig zijn om de veiligheid te vergroten.

Onderzoek omtrent veiligheid in de samenleving heeft een hoge attentiewaarde. Burgers en bedrijven hechten groot belang aan de veiligheid in de samenleving en het onderwerp staat hoog op de politieke agenda. Dit noopt tot consciëntieus onderzoek naar de feiten en cijfers over criminaliteit en veiligheid in het bedrijfsleven, die onweerlegbaar dienen te zijn. De MCB voorziet hierin.

Nulmeting in 2004

Na het verschijnen van het Veiligheidsprogramma 'Naar een veiliger samenleving' in oktober 2002, dient stelselmatig over de voortgang van het programma en de bereikte maatschappelijke effecten aan de Tweede Kamer gerapporteerd te worden. Op het terrein van de criminaliteit bij het bedrijfsleven worden hiervoor met name twee indicatoren gehanteerd: *diefstal bij de detailhandel* en *geweld bij het bedrijfsleven*. Om de criminaliteits- en veiligheidssituatie voor het gehele Nederlandse bedrijfsleven te onderzoeken, werd in 2002 het MBI (Monitor Bedrijven en Instellingen) onderzoeksinstrument ontwikkeld en ingezet. Echter de spreiding van deze meting bleek voor het aantal delicten aanzienlijk te zijn. In 2004 is daarom besloten om de steekproefomvang met een factor zeven te verhogen om op deze manier hogere betrouwbaarheidsmarges te garanderen en nauwkeuriger schattingen af te geven. Het onderzoek kreeg tevens een andere naam, *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven* (MCB), omdat vanaf 2004 alleen nog bedrijven en geen instellingen in het onderzoek zijn meegenomen. De meting in 2004 fungeert als nulmeting.

Vergelijkbare aanpak in vervolgmetingen

In navolging van MCB 2004 en 2005 is in 2006 een nieuwe meting uitgevoerd. Door een ongewijzigde aanpak is vergelijking tussen de metingen mogelijk (gemaakt). De eis was een goede vergelijking te kunnen maken met de resultaten van de nulmeting – de MCB meting van 2004. De opzet van het onderzoek is daarom ongewijzigd wat omvang en inhoud betreft. In dit rapport wordt met name een vergelijking met de resultaten uit 2004 gemaakt.

Het onderzoek is in 2006 – net als in 2005 en 2004 – gericht op de volgende **vijf sectoren**⁷:

- Detailhandel
- Bouw
- Horeca

⁷ Ten opzichte van de MCB 2004 zijn dit dezelfde sectoren.

- Transport
- Zakelijke dienstverlening

In de MCB zijn vragen gesteld over inbraak, diefstal, vernieling, geweld en overige criminaliteit. In 2006 zijn voor het eerst vragen gesteld over interne criminaliteit, waaronder we in dit geval verstaan diefstal van geld of goederen door het eigen personeel.

Gebruikers

De primaire gebruikers van dit onderzoek zijn de ministeries van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De informatie uit de MCB dient voor het sturen van het veiligheidsbeleid en ter politieke verantwoording. Daarnaast is er een brede kring van andere (potentiële) gebruikers met voor elk een specifieke gebruikswaarde:

- *bedrijven en koepelorganisaties*: de MCB biedt zicht op de criminaliteitsproblemen in de eigen sector, een overzicht van de eigen inspanningen en die van de politie. Daarnaast kan de MCB bedrijven mobiliseren voor een gezamenlijke aanpak van veiligheidsproblemen;
- *gemeenten en de politiekorpsen* die een belangrijke rol vervullen bij de handhaving van veiligheid;
- *andere ministeries*: op departementaal niveau biedt de monitor beleidsinformatie, zowel over de ontwikkeling van criminaliteit als over de inspanningen van de politiekorpsen en bedrijven. Aangezien veiligheid een belangrijk aspect is van de kwaliteit van het ondernemersklimaat, heeft ook het ministerie van Economische Zaken steeds meer aandacht voor het onderwerp.

Opzet van de rapportage

Deze rapportage bevat de resultaten voor de MCB meting 2006. Bij het opstellen van dit rapport is gekozen voor een beschrijvende weergave van de criminaliteits- en veiligheids-situatie in vijf sectoren. Door de aard van de gestelde vragen en de zeer grote steekproefomvang (37.695 ondervraagde bedrijfsvestigingen) leent het onderzoek zich goed voor het bestuderen van operationele en beleidsvoorbereidende vraagstukken. Zo is in dit rapport na te lezen hoe beleid van de overheid in de cijfers tot uitdrukking komt, bijvoorbeeld als het gaat om het terugbrengen van criminaliteit, het stimuleren van ondernemers tot het nemen van maatregelen of het vergroten van de tevredenheid van ondernemers met het optreden van de politie. Het spiegelen van de onderzoeksuitkomsten aan beleidsdoelstellingen behoorde echter niet tot de verstrekte opdracht.

De *delicten* staan centraal in de rapportage: met name het vaststellen van het aantal gepleegde delicten. Per delict behandelen we voorts een aantal zaken: mate waarin delict voorkomt, schade, meldings- en aangiftegedrag en (mogelijk) daderschap. Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Het melden van een delict is het op de hoogte stellen van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus formeel binnen. Ook beschrijven we de tevredenheid van bedrijven met het optreden van de politie.

Waar relevant wordt in een sectorrapport een uitsplitsing gepresenteerd naar *branche, regio en stedelijke ligging (agglomeratie)*. Voor de vergelijking naar regio is het uitgangspunt de indeling naar de Nielsen-gebieden, een in de marketing gebruikelijke indeling van Nederland in vijf gebieden. Het betreft de volgende vijf regio's:

- 1) de Randstad: de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag met randgemeenten;
- 2) het westen: de overige gemeenten in de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht;
- 3) het noorden: de provincies Groningen, Friesland en Drenthe;
- 4) het oosten: de provincies Overijssel, Gelderland en Flevoland;
- 5) het zuiden: de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

In bijlage 1 is weergegeven hoe deze gebieden zich verhouden tot de bestaande politieregio's.

Het onderscheid naar agglomeratie betreft drie groepen bedrijven, namelijk:

- 1) vestigingen die in het centrum van een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd;
- 2) vestigingen die aan de rand van een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd;
- 3) vestigingen die buiten een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd.

In verband met de leesbaarheid spreken we in de rest van dit rapport niet meer over 'stedelijke agglomeratie' maar voornamelijk over 'stedelijke ligging' en 'stad'.

De bedrijven zijn op *vestigingsniveau* ondervraagd. Omwille van de leesbaarheid spreken wij in het vervolg ook wel over bedrijven of organisaties in plaats van vestigingen.

Nauwkeurigheid van de resultaten

De resultaten die wij in dit rapport presenteren, zijn gebaseerd op steekproefonderzoek. Dit betekent dat voor de uitkomsten een bepaalde mate van nauwkeurigheid geldt. De betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de meting in 2006 hebben zwaar gewogen in de onderzoeksopzet.

In het rapport vermelden wij onderaan grafieken en tabellen altijd de basis. De *basis* is het ongewogen aantal ondervraagde vertegenwoordigers van bedrijfsvestigingen waarop die resultaten zijn berekend. De basis geeft een indicatie van de betrouwbaarheid van de resultaten. Het Handboek MCB bevat een uitgebreide methodologische verantwoording, waarin nader wordt ingegaan op onder andere de betrouwbaarheidsmarges. De cijfers die in grafieken en tabellen staan vermeld, zijn gewogen op sector en vestigingsgrootte.

Wanneer sprake is van relevante significante verschillen bijvoorbeeld tussen sectoren, branches, regio's of stedelijke ligging, besteden wij daar bij de bespreking aandacht aan. In de andere gevallen kunt u aannemen dat de verschillen vanuit statistisch oogpunt onvoldoende betekenisvol zijn om te vermelden. Het Handboek bevat een meer gedetailleerde methodologische verantwoording.

Amsterdam,
december 2006

Inhoud sector Bouw

	Kerncijfers sector Bouw	25
	Achtergrondkenmerken bouwsector	26
1	Slachtofferschap criminaliteit	27
1.1	Slachtofferschap algemeen	27
1.2	Meervoudig slachtofferschap	27
1.3	Probleemervaring criminaliteit	28
2	Registratie criminaliteit	30
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	30
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	30
2.2.1	Overzicht registratie delicten	31
2.3	Wijze van registreren criminaliteit	32
3	Preventieve maatregelen	33
3.1	Mate van preventieve maatregelen	33
3.2	Meest gebruikte preventiemaatregelen	33
3.3	Totale investeringen preventiemaatregelen	34
4	Inbraak	35
4.1	Percentage bouwbedrijven waar inbraak voorkomt	35
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	35
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	36
4.4	Totale schade door inbraak	37
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	38
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	38
4.7	Registratie van inbraken door politie	39
4.8	Aantal aangiftes bij politie	39
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	40
5	Diefstal	41
5.1	Percentage bouwbedrijven waar diefstal voorkomt	41
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	41
5.3	Locatie diefstallen uit transportmiddelen	43
5.4	Totale schade door diefstal	43
5.5	Aantal meldingen diefstal bij politie	44
5.6	Redenen om diefstal niet te melden	44
5.7	Registratie van diefstal door politie	45
5.8	Aantal aangiftes van diefstal	45
5.9	Vermoedelijke dader bij diefstal	46
6	Vernieling	47
6.1	Percentage bouwbedrijven waar vernieling voorkomt	47
6.2	Totaal aantal vernielingen	47
6.3	Locatie van vernielingen aan vervoersmiddelen	48

6.4	Totale schade door vernielingen	49
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	49
6.6	Redenen om vernieling niet te melden	49
6.7	Registraties van vernielingen door politie	50
6.8	Aangiftes van vernieling	50
6.9	Vermoedelijke dader bij vernieling	50
7	Geweld	52
7.1	Percentage bouwbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	52
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	52
7.3	Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie	53
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	53
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	53
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	54
8	Overige vormen van criminaliteit	55
8.1	Percentage bouwbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen	55
8.2	Totaal aantal overige delicten	55
8.3	Totale schade overige criminaliteit	56
8.4	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit	56
8.5	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	56
8.6	Registratie van overige criminaliteit door politie	57
8.7	Vermoedelijke dader van overige vorm van criminaliteit	57
9	Interne criminaliteit	58
9.1	Percentage bouwbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	58
9.2	Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit	58
10	Tevredenheid politie	59
10.1	Contact met politie omtrent delicten	59
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	61
10.3	Aspecten waarover bouwbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	62
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	62
11	Advies inwinnen en project participatie	64
11.1	Aantal bouwbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	64
11.2	Terreinen waarop bouwbedrijven advies inwinnen	65
11.3	Partijen waarbij bouwbedrijven advies inwinnen	65
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	66
11.5	Soort projecten waaraan bouwbedrijven deelnemen	66
11.6	Organisatoren van projecten	68

Kerncijfers sector Bouw

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Bouw

	2004	2005	2006 toename/ afname		2004	2005	2006 toename/ afname
% slachtofferschap algemeen	30	28	28	% Neemt preventieve maatregelen	66	65	64 -3%
% meervoudig slachtofferschap	10	8	9	% Neemt deel aan projecten	3	4	3
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	25	22	22 -12%	% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	42	46	49 +17%
% Registreert criminaliteit	16	18	18 +13%				

		Inbraak	Diefstal	Vernie- ling	Gewelds delicten	Overige crimi- naliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	13,3	11,8	11,6	2,2	3,2
	2005	12,6	11,0	10,2	1,6	3,2
	2006	12,2	11,2	10,5	2,0	3,5
	verschil ¹	-	-	-	-	-
Gemiddelde frequentie / jaar per getroffen bedrijf	2004	2,2	3,5	3,1	3,3	11,5
	2005	2,0	3,0	2,7	2,5	5,8
	2006	2,1	3,2	2,8	2,8	6,5
	verschil	-	-	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	21.000	27.000	24.000	Nvt	27.000
	2005	18.000	22.000	18.000		14.000
	2006	18.000	24.000	19.000		16.000
	verschil	-14%	-	-21%		-
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	55	40	15	Nvt	8,5
	2005	57	35	15		5
	2006	52	40	15		7
	verschil	-	-	-		-
% getroffen en dat melding doet	2004	84	51	46	56	36
	2005	87	51	46	42	39
	2006	86	51	47	40	37
	verschil	-	-	-	-29%	-
% getroffen en dat aangifte doet	2004	41	31	25	30	18
	2005	47	31	24	23	18
	2006	45	29	24	17	16
	verschil	-	-	-	-43%	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken bouwsector

In de bouwsector zijn naar schatting zo'n 73.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Burgerlijke en utiliteitsbouw	(28% van de sector)
Afwerking	(22% van de sector)
Klusbedrijven	(22% van de sector)
Installatie	(15% van de sector)
Grond-, weg- en waterbouw	(8% van de sector)
Overige bouwnijverheid	(5% van de sector)

In de rest van deze rapportage beschrijven we, waar mogelijk en relevant, verschillen tussen deze branches, de verschillende regio's en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2006 n=5.795
- steekproef 2005 n=6.403
- steekproef 2004 n=5.691

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

Ruim een kwart (28%) van alle bedrijfsvestigingen heeft de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn ongeveer 20.000 vestigingen. In 2004 werd een op de drie bouwbedrijven (30%) het slachtoffer van criminaliteit. Het algemeen slachtofferschap in de bouw verschilt niet significant ten opzichte van 2004.

Branche

Het algemeen slachtofferschap is onder bedrijven in de branche grond-, weg- en waterbouw groter dan gemiddeld (36% van de bedrijven tegen 28% gemiddeld). Hetzelfde geldt voor burgerlijke- en utiliteitsbouw (33%), installatiebedrijven (33%) en overige bouwnijverheid (34%). Het algemeen slachtofferschap ligt lager dan gemiddeld bij afwerkingsbedrijven (24%) en klusbedrijven (21%).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap onder bouwbedrijven aan de rand van een stad (32%) is hoger dan gemiddeld (28%). Onder bedrijven die buiten een stad liggen is het algemeen slachtofferschap juist lager (25%).

Regio

Het algemeen slachtofferschap onder bouwbedrijven is hoger dan gemiddeld in de Randstad (35% van de bedrijven tegen 28% gemiddeld) en relatief laag in het noorden van Nederland (24%) en het oosten van Nederland (26%).

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Een op de tien bouwbedrijven (9%) is meervoudig slachtoffer, dat wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Het meervoudig slachtofferschap is daarmee niet significant veranderd ten opzichte van 2004.

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de bouwsector

Percentage bedrijven slachtoffer van:	B&U	GWW	Afw.	Instal.	Klus	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
0 delicten	67	64	76	68	80	66	72
1 soort delict	23	22	18	22	16	22	20
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	10	15	5	11	5	12	9
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: alle bouwbedrijven (n= 5.975)

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw zijn vaker meervoudig slachtoffer van criminaliteit (15% tegen 9% gemiddeld). Ook in de burgerlijke en utiliteitsbouw (11%) en bij installatiebedrijven (10%) komt meervoudig slachtofferschap meer dan gemiddeld voor. Meervoudig slachtofferschap komt minder dan gemiddeld voor bij afwerkingbedrijven (5%) en klusbedrijven (5%).

Agglomeratie

Bedrijven die buiten een stad liggen, zijn minder vaak meervoudig slachtoffer (7%).

Regio

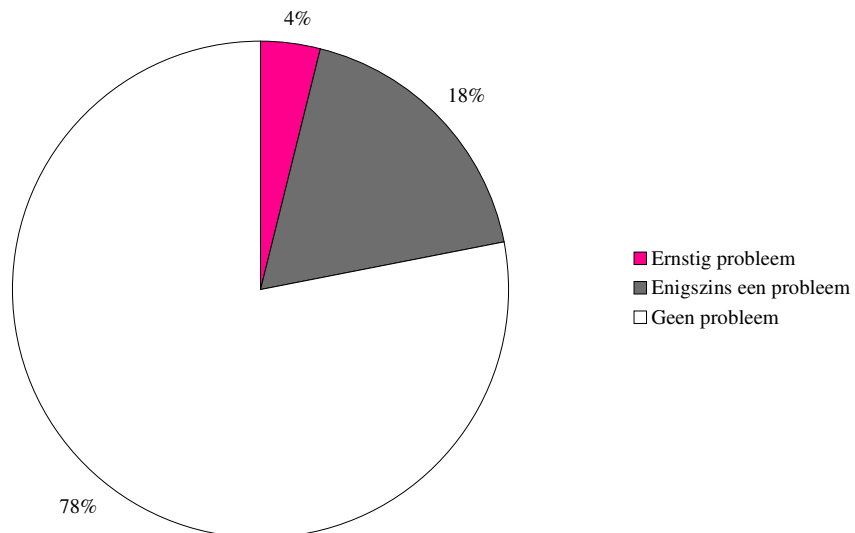
Het meervoudig slachtofferschap onder bouwbedrijven is relatief hoog in de Randstad (12% tegen 9% gemiddeld).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Ruim drie kwart van de bouwbedrijven (78%) ziet criminaliteit *niet* als een probleem voor de bedrijfsvoering. Bijna een vijfde van de bedrijven (18%) ervaart criminaliteit *enigszins* als een probleem voor hun bedrijfsvoering. Van alle bouwbedrijven ziet 4% criminaliteit als een *ernstig* probleem. Omgerekend naar absolute aantallen betekent dit dat totaal circa 16.000 bouwbedrijven (22%) criminaliteit als een probleem beschouwen.

Het percentage dat criminaliteit als een probleem ziet in de bouw is ten opzichte van 2004 veranderd. Toen ervoeren meer bouwbedrijven (25%) criminaliteit als een probleem.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: alle bouwbedrijven (n=5.795)

Branche

De probleemperceptie van criminaliteit is sterker bij grond-, weg- en waterbouwbedrijven (28% tegen 22% gemiddeld). Dit is in lijn met het hogere niveau van slachtofferschap in deze branche. Ook bedrijven werkzaam in de burgerlijke en utiliteitsbouw ervaren criminaliteit vaker dan gemiddeld als een probleem (27%). Afwerkingbedrijven en klusbedrijven zien, in lijn met het lagere slachtofferschap, criminaliteit minder vaak als een probleem voor hun bedrijfsvoering. Bij beide branches is dat 16%.

Agglomeratie

Bouwbedrijven die aan de rand van een stad gevestigd zijn, ervaren criminaliteit meer dan gemiddeld als een probleem (25% tegenover 22%) in vergelijking met bedrijven buiten de stad (20% tegenover 22%).

Regio

In de Randstad ervaren meer bedrijven criminaliteit als een probleem dan landelijk het geval is (27% tegen 22% gemiddeld). In het noorden van Nederland gaat het om minder bedrijven (17%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Bij een derde van de bouwbedrijven (34%) wordt door het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de leiding doorgegeven. Hierbij merken we op dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding zelf. Bij 3% van de vestigingen geeft het personeel criminaliteit meestal of soms aan de leiding door, terwijl dit bij 3% van de bedrijven nooit gebeurt. Zes op de tien bouwbedrijven (59%) geven aan dat het melden van criminaliteit aan de bedrijfsleiding bij hen niet van toepassing is.

Branche

Het doorgeven van criminaliteit aan de leiding is met name het geval bij bedrijven die werkzaam zijn in de grond-, weg- en waterbouw (46% tegen 34% gemiddeld), installatie (42%) en burgerlijke en utiliteitsbouw (41%). Bij afwerkingsbedrijven (26%) en klusbedrijven (21%) gebeurt dit minder.

Agglomeratie

Bij relatief veel bedrijven aan de rand van de stad (38% tegen 34% gemiddeld) informeert het personeel de bedrijfsleiding altijd over criminaliteit die heeft plaatsgevonden. Bij bedrijven buiten de stad gebeurt dit minder vaak (31% tegen 34% gemiddeld).

Regio

In het westen van Nederland (met uitzondering van de Randstad) wordt door het personeel geconstateerde criminaliteit minder dan gemiddeld (32% tegen 34%) aan de bedrijfsleiding gemeld.

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Van de getroffen bedrijven registreert bijna een vijfde van de vestigingen (18%) de delicten. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004: toen betrof het 16% van de vestigingen.

Branche

Registratie van delicten gebeurt bovengemiddeld bij bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw (25% tegenover 18% gemiddeld) en installatiebedrijven (23%). Afwerkingbedrijven (14%) en klusbedrijven (15%) registreren criminaliteit minder vaak.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad registreren criminaliteit vaker (21% van alle bedrijven) dan gemiddeld (18%). Bedrijven buiten een stad doen dit minder dan gemiddeld (16% tegenover 18%).

Regio

In het westen van Nederland registreren bedrijven criminaliteit minder dan landelijk het geval is (16% tegen 18%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is inbraak (net als in 2004) het delict dat het meest geregistreerd wordt.

4 | Registreren van specifieke delicten²

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=1.020)	48	49	47
Diefstal (slachtoffers n=881)	36	38	37
Vernielingen (slachtoffers n=781)	28	34	31
Geweld (slachtoffers n=152)	25	27	27

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

Branche

De grond-, weg- en waterbouwbedrijven registreren *diefstal* vaker (51%) dan gemiddeld (37%). Afwerkingsbedrijven registreren diefstal juist minder (24%) dan gemiddeld.

Agglomeratie

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de ligging van bedrijven.

Regio

In de Randstad worden geweldsdelicten vaker dan gemiddeld geregistreerd: 50% van de bouwbedrijven registreert daar geweldsdelicten tegen 27% gemiddeld in Nederland.

² De absolute aantallen ondervraagde slachtoffers van de genoemde delicten zijn voor geweld niet groot genoeg om uitspraken te doen naar branche. Hetzelfde geldt voor de branche 'overige bouwbedrijven'.

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Van de bouwbedrijven die criminaliteit registreren, doet 38% dit door middel van het bijhouden van aangiften. Bij 37% van de bouwbedrijven doet men dit door middel van een registratiesysteem. Het schriftelijk bijhouden (op een andere manier dan het registreren van aangifte, verzekeringsclaims of door middel van een apart registratiesysteem) komt in 2006 minder vaak voor dan in 2004 (4% tegen 10%).

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit tegen de vestiging (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Houden aangiften bij	34	34	38
Registratiesysteem	34	34	37
Houden verzekeringsclaims bij	12	12	10
Houden schriftelijk bij	10	10	4

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: registreert criminaliteit (2006 n= 1.302, 2005 n=1.525, 2004 n=1.233)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Klusbedrijven houden vaker hun aangiften bij (48%) dan bedrijven in de bouwsector gemiddeld doen (38%). Bedrijven die actief zijn in de grond-, weg-, en waterbouw doen dit juist minder (30%) vaak. Zij registreren criminaliteit vaker dan gemiddeld door het bijhouden van verzekeringsclaims (16% tegen 10% gemiddeld).

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Bijna twee derde (64%) van alle bouwbedrijven treft in of bij gebouwen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Dit is een daling ten opzichte van 2004, toen nog 66% preventieve maatregelen nam.

Branche

Relatief veel installatiebedrijven treffen preventiemaatregelen (71% tegen 64% gemiddeld). Dit geldt ook voor bedrijven die werkzaam zijn in de burgerlijke en utiliteitsbouw (67%) en overige bouwnijverheid (73%). Het percentage bedrijven dat preventief te werk gaat, is lager onder afwerkingbedrijven (61%) en klusbedrijven (54%).

Agglomeratie

Bedrijven die zich aan de rand van een stad vestigen, nemen vaker preventieve maatregelen (68%) dan gemiddeld (64%). Bouwbedrijven in het centrum doen dit minder dan gemiddeld (59%) en hetzelfde geldt voor bedrijven buiten een stad (61%).

Regio

Bedrijven in het noorden nemen minder dan gemiddeld preventieve maatregelen (56% tegen 64% gemiddeld). Dit geldt ook voor bedrijven in het westen (61%). In het zuiden doen juist meer bedrijven dit (69%).

3.2 Meest gebruikte preventiemaatregelen

Bouwbedrijven die preventieve maatregelen treffen, kiezen meestal voor luid alarm en extra sloten. De maatregelen die door minstens 10% van de bouwbedrijven die aan preventie doen worden toegepast, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | De meest toegepaste preventiemaatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	B&U	GWW	Afw.	Instal.	Klus	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
1. Alarm luid	43	42	34	48	32	43	40
2. Extra sloten	32	28	37	29	41	31	34
3. Alarm stil	29	28	22	38	17	30	27
4. Hekwerken	30	32	16	19	16	26	23
5. Extra zwaar hang- en sluitwerk	19	11	18	18	20	16	18
6. Extra verlichting	12	12	10	12	13	13	12

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft maatregel genomen (n= 4.079)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw en bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw kiezen vaker voor hekwerken (respectievelijk 30% en 32%) als preventieve maatregel dan bouwbedrijven gemiddeld doen (23%). Installatiebedrijven kiezen relatief vaak voor luid alarm (48% tegen 40% gemiddeld) en stil alarm (38% tegen 27% gemiddeld). Klusbedrijven kiezen relatief vaak voor extra sloten (41% tegen 34% gemiddeld), evenals afwerkingsbedrijven (37%).

Agglomeratie

De aard van de getroffen maatregelen verschilt nauwelijks tussen bedrijven met verschillende stedelijke ligging.

Regio

Bouwbedrijven in de Randstad gebruiken relatief vaak extra sloten (39% van de bedrijven die preventieve maatregelen nemen tegen 34% gemiddeld). Bedrijven in het zuiden van het land kiezen juist vaker dan gemiddeld voor hekwerken (25% tegen 23% gemiddeld) als preventiemaatregel. Bedrijven in de Randstad doen dit juist minder dan gemiddeld (17%). Dit geldt ook voor de rest van het westen (20%).

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Van de bouwbedrijven die aan hebben gegeven preventieve maatregelen te nemen, wordt gemiddeld circa € 750 per bedrijf aan preventiemaatregelen besteed. Het totaalbedrag dat alle bouwbedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw, berekenen we op € 53 miljoen. De genoemde bedragen zijn niet significant veranderd ten opzichte van 2004: toen was dit respectievelijk € 800 gemiddeld en totaal circa € 58 miljoen.

Branche

In de grond-, weg- en waterbouw (€ 1.500 per bedrijf) en burgerlijke en utiliteitsbouw (€ 1.100 per bedrijf) besteden bedrijven meer aan preventieve maatregelen dan gemiddeld.

Agglomeratie

Bedrijven die aan de rand van een stad gevestigd zijn, besteden meer geld aan preventie (€ 950) dan gemiddeld het geval is. Bedrijven in het centrum besteden daarentegen minder dan gemiddeld aan preventie (€ 450).

Regio

Regionale verschillen doen zich niet voor.

4 Inbraak

4.1 Percentage bouwbedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft 12,2 % van de bouwbedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen of transportmiddelen. In absolute aantallen zijn dit bijna 9.000 bouwbedrijven. De inbraak bij bouwbedrijven is op een gelijk niveau gebleven als in 2004 (13,3%).

Zes procent van de bouwbedrijven heeft te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Acht procent was de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

Branche

Bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw hebben in 2006 meer dan gemiddeld ((19% tegen 12%) met inbraken in gebouwen of transportmiddelen te maken gehad. Dit geldt eveneens voor bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (15%) en installatiebedrijven (17%). Afwerkingsbedrijven en klusbedrijven hebben relatief weinig met inbraak te maken (beide 8%).

Agglomeratie

Inbraak gebeurt meer bij bouwbedrijven aan de rand van een stad (15% van de bedrijven tegen 12% gemiddeld) dan in het centrum (10%) of buiten de stad (10%).

Regio

In de Randstad wordt bovengemiddeld bij bouwbedrijven ingebroken (17% van de bedrijven tegen 12% gemiddeld), in het noorden ondergemiddeld (7%).

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de bouwbedrijven die te maken hebben gehad met inbraak in het *gebouw*, gebeurt dit gemiddeld 1,8 keer per jaar. Op grond van deze frequentie berekenen we het aantal inbraken in *gebouwen* per jaar onder alle bedrijven; dit aantal ramen we op circa 8.000 per jaar. Dit is geen significante verandering ten opzichte van 2004.

Van de bedrijven die te maken hebben gehad met inbraak in *transportmiddelen*, gebeurt dit ook gemiddeld 1,8 keer per jaar. De raming voor het totaal aantal inbraken in transportmiddelen komt daarmee op circa 10.000 per jaar. Het betreft hier een afname ten opzichte van 2004. Toen betrof de gemiddelde frequentie van inbraken in transportmiddelen twee keer per jaar. Totaal waren dit circa 13.000 inbraken in de bouw.

De som van deze twee typen inbraken telt op tot circa 18.000 voor de hele sector, met een gemiddeld frequentie van 2,1 per vestiging.

7 | Inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.795)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ³	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	6,1%	1,8	8.000
In transportmiddelen	8,1%	1,8	10.000
Totaal	12,2% ¹	2,1	18.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 12,2% in plaats van 14,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

De gemiddelde totale inbraakfrequentie ligt relatief hoog bij grond-, weg- en waterbouwbedrijven (2,8 keer per jaar per getroffen bedrijf tegen 2,1 keer gemiddeld) en lager dan gemiddeld bij afwerkingbedrijven (1,7) en klusbedrijven (1,4).

Agglomeratie

De stedelijke ligging van een bouwbedrijf heeft geen aantoonbare relatie met de gemiddelde inbraakfrequentie.

Regio

In de Randstad wordt vaker dan gemiddeld ingebroken (2,6 keer per getroffen bedrijf) dan in de rest van Nederland (gemiddeld 2,1 keer).

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

Ruim acht op de tien (83%) inbraken in transportmiddelen vinden plaats buiten het eigen bedrijfsterrein. Inbraak binnen de gemeente (maar buiten eigen terrein) is gedaald ten opzichte van 2004 (37% tegen 46%). Inbraak elders in Nederland is daarentegen gestegen ten opzichte van 2004 (44% tegen 36%).

³ Van de getroffen ondernemers geeft 87% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 13% geeft aan dit te schatten.

8 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	17
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	37
Elders in Nederland	44
Buitenland	1
Weet niet/wil niet zeggen	1
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=679)

Branche

Bedrijven die werkzaam zijn in de grond-, weg- en waterbouw hebben vaker te maken met inbraak buiten de gemeente (58% van de bedrijven die slachtoffer worden van inbraak in transportmiddelen tegen 44% gemiddeld), terwijl dit bij klusbedrijven juist minder dan gemiddeld voorkomt (30%). Bij installatiebedrijven (46%) komt inbraak juist binnen de gemeentegrenzen (maar buiten het eigen terrein) vaker voor dan gemiddeld (37%). Klusbedrijven zijn meer dan gemiddeld slachtoffer van inbraak in transportmiddelen op het eigen terrein (30% tegen 17%).

Agglomeratie

De stedelijke ligging van een bouwbedrijf heeft geen aantoonbare relatie met de locatie van inbraak in transportmiddelen.

Regio

In de Randstad wordt relatief vaak binnen de gemeente (maar buiten het eigen terrein) ingebroken in transportmiddelen (bij 54% van de bedrijven die slachtoffer worden van inbraak in transportmiddelen tegen 37% gemiddeld). In het noorden van Nederland ligt dit percentage juist lager (21%) dan gemiddeld. Dit geldt ook voor het oosten van Nederland (30%).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die bouwbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in directe en indirecte schade. De directe schade betreft de directe kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Bijna alle getroffen bouwbedrijven (97%) zeggen dat zij *directe* schade oplopen als gevolg van inbraak. Deze bedrijven schatten de *directe* schade die zij ondervinden gemiddeld op € 4.600. Daarmee is de totale *directe* schade als gevolg van inbraak voor alle bouwbedrijven te ramen op € 41 miljoen.

Bijna zes op de tien getroffen bouwbedrijven (56%) zeggen door inbraak *indirecte* schade op te lopen. De gemiddelde *indirecte* schade hierdoor schatten deze ondernemers op € 2.200 per getroffen vestiging. De totale omvang van de *indirecte* schade als gevolg van inbraak voor alle bouwbedrijven berekenen we op € 11 miljoen.

De totale schade voor de bouwsector door inbraak komt hiermee op € 52 miljoen.

Branche

Bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw rapporteren zowel een hogere directe als indirecte schade; hun directe schade is gemiddeld € 6.200 tegen € 4.700 gemiddeld voor alle bouwbedrijven. De indirecte schade binnen deze branche is gemiddeld € 3.300 tegen € 2.300 gemiddeld voor alle bouwbedrijven.

Afwerkingsbedrijven hebben daarentegen gemiddeld minder directe schade (€ 3.100) en minder indirecte schade (€ 1.600).

Agglomeratie

De directe schade is bovengemiddeld (€ 5.100) bij bouwbedrijven aan de rand van een stad en lager dan gemiddeld (€ 3.200) bij bedrijven in het centrum van een stad.

Regio

Tussen de regio's bestaan geen noemenswaardige verschillen in de gemiddelde schade door inbraak.

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder melding doen, verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Aangifte doen valt hier dus ook onder. Bijna negen op de tien bouwbedrijven (86%) die te maken hebben gehad met inbraak, melden dit bij de politie. Gemiddeld doen deze vestigingen 1,9 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 14.400 per jaar. Dit is 80% van het totaal aantal geraamde inbraken per jaar bij alle bedrijven. Het meldingsgedrag is vergelijkbaar met 2004, toen 84% van de getroffen bedrijven de politie op de hoogte stelde van inbraken.

Branche, agglomeratie en regio

Met betrekking tot het melden van inbraak zijn er geen verschillen tussen de verschillende bouwbranches of wat betreft geografische ligging.

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Ruim één op de tien bouwbedrijven (13%) die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte. De belangrijkste reden die hiervoor wordt aangegeven, is het feit dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Dit werd door 39% van

de bedrijven die een inbraak niet melden als reden genoemd. Een tweede reden die door bijna een vijfde van de bedrijven (18%) werd genoemd, was dat de schade te klein is om melding van te doen. Dit percentage verschilt ten opzichte van 2004, toen een derde (34%) dit als reden opgaf. De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan aangegeven in de onderstaande tabel.

9 | *Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	39
Schade was te klein (binnen eigen risico)	18
Er was daarvoor geen tijd	14

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=116)

Het aantal waarnemingen is te beperkt om verdere uitspraken te kunnen doen naar branche, agglomeratie of regio.

4.7 Registratie van inbraken door politie

Bij de meeste bedrijven die inbraak melden, registreert de politie de melding (92%). Bij ruim twee derde van de bedrijven die inbraak meldt, maakt de politie proces-verbaal op (68%). Ruim een kwart (28%) van de bedrijven die inbraak melden, geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar het delict.

In het noorden van Nederland registreert de politie meer (99% tegen 92% gemiddeld) de melding, maakt men vaker een proces verbaal op (89% tegen 68%) en stelt de politie vaker een onderzoek in naar het delict (47% tegen 28%).

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het doen van daadwerkelijke aangifte wordt hier onderscheiden van het melden van een delict. Daadwerkelijke aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Ruim vier op de tien (45%) van de vestigingen waar is ingebroken, doen daadwerkelijk aangifte hiervan.

Branche, agglomeratie

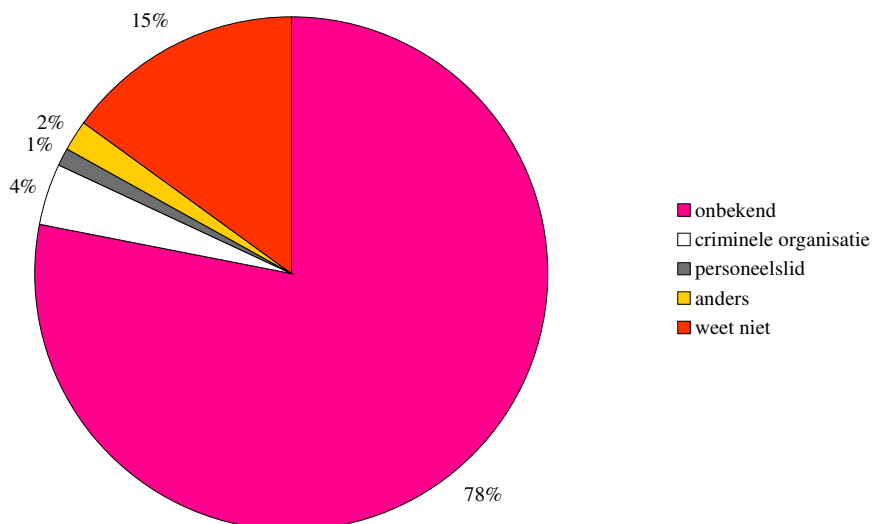
Er is geen relatie tussen branche of stedelijke ligging en het doen van aangifte van inbraak bij de politie.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Slechts in een zeer beperkt aantal gevallen hebben ondernemers een concreet vermoeden wie de inbreker is, zoals klanten of opdrachtgevers of personeel. In de meeste gevallen (78%) sluiten de ondernemers deze categorieën uit en menen dat de dader een onbekende is. In 15% van de gevallen tast het bedrijf in het duister over in welke kringen naar de dader van de inbraak moet worden gezocht.

Er zijn geen relevante verschillen tussen regio's, branches of bedrijven met een verschillende stedelijke ligging.

10 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁴

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: bouwbedrijf slachtoffer van inbraak (n=1.020)

⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage bouwbedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbelstellingen te voorkomen, rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Zeker één op de tien bouwbedrijven (11%) heeft te maken met één of meer vormen van diefstal. In totaal gaat het om ruim 8.000 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (8%). Een kleiner deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (4%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (2%).

Het aantal bedrijven dat met diefstal te maken kreeg, is op hetzelfde niveau gebleven als in 2004. In 2004 werd 12% van de bedrijven slachtoffer van één of meer vormen van diefstal. Ook de verhouding van diefstal uit gebouwen of transportmiddelen of van het transportmiddel zelf is gelijk gebleven.

Branche

De burgerlijke en utiliteitsbouw heeft meer (14%) dan gemiddeld (11%) met diefstal te maken. Dit geldt eveneens voor overige bouwnijverheid (16%). Klusbedrijven zijn juist minder vaak het slachtoffer van diefstal (6%).

Agglomeratie en regio

Bedrijven aan de rand van een stad worden vaker dan gemiddeld slachtoffer van diefstal (13% tegenover 11%). Bedrijven in het centrum van een stad daarentegen minder dan gemiddeld (9% tegenover 11%). Bedrijven in de Randstad hebben vaker (14%) dan gemiddeld (11%) met diefstal te maken dan bedrijven in de rest van Nederland.

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Het totaal aantal diefstallen in de bouwsector ramen we op circa 23.500, gemiddeld 3,2 per vestiging. In 2004 waren dat nog ongeveer 27.000 diefstallen. Dit betreft geen significant verschil.

11 | Frequentie diefstal uit gebouwen en transportmiddelen 2006

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.795)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt ⁵	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	7,7%	2,6	14.500
Uit transportmiddelen	4,4%	2,0	6.500
Van transportmiddelen	2,2%	1,7	2.500
Totaal	11,2% ¹	3,2	23.500

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 14,3% in plaats van 11,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

Branche

Afwerkingsbedrijven worden minder vaak dan gemiddeld slachtoffer van diefstal (2,5 keer per jaar per getroffen bedrijf tegen 3,2 gemiddeld). Dit geldt eveneens voor overige bouwnijverheid (2,5 keer per jaar per getroffen bedrijf).

Agglomeratie

Bij bedrijven aan de rand van een stad is de frequentie waarmee wordt gestolen (3,5 keer per jaar per getroffen bedrijf) hoger dan het gemiddelde (3,2 keer per jaar). Bij bedrijven buiten de stad ligt de frequentie juist lager dan gemiddeld (2,6 keer per jaar).

Regio

Er zijn geen regionale verschillen als het gaat om het gemiddeld aantal diefstallen per jaar.

⁵Van de getroffen ondernemers geeft 67% aan het door hen genoemde aantal diefstallen zeker te weten, 33% geeft aan het te schatten.

5.3 Locatie diefstallen uit transportmiddelen

Van de bedrijven die slachtoffer worden van diefstal van goederen *uit* een transportmiddel gebeurt dit bij de helft (51%) van deze bedrijven binnen de vestigingsgemeente.

12 | Slachtofferschap diefstal en locatie (één antwoord mogelijk)

	Diefstal uit transportmiddelen		
	2004	2005	2006
	%	%	%
Eigen bedrijfsterrein	13	12	18
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	36	33	34
Elders in Nederland	47	48	43
Buitenland	1	2	1
Weet niet / wil niet zeggen	3	5	4

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van diefstal uit transportmiddelen (2006 n= 380, 2005 n=446, 2004 n=432)

5.4 Totale schade door diefstal

Bijna alle getroffen bedrijven (96%) zeggen dat zij directe schade oplopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde *directe* schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer € 3.900. De totale *directe* schade voor de gehele bouwsector als gevolg van diefstal berekenen we op € 31 miljoen.

De helft (52%) van de getroffen bedrijven zegt dat zij indirecte schade oplopen als gevolg van diefstal. Als een bouwbedrijf *indirecte* schade oploopt, bedraagt deze gemiddeld ongeveer € 2.200. De totale *indirecte* schade als gevolg van diefstal voor de hele sector ramen we daarmee op circa € 9 miljoen.

De totale schade voor de sector, direct en indirect bij elkaar, komt uit op € 40 miljoen. In 2004 werd de totale schade ook geraamd op € 40 miljoen.

Branche

De gemiddelde *directe* schade door diefstal ligt bij bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw hoger (€5.100) dan gemiddeld onder bouwbedrijven (€ 3.900). Dit geldt ook voor bedrijven in de grond-, water- en wegenbouw, waar de gemiddelde directe schade op € 7.000 ligt. Afwerkingsbedrijven en klusbedrijven hebben een lagere directe schade dan gemiddeld (€ 1.700).

Wat betreft gemiddelde *indirecte* schade komen afwerkingsbedrijven en klusbedrijven eveneens ondergemiddeld uit (respectievelijk € 1.200 en € 800 tegen € 2.200 gemiddeld voor alle getroffen bouwbedrijven).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van een stad melden een lagere directe schade door diefstal (€ 2.600).

Regio

Er bestaat geen relatie tussen de hoogte van de schade door diefstal en de regio waarin een bedrijf gevestigd is.

5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie

De helft van de bouwbedrijven (51%) die slachtoffer zijn van diefstal, meldt dit bij de politie. In 2004 was dit percentage ook 51%.

De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een gemiddelde frequentie van twee (2,2) keer per jaar. Op basis van deze frequentie ramen we het totaal aantal meldingen van diefstal voor alle bouwbedrijven op circa 8.800 per jaar. Dit is 37% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector.

Branche, agglomeratie en regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen branches, agglomeratie en regio.

5.6 Redenen om diefstal niet te melden

Van de bedrijven die een diefstal niet melden, is de belangrijkste reden om het niet te doen dat de indruk bestaat dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (32 % van de bedrijven die diefstal niet meldt) of omdat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt (30% van de bedrijven die diefstal niet meldt). De redenen die genoemd worden door minstens 10% van de bedrijven die diefstal niet melden, staan hieronder weergegeven.

13 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	32
Schade was te klein (binnen eigen risico)	30
Te weinig bewijs	19
Geen tijd	10

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=362)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

5.7 Registratie van diefstal door politie

Bij negen van de tien bedrijven (90%) die diefstal melden, registreert de politie het delict. Bij 62% van de bedrijven die melding maken van diefstal, maakt de politie een proces-verbaal op. Bij 18% van de bedrijven die diefstal melden bij de politie, is de politie de zaak gaan onderzoeken.

Branche

Bij installatiebedrijven wordt vaker dan gemiddeld een proces-verbaal opgemaakt door de politie (71% tegen 62%).

Agglomeratie

Wat de stedelijke ligging van bouwbedrijven betreft, zien we geen verschil in de manieren waarop de politie met de melding omgaat.

Regio

In het noorden van Nederland maakt de politie relatief vaak proces-verbaal op bij melding van diefstal door bouwbedrijven (bij 77% van de bedrijven die diefstal melden tegen 62% gemiddeld).

5.8 Aantal aangiftes van diefstal

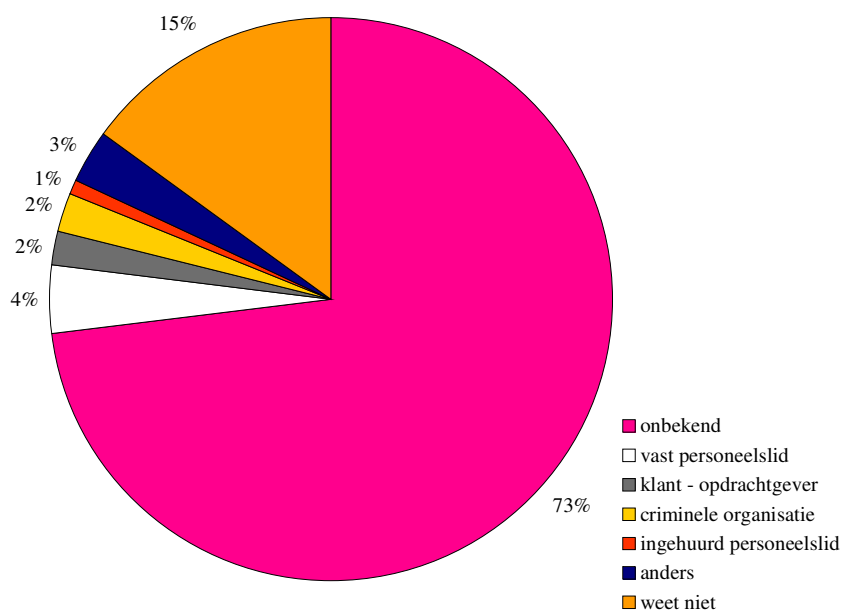
Bijna een op de drie (29%) bouwbedrijven die te maken hebben met diefstal, doet daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal. Met betrekking tot de stedelijke ligging van bouwbedrijven, doen bedrijven in het centrum van een stad minder vaak dan gemiddeld aangifte (20%).

Er zijn geen significante verschillen tussen de verschillende regio's met betrekking tot het doen van aangifte.

5.9 Vermoedelijke dader bij diefstal

Personeelsleden, klanten, opdrachtgevers of criminele organisaties worden zelden door de bedrijfsleiding verdacht van diefstal (8%). In veruit de meeste gevallen sluiten de ondernemers deze categorieën uit en menen dat de vermoedelijke dader een onbekende is van het bedrijf (73%). Van alle bouwbedrijven heeft 15% geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden. De vermoedens ten aanzien van de dader zijn ten opzichte van vorig jaar niet significant veranderd.

14 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁶

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van diefstal (n=881)

⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage bouwbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Een op de tien (11%) bouwbedrijven heeft met één of meer soorten van vernieling te maken. Dit komt neer op circa 7.700 vestigingen. Vernielingen aan transportmiddelen en aan bedrijfsgebouwen komen ongeveer in gelijke mate voor (bij beide 6% van alle bedrijven).

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw worden meer dan gemiddeld (18% tegen 11%) slachtoffer van vernieling. Dit geldt eveneens voor bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (13%). Bouwbedrijven die zich bezighouden met afwerking of klussen worden minder dan gemiddeld door vernieling getroffen (beiden 8%).

Agglomeratie

Er zijn geen noemenswaardige verschillen naar agglomeratie.

Regio

In het oosten van Nederland komt vernieling minder vaak voor dan gemiddeld (bij 8% van de bouwbedrijven tegen 11% gemiddeld).

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging ruim twee (2,4) keer per jaar voor. Op basis hiervan ramen wij het totaal aantal vernielingen aan *gebouwen* per jaar op circa 10.000. Vernielingen aan transportmiddelen komen gemiddeld ook twee (2,1) keer per jaar voor bij bedrijven die hier slachtoffer van zijn. Dit laat een daling ten opzichte van 2004 zien, toen vernielingen aan transportmiddelen gemiddeld 2,8 keer voorkwamen. In 2006 komt het totaal aantal geraamde vernielingen aan *transportmiddelen* uit op ongeveer 9.500 per jaar.

Het geraamde totaal aantal vernielingen in de bouw komt hiermee op 19.500, gemiddeld 2,8 keer per getroffen vestiging.

15 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.795)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ⁷	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	5,7%	2,4	10.000
Transportmiddelen	6,2%	2,1	9.500
Totaal	10,5% ¹	2,8	19.500

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 10,2% in plaats van 10,5%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche, agglomeratie

Er zijn op deze aspecten geen relevante verschillen in frequentie van vernielingen.

Regio

De frequentie waarmee vernielingen plaatsvinden, is relatief laag in het noorden van Nederland (gemiddeld 2,2 maal per jaar per getroffen bedrijf tegen 2,8 maal gemiddeld in heel Nederland).

6.3 Locatie van vernielingen aan vervoersmiddelen

Bij 68% van de bedrijven die getroffen worden door vernielingen aan transportmiddelen, vinden deze plaats binnen de eigen gemeente. Dit is ten opzichte van 2004 niet significant veranderd.

16 | Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	2004	2005	2006
	%	%	%
Eigen bedrijfsterrein	26	20	22
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	48	51	46
Elders in Nederland	24	27	30
Buitenland	1	0	0
Weet niet	1	2	2
Totaal	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (2006 n=437, 2005 n=475, 2004 n=458)

⁷Van de getroffen ondernemers geeft 73% aan het door hen genoemde aantal vernielingen zeker te weten. 27% zegt het niet zeker te weten en te schatten.

6.4 Totale schade door vernielingen

Van de getroffen bedrijven zegt 92% *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die *directe* schade oplopen, worden gemiddeld met een bedrag van € 1.750 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale *directe* schade in de bouw door vernieling, brandstichting en graffiti op € 12 miljoen.

Van de getroffen bedrijven zegt 42% *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De *indirecte* schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld € 800. De totale indirecte schade berekenen we op bijna € 3 miljoen voor de gehele bouwsector.

Bij elkaar levert dit een totaal schadebedrag op als gevolg van vernieling van circa € 15 miljoen. In 2004 lag de geraamde schade door vernieling ook op dit niveau.

Branche

De directe schade door vernieling is relatief hoog bij grond-, weg- en waterbouw bedrijven (€ 2.800 per getroffen bedrijf tegen € 1.750 gemiddeld) en bij de burgerlijke en utiliteitsbouw (€ 2.200). Het is relatief laag bij afwerkingsbedrijven (€ 1.000) en bij de klusbedrijven (€ 800).

Agglomeratie, regio

De hoogte van de schade van vernieling vertoont geen relatie met agglomeratie of regio.

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Bijna de helft (47%) van de bouwbedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrengen van graffiti, meldt dit bij de politie. Het meldingsgedrag is hiermee niet veranderd ten opzichte van 2004. Gemiddeld doet een door vernieling getroffen bedrijf bijna twee keer per jaar melding (1,8). Op basis van het slachtofferschap en de frequentie berekenen we het totaal aantal *meldingen* van vernieling op ruim 6.500. Dit betreft een derde (33%) van het totaal aantal geraamde vernielingen bij bouwbedrijven.

Branche, agglomeratie en regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen branches agglomeratie en regio.

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste reden voor vestigingen om de politie niet op de hoogte te stellen van vernieling, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen. De te beperkte omvang van de schade en tijdgebrek spelen ook een rol bij het niet melden van vernieling.

Dit jaar is de reden dat de schade te klein is om aangifte te doen (en binnen het eigen risico valt) significant minder vaak genoemd om de vernieling niet te melden dan in 2004 (25% tegenover 36%).

17 | *Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	40
Schade was te klein (binnen eigen risico)	29
Geen tijd	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=394)

6.7 Registraties van vernielingen door politie

Bij het merendeel van de bedrijven die vernielingen melden, registreert de politie de melding (87%). Naar aanleiding van de meldingen wordt bij ruim de helft van de bedrijven proces-verbaal opgemaakt (54%). Eén op de vijf bedrijven die melding doet, geeft aan dat de politie de zaak is gaan onderzoeken (19%).

In het noorden van het land worden vernielingen relatief vaker geregistreerd door de politie (95% tegen 87% gemiddeld). Ook wordt er relatief vaker dan landelijke gemiddeld een proces-verbaal opgemaakt door de politie bij melding van vernieling (78% tegen 54% gemiddeld).

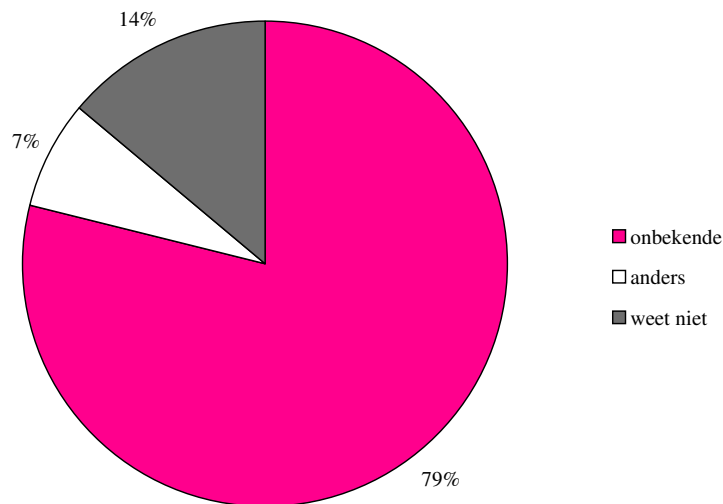
6.8 Aangiftes van vernieling

Een kwart van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven (24%) doet aangifte. Het aangiftgedrag is niet significant veranderd ten opzichte van 2004. Het aangiftgedrag laat geen verschillen zien met betrekking tot branche, stedelijke ligging of regio.

6.9 Vermoedelijke dader bij vernieling

Vernielingen worden volgens de getroffen ondernemers niet aangebracht door klanten of opdrachtgevers, personeelsleden of andere bekenden van het bedrijf. Van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven meent 79% dat de dader een onbekende is van de vestiging. Van de overige geconfronteerde bedrijven weet 14% niet in welke kringen de daders gezocht moeten worden.

18 | Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=781)

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage bouwbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle bouwbedrijven heeft 2% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. In absolute aantallen betekent dit dat jaarlijks circa 1.500 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd. In 2004 was het slachtofferschap van geweld in de bouw op hetzelfde niveau (2%).

Alleen bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw hebben vaker (5%) dan gemiddeld (2%) te maken met geweld tegen het personeel. Er zijn geen verschillen tussen regio's of naar stedelijke ligging.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe uitspraken te doen over het totale aantal geweldsdelicten dat heeft plaatsgevonden, noch over de schade die hier mee gemoeid is.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging (84% van de getroffen bedrijven). Mishandeling wordt door 19% van de getroffen bedrijven genoemd en komt hiermee op de tweede plaats.

19 | Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	%
Bedreiging	84
Mishandeling	19
Verbaal geweld	6
Overval, beroving	2
Afpersing	2
Zedendelicten	0

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=152)

Op basis van het beperkte aantal absolute waarnemingen van geweldsdelicten kunnen we geen uitspraken doen over mogelijke verschillen naar branche, agglomeratie of regio.

7.3 Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie

Van de vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, meldt 40% dit bij de politie. Het percentage getroffen bouwbedrijven dat melding doet, is hiermee gedaald: in 2004 was dit nog 56%.

Het aantal aangiften ligt lager: van de met geweld geconfronteerde bedrijven doet 17% daadwerkelijk aangifte. Het aangiftegedrag is hiermee veranderd ten opzichte van 2004: toen deed 30% van de bedrijven die met geweld werden geconfronteerd aangifte.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

De voornaamste reden om geen melding te maken van geweld is dat bedrijven de problemen zelf zeggen aan te pakken (genoemd door 35% van de bedrijven die met geweld geconfronteerd zijn). Een tweede reden die genoemd wordt, is de verwachting dat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt (genoemd door 19% van de bedrijven). De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan in onderstaande tabel.

20 | *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelzen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	35
Politie doet er toch niets aan	16
Schade was te klein (binnen eigen risico)	19

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=82)

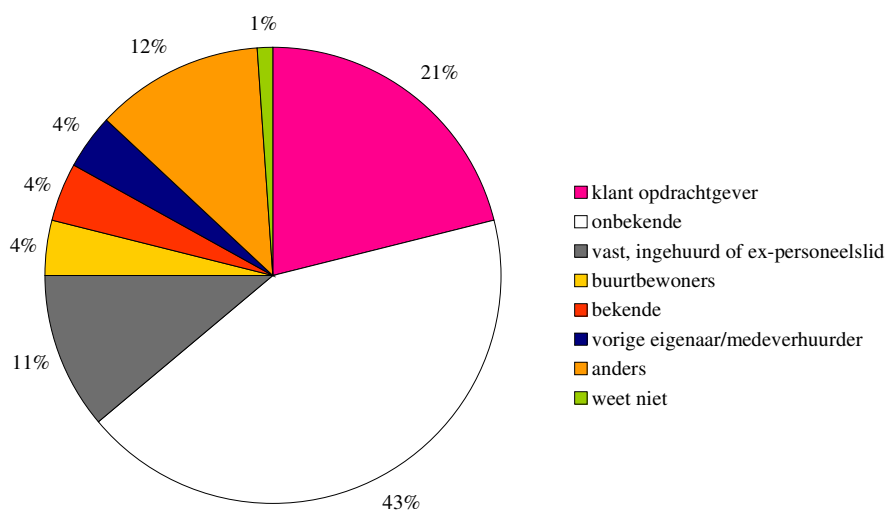
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Bijna drie kwart van de bedrijven die geweldsdelicten meldt bij de politie, geeft aan dat de politie deze melding heeft geregistreerd (73%). Bovendien geeft de helft (51%) van de bedrijven die het delict melden aan dat proces-verbaal is opgemaakt. Drie op de tien bedrijven (30%) zeggen dat de politie een onderzoek is gestart.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Van de bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten denkt 43% dat de schuldige een onbekende is. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004, toen nog 27% vermoedde dat de dader een onbekende was. Een op de vijf getroffen bouwbedrijven (21%) denkt dat de dader een klant of opdrachtgever is. Personeelsleden zijn worden ook gezien als mogelijke daders (11%).

21 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)⁹

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=152)

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage bouwbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen

Behalve de genoemde delicten is 4% van de bedrijven slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit. Dit betreft circa 2.500 vestigingen. Bij bedrijven in de grond-, weg-, en waterbouw komen overige vormen van criminaliteit minder (2%) dan gemiddeld voor. Er zijn geen verschillen in slachtofferschap naar stedelijke ligging of regio.

22 | Overige vormen van criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006
	%	%	%
Spookadvertenties / acquisitiefraude	16	25	15
Oplichting / bedrog / fraude	25	22	18

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2006 n=220, 2005 n=214, 2004 n= 225)

8.2 Totaal aantal overige delicten

Bedrijven die te maken hebben met overige vormen van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 6,5 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen wij het totaal aantal overige delicten op 16.000 per jaar. In 2004 was er nog sprake van gemiddeld 11,5 keer per jaar en in totaal 27.000 delicten. We kunnen echter niet spreken van een significante afname.

Op basis van het beperkte aantal absolute bouwbedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen geen uitspraken gedaan worden over de verschillende branches, locaties en regio's.

8.3 Totale schade overige criminaliteit

Bijna twee derde (63%) van de getroffen bouwbedrijven zegt *directe* schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. Dit komt neer op gemiddeld € 3.000 per getroffen bedrijf. De totale directe schade in de bouw als gevolg van overige delicten berekenen we op € 5 miljoen.

Van de getroffen bedrijven geeft 43% van de bedrijven aan *indirecte* schade op te lopen, gemiddeld € 2.200 per getroffen bedrijf. De totale indirecte schade ramen we op ruim € 2 miljoen. Bij elkaar komt de totale schade dan op circa € 7 miljoen. De schaderaming in 2004 kwam neer op ruim € 8,5 miljoen. Het betreft echter geen significante daling.

8.4 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

Van de bedrijven die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stelt 37% de politie op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 3,0 keer per jaar melding. De meldingsfrequentie was in 2004 ook gemiddeld 3 keer per jaar (onder de 36% bouwbedrijven die melding maken).

Het totaal aantal meldingen van overige vormen van criminaliteit komt in 2006 op 2.800. Dit is 17% van het totale aantal overige delicten.

Van de getroffen bedrijven die melding maken doet 16% ook daadwerkelijk aangifte. Dit is niet significant lager dan 2004 (toen 18%).

8.5 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

De belangrijkste reden voor vestigingen om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan aangegeven in de onderstaande tabel.

23 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	31
Probleem zelf aangepakt	22
Schade was te klein (binnen eigen risico)	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (n=126)

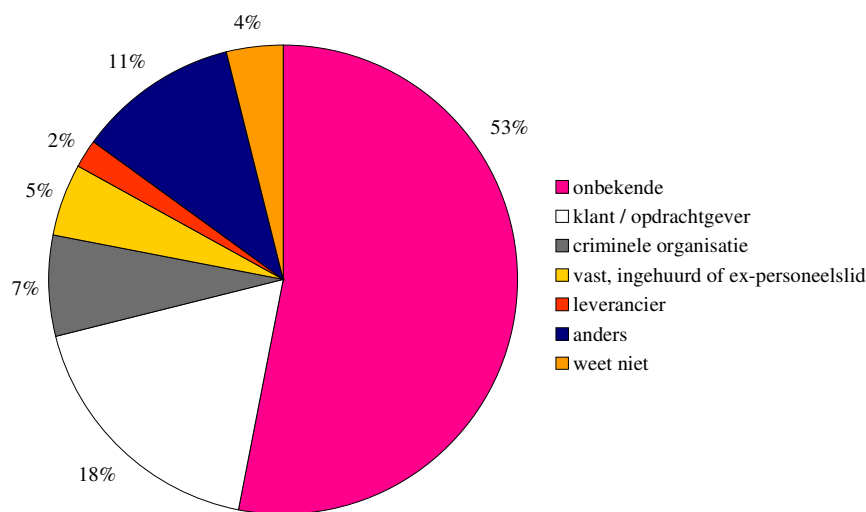
8.6 Registratie van overige criminaliteit door politie

Van de bouwbedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, geeft 73% aan dat de politie de melding heeft geregistreerd. Bij 45% van de bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, heeft de politie proces-verbaal opgemaakt. Ruim een kwart van de bedrijven die een delict melden, zegt dat de politie de zaak is gaan onderzoeken (28%).

8.7 Vermoedelijke dader van overige vorm van criminaliteit

Ruim de helft (53%) van de getroffen bedrijven meent dat de dader een onbekende is van de vestiging. Dit is toegenomen vergeleken met 2004, toen nog 41% het vermoeden had dat de dader een onbekende van de vestiging was. Van de getroffen vestigingen verdenkt 18% een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader. In 7% van de gevallen denkt de bedrijfsleiding aan een criminele organisatie. In 11% van de gevallen denkt de bedrijfsleiding aan een leverancier. In 5% van de gevallen denkt de bedrijfsleiding aan een vast, ingehuurd of ex-personeelslid. In 2% van de gevallen denkt de bedrijfsleiding aan een ander. In 4% van de gevallen weet de bedrijfsleiding niet.

24 | Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit (één antwoord mogelijk)¹⁰

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overige vormen van criminaliteit (n=220)

¹⁰ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage bouwbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd.

Van alle bouwbedrijven heeft in 2006 4% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit. Er zijn geen noemenswaardige verschillen naar branche, regio of agglomeratie.

9.2 Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit

Bouwbedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Het controleren van de referenties bij het aannemen van nieuw personeel wordt het meest genoemd als maatregel om interne criminaliteit tegen te gaan. Ruim een derde van de bedrijven (36%) noemt deze maatregel. Bijna een op de drie bedrijven (30%) zegt dat zij regels met betrekking tot interne criminaliteit opstelt voor het personeel. Een op de drie (30%) geeft aan in het geheel geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

25 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Controle van referenties bij aanname nieuw personeel	37
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	30
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	23
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	19
Geen maatregelen getroffen	30

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: (n=3.851, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele bouwsector genomen, dus inclusief de bedrijven die niet met criminaliteit te maken hebben gehad, heeft 18% het afgelopen jaar één of meer (soorten) delicten gemeld. Dit is een daling ten opzichte van 2004, waarin 20% van de bouwbedrijven één of meer soorten delicten heeft gemeld. Een tiende (10%) van alle bouwbedrijven heeft van één of meer delicten daadwerkelijk aangifte gedaan.

26 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle bouwbedrijven

	2004	2005	2006
<i>% van alle bouwbedrijven</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
Melding gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	20	18	18
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	11	10	10

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle bouwbedrijven, dus ook niet slachtoffers (2006 n=5.795, 2005 n=6.403, 2004 n=5.691)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

In onderstaande tabel geven we voor de verschillende soorten delicten weer welk percentage van de bouwbedrijven, die met criminaliteit te maken hebben, deze delicten meldt of hiervan aangifte doet. Zowel de melding (40%) als aangifte (17%) van geweldsdelicten is afgenomen ten opzichte van 2004.

27 | Meldings- en aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde bouwbedrijven

Delict	Melding	Melding	Melding	Aangifte	Aangifte	Aangifte
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
<i>% van getroffen bedrijven</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
Inbraak	84	87	86	41	47	45
Diefstal	51	51	51	31	31	29
Vernieling/brandstichting/graffiti	46	46	47	25	24	24
Geweldsdelicten	56	42	40	30	23	17
Overige delicten	36	39	37	18	18	16

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Branche

Grond-, weg- en waterbouw (25%), burgerlijke en utiliteitsbouw (21%) en installatiebedrijven (22%) zijn de drie branches die vaker dan gemiddeld (18%) delicten melden. Ook aangifte wordt meer dan gemiddeld (10%) gedaan in deze drie branches. Aangifte gebeurt bij 14% van alle bedrijven in de grond-, weg- en waterbouw, bij 12% van alle installatiebedrijven en bij 12% van alle bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad melden relatief vaak een of meer delicten (21% van alle bouwbedrijven aan de rand van een stad tegen 18% gemiddeld). Bedrijven buiten de stad doen dit relatief minder vaak (16%). Dit is in lijn met het hogere slachtofferschap onder bedrijven die aan de rand van een stad gevestigd zijn. Ook in het aangiftegedrag wordt het slachtofferschap weerspiegeld; 12% van de bedrijven aan de rand van de stad heeft in 2006 aangifte gedaan van één of meer delicten tegen 8% van alle bouwbedrijven van buiten de stad.

Regio

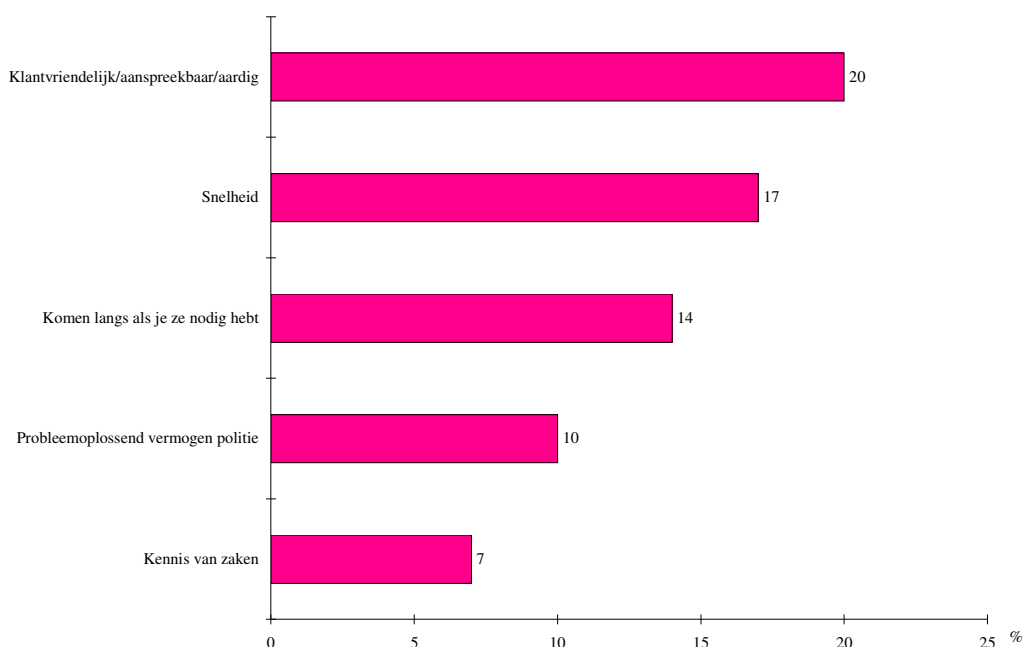
Vooraf bedrijven in de Randstad hebben meer contact met de politie voor een melding (23% van alle bedrijven tegen 18% gemiddeld). Bedrijven in het noorden van Nederland hebben minder vaak contact met de politie voor een melding (13% van alle bouwbedrijven tegen 18% gemiddeld) of aangifte (6% van alle bouwbedrijven tegen 10% gemiddeld).

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert.

Het meest genoemde punt is de klantvriendelijke houding waarmee de politie de melding afhandelt (20%). In 2004 was het nog 5% van de bedrijven die dit punt noemde. Daarnaast spreken bedrijven lovend over de snelheid van de politie. Van de bedrijven noemt 14% de bereidheid van de politie om langs te komen wanneer dit nodig is. Dit was in 2004 nog 2%.

28 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.367)

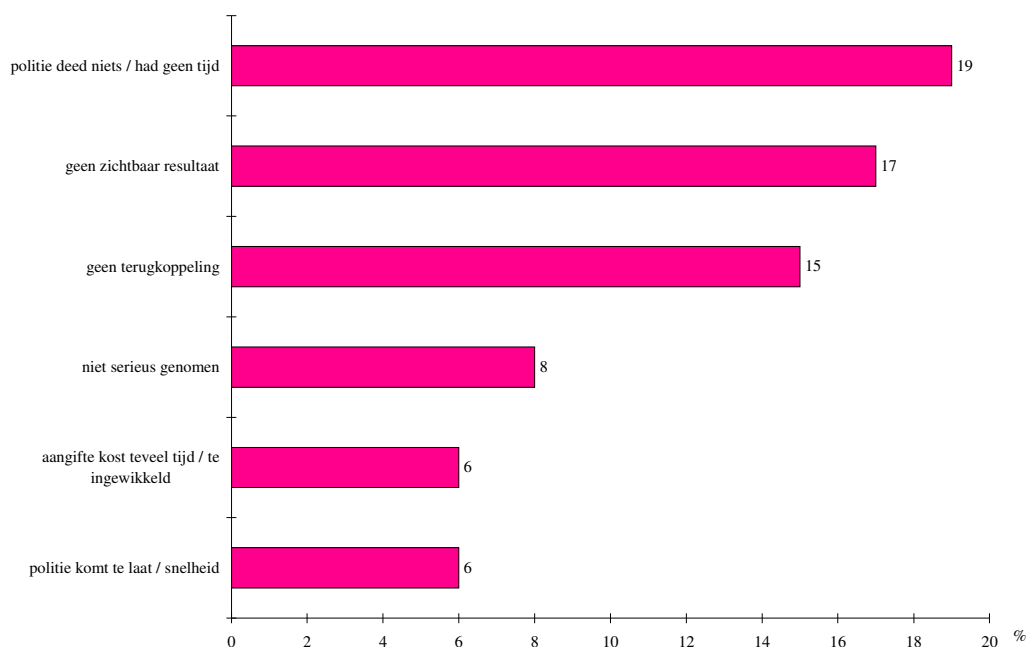
Regio

Relatief weinig bedrijven in de Randstad zijn positief over de bereidheid van de politie om langs te komen als dat nodig is (5% van de bedrijven die contact hebben met de politie voor een melding of aangifte tegen 14% gemiddeld). In het noorden is men hier juist meer dan gemiddeld tevreden over (28%). Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen met betrekking tot tevredenheid over de politie.

10.3 Aspecten waarover bouwbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De bouwbedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed presteert. Zo wordt het ontbreken van actie (uit tijdgebrek) met name genoemd. Daarnaast missen de bedrijven zichtbaar resultaat. Deze reden wordt wel minder (17%) genoemd dan in 2004 het geval was (24%). In 2006 werd gebrek aan terugkoppeling door 15% van de bedrijven als reden voor ontevredenheid genoemd, terwijl dit in 2004 nog 6% was.

29 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.367)

Branche, agglomeratie en regio

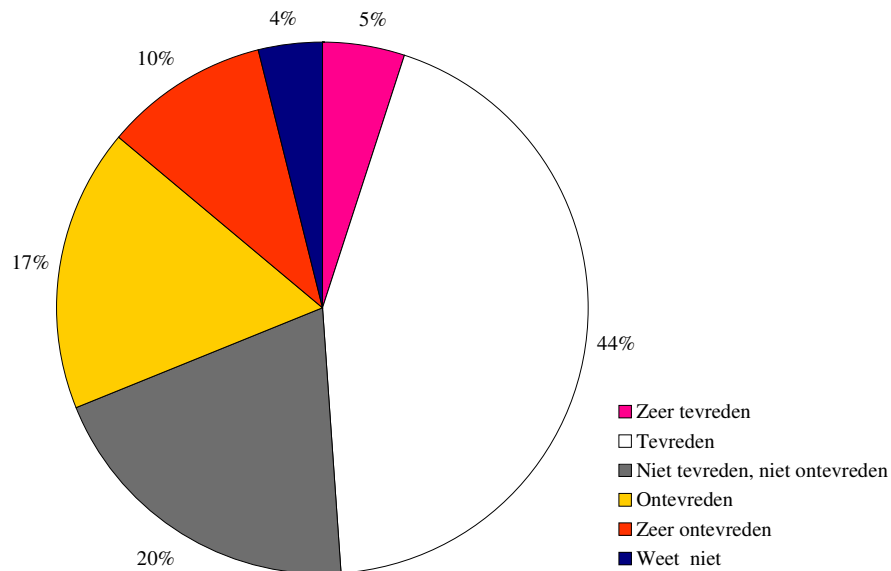
Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen branches, stedelijke ligging of regio wat betreft redenen voor ontevredenheid over het optreden van de politie.

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

De tevredenheid over het politie optreden is toegenomen. Nu is de helft (49%) van de bouwbedrijven die melding en/of aangifte doen tevreden of zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt, in 2004 bedroeg dit 42%.

Ruim een kwart van de bouwbedrijven (27%) is nu ontevreden tot zeer ontevreden over het optreden van de politie bij melding of aangifte. In 2004 was dit nog 34%.

30 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.423)

Branche, regio, agglomeratie

Er is geen samenhang tussen de tevredenheid met de politie en de branche, stedelijke ligging en regio waarin een bouwbedrijf actief is.

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal bouwbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Eén op de tien bouwbedrijven (11%) laat zich adviseren op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid. Bedrijven die criminaliteit als een probleem ervaren, laten zich vaker adviseren. Ze treffen vaker preventieve maatregelen dan bedrijven die zich niet laten adviseren.

Eveneens bestaat er een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bouwbedrijven die meervoudig slachtoffer zijn van criminaliteit laten zich adviseren. Bovendien laten vestigingen die te kampen hebben met hogere aantallen delicten zich vaker adviseren.

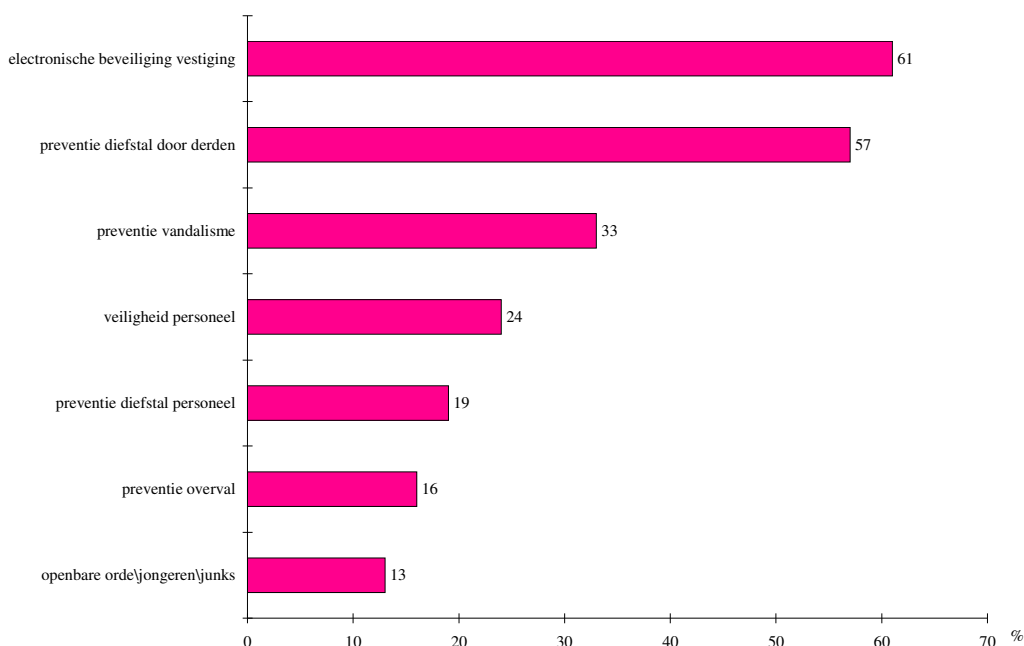
Branche, regio, agglomeratie

In de grond-, weg-, en waterbouw werd in 2006 meer dan gemiddeld advies ingewonnen (17% tegen 11% gemiddeld). Er zijn verder geen verschillen in de mate waarin bedrijven uit verschillende branches, regio's of stedelijke ligging advies inwinnen.

11.2 Terreinen waarop bouwbedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging en het voorkomen van diefstal door derden.

31 | Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

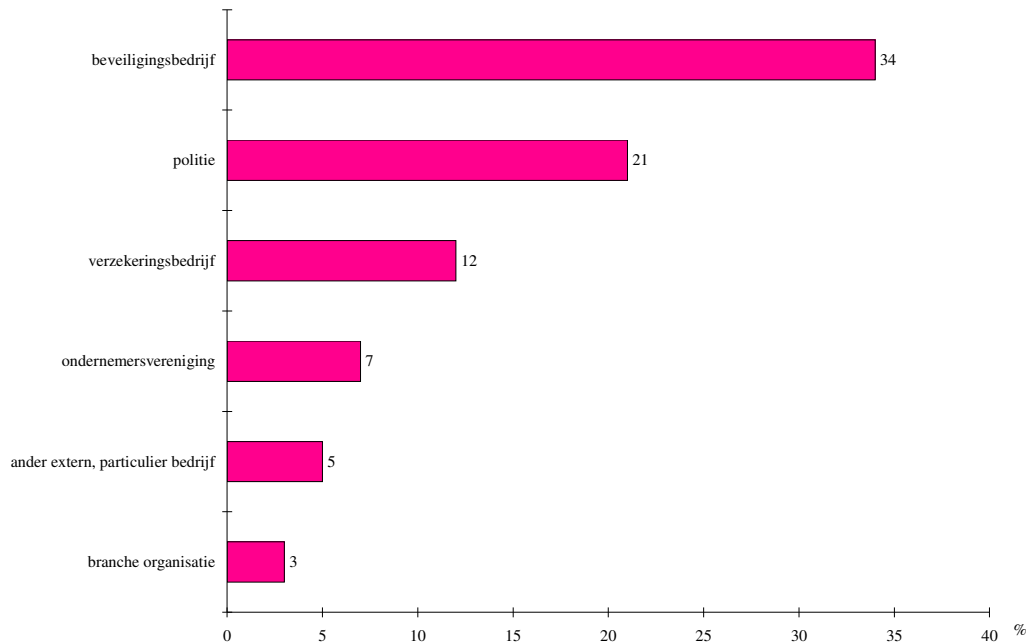

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: laat zich adviseren (n=781)

Bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw winnen relatief veel advies in over elektronische beveiliging van de vestiging (68% tegen 61% van alle bouwbedrijven gemiddeld). Klusbedrijven winnen minder dan gemiddeld advies in over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (12% tegen 19% gemiddeld). Overige bouwnijverheidsbedrijven winnen relatief veel advies in over het voorkomen van diefstal door derden (71% tegen 57% gemiddeld).

11.3 Partijen waarbij bouwbedrijven advies inwinnen

Een derde van de bouwbedrijven die advies inwinnen, klopt hiervoor aan bij private beveiligingsbedrijven. Een op de vijf bedrijven laat zich adviseren door de politie. Van de vestigingen die advies inwinnen, doet 12% dit bij een verzekeringsfirma.

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=781)

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

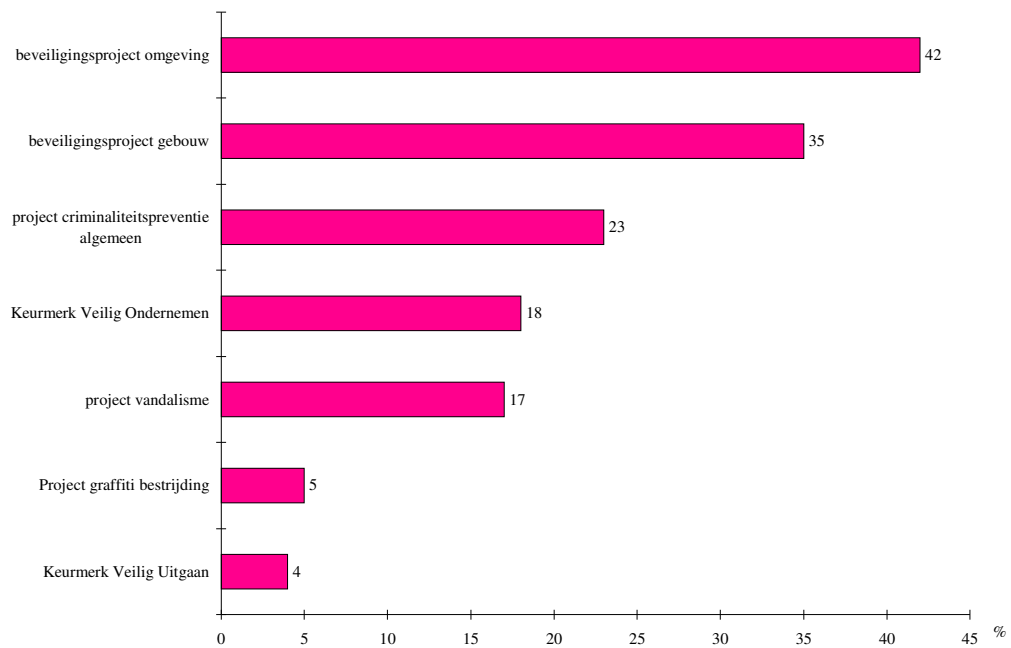
Van de bouwbedrijven participeert 3% in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Dit is op hetzelfde niveau gebleven ten opzichte van 2004 (toen ook 3%).

Het aantal bedrijven dat deelneemt aan projecten hangt deels samen met de branche: installatiebedrijven (5%) participeren relatief iets vaker dan andere branches (3% gemiddeld). Bedrijven aan de rand van een stad participeren meer in projecten (5% tegen 3% gemiddeld) dan bedrijven in het centrum van een stad (2%) of bedrijven buiten een stad (2%).

11.5 Soort projecten waaraan bouwbedrijven deelnemen

Onder het beperkt aantal aan projecten participerende bedrijven zijn beveiligingsprojecten van de omgeving en het gebouw het meest geliefd, evenals algemene criminaliteitspreventie. Ten opzichte van 2004 zien we een toename van projectdeelname tegen vandalisme (17% tegenover 7%).

33 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

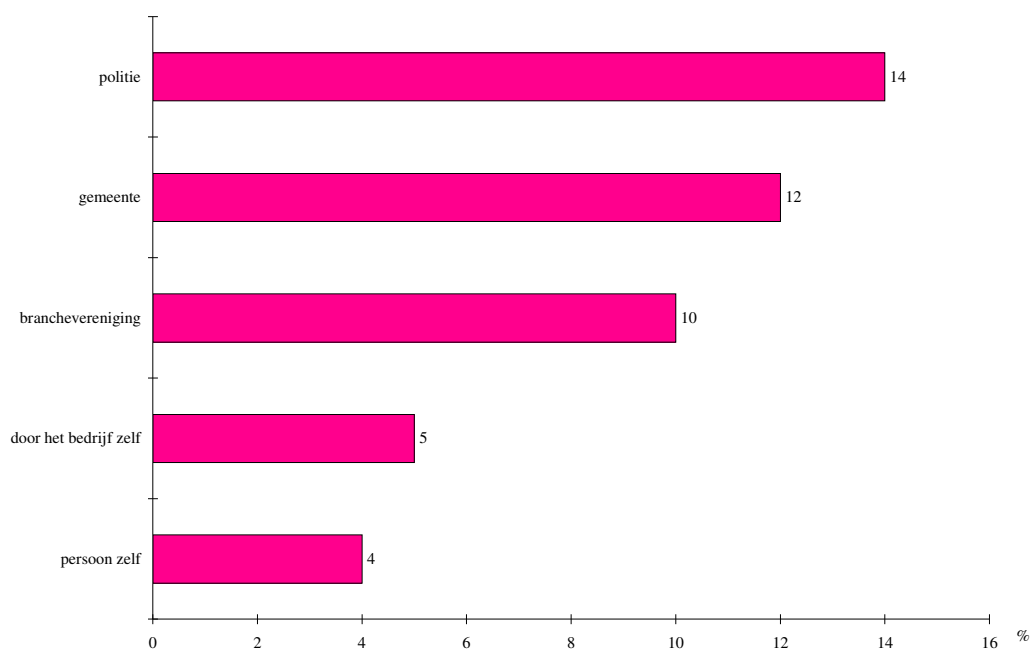
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt deel aan project (n=255)

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bouwbedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de politie, de gemeente of een buurtvereniging van bedrijven. De politie wordt minder (14%) genoemd als organisator van projecten dan in 2004 (26%).

34 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: deelgenomen aan projecten (n=255)

Inhoud sector Detailhandel

	Kerncijfers sector Detailhandel	71
	Achtergrondkenmerken sector Detailhandel	72
1	Slachtofferschap criminaliteit	73
1.1	Slachtofferschap algemeen	73
1.2	Meervoudig slachtofferschap	73
1.3	Probleemervaring criminaliteit	74
2	Registratie criminaliteit	76
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	76
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	76
2.2.1	Overzicht registratie delicten	77
2.3	Wijze van registreren van criminaliteit	77
3	Preventieve maatregelen	79
3.1	Mate van preventieve maatregelen	79
3.2	Meest gebruikte preventiemaatregelen	79
3.3	Totale investeringen preventiemaatregelen	80
4	Inbraak	81
4.1	Percentage detailhandelbedrijven waar inbraak voorkomt	81
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	81
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	83
4.4	Totale schade door inbraak	83
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	84
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	84
4.7	Aantal registraties van inbraken bij de politie	84
4.8	Aantal aangiftes bij politie	85
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	85
5	Diefstal	87
5.1	Percentage detailhandelbedrijven waar diefstal voorkomt	87
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	88
5.3	Totale schade door diefstal	89
5.4	Aantal meldingen diefstal bij politie	89
5.5	Redenen om diefstal niet te melden	90
5.6	Aantal registraties van diefstal door de politie	91
5.7	Aantal aangiftes van diefstal	91
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	91
6	Vernieling	93
6.1	Percentage detailhandelbedrijven waar vernieling voorkomt	93
6.2	Totaal aantal vernielingen	94
6.3	Totale schade door vernielingen	95
6.4	Aantal meldingen vernielingen bij politie	95
6.5	Redenen om vernieling niet te melden	96

6.6	Registraties van vernielingen door politie	96
6.7	Aangiftes van vernielingen	96
6.8	Vermoedelijke dader bij vernielingen	97
7	Geweld	98
7.1	Percentage detailhandelbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	98
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	99
7.3	Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie	99
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	99
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	100
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelicten	101
8	Overige vormen van criminaliteit	102
8.1	Percentage detailhandelbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt	102
8.2	Totale schade door overige vormen van criminaliteit	103
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie	103
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	104
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	104
8.6	Aangifte van overige criminaliteit	104
8.7	Vermoedelijke daders bij overige vormen van criminaliteit	105
9	Interne criminaliteit	106
9.1	Percentage detailhandelbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	106
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	106
10	Tevredenheid politie	108
10.1	Contact met politie omtrent delicten	108
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	110
10.3	Aspecten waarover detailhandelbedrijven ontevreden zijn in contact met politie	111
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	112
11	Advies inwinnen en project participatie	113
11.1	Aantal detailhandelsbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	113
11.2	Terreinen waarop detailhandelsbedrijven advies inwinnen	114
11.3	Partijen waarbij detailhandelbedrijven advies inwinnen	115
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	116
11.5	Soort projecten waaraan detailhandelbedrijven deelnemen	117
11.6	Organisatoren van projecten	118

Kerncijfers sector Detailhandel

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Detailhandel

	2004	2005	2006		2004	2005	2006
			toename/ afname				toename/ afname
% slachtofferschap algemeen	49	49	45 -8%	% Neemt preventieve maatregelen	81	82	80
% meervoudig slachtofferschap	20	19	17 -15%	% Neemt deel aan projecten	6	6	6
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	42	40	37 -12%	% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	51	55	59 +16%
% Registreert criminaliteit	22	24	24 +9%				

		Inbraak	Diefstal	Vernie- ling	Gewelds delicten	Overige crimi- naliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	14,5	31,7	18,4	6,7	5,7
	2005	13,1	30,1	19,6	6,2	5,3
	2006	10,9	27,8	18,4	5,2	4,7
	verschil ¹	-25%	-12%	-	-22%	-18%
Gemiddelde frequentie / jaar per getroffen bedrijf	2004	1,9	31,9	3,2	4,5	18,9
	2005	1,6	35,4	3,1	4,9	24,1
	2006	1,7	28,4	3,4	4,8	11,8
	verschil	-	-	-	-	-38%
Raming totaal aantal delicten ²	2004	42.000	1.500.000	86.000	Nvt	170.000
	2005	32.000	1.600.000	88.000		200.000
	2006	29.000	1.200.000	89.000		86.000
	verschil	-31%	-20%			-49%
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	89	146	34	Nvt	11
	2005	79	141	34		11
	2006	75	120	30		10
	verschil	-16%	-18%	-12%		-
% getroffen en dat melding doet	2004	88	47	46	59	46
	2005	87	48	44	57	43
	2006	88	45	44	52	44
	verschil	-	-	-	-12%	-
% getroffen en dat aangifte doet	2004	26	18	17	15	18
	2005	25	19	18	14	19
	2006	25	17	17	12	16
	verschil	-	-	-	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Detailhandel

In de sector detailhandel zijn naar schatting 155.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Autohandel	(4% van de sector)
Autoreparatie / garages	(8% van de sector)
Voedings- en genotmiddelen	(13% van de sector)
Algemeen assortiment	(10% van de sector)
Drogisterij, parfumerie / kleding	(12% van de sector)
IJzerwaren, d-h-z, bouwmaterialen / woningtextiel, meubelen, huish. apparatuur	(10% van de sector)
Bloemen, planten / reparatie (excl. garages) / pedicures, kappers, fotoateliers	(24% van de sector)
Overige artikelen / apothekers, benzinstations	(14% van de sector)
Overige winkels	(6% van de sector)

In de rest van deze rapportage maken wij, waar mogelijk en relevant, een driedeling van branches waarbij wij onderscheid maken tussen 'detailhandel non-food' (circa 131.000 vestigingen ofwel 85% van de sector), 'detailhandel food' (circa 19.000 vestigingen ofwel 12% van de sector) en 'supermarkten' (circa 4.000 vestigingen ofwel 3% van de sector). Wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven, geven wij een beschrijving op gedetailleerder niveau. Bovendien lichten we warenhuizen eruit als het om een significant verschil gaat met de andere detaillisten met een algemeen assortiment. Indien relevant beschrijven we ook verschillen tussen regio en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2006 n=11.771
- steekproef 2005 n=8.956
- steekproef 2004 n=8.842

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

Ruim vier op de tien (45%) bedrijfsvestigingen in de detailhandel hebben de afgelopen twaalf maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal circa 70.000 bedrijven. In 2004 was de helft (49%) van de bedrijven slachtoffer van criminaliteit. Het slachtofferschap is in 2006 significant gedaald ten opzichte van 2004.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

17% van alle detailhandelszaken is meervoudig slachtoffer, dat wil zeggen dat zij getroffen zijn door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Dit is een daling ten opzichte van 2004. Destijds was een op de vijf (20%) van alle detailhandelszaken meervoudig slachtoffer.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de sector detailhandel

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Non-food	Food	Supermarkt	Totaal
	(n=9.649)	(n=1.418)	(n=641)	(n= 11.771)
	%	%	%	%
0 delicten	56	57	21	55
1 soort delict	28	29	31	28
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	16	15	48	17
Totaal	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle detailhandelbedrijven (n=11.771)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Het algemeen slachtofferschap onder warenhuizen² ligt hoger dan gemiddeld in de detailhandel (85% tegen 55% gemiddeld). Ook bij drogisterijen en kledingwinkels ligt het slachtofferschap hoger (62%). Vooral supermarkten en warenhuizen worden relatief vaak meervoudig slachtoffer (50% en 44% tegen een gemiddelde in de detailhandel van 17%).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap is hoger dan gemiddeld bij detailhandelszaken in het centrum van een stad (54% tegen 45% gemiddeld). Zaken buiten de stad zijn met 33% minder vaak slachtoffer dan gemiddeld in de branche. De zaken in het centrum van de stad zijn ook vaker meervoudig slachtoffer (20%) dan vestigingen buiten de stad (11%).

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

² Gebaseerd op n=87 warenhuizen.

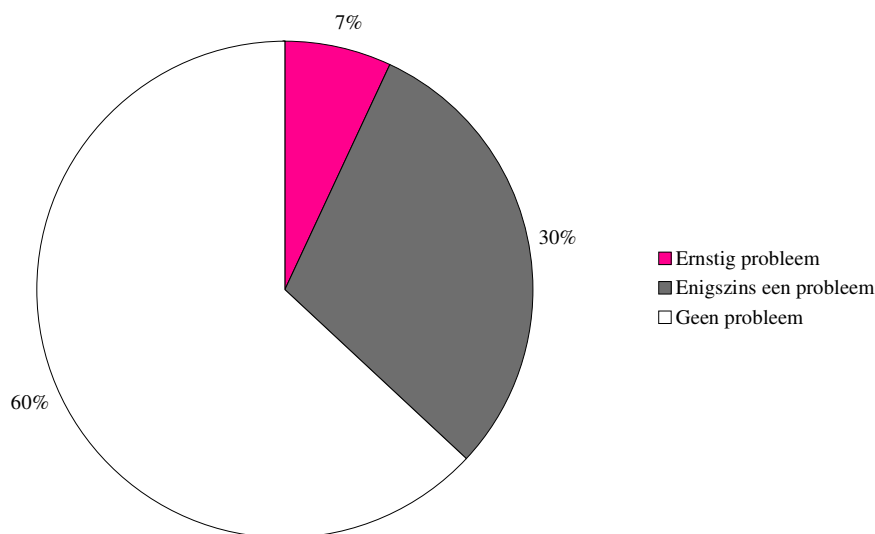
Regio

Vergeleken met de rest van het land is het algemeen slachtofferschap onder detailhandelbedrijven in de Randstad relatief hoog (52% tegen 45% gemiddeld). Ook het meervoudig slachtofferschap in de Randstad is hoger dan gemiddeld (20% tegen 17%).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Bijna vier op de tien (37%) detailhandelbedrijven zien criminaliteit in meerdere of mindere mate als probleem voor de bedrijfsvoering. Omgerekend naar absolute aantallen zijn dit circa 57.000 vestigingen. De perceptie van de criminaliteitsproblematiek in de detailhandel is ten opzichte van 2004 gedaald. Toen ervoer 42% van de detailhandel criminaliteit als een probleem.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle detailhandelbedrijven (n=11.771)

Branche

Relatief veel supermarkten ervaren criminaliteit als een probleem (61% tegen 37% gemiddeld). Hetzelfde geldt voor warenhuizen (72%).

Agglomeratie

De bedrijven die zich in het centrum van een stad bevinden, ervaren criminaliteit met 41% vaker als een probleem dan gemiddeld (37%). Van de bedrijven buiten de stad ervaart een kleiner deel (30%) criminaliteit als een probleem.

Regio

In de Randstad ervaren meer bedrijven criminaliteit als een *ernstig* probleem (10%) dan in de rest van Nederland (gemiddeld 7%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Volgens ruim de helft (52%) van de detailhandelbedrijven geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de leiding door. Bij 3% van de vestigingen geeft het personeel *meestal of soms* criminaliteit aan de leiding door, terwijl dit bij 3% van de bedrijven *nooit* voorkomt. Hierbij plaatsen we de opmerking dat deze cijfers gebaseerd zijn op de antwoorden van de bedrijfsleiding zelf. Ruim vier op de tien vestigingen (42%) geven aan dat het melden van criminaliteit aan de bedrijfsleiding bij hen niet van toepassing is.

Branche

Met name bij de supermarkten geeft het personeel criminaliteit altijd (77% tegen 52% gemiddeld) of meestal (10% tegen 2% gemiddeld) door aan de bedrijfsleiding. Op subbrancheniveau zien we dat vooral het personeel van drogisterijen en kledingwinkels (63%) en van apothekers en benzinestations (60%) criminaliteit altijd doorgeeft aan de bedrijfsleiding. Volgens 82% van de warenhuizen geeft het personeel altijd geconstateerde criminaliteit door aan de bedrijfsleiding.

Agglomeratie

Leidinggevenden van detailhandelsvestigingen in het centrum van een stad hebben het vaakst de indruk dat hun personeel criminaliteit altijd aan ze meldt (60% tegen 52% gemiddeld).

Regio

Regionaal zijn er geen noemenswaardige verschillen.

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Een kwart (24%) van de getroffen vestigingen registreert de plaatsgevonden delicten. Dit is een stijging ten opzichte van 2004, toen iets meer dan een vijfde (22%) van alle detailhandelbedrijven criminaliteit registreerde.

Branche

Relatief veel supermarkten registreren criminaliteit (46% tegen 24% gemiddeld). Ook warenhuizen registreren meer dan gemiddeld de criminaliteit (62%). In de *food* branche registreren minder bedrijven de voorgevallen criminaliteit (19%).

Agglomeratie

In het centrum van de stad registreren relatief veel zaken de door het personeel geconstateerde criminaliteit (27% tegen 24% gemiddeld). Bij de bedrijven buiten de stad is dit met 19% lager.

Regio

Er zijn geen noemenswaardige regionale verschillen in de registratie van criminaliteit.

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Bij bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit is inbraak het meest geregistreerde delict.

4 | Registratie van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=1.708)	47	51	50
Diefstal (slachtoffers n=4.029)	39	41	40
Vernieling (slachtoffers n=2.513)	27	30	28
Geweld (slachtoffers n=794)	28	31	30

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

Het percentage getroffen bedrijven dat slachtoffer wordt van inbraak of vernielingen en deze delicten specifiek registreert, verschilt in 2006 niet met 2004.

2.3 Wijze van registreren van criminaliteit

Vier op de tien (40%) bedrijven maken gebruik van een registratiesysteem voor het registreren van criminaliteit. Ruim een derde (36%) van de detailhandelbedrijven die criminaliteit bijhouden, doet dit door het bijhouden van gedane aangiften.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Registratiesysteem	36	38	40
Houden aangiften bij	37	38	36
Overig schriftelijk	9	8	5
Houden verzekeringsclaims bij	6	5	5

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: registreert criminaliteit (2006 n= 3.474, 2005 n=2.831, 2004 n=2.425)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Relatief veel supermarkten houden de aangiften bij (42% van de bedrijven die criminaliteit registreren, tegenover 36% gemiddeld).

Agglomeratie

Er zijn geen relevante verschillen op dit punt.

Regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen regio's.

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Acht op de tien (80%) detailhandelbedrijven treffen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Dit percentage is gelijk gebleven met 2004 (toen 81%). Het aandeel bedrijven dat preventieve maatregelen treft, is zeer hoog onder de supermarkten (91%) en de warenhuizen (91%). Het is minder hoog in de detailhandel food (74%).

3.2 Meest gebruikte preventiemaatregelen

De maatregelen die worden toegepast door minstens 10% van de detailhandelbedrijven die aan preventie doen, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | *De meest toegepaste preventiemaatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Maatregel	Non-food	Food	Supermarkten	Totaal
	(n=6.377)	(n=911)	(n=568)	(n=9.979)
	%	%	%	%
1. Alarm luid	51	38	56	50
2. Alarm stil	42	34	58	42
3. Extra sloten	27	29	18	27
4. Camera's / infrarood	22	21	57	23
5. Rolluiken voor ramen / deuren	14	17	10	14
6. Extra zwaar hang- en sluitwerk	12	15	8	12
7. Hekwerken	11	8	8	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt preventiemaatregelen (n=9.979)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Supermarkten maken relatief vaak gebruik van luid alarm (56% van de bedrijven die preventiemaatregelen treffen, tegen 50% gemiddeld), stil alarm (58% tegen 42% gemiddeld) en cameratoezicht (57% tegen 23% gemiddeld). Warenhuizen kiezen relatief vaak een stil alarm (54% tegen 42% gemiddeld) en het plaatsen van camera's (58% tegen 23%).

Agglomeratie

Er zijn geen significante verschillen tussen stedelijke ligging en niet stedelijke ligging.

Regio

Er zijn enkele regionale verschillen in de preventiemaatregelen van detailhandelbedrijven. In de Randstad maken bedrijven relatief vaker (28%) gebruik van infrarood dan gemiddeld (23%). Ook maken deze bedrijven relatief vaker gebruik van rolluiken (21% tegen 14%).

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Detailhandelbedrijven die preventieve maatregelen treffen, besteden hieraan gemiddeld circa € 800. Het totaalbedrag dat alle detailhandelbedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw, berekenen we op circa € 127 miljoen.

Supermarkten besteden relatief veel aan preventiemaatregelen (€ 3.400), evenals warenhuizen (€ 3.900).

4 Inbraak

4.1 Percentage detailhandelbedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft 11% van de detailhandelbedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Dit komt neer op circa 17.000 vestigingen (zie ook kolom 1 in tabel 7). Het slachtofferschap is gedaald; in 2004 werd 15% van de bedrijven in de detailhandel slachtoffer van inbraak.

Een op de tien (9%) detailhandelbedrijven heeft te maken met inbraak *in gebouwen*. Van alle vestigingen in de detailhandel is 3% slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de detailhandelbedrijven waar wordt ingebroken in gebouwen, vindt dit gemiddeld 1,4 keer per jaar plaats. Op grond van deze frequentie maken we een ruwe raming van het aantal inbraken per jaar onder alle bedrijven. Het aantal inbraken in gebouwen ramen we op circa 21.000 per jaar. Daarnaast wordt er gemiddeld 1,7 maal per jaar ingebroken in transportmiddelen, wat neerkomt op circa 8.000 inbraken in transportmiddelen per jaar.

Het totaal aantal inbraken in de detailhandel komt hiermee op 29.000, gemiddeld 1,7 per getroffen vestiging. In 2004 lag dit gemiddelde hoger (1,9) en kwam het aantal inbraken hoger uit (42.000).

7 \ Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=8.956)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ³	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	9,4%	1,4	21.000
In transportmiddelen	2,9%	1,7	8.000
Totaal	11,1*%¹	1,7	29.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotaal niet op tot het totaal aantal delicten (som is 11,1% in plaats van 13,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

De hoogste frequentie van inbraken in het gebouw is bij supermarkten (1,7 keer per jaar per getroffen vestiging tegen 1,4 gemiddeld).

³ Van de door inbraak getroffen ondernemers geeft 92% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 8% zegt het te schatten.

Agglomeratie

De inbraakfrequentie in transportmiddelen bij vestigingen aan de rand van de stad ligt wat hoger (1,9) ligt hoger dan gemiddeld (1,7). Bij bedrijven in het centrum is dit lager. Voor de inbraakfrequentie in gebouwen zijn geen significante verschillen.

Regio

In West Nederland is de inbraakfrequentie hoger dan gemiddeld (1,9 tegen 1,7 gemiddeld). In Oost Nederland is deze daarentegen lager (1,5).

Het slachtofferschap van inbraak is het hoogst onder supermarkten (21%). Warenhuizen verschillen niet van overige detailhandelbedrijven wanneer het gaat om inbraak.

8 | *Inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen*

	Non-food (n=9.649)	Food (n=1.481)	Supermarkten (n=641)	Totaal (n=11.771)
In gebouwen	8,7%	11,8%	20,3%	9,4%
In transportmiddelen	2,9%	2,8%	2,7%	2,9%
Totaal	10,4%	13,2%	21,4%	11,1% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 11,1% in plaats van 12,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegeteld.

Agglomeratie, regio

Detailhandelbedrijven aan de rand van de stad zijn vaker slachtoffer van inbraak dan gemiddeld (14% tegen 11%). In het noorden van Nederland hebben bedrijven minder last van inbraak (9% tegen 11% gemiddeld).

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

Bij ruim de helft (54%) van bedrijven die te maken hebben met inbraken in transportmiddelen, vindt deze plaats buiten het eigen bedrijfsterrein.

9 | *Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)*

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	46
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	34
Elders in Nederland	17
Buitenland	1
Weet niet/wil niet zeggen	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=476)

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die detailhandelbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in *directe* en *indirecte* schade. De directe schade betreft de kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Nagenoeg alle (97%) getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *directe* schade per getroffen vestiging is circa € 4.000. Dit is hoger dan 2004. Toen was de gemiddelde directe schade € 3.500. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector detailhandel ramen we op ongeveer € 65 miljoen.

Ruim vier op de tien (45%) getroffen bedrijven geven aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *indirecte* schade door inbraak is € 1.300 per getroffen vestiging. Hier zien we geen significant verschil met 2004. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector berekenen we op € 10 miljoen.

De totale schade (directe en indirecte schade door inbraak samen genomen), komt uit op € 75 miljoen. In 2004 lag de geraamde schade hoger (€ 89 miljoen), omdat er meer getroffen bedrijven waren en meer delicten.

Supermarkten waarbij wordt ingebroken, hebben een hogere (€ 7.000) directe schade dan gemiddeld (€ 4.000). Ook de indirecte schade is bovengemiddeld (€ 2.000 per getroffen vestiging tegenover € 1.000). Er is geen relatie tussen de regio waar een vestiging ligt en de hoogte van de schade. Wel hebben bedrijven in het centrum van een stad lagere schade dan gemiddeld het geval is (€ 3.500 tegen € 4.000).

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder ‘melding doen’ verstaan wij het inlichten van de politie over een voorgevallen delict in de breedste zin van het woord. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch, schriftelijk of via een alarmsysteem. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder. De meerderheid (88%) van de detailhandelbedrijven die te maken hebben gehad met inbraak, meldt dit bij de politie. Dit is gelijk gebleven ten opzichte van het meldingsgedrag in 2004.

Gemiddeld doen de getroffen vestigingen 1,6 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van inbraak op ongeveer 28.000 per jaar.

Relatief veel supermarkten melden inbraak (95% van de getroffen bedrijven, tegen 88% gemiddeld).

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Ruim een op de tien (12%) detailhandelbedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte. De belangrijkste reden is dat de ondernemers de indruk hebben dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Daarnaast is in veel gevallen de schade in de ogen van de ondernemers te klein om melding van te doen (valt binnen eigen risico). Zij verwachten dus geen resultaat van het melden in termen van compensatie door de verzekering of een aanhouding van de dader. Ook tijdgebrek speelt vaak een rol.

10 | Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	26
Schade was te klein (binnen eigen risico)	20
Geen tijd	16
Melding of aangifte door anderen gedaan	11
Aangifte duurt te lang	8
Verzekering vergoedt de schade ook zonder aangifte/melding	4

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=186)

4.7 Aantal registraties van inbraken bij de politie

Ruim negen op de tien (94%) bedrijven die inbraak melden, geven aan dat de politie hun melding registreert. Acht op de tien bedrijven (79%) die inbraak melden, geven aan dat de politie naar aanleiding van de melding proces-verbaal opmaakt. Bijna de helft (48%) van de bedrijven die inbraak melden, geeft aan dat de politie een onderzoek instelt naar

aanleiding van de melding. Dit is vaker dan in 2004 toen bij 42% van de gevallen een onderzoek werd ingesteld.

Binnen de branche zijn geen noemenswaardige verschillen. Qua regio zijn er wel verschillen. Bedrijven in het noorden van het land zeggen relatief vaker dat de politie hun melding registreert (99% tegen gemiddeld 94%) en een proces verbaal opmaakt (90% tegen 79%). Relatief veel bedrijven uit het oosten geven aan dat de politie naar aanleiding van hun melding een onderzoek instelt (56% tegen 48%).

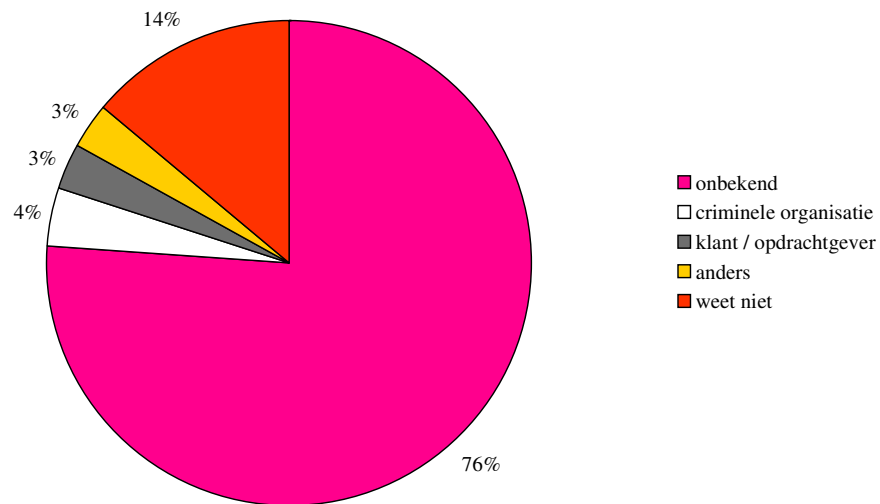
4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier wordt opgemaakt en ondertekend. Een kwart van de vestigingen (25%) waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte hiervan.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Slechts zeer weinig bedrijven waar wordt ingebroken, hebben een concreet vermoeden over de mogelijke inbreker, zoals klanten of opdrachtgevers (3%) of een criminele organisatie (4%). De meeste getroffen bedrijven (76%) vermoeden dat de dader een onbekende is van het bedrijf. De rest van de getroffen bedrijven (14%) tast in het duister in welke kringen naar de dader van de inbraak moet worden gezocht. Er zijn op dit punt geen relevante verschillen tussen branches, agglomeraties en regio's.

11 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁴

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: detailhandelbedrijf slachtoffer van inbraak (n=1.708)

⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage detailhandelbedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Bijna een derde van de detailhandelbedrijven (28%) heeft te maken met een of meer vormen van diefstal. In totaal gaat het om circa 43.000 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (26%). Een klein deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (2%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (2%).

In 2004 werd 32% van de bedrijven in de detailhandel slachtoffer van diefstal. Het slachtofferschap is in 2006 ten opzichte van 2004 gedaald.

12 | Slachtofferschap diefstal en locatie

	Non-food (n=9.649)	Food (n=1.481)	Supermarkten (n=641)	Totaal (n=11.771)
Uit gebouwen	25,9	20,4	66,9	26,4%
Uit transportmiddelen	1,9	2,5	3,6	2,0%
Van transportmiddelen	1,5	1,5	3,4	1,5%
Totaal	27,3	22,1	67,4	27,8% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006¹

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 27,8% in plaats van 29,9%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meer vormen te maken hebben gehad en worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

De supermarkten vallen op door een relatief hoger percentage slachtofferschap van diefstal uit gebouwen (67% tegen 28% gemiddeld). Op subbrancheniveau zien we dat drogisterijen en kledingzaken ook veelvuldig slachtoffer worden van diefstal (50%). Warenhuizen worden eveneens relatief vaak getroffen door diefstal (78%).

Agglomeratie

Bedrijven die in het centrum gevestigd zijn, worden vaker slachtoffer van diefstal (36% tegen 28% gemiddeld) dan bedrijven aan de rand van de stad (25%) of daarbuiten (19%).

Regio

In de Randstad hebben detailhandelbedrijven meer (32%) last van diefstal dan landelijk gemiddeld (28%).

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Bedrijven die te maken hebben met diefstal uit gebouwen zijn hier gemiddeld 29 keer per jaar slachtoffer van. Het totale aantal diefstallen komt hiermee op bijna 1,2 miljoen. In 2004 lag dit significant hoger. Toen werden ruim 1,5 miljoen diefstallen gepleegd.

13 | Frequentie diefstal uit gebouwen en transportmiddelen 2006

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=11.771)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt per getroffen bedrijf ⁵	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	26,4%	28,9	1.200.000
Uit transportmiddelen	2,0%	2,7	8.000
Van transportmiddelen	1,5%	2,2	5.000
Totaal	27,8%	35,4	1.213.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotaal niet op tot het totaal aantal delicten (som is 29,9% in plaats van 27,8%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meer vormen te maken hebben gehad en worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Onderstaande tabel toont de verdeling van de frequentie waarmee de verschillende soorten diefstallen plaatsvinden.

14 | Frequentie diefstal, 2006

	% diefstal uit transportmiddelen (basis: n=2.182)	% diefstal uit gebouwen (basis: n=4.029)
1 keer	6%	18%
2 tot 9 keer	8%	36%
10 tot 99 keer	1%	35%
100 keer of meer	-	6%

Bron: TNS NIPO, 2006

Branche

De frequentie waarmee uit gebouwen wordt gestolen, ligt bij supermarkten ver boven het gemiddelde (51 keer per jaar per getroffen bedrijf tegenover 29 keer gemiddeld in de hele sector).

Agglomeratie

Er zijn geen verschillen tussen detailhandelbedrijven in of buiten de stad.

⁵ Van de door diefstal getroffen ondernemers geeft 40% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 60% zegt het te schatten.

Regio

De frequentie waarmee diefstallen plaatsvinden verschilt niet per regio.

5.3 Totale schade door diefstal

Van de door diefstal getroffen bedrijven geeft 95% aan *directe* schade op te lopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer € 2.400. De totale directe schade die de gehele sector detailhandel oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op € 98 miljoen. Dit is lager dan de € 125 miljoen directe schade in 2004.

Bijna de helft (49%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld ongeveer € 1.000. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector detailhandel ramen we op € 22 miljoen.

De totale schade (direct plus indirect) door diefstal in de detailhandel komt hiermee op € 120 miljoen.

Branche

Bij supermarkten is de directe schade hoger dan gemiddeld (€ 6.500 per bedrijf tegenover € 2.500 gemiddeld). Ook de indirecte schade is relatief hoog bij de supermarkten (€ 2.000 tegenover € 1.000 gemiddeld). De directe schade als gevolg van diefstal is bij warenhuizen ook hoger dan gemiddeld, namelijk € 9.000.

Agglomeratie

Bij vestigingen aan de rand van een stad is de indirecte schade met een bedrag van € 1.200 hoger dan gemiddeld (€ 1.000). Wat betreft directe schade zijn er geen significante verschillen.

Regio

Er zijn landelijk geen significante verschillen in de hoogte van de directe schade naar aanleiding van diefstal.

5.4 Aantal meldingen diefstal bij politie

Ruim vier op de tien (45%) detailhandelbedrijven waar wordt gestolen, melden dit bij de politie. In 2004 was dat 47%; het aandeel melders is hiermee op hetzelfde niveau gebleven.

De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 6,4 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op circa 120.000 per jaar. Dit is 10% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector. Van de meeste diefstallen wordt de politie dus niet op de hoogte gesteld.

Relatief veel supermarkten melden het als er bij hen gestolen wordt (74% van de getroffen bedrijven, tegen 45% gemiddeld). Dit in tegenstelling tot de overige detailhandel food (33%). Relatief weinig bedrijven in de Randstad melden diefstal (40%). Er is geen relatie tussen de stedelijke ligging van de vestiging en het meldingsgedrag bij diefstal.

5.5 Redenen om diefstal niet te melden

Ruim de helft (55%) van de detailhandelbedrijven stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte na een diefstal. De belangrijkste reden hiervoor is dat de schade als gevolg van de diefstal vaak binnen het eigen risico valt. Daarnaast bestaat de indruk dat het geen zin heeft de diefstal te melden, omdat de verwachting bestaat dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding ervan. De meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

15 | *Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	23
Politie doet er toch niets aan	21
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	25
Geen tijd	12
Te laat geconstateerd	11
Probleem zelf aangepakt	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=1.930)

Branche

Supermarkten zoeken relatief vaak zelf een oplossing voor het probleem (26% van de bedrijven die diefstal niet melden, tegen 11% gemiddeld). Relatief veel bedrijven in de foodbranche zeggen dat het schadebedrag binnen het eigen risico valt (32% tegen 23% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad stellen vaker (15%) dan gemiddeld (12%) de politie niet op de hoogte van een diefstal omdat ze geen tijd genoeg hebben.

Regio

Relatief veel bedrijven uit de Randstad noemen gebrek aan tijd als reden om diefstal niet te melden (17% van de bedrijven die diefstal niet melden, tegen 12% gemiddeld). Gebrek aan bewijs is in de Randstad minder vaak een reden (20% tegenover 25% gemiddeld).

5.6 Aantal registraties van diefstal door de politie

De ruime meerderheid (88%) van de bedrijven, die diefstal melden bij de politie, geeft aan dat de politie hun melding registreert. Twee derde van de bedrijven die diefstal melden, zegt dat proces-verbaal is opgemaakt (65%). Ruim een kwart (27%) geeft aan dat de politie een onderzoek is begonnen.

5.7 Aantal aangiftes van diefstal

Bijna een vijfde (17%) van de detailhandelsvestigingen die te maken hebben met diefstal, doet hiervan daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal.

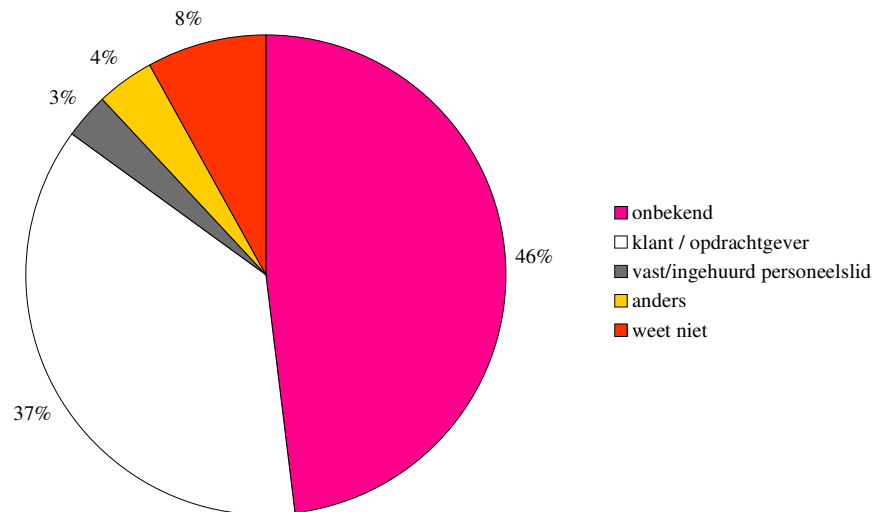
Op brancheniveau zien we dat autodetailhandel en autoreparatiebedrijven relatief veel aangifte doen van diefstal (respectievelijk 27% en 29% van de getroffen bedrijven). Bedrijven die relatief weinig aangifte doen van diefstal zijn voedings- en genotmiddelen detailhandel en algemeen assortiment detailhandel (respectievelijk 10% en 14%).

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

Bij bijna vier op de tien (37%) detailhandelszaken waar wordt gestolen, heerst het vermoeden dat de diefstallen worden gepleegd door klanten of opdrachtgevers. Personeelsleden worden zeer zelden (in 3% van de gevallen) door deze bedrijven verdacht van diefstallen. Bijna de helft (48%) van de getroffen bedrijven denkt dat de dader een onbekende is. Nog eens 8% van de getroffen bedrijven heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden.

Supermarkten (62%) en warenhuizen (61%) verdenken relatief vaak klanten of opdrachtgevers.

16 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁶

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van diefstal (n=4.029)

⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage detailhandelbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Bijna een vijfde (18%) van de detailhandelbedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op zo'n 27.000 vestigingen. Het gaat in de detailhandel met name om vernielingen aan bedrijfsgebouwen (16%). Vernieling aan een transportmiddel komt in mindere mate voor (4%).

In 2004 lag het slachtofferschap van één of meer vormen van vernielingen op eenzelfde niveau, namelijk 18%.

17 | Vernielingen naar branche

	Non-food (n=9.649)	Food (n=1.481)	Supermarkten (n=641)	Totaal (n=11.771)
Gebouwen	14,8%	15,9%	35,7%	15,8%
Transportmiddelen	3,2%	5,3%	4,7%	3,5%
Totaal	16,9%	18,7%	38,3%	17,7% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 17,7% in plaats van 19,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

Supermarkten vallen op door hun hoge slachtofferschap. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door vernielingen aan gebouwen.

Agglomeratie

Relatief veel bedrijven in het centrum van een stad worden getroffen door vernielingen (22% tegen 18% gemiddeld).

Regio

Er zijn geen relevante verschillen tussen bedrijven in de verschillende regio's.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging 3,3 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op circa 78.000.

Vernielingen aan transportmiddelen komen gemiddeld 2,0 keer per jaar voor per getroffen bedrijf. Met deze frequentie komt het totale aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op ongeveer 11.000 per jaar.

Bij elkaar is het totale aantal vernielingen in de detailhandel circa 89.000, met een gemiddelde frequentie van 3,4 per getroffen vestiging.

18 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=11.771)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ⁷	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	15,8%	3,3	78.000
Transportmiddelen	3,5%	2,0	11.000
Totaal	17,7%	3,4	89.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In de tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 17,7% in plaats van 19,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

De frequentie van vernielingen is relatief hoog bij de supermarkten (6,8 keer per jaar per getroffen bedrijf, tegen 3,4 gemiddeld).

Agglomeratie

Er is geen verschil in frequentie waarmee vernielingen voorkomen.

Regio

Vernielingen aan transportmiddelen komen relatief weinig voor in het noorden van het land (gemiddeld 1,7 keer per jaar per getroffen bedrijf tegen 2,0 maal gemiddeld).

⁷ Van de door vernielingen getroffen bedrijven geeft 74% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 26% geeft aan het te schatten.

6.3 Totale schade door vernielingen

Bijna negen op de tien (88%) bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die *directe* schade oplopen, worden gemiddeld met een schadebedrag van € 1.100 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de detailhandel als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa € 27 miljoen. De directe schade is relatief hoog bij supermarkten, gemiddeld € 1.800 per getroffen vestiging.

Bijna een derde (31%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De *indirecte* schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld € 400. De totale indirecte schade berekenen we op € 3 miljoen voor de gehele sector detailhandel.

Samengenomen komt de *totale* schade neer op circa € 30 miljoen, evenveel als in 2004.

6.4 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Ruim vier op de tien (44%) detailhandelbedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrengen van graffiti, melden dit bij de politie. Dit wijkt niet significant af van 2004, toen nog 46% van de getroffen bedrijven vernielingen meldden.

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 2,4 keer per jaar onder getroffen bedrijven. Het totale aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector berekenen we op 28.000. Dit is 36% van het geraamde totaal aantal gepleegde vernielingen in de sector.

Relatief weinig bedrijven in de Randstad (34% van de getroffen bedrijven, tegen 44% gemiddeld) melden vernielingen bij de politie. Supermarkten doen dat juist relatief veel (54%).

6.5 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling zijn de verwachting dat de politie er toch niets aan doet en de beperkte omvang van de schade (binnen eigen risico).

*19 | Meest genoemde redenen om vernielingen niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	32
Schade was te klein (binnen eigen risico)	29
Probleem zelf aangepakt	11
Er was te weinig bewijs (niet aantoonbaar)	10

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=1.354)

6.6 Registraties van vernielingen door politie

Ruim acht op de tien (82%) bedrijven die vernielingen bij de politie melden, geven aan dat de politie de melding registreert. Ruim de helft (53%) van de bedrijven die vernielingen melden, geeft aan dat proces-verbaal wordt opgemaakt. Een kwart (25%) van deze bedrijven meldt dat de politie de vernielingen heeft onderzocht.

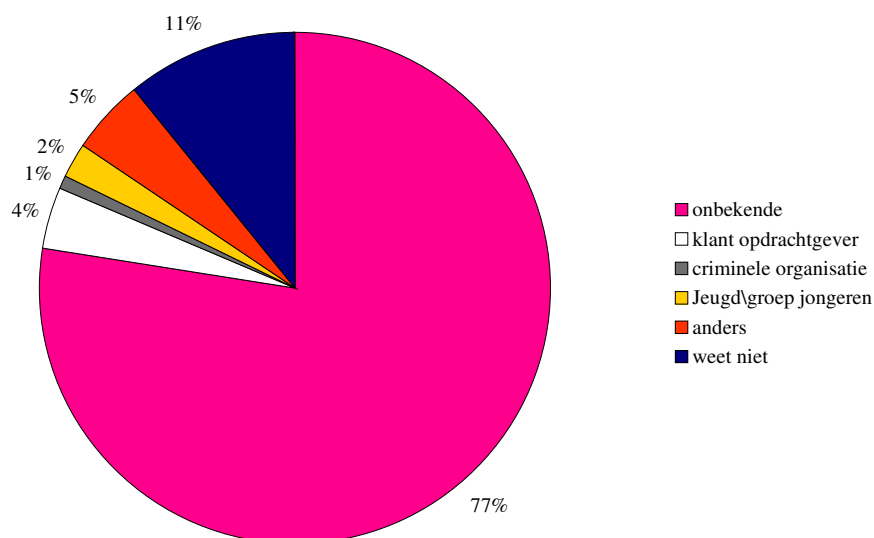
6.7 Aangiftes van vernielingen

Bijna een vijfde (17%) van de slachtoffers van vernielingen doet aangifte. Detailhandelbedrijven uit een verschillende branche of andere regio vertonen geen significante verschillen op dit gebied.

6.8 Vermoedelijke dader bij vernielingen

Ondernemers hebben nauwelijks een idee in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden. De meeste getroffen bedrijven (77%) denken dat de vermoedelijke dader van vernielingen, brandstichting of graffiti in ieder geval geen bekende van het bedrijf is. Ruim een tiende (11%) van de slachtoffers tast in het duister over in welke kring de dader gezocht zou moeten worden.

20 | De vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling (n=2.531)

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage detailhandelbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle detailhandelbedrijven heeft 5% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. In absolute aantallen betekent dit dat bijna 8.000 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd. De gemiddelde frequentie van geweld is 4,8 per getroffen vestiging. In 2004 was het percentage bedrijven dat slachtoffer werd van geweld hoger (7%). Toen was de gemiddelde frequentie 4,5 keer per jaar, wat niet significant verschilt.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te doen over het totale aantal geweldsdelicten dat plaatsvindt, noch over de schade die hier mee gemoeid is.

Branche

Supermarkten worden relatief zwaar getroffen door geweldsdelicten, bijna een op de vijf (17% tegen 5% gemiddeld) van de bedrijven in deze branche heeft hiermee te maken. Bovendien zien we dat bij benzinestations en apothekers relatief vaker geweldsmisdrijven plaatsvinden (8% tegen 5% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum worden relatief vaker getroffen door geweldsdelicten (6%) dan gemiddeld (5%). Bedrijven buiten een stad juist minder (3%).

Regio

Detailhandelszaken in de Randstad worden meer getroffen door geweldsdelicten (8% tegen 5% gemiddeld), in het noorden is het slachtofferschap lager (3%).

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging, gevolgd door mishandeling, beroving en agressief gedrag.

21 | Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	Non-food (n=549) %	Food (n=67) %	Supermarkten (n=150) %	Totaal (n=766) %
Bedreiging	81	73	75	80
Mishandeling	11	19	18	12
Beroving, overval	9	11	16	10
Agressief gedrag	9	3	10	8

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict

Branche, agglomeratie

Er zijn geen noemenswaardige verschillen in de aard van de geweldsdelicten.

Regio

In de Randstad komen relatief vaker overvallen voor dan landelijk gemiddeld het geval is (16% tegen 10%).

7.3 Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie

Ruim de helft (52%) van de vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, meldt dit bij de politie. Dit is minder dan in 2004 toen nog 59% van de bedrijven geweldsdelicten meldde. Relatief veel supermarkten melden geweldsdelicten bij de politie (71% van de getroffen bedrijven).

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Bijna de helft (48%) van de getroffen vestigingen kiest ervoor *geen* melding te doen van het geweldsdelict. De voornaamste reden om geen melding te maken is dat het bedrijf de problemen zelf aanpakt. Hierbij speelt ook mee dat veel bedrijven de indruk hebben dat de politie naar aanleiding van de melding geen actie zal ondernemen. Door bedrijven in de Randstad wordt tijdgebrek relatief veel genoemd (21% tegen 10% gemiddeld) als reden om geweldsdelicten niet te melden.

22 | *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	34
Politie doet er toch niets aan	25
Schade was te klein (binnen eigen risico)	17
Geen tijd	10
Te weinig bewijs	8

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=359)

7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

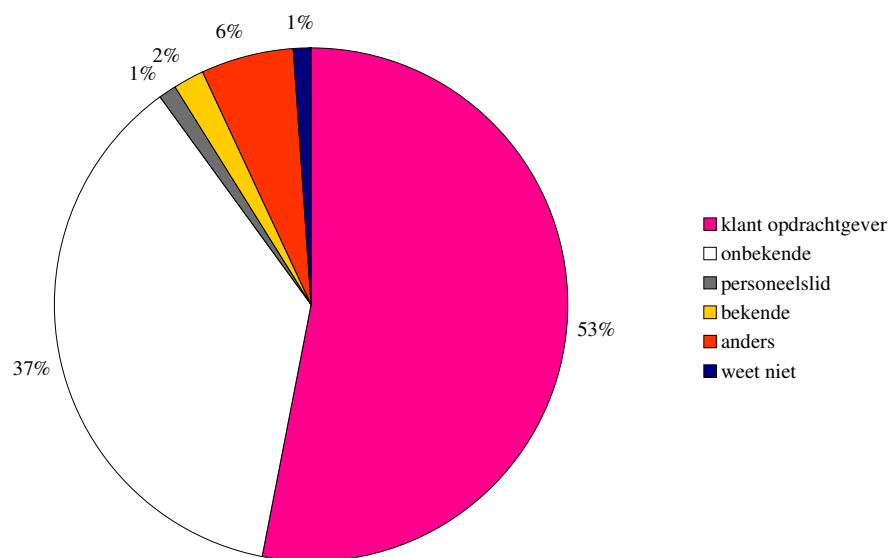
Van de bedrijven die de politie op de hoogte stellen van geweldsdelicten, geeft 78% aan dat de politie de melding registreert. Zes op de tien (59%) meldende bedrijven geven aan dat proces-verbaal is opgemaakt. Vier op de tien (40%) bedrijven zeggen dat de politie het geweldsmisdrijf is gaan onderzoeken.

Relatief veel supermarkten geven aan dat de politie de melding registreert (88% van de zaken die geweld meldt) en proces-verbaal is opgemaakt (74%). Van de warenhuizen zegt zelfs 100% dat de politie de melding registreert. Wat betreft regio en agglomeratie zijn er geen significante verschillen.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelicten

Ruim de helft (53%) van de bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten, wijst klanten of opdrachtgevers aan als vermoedelijke dader. Bijna vier op de tien (37%) getroffen bedrijven geven aan dat de vermoedelijke dader een onbekende is van de vestiging.

23 | *Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)*⁹

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=794)

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage detailhandelbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt

Vijf procent van de bedrijven in de detailhandel is slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan wij tot nu toe hebben besproken. Dit komt neer op ruim 7.000 vestigingen. Dit is lager dan in 2004 (6%). Toen waren ongeveer 9.000 bedrijven slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn zeer divers van aard. Verschillende vormen van oplichting en fraude (19% van de getroffen bedrijven) en wanbetaling (8% van de getroffen bedrijven) worden het meest genoemd. Daarnaast noemt 8% van de getroffen bedrijven overlast door drugsgebruik, geluid en hangjongeren. De vraag is of deze laatste aspecten gezien kunnen worden als criminaliteit. Gezien het feit dat de ondervraagden deze vormen spontaan noemen, kunnen we in ieder geval constateren dat dit *in de perceptie van de ondervraagden* gaat om criminaliteit.

24 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006
	%	%	%
Oplichting / bedrog / fraude	21	23	22
Wanbetaling	8	9	8
Betalen, aannemen vals geld	9	7	5
Computercriminaliteit (hacken, virussen)	3	3	3
Spookadvertenties / acquisitiefraude / spookfacturen	6	11	9

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2006 n=626, 2005 n=521, 2004 n=575)

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Bedrijven die te maken hebben met een overige vorm van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 11,8 keer per jaar (in 2004 kwamen bedrijven relatief vaker met een andere vorm van criminaliteit in aanraking, namelijk 18,9 keer). Op basis hiervan berekenen we het totale aantal overige delicten op 86.000 per jaar.

8.2 Totale schade door overige vormen van criminaliteit

Bijna zes op de tien (58%) bedrijven zeggen *directe* financiële schade te ondervinden als gevolg van deze overige vormen van criminaliteit. Deze directe schade bedraagt dan gemiddeld

€ 1.500 per vestiging. De totale directe schade in de detailhandel als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer € 6,5 miljoen.

Een derde (34%) van de getroffen bedrijven zegt *indirecte* financiële schade te lijden als gevolg van overige vormen van criminaliteit. Dit is lager dan 2004, toen nog 41% *indirecte* financiële schade had. De indirecte schade bedraagt in 2006 gemiddeld € 1.300 per vestiging. De totale indirecte schade voor de hele sector ramen we op € 3,5 miljoen.

Bij elkaar genomen komt de *totale* schade neer op € 10 miljoen en wijkt niet significant af van de raming in 2004 (€ 11 miljoen).

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie

Ruim vier op de tien (44%) bedrijven die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stellen de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 3,9 keer per jaar melding. Het totale aantal meldingen berekenen we op 12.000, dat is ruim een op de tien (14%) van het totaal aantal delicten. Naar branche, regio of stedelijke ligging zijn er geen significante verschillen in meldingsgedrag.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Ruim de helft van de getroffen bedrijven (56%) doet *geen* melding van overige vormen van criminaliteit. De belangrijkste reden om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding.

25 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	27
Probleem zelf aangepakt	18
Te weinig bewijs	13
Schade was te klein (binnen eigen risico)	10
Geen tijd	6

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (n=335)

8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

Drie kwart (72%) van de bedrijven die melding doen van overige vormen van criminaliteit, geeft aan dat de politie deze melding registreert. Proces-verbaal wordt bij de helft (47%) van deze bedrijven opgemaakt. In ruim een kwart (27%) van de gevallen stelt de politie een onderzoek in. Van de getroffen bedrijven geeft 4% aan dat de politie geen verdere actie onderneemt.

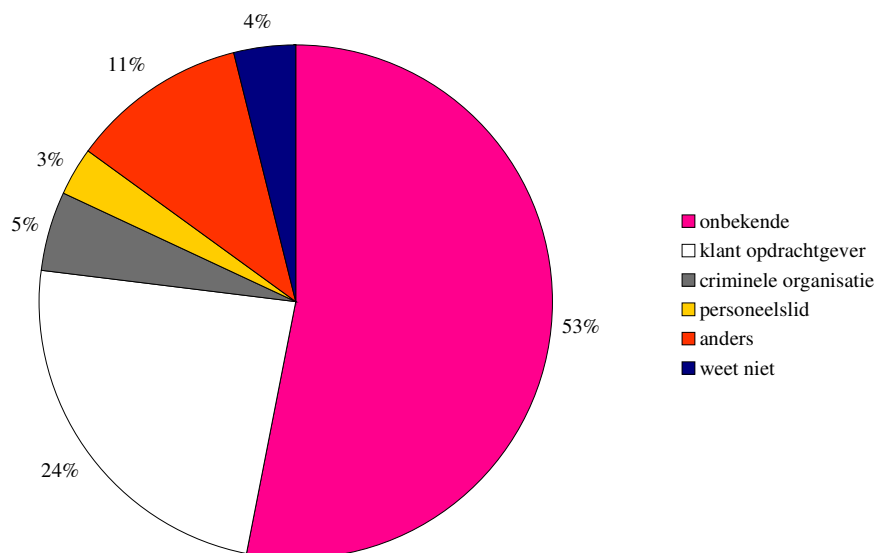
8.6 Aangifte van overige criminaliteit

Zestien procent van de detailhandelsvestigingen die door overige vormen van criminaliteit getroffen worden, doet hiervan aangifte. In het aangiftgedrag vinden we geen verschil tussen branches, regio's of bedrijven met een verschillende stedelijke ligging.

8.7 Vermoedelijke daders bij overige vormen van criminaliteit

Bijna een kwart (24%) van de getroffen vestigingen verdenkt een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader. Criminele organisaties en personeelsleden worden in mindere mate verdacht (respectievelijk 5% en 3%). Meer dan de helft (53%) van de getroffen bedrijven meent dat dader geen bekende is van de vestiging. Vier procent van de bedrijven sluit geen enkele groep uit van daderschap en heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden.

26 | Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit (één antwoord mogelijk)¹⁰

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer overige vormen van criminaliteit (n=626)

¹⁰ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage detailhandelbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd.

Van alle detailhandelbedrijven heeft in 2006 7% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit. Supermarkten hebben relatief vaker met interne criminaliteit te maken dan gemiddeld in de detailhandelbranche. Een kwart (24%) van de supermarkten geeft aan in 2006 last te hebben gehad van interne criminaliteit. In de Randstad (9%) en het overige westen van het land (9%) hebben bedrijven relatief vaker last van interne criminaliteit dan landelijk gemiddeld. Detailhandelbedrijven gelegen buiten een stad hebben minder dan gemiddeld met interne criminaliteit te maken (5%).

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Het opstellen van regels voor het personeel met betrekking tot interne criminaliteit wordt het meest genoemd als maatregel. Ruim vier op de tien bedrijven (42%) noemen deze maatregel. Daarnaast noemen vier op de tien bedrijven (41%) dat zij de referenties van nieuw personeel controleren. Bijna een kwart (23%) van de bedrijven geeft aan helemaal geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

27 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	Non-food	Food	Super- markten	Totaal
	%	%	%	%
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	41	40	76	42
Controleren van referenties bij aanname nieuw personeel	41	35	61	41
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	34	30	56	34
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	30	31	57	31
Geen maatregelen getroffen	24	23	9	23

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: (n=9.813, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Ook met betrekking tot het nemen van maatregelen springen supermarkten eruit ten opzichte van andere branches in de detailhandel. De maatregelen die gemiddeld het meest genoemd worden door detailhandelbedrijven, worden door supermarkten meer dan gemiddeld toegepast (zie tabel 27).

Met betrekking tot agglomeratie en regio zijn er geen noemenswaardige verschillen in het nemen van maatregelen tegen interne criminaliteit.

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele sector detailhandel genomen (dus inclusief de bedrijven die geen last hebben van criminaliteit) heeft een derde (27%) het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld. Dit is minder dan in 2004 toen nog 31% van alle detailhandelbedrijven een melding maakte. In 2006 heeft één op de tien bedrijven (10%) van één of meer delicten aangifte gedaan.

Relatief veel supermarkten melden criminaliteit (65% van alle supermarkten tegen 27% gemiddeld in de gehele sector detailhandel). Warenhuizen melden eveneens relatief vaak criminaliteit (71%). Ze doen tevens vaker dan gemiddeld aangifte van een delict (21% tegen 10% gemiddeld).

Ook onder bedrijven uit het centrum van de stad is de bereidheid tot melding (31%) en aangifte (15%) hoger.

28 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle detailhandelbedrijven

	2004	2005	2006
% van alle detailhandel bedrijven	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	31	31	27
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	12	13	10

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle bedrijven uit de sector Detailhandel (2006 n=11.771, 2005 n=8.956, 2004 n = 8.842)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

In onderstaande tabel staat voor de verschillende delicten weergegeven, welk percentage van de *getroffen* bedrijven het delict meldt, dan wel aangifte doet. Het aantal meldingen van geweldsdelicten is gedaald ten opzichte van 2004. Het aantal aangiftes van vandalisme is gestegen ten opzichte van 2004.

29 | *Meldings- en aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde detailhandel bedrijven*

Delict	Melding	Melding	Melding	Aangifte	Aangifte	Aangifte
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Inbraak	88	87	88	26	25	25
Diefstal	47	48	45	18	19	17
Vernieling/brandstichting/graffiti	46	44	44	17	18	17
Gewelddelicten	59	57	52	15	14	12
Overige delicten	46	43	44	18	19	16

Bron: TNS NIPO, 2006

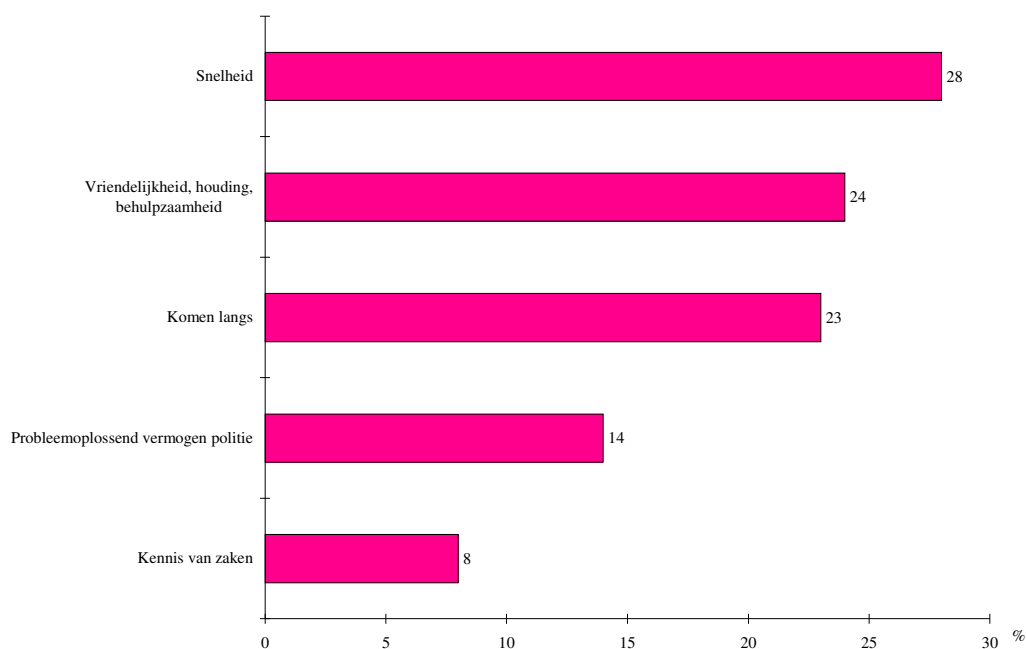
Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

Bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict, noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. Het meest genoemde aspect is de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt. Daarnaast noemen de bedrijven de klantvriendelijke houding van de politie en het feit dat deze bereid is langs te komen als dat nodig is.

30 | Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=3.937)

Branche

Relatief veel supermarkten roemen de snelheid waarmee de politie optreedt (44% van de zaken die contact hebben met de politie over een melding of aangifte, tegen 28% gemiddeld). Daarnaast waarderen zij ook het langskomen als je ze nodig hebt (31% tegen 23% gemiddeld) en het probleemoplossend vermogen (23% tegen 14% gemiddeld). Langskomen wanneer je ze nodig hebt, wordt door veel warenhuizen (39%) genoemd als reden voor tevredenheid.

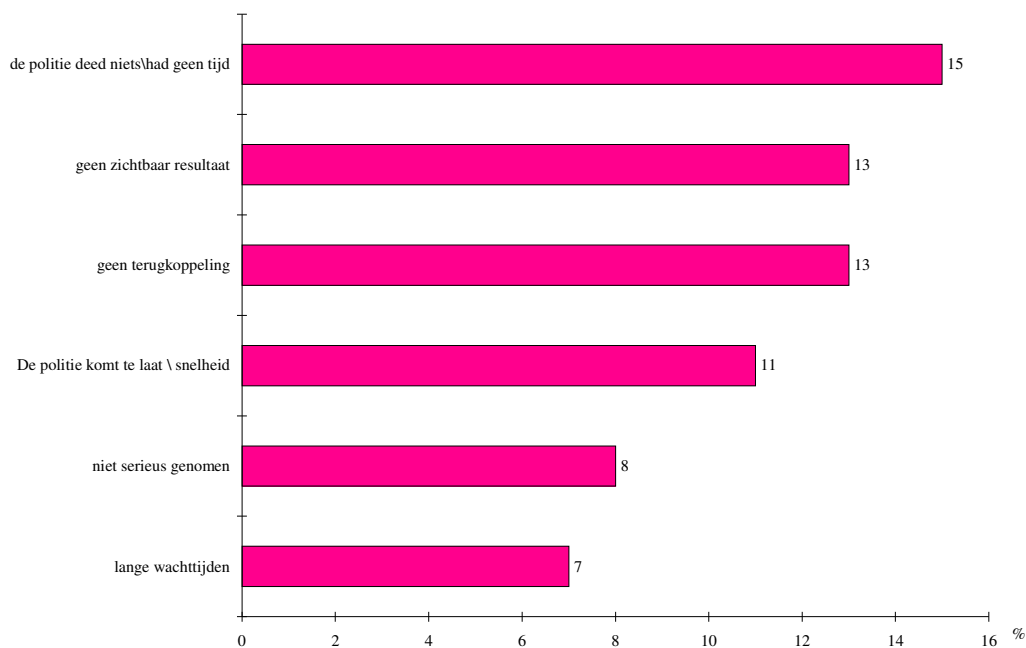
Regio, agglomeratie

Er zijn geen verschillen in redenen voor tevredenheid bij bedrijven op basis van regio of een verschillende stedelijke ligging.

10.3 Aspecten waarover detailhandelbedrijven ontevreden zijn in contact met politie

De bedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen met name de (schijnbaar) passieve houding van de politie en het uitblijven van zichtbaar resultaat naar aanleiding van de melding of aangifte.

31 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

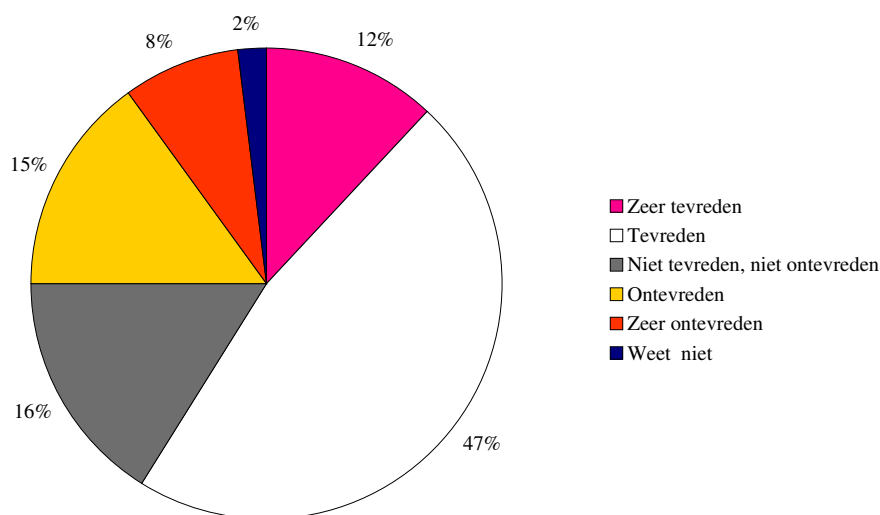
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=3.937)

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

De tevredenheid over het politie optreden is het afgelopen jaar gestegen in de detailhandel. Zes op de tien (59%) bedrijven die melding en/of aangifte doen, zijn over het geheel genomen tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. In 2004 was nog 51% tevreden of zeer tevreden over het optreden van de politie. Een kwart (24%) van de bedrijven die melding of aangifte doen, is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

32 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=4.007)

Branche

Van de bedrijven die contact hebben met de politie over een melding of aangifte, zijn vooral de supermarkten tevreden (resp. 75% tegen 59% gemiddeld).

Agglomeratie, regio

Er zijn geen verschillen in de (on)tevredenheid bij bedrijven met een verschillende stedelijke ligging of regio.

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal detailhandelsbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

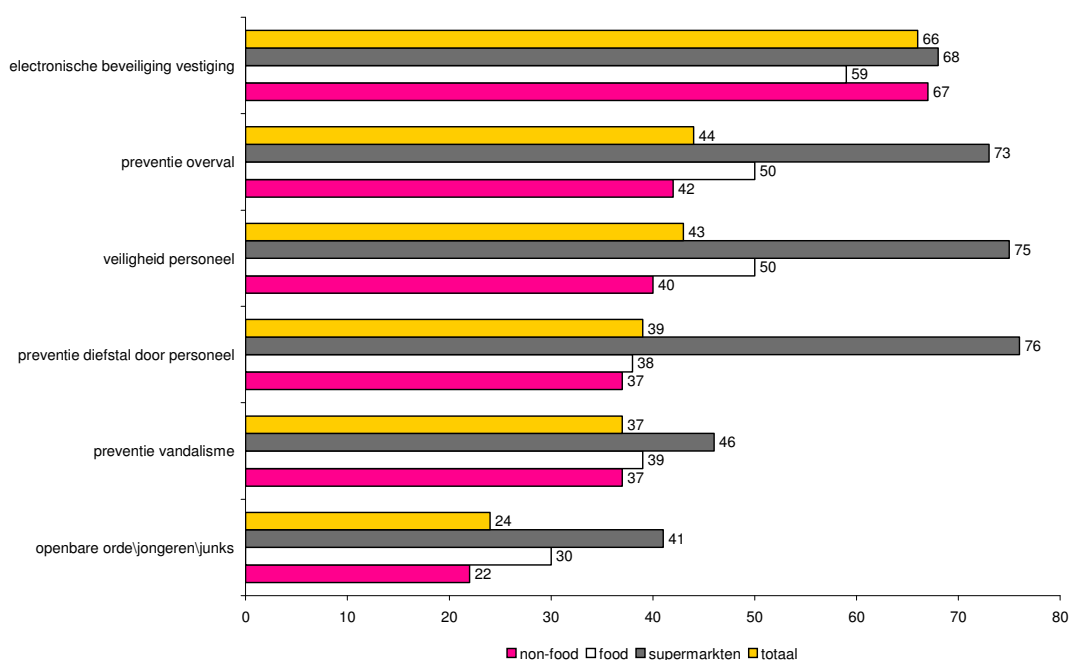
Ruim een op de vijf bedrijven in de detailhandel (22%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Dit is lager dan in 2004, toen 25% zich hierover liet adviseren. Hoe meer een bedrijf criminaliteit als een probleem ziet voor de bedrijfsvoering, hoe meer het geneigd is advies in te winnen. Zo laat 32% van de bedrijven die criminaliteit als een ernstig probleem zien zich adviseren, terwijl dit gemiddeld in de branche 22% is. Er bestaat eveneens een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn van criminaliteit laten zich adviseren. 12% van de bedrijven die te maken hebben met meervoudig slachtofferschap laten zich adviseren tegen 6% gemiddeld.

Bedrijven die zich relatief veel laten adviseren zijn: supermarkten (38%) en bedrijven die zich in het centrum van de stad bevinden (26%). Op brancheniveau zien we dat detailhandel, drogisterijen en kledingzaken vaker (29%) advies inwinnen dan andere branches in de detailhandel. Warenhuizen laten zich niet vaker of minder vaak adviseren dan de rest van de detailhandel.

11.2 Terreinen waarop detailhandelsbedrijven advies inwinnen

In veruit de meeste gevallen hebben de adviezen over criminaliteitspreventie en veiligheid te maken met elektronische beveiliging van de vestiging.

33 | Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren non-food (n=2.428), food (n=370), supermarkten (n=270) en totaal (n=3.068)

Branche

Op bijna alle adviesterreinen, maar met name wat betreft veiligheid van het personeel, preventie van overvallen en preventie van diefstal (door het eigen personeel en door derden), vallen de supermarkten op door het hogere aantal bedrijven dat zich laat adviseren. De non-food branche laat zich over het geheel genomen op minder terreinen adviseren.

Agglomeratie

Detailhandelszaken in het centrum laten zich over het geheel genomen op meer terreinen adviseren dan bedrijven met een andere stedelijke ligging (26% tegen 22% gemiddeld). Het gaat dan om het voorkomen van diefstal door derden (70% van de bedrijven die zich laten adviseren tegen 67% gemiddeld), of door het eigen personeel (45% tegen 39% gemiddeld), de preventie van overvallen (50% tegen 44% gemiddeld) en de veiligheid van het personeel (51% tegen 43% gemiddeld) en advies bij openbare orde problemen (27% tegen 23% gemiddeld).

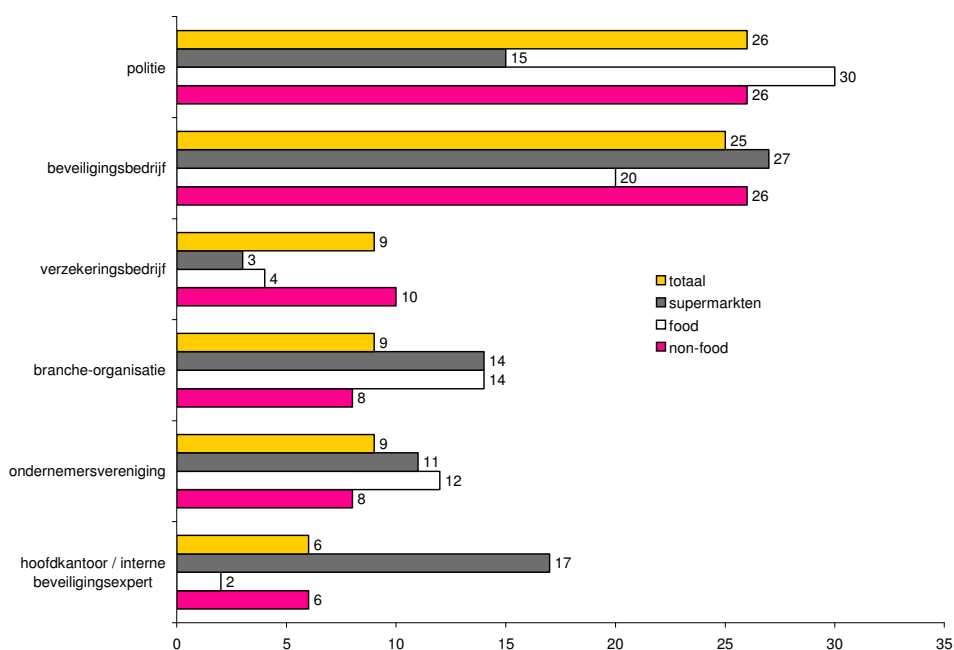
Regio

Het voorkomen van overvallen is een onderwerp waarover relatief veel advies wordt ingewonnen in de Randstad (52% van de bedrijven die zich laten adviseren tegen 44% gemiddeld). Ook winnen bedrijven in de Randstad relatief vaker advies in over openbare orde problemen met bijvoorbeeld jongeren of junks (33% tegen 24%).

11.3 Partijen waarbij detailhandelbedrijven advies inwinnen

De politie en private beveiligingsbedrijven zijn de belangrijkste partijen voor advies over criminaliteit en onveiligheid. Bedrijven in de detailhandel food wenden zich vooral tot de politie voor advies, maar ook tot beveiligingsbedrijven. Relatief veel supermarkten laten zich door eigen veiligheidsexperts (van bedrijf of branche) adviseren. Het meest laten zij zich echter adviseren door beveiligingsbedrijven. Warenhuizen laten zich meestal door een beveiligingsexpert van het eigen bedrijf adviseren.

34 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren non-food (n=2.428), food (n=370), supermarkten (n=270) en totaal (n=3.068)

Agglomeratie

Bedrijven gevestigd in het centrum van de stad laten zich vaker (28%) dan gemiddeld adviseren door de politie.

Regio

Bedrijven in de Randstad winnen relatief vaak advies in bij de politie (35% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 25% gemiddeld).

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Een klein gedeelte van de detailhandelsvestigingen (6%) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. In 2004 deed een even groot aantal bedrijven (6%) mee aan projecten.

Ook hier zien we een duidelijke relatie met de criminaliteitssituatie: hoe meer een bedrijf criminaliteit als een probleem ervaart, hoe meer het geneigd is deel te nemen aan projecten. Bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn, nemen ook vaker deel aan projecten. Onder de supermarkten (10%) is het aantal participanten dan ook bovengemiddeld.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad nemen vaker deel aan projecten (7%) dan gemiddeld, bedrijven buiten de stad juist minder (4%).

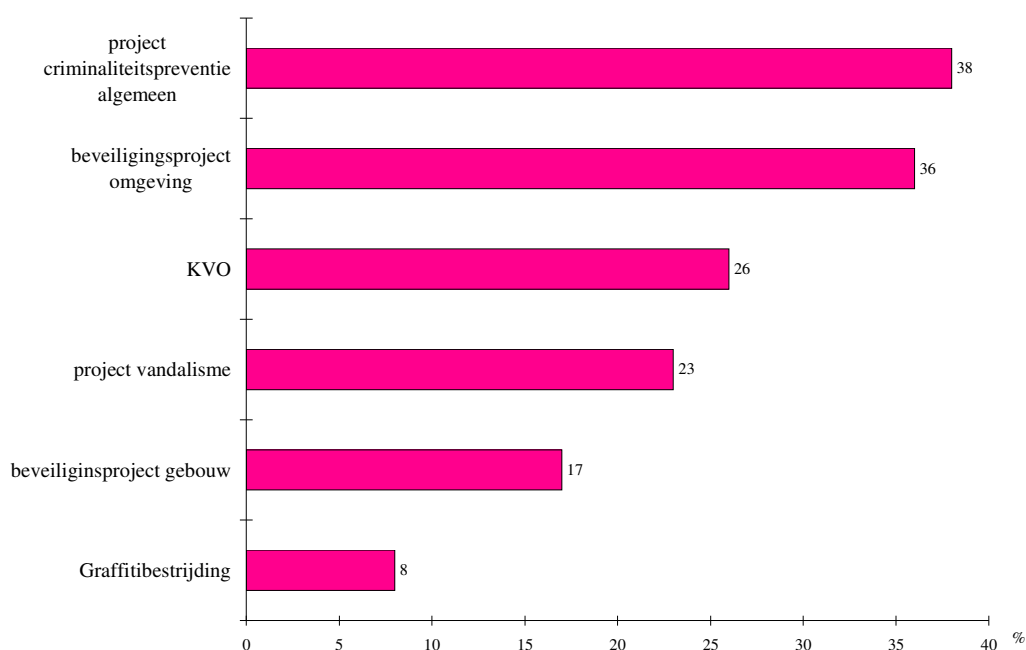
Regio

In de Randstad nemen detailhandelbedrijven relatief vaker (8%) deel aan projecten dan landelijk gemiddeld (6%).

11.5 Soort projecten waaraan detailhandelbedrijven deelnemen

Detailhandelbedrijven nemen het meest deel aan beveiligingsprojecten die gericht zijn op algemene criminaliteitspreventie en beveiliging van de omgeving. Daarnaast is deelname aan Keurmerk Veilig Ondernemen ook populairder geworden. In 2006 nam 25% deel aan dit project tegen 18% in 2004.

35 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt deel aan projecten (n=849)

Branche

In de detailhandel food zien we dat bedrijven vaker (34%) dan gemiddeld (26%) deelnemen aan het project Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Ook warenhuizen nemen relatief vaker (59%) deel aan dit project.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad doen vaker (42%) dan gemiddeld (37%) mee aan projecten voor criminaliteitspreventie. Verder zijn er geen relevante verschillen

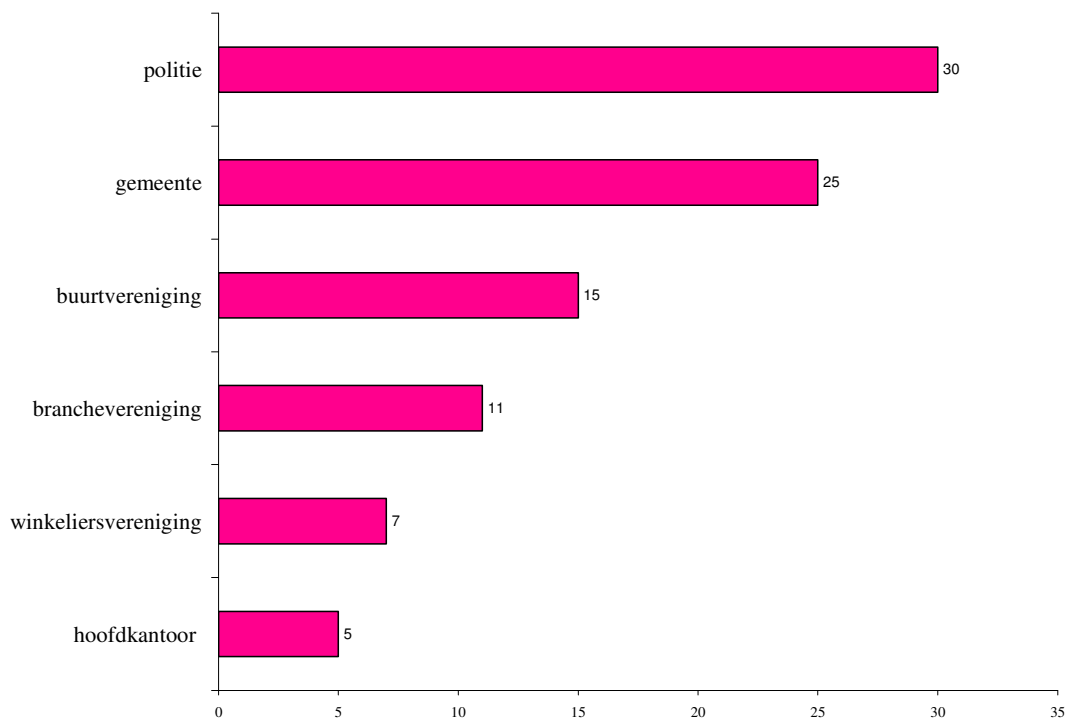
Regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de deelname aan projecten en regio.

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar detailhandelbedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de politie of de gemeente. Daarnaast organiseren ook buurtverenigingen en brancheverenigingen de projecten.

36 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: deelgenomen aan projecten (n=849)

Inhoud sector Horeca

	Kerncijfers sector Horeca	121
	Achtergrondkenmerken sector Horeca	122
1	Slachtofferschap criminaliteit	123
1.1	Slachtofferschap algemeen	123
1.2	Meervoudig slachtofferschap	123
1.3	Probleemervaring criminaliteit	124
2	Registratie criminaliteit	125
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	125
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	125
2.2.1	Overzicht registratie delicten	126
2.3	Wijze van registreren criminaliteit	126
3	Preventieve maatregelen	128
3.1	Mate van preventieve maatregelen	128
3.2	Meest gebruikte preventiemaatregelen	128
3.3	otale investeringen preventiemaatregelen	129
4	Inbraak	130
4.1	Percentage horecabedrijven waar inbraak voorkomt	130
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	130
4.3	Locatie inbraak vervoersmiddelen	132
4.4	Totale schade door inbraak	132
4.5	Aantal meldingen inbraken	133
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	133
4.7	Aantal registraties van inbraak bij politie	134
4.8	Aantal aangiftes bij politie	134
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	134
5	Diefstal	136
5.1	Percentage horecazaken waar diefstal voorkomt	136
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	137
5.3	Totale schade door diefstal	137
5.4	Aantal meldingen diefstal bij politie	138
5.5	Redenen om diefstal niet te melden	138
5.6	Aantal registraties van diefstal door politie	139
5.7	Aantal aangiftes van diefstal	139
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	140
6	Vernieling	142
6.1	Percentage horecabedrijven waar vernieling voorkomt	142
6.2	Totaal aantal vernielingen	143
6.3	Locatie van vernieling	144
6.4	Totale schade door vernielingen	144
6.5	Aantal meldingen vernielingen	145
6.6	Redenen om vernieling niet te melden	145

6.7	Registraties van vernieling door politie	146
6.8	Aangiftes van vernieling	146
6.9	Vermoedelijke dader bij vernieling	146
7	Geweld	148
7.1	Percentage horecabedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	148
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	148
7.3	Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten	149
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	149
7.5	Registratie door politie van geweldsdelicten	149
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	150
8	Overige vormen van criminaliteit	151
8.1	Percentage horecabedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt	151
8.2	Totale schade overige criminaliteit	152
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit	152
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	152
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	153
8.6	Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit	153
9	Interne criminaliteit	155
9.1	Percentage horecabedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	155
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	155
10	Tevredenheid politie	156
10.1	Contact met politie omtrent delicten	156
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	157
10.3	Aspecten waarover horecabedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	158
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	159
11	Advies inwinnen en project participatie	160
11.1	Aantal horecabedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	160
11.2	Terreinen waarop horecabedrijven advies inwinnen	161
11.3	Partijen waarbij horecabedrijven advies inwinnen	162
11.4	Participatie in projecten op gebied van (bestrijding) criminaliteit	163
11.5	Soort projecten waaraan horecabedrijven deelnemen	164
11.6	Organisatoren van projecten	165

Kerncijfers sector Horeca

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Horeca

	2004	2005	2006		2004	2005	2006
			toename/ afname				toename/ afname
% slachtofferschap algemeen	47	45	43 -9%	% Neemt preventieve maatregelen	77	77	77
% meervoudig slachtofferschap	19	18	16 -16%	% Neemt deel aan projecten	8	8	8
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	34	32	30 -12%	% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	55	59	60 +9%
% Registreert criminaliteit	18	20	20 +11%				

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelddelicten	Overige criminaliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	16,6	17,0	24,1	10,0	6,6
	2005	14,5	16,3	24,1	9,1	5,1
	2006	12,6	14,7	23,1	9,1	5,1
	verschil ¹	-24%	-14%	-	-	-23%
Gemiddelde frequentie / jaar per getroffen bedrijf	2004	1,8	7,2	4,1	4,3	14,6
	2005	1,7	6,9	4,1	4,1	19,8
	2006	1,8	5,6	4,3	3,8	15,9
	verschil	-	-	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	12.000	49.000	38.000	Nvt	40.000
	2005	10.000	45.000	37.000		42.000
	2006	9.000	33.000	38.000		33.000
	verschil	-25%	-33%	-		-
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	18	12	12	Nvt	2,3
	2005	18	12	10		2,0
	2006	17	11	10		2,0
	verschil	-	-	-17%		-
% getroffen en dat melding doet	2004	88	45	46	68	52
	2005	89	44	45	64	54
	2006	87	41	45	66	52
	verschil	-	-	-		-
% getroffen en dat aangifte doet	2004	20	19	14	17	12
	2005	19	19	15	16	15
	2006	20	17	13	16	15
	verschil	-	-	-	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Horeca

In de horecasector zijn naar schatting ruim 41.000 bedrijfsvestigingen actief.

In de sector onderscheiden we de volgende branches:

Restaurants	(48% van de sector)
Cafés	(32% van de sector)
Hotels en pensions	(14% van de sector)
Overige horeca	(6% van de sector)

In de rest van deze rapportage beschrijven wij, waar mogelijk en relevant, verschillen tussen deze branches, en regio en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2006 n=6.247
- steekproef 2005 n=9.476
- steekproef 2004 n=8.933

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

In de sector horeca hebben ruim vier op de tien (43%) bedrijfsvestigingen de afgelopen twaalf maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal circa 18.000 bedrijven. Het slachtofferschap is gedaald ten opzichte van 2004, toen 47% of 19.000 bedrijven te maken had met criminaliteit.

Het slachtofferschap van criminaliteit is in restaurants lager dan gemiddeld (41%). Horecazaken in het centrum van een stad hebben meer te maken met criminaliteit (48%) dan bedrijven buiten de stad (37%).

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Van alle horecavestigingen is 16% meervoudig slachtoffer. Dit wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. In vergelijking met 2004 is dit een lichte afname, toen was 19% van de horecabedrijven meervoudig slachtoffer.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de horecasector

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Rest.	Cafés	Hotels	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%
0 delicten	59	56	55	59	57
1 soort delict	28	26	27	25	27
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	14	19	19	16	16
Totaal	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle horecavestigingen (n= 6.247)

Branche

Het meervoudig slachtofferschap is onder cafés en hotels relatief hoog (beide 19% tegen 16% gemiddeld). Restaurants zijn minder vaak meervoudig slachtoffer; daar heeft 14% van de bedrijven te maken met meer dan één soort criminaliteit.

Regio

Vergeleken met de rest van het land ligt het meervoudig slachtofferschap onder horecabedrijven in de Randstad hoger (20%) dan gemiddeld.

Agglomeratie

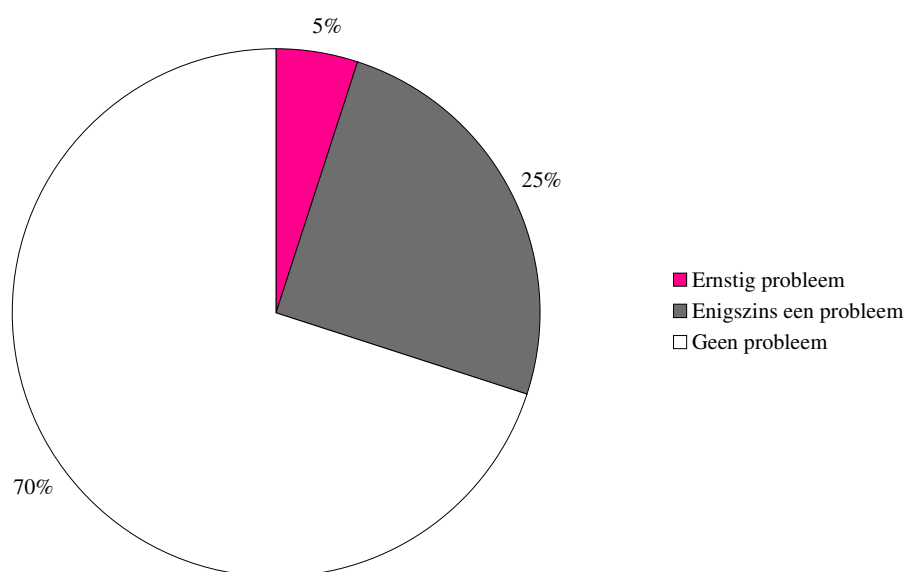
Het meervoudig slachtofferschap is hoger dan gemiddeld bij bedrijven in het centrum van de stad (19%) en lager bij bedrijven buiten de stad (12%).

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Van alle horecavestigingen beschouwt 30% criminaliteit in meer of mindere mate als een probleem voor de bedrijfsvoering (grafiek 3). Omgerekend naar absolute aantallen beschouwen circa 12.000 horecabedrijven criminaliteit als een probleem. De probleemperceptie is verbeterd ten opzichte van 2004: toen ervoer 34% van de horecabedrijven criminaliteit als een probleem.

3 | *Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: alle horecabedrijven (n=6.247)

Branche

In de mate waarin horecabedrijven criminaliteit als een probleem ervaren zijn er geen noemenswaardige verschillen tussen de verschillende subbranches..

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad ervaren criminaliteit vaker als een probleem (34%) dan gemiddeld. Dit geldt eveneens voor bedrijven in het centrum van een stad (32%). Bedrijven buiten een stad ervaren criminaliteit minder dan gemiddeld als een probleem (25%).

Regio

In de Randstad beschouwen meer horecabedrijven dan gemiddeld criminaliteit als een probleem (36%). In het noorden van het land wordt criminaliteit minder dan gemiddeld als probleem beschouwd (26%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Van alle horecabedrijven geeft de meerderheid van het personeel (56%) de geconstateerde criminaliteit altijd aan de bedrijfsleiding door. Hierbij plaatsen we de opmerking dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding. Bij 5% van de vestigingen geeft het personeel meestal of soms criminaliteit aan de leiding door en bij 5% van de bedrijven doet het personeel dit nooit.

Branche

Het personeel van hotels en pensions geeft relatief minder vaak (50%) dan gemiddeld geconstateerde criminaliteit door aan de bedrijfsleiding.

Agglomeratie

Bij bedrijven in het centrum van de stad geeft het personeel vaker aan de bedrijfsleiding door dat er criminaliteit heeft plaatsgevonden (63%). Bij horecabedrijven buiten de stad gebeurt dat juist minder dan gemiddeld (49%), maar daar vindt ook minder criminaliteit plaats.

Regio

In het noorden van het land geeft het personeel van horecabedrijven minder (51%) dan gemiddeld criminaliteit altijd door aan de bedrijfsleiding. Hetzelfde geldt voor horecabedrijven in het zuiden van het land, waar 53% van het personeel van de bedrijven geconstateerde criminaliteit altijd doorgeeft. In het oosten van Nederland geeft het personeel van bedrijven geconstateerde criminaliteit bovengemiddeld door (59%).

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Van de ruim de horecabedrijven waarvan het personeel criminaliteit altijd aan de bedrijfsleiding doorgeeft, registreert een vijfde (20%) van de vestigingen deze delicten. In 2004 lag dit registratiegedrag iets lager (18%).

Branche

Hotels en pensions registreren delicten meer (26%) dan gemiddeld. Restaurants registreren delicten iets minder (19%) dan gemiddeld.

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad registreren de criminaliteit die heeft plaatsgevonden minder (18%) dan gemiddeld.

Regio

Er is geen significant verschil tussen regio's in de mate waarin bedrijven criminaliteit registreren.

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder horecabedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is inbraak het delict dat het meest geregistreerd wordt.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen horecabedrijven die delict registreren		2004	2005	2006
		%	%	%
Inbraak	(slachtoffers n=859)	39	43	44
Diefstal	(slachtoffers n=1.054)	30	31	31
Vernieling	(slachtoffers n=1.559)	25	27	27
Geweld	(slachtoffers n=617)	29	32	33

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Ruim een derde (35%) van de horecabedrijven die criminaliteit bijhouden, doet dit door middel van een registratiesysteem. Daarnaast registreert 38% van de horecabedrijven criminaliteit door de aangiften bij te houden.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Registratiesysteem	34	36	35
Houden aangiften bij	34	36	38
Schriftelijk bijgehouden	13	12	6
Houden verzekeringsclaims bij	5	4	4
Een logboek	-	-	4

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: registreert criminaliteit (2006 n= 1.355, 2005 n=2.065, 2004 n=1.785)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Hotels en pensions maken meer dan gemiddeld gebruik van een registratiesysteem (48%) en houden in mindere mate aangiften bij (29%). Cafés maken daarentegen minder (31%) dan gemiddeld gebruik van een registratiesysteem.

Agglomeratie

Er zijn geen relevante verschillen tussen horecabedrijven met verschillende stedelijke ligging in de manier waarop zij criminaliteit registreren.

Regio

Er zijn geen relevante verschillen tussen verschillende regio's in de manier waarop horecabedrijven criminaliteit registeren.

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Ruim drie kwart (77%) van alle horecabedrijven treft maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Dit percentage ligt op hetzelfde niveau als in 2004 (77%).

Branche

Cafés treffen meer dan gemiddeld preventiemaatregelen (84%). Hotels en pensions doen dit juist minder (67%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad nemen meer dan gemiddeld preventiemaatregelen (80%). Bedrijven buiten een stad doen dit juist weer minder (74%).

Regio

In de Randstad en in het zuiden van Nederland wordt bovengemiddeld geïnvesteerd in preventiemaatregelen door horecabedrijven (respectievelijk 80% en 79%), terwijl in het noorden van Nederland relatief minder horecabedrijven in preventiemaatregelen investeren (70%).

3.2 Meest gebruikte preventiemaatregelen

In tabel 6 staan de preventiemaatregelen die minstens 10% van de horecabedrijven toepassen.

6 | De meest toegepaste preventiemaatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	Restaurants	Cafés	Hotels	Overig	Totaal
	(n= 2.477)	(n=1.628)	(n=616)	(n=253)	(n=4.974)
	%	%	%	%	%
1. Alarm luid	51	57	33	52	51
2. Alarm stil	39	43	27	39	39
3. Extra sloten	29	27	26	26	28
4. Camera's / infrarood	20	21	32	19	22
5. Extra zwaar hang- en sluitwerk	12	14	16	12	13
6. Beveiligingsdienst / portier	9	11	13	15	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt preventiemaatregelen (n= 4.974)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Cafés maken meer dan gemiddeld gebruik van een luid alarm (57% tegen 51% gemiddeld). Dit geldt ook voor het gebruik van een stil alarm (43% tegen 39%). Bij hotels en pensions is het andersom, zij maken relatief minder gebruik van een luid alarm (33% tegen 51%) en stil alarm (27% tegen 39%). Hotels maken meer gebruik van camera's/infrarood, een beveiligingsdienst/portier, extra verlichting en hekwerken.

Agglomeratie

De preventiemaatregelen die horecabedrijven nemen, verschillen over het geheel genomen niet veel van elkaar. Horecagelegenheden buiten de stad hebben minder vaak een stil alarm (36% van de bedrijven die preventiemaatregelen treffen tegen 39% gemiddeld) en camera's of infrarood (19% tegen 22%). Zij maken echter meer gebruik van extra hang- en sluitwerk (16% tegen 13%) en extra verlichting (11% tegen 8%). Bedrijven aan de rand van een stad maken wel meer dan gemiddeld gebruik van camera's of infrarood (24% tegen 22%).

Regio

Horecabedrijven in de Randstad die preventiemaatregelen treffen, kiezen relatief vaker voor het plaatsen van camera's of infrarood (27% tegen 22% gemiddeld). Zij kiezen minder voor een luid alarm (46% tegen 51%), hoewel dit nog steeds de meest gebruikte preventiemaatregel is. Een luid alarm wordt meer dan gemiddeld toegepast in het oosten van Nederland (54% tegen 51%).

Horecabedrijven in de grote steden kiezen relatief weinig voor extra sloten (21% tegen 28%).

Rolluiken worden daarentegen wel meer (16%) dan gemiddeld toegepast in de drie grote steden.

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Horecabedrijven die preventieve maatregelen treffen, besteden hieraan gemiddeld circa € 800. Het betreft ook bedrijven die preventieve maatregelen nemen die geen geld kosten.

Dit ligt op hetzelfde niveau als in 2004. Het totale bedrag dat alle horecabedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw, berekenen we op € 33 miljoen. Dit is wel gedaald ten opzichte van 2004, toen het €37 miljoen betrof.

Hotels geven gemiddeld het meest uit aan preventiemaatregelen, circa € 1.400. De uitgaven aan preventiemaatregelen van bedrijven aan de rand liggen boven het gemiddeld bestede bedrag (€ 1.000). In het noorden investeren horecabedrijven met circa € 500 relatief het minst in preventie.

4 Inbraak

4.1 Percentage horecabedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft ruim een op de tien (12,6%) horecabedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Dit komt neer op circa 5.000 vestigingen. In 2004 lag het slachtofferschap onder horecabedrijven hoger (16,6%).

Van de horecabedrijven heeft 11,3% te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Van alle vestigingen in de horeca is 1,9% in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer geweest van inbraak *in bedrijfswagens*. De som van deze percentages is met 13,2% hoger dan de in totaal 12,6% door inbraak getroffen bedrijven. Blijkbaar is 0,6% van alle horecabedrijven getroffen door zowel inbraak in gebouwen als in transportmiddelen.

Agglomeratie

Horecabedrijven in het centrum van een stad of buiten een stad worden relatief minder getroffen door inbraak (beide 11%), bedrijven aan de rand van de stad juist meer (17%).

Regio

In de Randstad wordt meer ingebroken dan in de rest van Nederland (18%). In het noorden van het land komt inbraak bij horecabedrijven relatief het minst (9%) voor.

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de horecabedrijven waar is ingebroken in *gebouwen* gebeurt dit gemiddeld 1,6 maal per jaar. Het aantal inbraken in gebouwen ramen we op circa 7.500 per jaar.

Er wordt gemiddeld 2,0 maal per jaar ingebroken in *transportmiddelen*. Het aantal inbraken in transportmiddelen berekenen we op circa 1.500 per jaar voor alle sectoren.

Bij elkaar komt het totale aantal inbraken in de horeca op 9.000, gemiddeld 1,8 keer per vestiging, zoals in de tweede kolom van tabel 8 is te zien. In 2004 lag het totaal aantal geraamde delicten met het aantal van 12.000 inbraken per jaar hoger.

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.247)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ²	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	11,3%	1,6	7.500
In transportmiddelen	1,9%	2,0	1.500
Totaal	12,6%¹	1,8	9.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal inbraak is 12,5% in plaats van 13,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

Het gemiddeld aantal inbraken per jaar is hoger bij hotels (2,5) en lager in cafés (1,6).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad kennen een relatief laag aantal inbraken per jaar. Er wordt jaarlijks gemiddeld per bedrijf 1,5 ingebroken.

Regio

In het oosten van het land wordt relatief iets minder vaak ingebroken (1,6 keer per jaar).

Cafés worden meer dan gemiddeld getroffen door inbraak in gebouwen. Er zijn geen significante verschillen wat betreft inbraken in transportmiddelen tussen de verschillende branches.

8 | Inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	Rest.	Cafés	Hotels	Overig	Totaal (n=6.247)
In gebouwen	9,9	12,8	12,1	12,4	11,3%
In transportmiddelen	2,1	1,0	3,4	2,1	1,9%
Totaal	11,3	13,7	14,2	13,5	12,6%¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (totaal inbraak is 12,6% in plaats van 13,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totale percentage maar een keer meegerekend.

* Het absolute aantal overige horecazaken dat getroffen wordt door inbraak en daarnaast beschikt over transportmiddelen is te laag om afzonderlijk uitspraken te doen over inbraken in transportmiddelen.

² Van de door inbraak getroffen ondernemers geeft 91% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 9% geeft aan het te schatten.

4.3 Locatie inbraak vervoersmiddelen

Bij 45% van de horecabedrijven die te maken hebben met inbraken in transportmiddelen, vindt deze plaats op het eigen bedrijfsterrein.

9 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	45
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	37
Elders in Nederland	14
Buitenland	3
Weet niet/wil niet zeggen	1
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=139)

Agglomeratie, regio

In het centrum van een stad wordt minder dan gemiddeld ingebroken in vervoersmiddelen op het eigen terrein (27% tegen 45% gemiddeld). Bij horecabedrijven in de Randstad is dit eveneens het geval, waarbij 20% van de inbraken in vervoersmiddelen op eigen terrein plaats vond. Binnen de Randstad wordt wel meer dan gemiddeld ingebroken in vervoersmiddelen binnen de eigen gemeente (72% tegen 37% gemiddeld).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die horecabedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in directe en indirecte schade. De directe schade betreft de directe kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Bijna alle (96%) bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *directe* schade per getroffen vestiging is circa € 3.000. De totale *directe* schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector horeca ramen we op ongeveer € 15 miljoen. Dit verschilt ten opzichte van 2004, toen de gemiddelde directe schade nog circa € 2.500 betrof en de totale schade werd geraamd op ruim €16 miljoen.

Bijna een derde (31%) van de bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *indirecte* schade door inbraak is € 1.200 per getroffen vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector horeca berekenen we op circa € 2 miljoen. Dit ligt op hetzelfde niveau als in 2004. Directe en indirecte schade bij elkaar genomen, is de totale schade dus circa € 17 miljoen.

4.5 Aantal meldingen inbraken

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder.

De meerderheid van de horecabedrijven (87%) die te maken hebben gehad met inbraak meldt dit bij de politie. Dit verschilt niet van 2004, toen 88% van de getroffen bedrijven inbraak meldde bij de politie.

Gemiddeld doen de vestigingen die een inbraak melden, dit 1,8 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 8.000 per jaar. Dit betreft 87% van het totale aantal geraamde inbraken per jaar bij alle bedrijven.

Branche, agglomeraties, regio

Er is geen verschil in meldingsgedrag tussen horecabedrijven met een verschillende stedelijke ligging of uit verschillende branches. Alleen in het westen van het land wordt meer dan gemiddeld inbraak gemeld aan de politie (91%).

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Ruim een op de tien (13%) horecabedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan niet op de hoogte. De belangrijkste reden is dat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt. Het melden of doen van aangifte zal in dat geval geen resultaat opleveren in termen van compensatie van de geleden schade. Een andere reden om niet naar de politie te stappen, is dat de bedrijven de indruk hebben, dat de politie 'er toch niets aan doet'. Daarnaast speelt tijdgebrek een rol en vinden bedrijven zelf oplossingen om herhaling van inbraak te voorkomen.

10 | Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	32
Politie doet er toch niets aan	17
Aangifte/melding door anderen gedaan	10
Het was poging tot diefstal/geen inbraak	6

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=104)

Het aantal waarnemingen is te beperkt om over de redenen van het niet melden van een inbraak uitspraken te kunnen doen naar branche, stedelijke ligging of regio.

4.7 Aantal registraties van inbraak bij politie

Van de bedrijven die inbraak melden bij de politie, geven ruim negen op de tien (93%) aan dat de politie de melding heeft geregistreerd. Drie kwart (76%) geeft aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Dit is gedaald ten opzichte van 2004: toen was dit nog 81%. Volgens de 45% van de bedrijven die inbraak melden, heeft de politie naar aanleiding van hun melding een onderzoek ingesteld.

Er is zijn geen verschillen tussen verschillende horecabranches of stedelijke ligging van horecabedrijven in hoe de politie de melding afhandelt. In de Randstad zeggen relatief minder bedrijven dat de politie een onderzoek is gestart (34% tegen 45% gemiddeld), in het oosten van het land zijn dit er juist meer (53%).

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Een vijfde van de vestigingen (20%) waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte hiervan. Dit is op hetzelfde niveau als in 2004 (20%).

Branche, agglomeratie

Er zijn tussen verschillende horecabranches of horecabedrijven met een verschillende stedelijke ligging geen verschillen in aangiftegedrag.

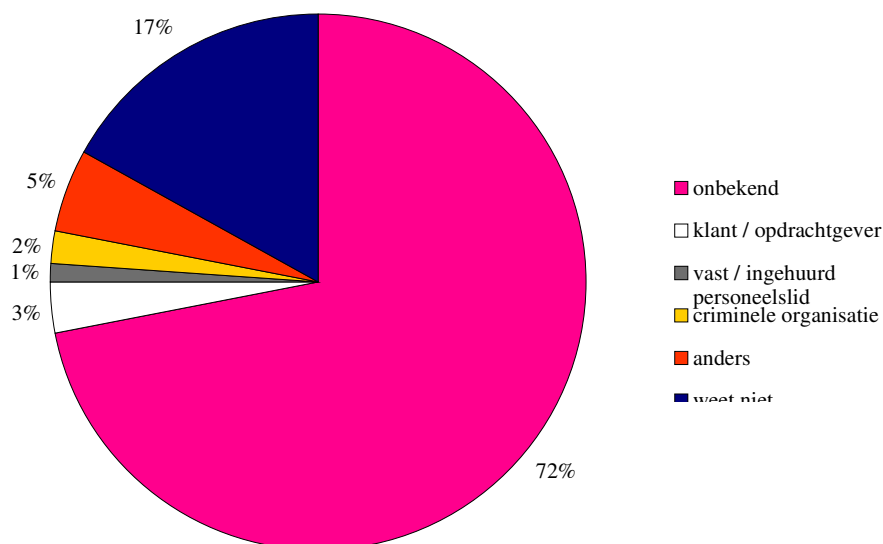
Regio

Bedrijven in de drie grote steden doen vaker daadwerkelijk aangifte van inbraak dan in de rest van Nederland (29% van de getroffen vestigingen).

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

In een beperkt aantal gevallen bestaat er een vermoeden van wie de inbraak heeft gepleegd, zoals klanten of opdrachtgevers (4%) of een criminele organisatie (2%). Bij 72% van de horecabedrijven is de dader geen bekende van het bedrijf. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004, toen nog 66% van de bedrijven het idee had dat de dader een onbekende was. Een deel van de bedrijven (17%) tast in het duister over in welke kringen naar de dader van de inbraak moet worden gezocht.

11 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)³

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: horecabedrijf slachtoffer van inbraak (n=859)

Branche, agglomeratie, regio

Cafés hebben relatief vaker (7%) het vermoeden dat de dader een klant of opdrachtgever is, terwijl restaurants dit vermoeden juist minder dan gemiddeld hebben (2%). Horecabedrijven in het centrum van een stad hebben ook vaker dan gemiddeld het idee dat de dader een klant of opdrachtgever is (7%). Bedrijven in het noorden van Nederland vermoeden vaker dan gemiddeld dat de dader een onbekende is (84% tegen 72%).

³ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage horecazaken waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel of om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee. Van de horecabedrijven heeft 15% te maken met een of meer vormen van diefstal. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004, toen werd 17% slachtoffer van diefstal.

In totaal gaat het om ruim 6.000 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (13,9%). Een klein deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (0,7%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (0,7%).

Branche

De hotels hebben relatief vaak te maken met diefstal. Bij restaurants gebeurt dit relatief minder.

12 | Slachtofferschap diefstal naar branche

	Rest.	Cafés	Hotels	Overig	Totaal (basis: n=9.476)
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
Uit gebouwen	13,2	13,3	17,5	14,0	13,9%
<i>Uit</i> transportmiddelen	0,9	0,4	0,4	1,3	0,7%
<i>Van</i> transportmiddelen	0,7	0,3	1,3	1,2	0,7%
Totaal	14,0	14,1	18,4	15,7	14,7% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 14,7% in plaats van 15,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen van diefstal te maken hebben. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

* Het absolute aantal overige horecazaken dat getroffen wordt door diefstal en daarnaast beschikt over transportmiddelen is te laag om afzonderlijk uitspraken te doen over diefstallen van dan wel uit transportmiddelen.

Agglomeratie, regio

Bij bedrijven in het centrum van de stad wordt meer gestolen (18%) dan gemiddeld (15%). Dit gebeurt bij bedrijven buiten een stad gevestigd minder (12%). Het aantal bedrijven dat te maken heeft met diefstal verschilt niet per regio.

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Het gemiddeld aantal diefstallen per getroffen horecavestiging is 5,6 keer per jaar. Hiermee komt het totale aantal diefstallen bij de sector uit op 33.000. Dit is terug te zien in de tweede en derde kolom in tabel 13. Het betreft een afname ten opzichte van 2004, toen het gemiddelde aantal diefstallen per horecavestiging op 7,2 per jaar lag en het totaal op 49.000.

13 | Frequentie diefstal uit gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.247)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	13,9%	5,5	31.500
Uit transportmiddelen	0,7%	2,4	1000
Van transportmiddelen	0,7%	1,5	500
Totaal	14,7%¹	5,6	33.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totale aantal delicten (som is 14,7% in plaats van 15%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totale percentage maar een keer meegerekend.

Branche, agglomeratie, regio

Hotels en pensions hebben meer te maken met diefstal dan andere horecabranches (18% tegen 15% gemiddeld). Bedrijven in het centrum van een stad hebben meer te maken met diefstal (18%) dan bedrijven buiten de stad (12%). Er is geen relatie tussen het aantal bedrijven dat te maken krijgt met diefstal en de regio.

5.3 Totale schade door diefstal

Van de getroffen bedrijven geeft 95% aan *directe* schade op te lopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer € 1.600. De totale directe schade die de gehele sector horeca oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op € 9 miljoen. Dit is op hetzelfde niveau als vorig jaar gebleven (toen was het naar schatting € 10 miljoen).

Een derde (34%) van de bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld per vestiging ongeveer € 1.000. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector horeca ramen we op circa € 2 miljoen. De directe en indirecte schade bij elkaar opgeteld, kan de totale schade als gevolg van diefstal worden geschat op circa €11 miljoen.

Branche

De directe schade per bedrijf is relatief hoog bij hotels en pensions (€ 2.100 per getroffen bedrijf tegen € 1.600 gemiddeld). Dit geldt ook voor de indirecte schade (gemiddeld € 2.000 per getroffen hotel tegen € 1.000 gemiddeld). Bij cafés ligt de indirecte schade relatief laag (€ 600).

Agglomeratie

De indirecte schade per getroffen vestiging is relatief laag bij bedrijven die in het centrum gelegen zijn (€ 700). Er is verder geen relatie tussen de directe schade en stedelijke ligging van bedrijven.

Regio

In het noorden is de directe schade relatief laag (€ 900 gemiddeld per getroffen vestiging tegen € 1.600 gemiddeld) en in de Randstad relatief hoog (€ 2.600 tegen € 1.600 gemiddeld). De indirecte schade ligt in het noorden en zuiden van het land lager (respectievelijk € 500 en € 700) dan gemiddeld in Nederland (€ 1.000).

5.4 Aantal meldingen diefstal bij politie

Vier op de tien horecabedrijven (41%) die slachtoffer zijn van diefstal, melden dit bij de politie. Dit verschilt niet significant van 2004 (45%). De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 2,1 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van diefstal voor alle horecabedrijven op circa 5.200 meldingen per jaar. Dit is 16% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de hele sector. Van de meeste diefstallen wordt de politie dus niet op de hoogte gesteld.

Hotels melden diefstal meer (59%) bij de politie en cafés juist minder (32%) dan gemiddeld (41%). Buiten de stad gelegen horecabedrijven melden diefstal ook vaker (49%). Er is geen verschil tussen bedrijven uit verschillende regio's in Nederland.

5.5 Redenen om diefstal niet te melden

Van de horecabedrijven die slachtoffer worden van diefstal stelt 59% de politie niet op de hoogte. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004 (54%). De meest voorkomende reden (genoemd door 43% van de bedrijven) om diefstal niet te melden, is het feit dat de schade per diefstal te klein is en dus binnen het eigen risico van de verzekering valt. Daarnaast heeft 18% van de horecaondernemers de indruk dat het geen zin heeft om de diefstal te melden, omdat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding ervan. Een derde reden die wordt genoemd is het gebrek aan aantoonbaar bewijs. Dit wordt in 2006 door 16% van de bedrijven genoemd, terwijl dit in 2004 nog 2% bedroeg. De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hierna weergegeven.

14 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	43
Politie doet er toch niets aan	18
Te weinig bewijs	16
Probleem zelf aangepakt	11
Geen tijd	5

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=606)

Branche, agglomeratie, regio

Er zijn geen verschillen tussen branches of met betrekking tot stedelijke ligging en regio als het gaat om redenen om diefstal niet te melden.

5.6 Aantal registraties van diefstal door politie

Van de bedrijven die diefstal melden bij de politie, geven bijna negen op de tien (86%) aan dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Bij zes op de tien (60%) bedrijven maakt de politie proces-verbaal op. Volgens een kwart (26%) van de bedrijven is de politie de diefstallen gaan onderzoeken.

Er is geen verschil tussen verschillende horecabranches en bedrijven met een verschillende stedelijke ligging in de activiteiten van de politie naar aanleiding van hun melding van diefstal. Alleen in de Randstad doet de politie relatief minder onderzoek na vermelding van diefstal. Van de bedrijven die diefstal meldden, zegt 15% dat de politie de diefstal is gaan onderzoeken, tegen een landelijk gemiddelde van 26%.

5.7 Aantal aangiftes van diefstal

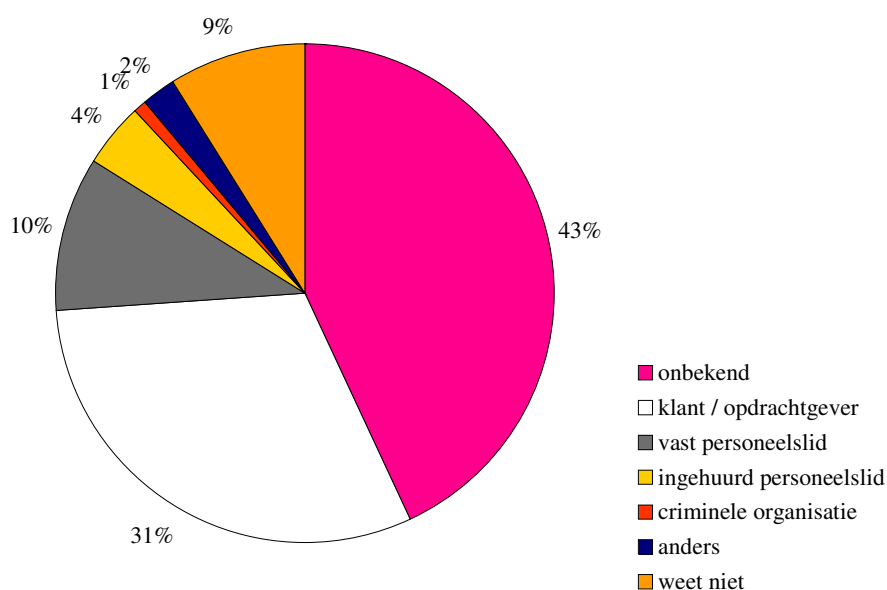
Van de horecavestigingen die te maken hebben met diefstal, doet 17% daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal. Ook dit lag op hetzelfde niveau als in 2004 (19%).

Cafés doen in relatief minder aangifte van diefstal (13%), hotels en pensions meer (26%) dan gemiddeld.

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

Bijna een derde van de getroffen horecazaken (31%) heeft het vermoeden dat de diefstal werd gepleegd door een klant of opdrachtgever. Personeelsleden worden door 14% van de getroffen bedrijven verdacht van diefstallen. Ruim vier op de tien bedrijven (43%) menen dat de dief geen bekende is van het bedrijf. Een op de tien getroffen bedrijven (9%) weet het niet.

15 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁴

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van diefstal (n=1.054)

Branche

Cafés noemen vaker dan gemiddeld dat de dader een klant of opdrachtgever is (36%). Ze hebben relatief minder vaak het idee dat de dader een onbekende is (37% tegen 43% gemiddeld). Hotels daarentegen hebben juist meer dan gemiddeld het vermoeden dat de dader een onbekende is (52%).

⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

Agglomeratie

Getroffen bedrijven in het centrum van de stad denken minder vaak dat de dader een onbekende is (38% tegen 43%). Ze noemen relatief vaker een klant of opdrachtgever als mogelijke dader (36% tegen 31%). Horecabedrijven aan de rand van de stad doen dit juist minder (26%) dan gemiddeld.

Regio

Er is geen relatie tussen de regio en wie er door een horecabedrijf als dader wordt aangewezen.

6 Vernieling

6.1 Percentage horecabedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernielingen verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting, of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, op transportmiddelen of andere eigendommen.

Bijna een kwart (23%) van de horecabedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op ruim 9.500 vestigingen. In 2004 hadden ongeveer evenveel horecabedrijven (24%) te maken met vernieling.

Het gaat in de horeca vooral om vernieling aan bedrijfsgebouwen (21%). Vernieling aan de transportmiddelen komen in mindere mate voor (3%).

16 | Vernielingen naar branche

	Rest.	Cafés	Hotels	Overig	Totaal (basis: n = 9.556)
	%	%	%	%	%
Aan gebouwen	20,0	21,7	20,3	18,8	20,5
Aan transportmiddelen	3,6	1,9	2,4	2,1	2,8
Totaal	22,7	24,1	23,1	21,7	23,1 ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 23,1% in plaats van 23,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad hebben relatief minder te maken met vernielingen dan gemiddeld landelijk het geval is. Van de horeca bedrijven buiten de stad heeft 19% last van vernielingen in vergelijking met 23% landelijk gemiddeld.

Regio

Er zijn geen significante verschillen tussen de horecabedrijven in de verschillende regio's en de mate waarin zij last hebben van vernielingen.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling *aan gebouwen* per getroffen vestiging 4,2 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal vernielingen aan gebouwen op circa 35.000 per jaar. Vernielingen *aan transportmiddelen* komen gemiddeld 2,9 keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totale aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op 3.500 per jaar.

Bij elkaar geteld berekenen we het totale aantal vernielingen in de hele sector dus op circa 38.500, gemiddeld 4,3 per vestiging. Dit staat ook vermeld in onderstaande tabel. Dit aantal verschilt niet significant met 2004, toen de frequentie 4,1 was en het aantal delicten 38.000.

17 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.247)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ⁵	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	20,5%	4,2	35.000
Transportmiddelen	2,8%	2,6	3.500
Totaal	23,1%¹	4,3	38.500

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totale aantal delicten (som is 23,1% in plaats van 23,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totale percentage maar een keer meegerekend.

Branche, agglomeratie en regio

De frequentie waarmee vernieling voorkomt, verschilt niet per branche. In het centrum van een stad hebben horecabedrijven meer (28%) dan gemiddeld met vernieling te maken. Horecabedrijven buiten een stad hebben hier relatief minder last van (19%) De frequentie van vernieling ligt tussen de verschillende regio's in het land op een vergelijkbaar niveau.

⁵ Van de door vernieling getroffen ondernemers geeft 67% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 33% geeft aan het te schatten.

6.3 Locatie van vernieling

De meeste gevallen van vernielingen aan de transportmiddelen vinden plaats binnen de eigen gemeente (91%), binnen of buiten het bedrijfsterrein.

18 | Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	2004	2005	2006
	%	%	%
Eigen bedrijfsterrein	43	48	50
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	44	40	41
Elders in Nederland	8	6	5
Weet niet / wil niet zeggen	5	6	4
Totaal	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (2006 n=191, 2005 n=313, 2004 n=293)

Vanwege het beperkte aantal waarnemingen van vernielingen aan transportmiddelen kunnen we geen betrouwbare uitspraken doen naar branche, agglomeratie of regio.

6.4 Totale schade door vernielingen

Ruim negen op de tien (94%) getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die directe schade oplopen door vernieling, worden gemiddeld met een bedrag van € 1.100 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de horeca als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op € 9,5 miljoen. Dit laat een afname zien ten opzichte van 2004, toen het gemiddelde bedrag van directe schade € 1.200 bedroeg en de totale schade werd geraamd op bijna € 11 miljoen.

Van de getroffen bedrijven geeft 31% aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De indirecte schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld € 300. De totale indirecte schade berekenen we op circa € 900.000 voor de gehele horeca. De directe en indirecte schade bij elkaar opgeteld, bedraagt de totale schade voor de hele sector dus ruim € 10 miljoen.

Branche

De directe schade door vernieling ligt bij hotels hoger dan gemiddeld (€ 1.300 per getroffen vestiging). Bij cafés is de directe schade juist lager dan gemiddeld (€ 900).

Regio

In het noorden van het land ligt zowel de directe schade van vernielingen onder het gemiddelde (€ 900 per getroffen vestiging tegen € 1.100 gemiddeld), als de indirecte schade (€ 200 tegen € 300).

6.5 Aantal meldingen vernielingen

Van de horecabedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrengen van graffiti, melden ruim vier op de tien (45%) dit bij de politie. In 2004 lag het aantal melders op nagenoeg hetzelfde niveau (46%).

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 2,4 keer per jaar. Het totale aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector komt daarmee op ruim 10.000. Dit is een kwart (26%) van het geraamde totaal aantal gepleegde vernielingen in de sector.

Branche

Er is geen verschil in meldingsgedrag tussen bedrijven uit de verschillende branches.

Agglomeratie, regio

Bedrijven die aan de rand van de stad liggen, maken vaker melding van vernieling (49%) dan gemiddeld (45%). In de Randstad maken bedrijven minder vaak (38%) melding van vernieling dan gemiddeld.

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

Ruim de helft (55%) van de bedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, meldt dit niet bij de politie. Hun voornaamste reden om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling is de te beperkte omvang van de schade. Aangezien de schade binnen het eigen risico valt, zal melden of aangeven geen resultaat opleveren in termen van compensatie van de geleden schade door de verzekering. Een andere belangrijke reden om geen melding te doen is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding hiervan.

19 | Meest genoemde redenen om vernielingen niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	37
Politie doet er toch niets aan	26
Probleem zelf aangepakt	17
Geen bewijs	10
Geen tijd	5

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=858)

Er zijn geen relevante verschillen tussen de antwoorden van bedrijven uit verschillende branches, met een verschillende stedelijke ligging of uit verschillende regio's in Nederland.

6.7 Registraties van vernieling door politie

Acht op de tien (80%) horecabedrijven die vernielingen melden bij de politie, geven aan dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Bij de helft (49%) van de getroffen bedrijven heeft de politie proces-verbaal opgemaakt. Volgens een kwart (26%) van de bedrijven heeft de politie een onderzoek ingesteld.

In de Randstad worden vernielingen minder (70%) geregistreerd dan landelijk het geval is (80%). Ook stelt de politie in de Randstad minder vaak een onderzoek in (14% tegen 26%).

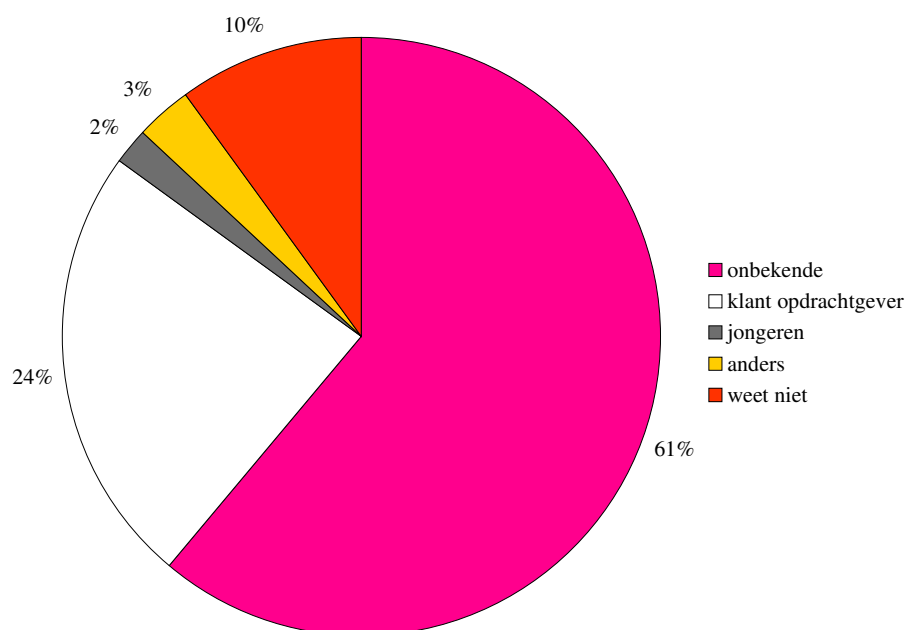
6.8 Aangiftes van vernieling

Ruim een op de tien met vernieling geconfronteerde bedrijven (13%) doet daadwerkelijk aangifte. Er is geen verschil in de mate waarin ondernemers aangifte doen tussen branches, bedrijven met verschillende stedelijke ligging of uit een verschillende regio in Nederland.

6.9 Vermoedelijke dader bij vernieling

Een kwart (24%) van de getroffen bedrijven wijst klanten aan als de mogelijke plegers van vernielingen. De meeste bedrijven (61%) menen echter dat de dader geen bekende is van het bedrijf. Een op de tien getroffen bedrijven (10%) zegt niet te weten in welke kringen de dader gezocht moet worden.

20 | Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)⁶

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling (n=1.559)

Branche

Cafés en hotels noemen relatief vaak klanten als pleger van de vernielingen (respectievelijk 35% en 37% tegen gemiddeld 24%). Restaurants geven daarentegen relatief vaker aan dat het geen bekenden zijn van de zaak (69% tegen een landelijk gemiddelde van 61%).

Agglomeratie

Bedrijven die buiten de stad liggen, denken vaker dat de vernielingen worden gepleegd door klanten (30% van de getroffen bedrijven tegen 24% gemiddeld) in tegenstelling tot bedrijven aan de rand van de stad (19%). Bedrijven aan de rand van een stad vermoeden vaker dan gemiddeld dat de dader een onbekend is (66% tegen 61%).

Regio

Bedrijven in het noorden van het land denken vaker dat klanten vernielingen veroorzaken (31% van de getroffen bedrijven). In het westen – met uitzondering van de grote steden - denken juist minder bedrijven aan klanten als mogelijke dader van de vernieling (19%).

⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage horecabedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle horecabedrijven heeft een op de tien (9%) te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. Dit is geen significant verschil met 2004 (10%). In absolute aantallen betekent dat bijna 4.000 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd. Bedrijven die met geweldsdelicten te maken hebben, gebeurt dit gemiddeld 3,8 keer per jaar.⁷ Dit is geen significant verschil met 2004, toen de gemiddelde frequentie 4,3 was.

In cafés komen meer geweldsdelicten voor (14%) dan gemiddeld (9%). Bij restaurants (6%) komen geweldsdelicten relatief minder voor. Horecabedrijven in het centrum van de stad hebben vaker te maken met geweldsdelicten (12%) en buiten de stad minder (5%). In de grote steden wordt de horeca ook relatief vaker (12%) slachtoffer van geweld.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging, gevolgd door mishandeling.

21 | *Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Geweldsdelict	Restaurants	Cafés	Hotels	Totaal
	%	%	%	%
Bedreiging	74	73	70	73
Mishandeling	21	25	22	23
Verbaal geweld/ruzies	7	10	13	9
Beroving	8	4	5	5
Intimidatie	4	1	1	2
Afpersing	1	2	-	1

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=617)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van het totaal

Branche, agglomeratie, regio

Restaurants hebben vaker dan gemiddeld met beroving te maken (8%). Er is geen verschil tussen stedelijke ligging en regio.

⁷ Van de door geweldsmisdrijven getroffen bedrijven geeft 67% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 31% geeft aan het te schatten.

7.3 Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten

Twee derde (66%) van de vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, meldt dit bij de politie. Van de geconfronteerde bedrijven doet 16% daadwerkelijk aangifte. Er is geen verschil in aangiftegedrag tussen branches. Ook bedrijven in de verschillende regio's vertonen hetzelfde aangiftegedrag als het gaat om geweldsmisdrijven. In de Randstad wordt relatief vaker aangifte gedaan (25%). In het noorden van het land ligt het aantal aangiftes onder het gemiddelde (7%). Zowel het meldings- als aangiftegedrag veranderde niet ten opzichte van 2004 (68% maakte toen melding en 17% deed aangifte).

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Een derde deel van de door geweld getroffen vestigingen (34%) kiest ervoor geen melding te doen van het geweldsdelict. Hun voornaamste reden om geen melding te maken is dat zij zelf het probleem aanpakken (51%). Overigens geeft 19% van de bedrijven aan niet te melden omdat zij de indruk hebben dat de politie naar aanleiding van de melding geen actie zal ondernemen.

22 | *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	51
Politie doet er toch niets aan	19
Schade was te klein (binnen eigen risico)	16
Te weinig bewijs	8
Angst voor represailles dader	5

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=197)

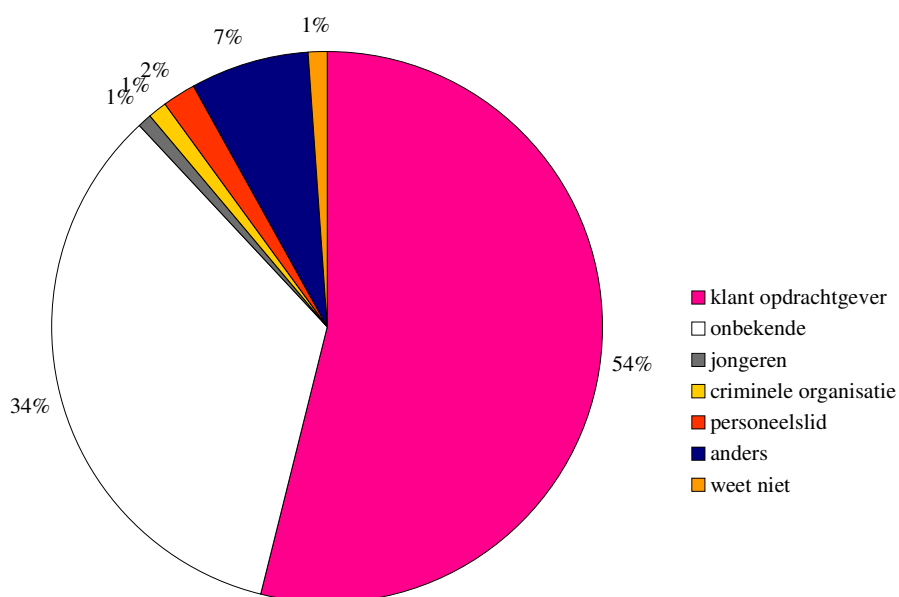
7.5 Registratie door politie van geweldsdelicten

Ruim drie kwart (78%) van de bedrijven die geweldsdelicten melden bij de politie, zegt dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Ruim de helft (54%) van de getroffen bedrijven geeft aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Volgens een derde (34%) van de getroffen bedrijven is de politie een onderzoek gestart naar aanleiding van de melding of aangifte.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Van de horecabedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten, wijst meer dan de helft (54%) een klant of opdrachtgever aan als schuldige van geweldsdelicten. Dit is op hetzelfde niveau gebleven als in 2004. Een derde van de door geweld getroffen bedrijven zegt dat de dader geen bekende is van de vestiging (34%). Bijna geen van de getroffen bedrijven (1%) weet niet in welke kring naar de dader gezocht moet worden.

23 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=617)

Branche

Cafés (63%) en hotels (65%) wijzen relatief vaker klanten aan als de plegers van de geweldsmisdrijven dan gemiddeld (54%). Restaurants doen dit wat minder dan gemiddeld (39%). Restaurants denken relatief vaker dat de dader een onbekende is (44% tegen 34% gemiddeld). Cafés hebben dit juist minder (29%).

Agglomeratie

Horecabedrijven buiten een stad die getroffen worden door geweldsdelicten, gaan minder vaak uit van onbekende geweldsplegers (26%) dan gemiddeld.

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage horecabedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt

Van de horecabedrijven is 5% slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan tot nu toe is besproken. Dit komt neer op circa 2000 vestigingen. Het slachtofferschap van overige criminaliteit is gedaald ten opzichte van 2004, toen 7% hiermee te maken had.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn zeer divers van aard. Verschillende vormen van oplichting en fraude en wanbetaling worden veel genoemd. Daarnaast noemt men overlast door drugsgebruik en vernielingen en vandalisme.

24 Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006
	%	%	%
Wanbetaling	19	17	14
Drugsoverlast	12	10	13
Oplichting / bedrog	6	13	12
Vernielingen / vandalisme	7	7	7

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2006 n=344, 2005 n=523, 2004 n=634)

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige criminaliteitsvormen, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 15,9 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal overige delicten op 33.000 per jaar. In 2004 betrof het gemiddeld 14,6 keer per jaar en 40.000 delicten, maar dit wijkt niet significant af van het geraamde aantal dit jaar.

Cafés hebben relatief vaker te maken met overlast door drugsgebruikers of dealers (26% tegen 13% gemiddeld) en vechtpartijen (14% tegen 7%). Hotels en pensions kampen vaker met oplichting (21% tegen 12% gemiddeld).

Horecabedrijven aan de rand van een stad hebben vaker (20%) dan gemiddeld (12%) te maken met oplichting. In de Randstad hebben horecabedrijven bovengemiddeld te maken met beroving (12% tegen een gemiddelde van 3%). In het zuiden van het land hebben horecabedrijven minder drugsoverlast (7%) dan in de rest van het land gemiddeld (13%). Overige criminaliteit komt niet vaker of minder vaak voor bij bedrijven met een verschillende stedelijke ligging.

8.2 Totale schade overige criminaliteit

Van de getroffen bedrijven zegt 59% *directe* financiële schade te hebben ondervonden als gevolg van deze overige criminaliteitsvormen. Deze directe schade bedraagt dan gemiddeld € 1.000 per vestiging. De totale directe schade in de horeca als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer € 1,2 miljoen.

Ruim een derde (36%) van de getroffen bedrijven zegt *indirecte* financiële schade te lijden. Deze indirecte schade bedraagt dan gemiddeld € 1.100 per vestiging. De totale indirecte schade ramen we op € 0,8 miljoen. Bij elkaar genomen is de totale schade voor de hele sector € 2 miljoen. In 2004 lag de geraamde schade op hetzelfde peil (€ 2,3 miljoen).

Bedrijven met een verschillende stedelijke ligging vertonen een vergelijkbaar beeld qua schade als gevolg van overige criminaliteit. Alleen in het noorden van het land valt de indirecte schade als gevolg van overige vormen van criminaliteit lager (€ 400) uit dan gemiddeld (€ 1.100).

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

Ruim de helft (52%) van de horecabedrijven die met vormen van overige criminaliteit te maken hebben, stelt de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 3,5 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen berekenen we op 3.700, 11% van het totaal aantal delicten. Van de getroffen bedrijven doet 15% daadwerkelijk aangifte. Er is geen verschil in meldings- en aangiftegedrag tussen de verschillende branches. Horecabedrijven buiten de stad doen minder (1,7) keer per jaar melding van overige vormen van criminaliteit dan horecabedrijven gemiddeld doen (3,5). In het noorden van het land doen relatief minder horecabedrijven (36%) dan gemiddeld melding bij overige vormen van criminaliteit.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Bijna de helft van de getroffen bedrijven (48%) doet geen melding. De belangrijkste reden voor deze vestigingen om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (genoemd door 32% van de getroffen bedrijven). Een tweede reden is een te kleine schade (16%), zodat een melding of aangifte geen restitutie van de verzekering zal opleveren. Bovendien zoeken veel bedrijven zelf naar een oplossing voor het probleem (15%).

25 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	32
Probleem zelf aangepakt	16
Schade was te klein (binnen eigen risico)	15
Te weinig bewijs	8
Geen tijd	7

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt overige criminaliteit niet bij de politie (n=157)

Op basis van het absolute aantal bedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen wij geen uitspraken doen over verschillen tussen branches, stedelijke ligging en regio's.

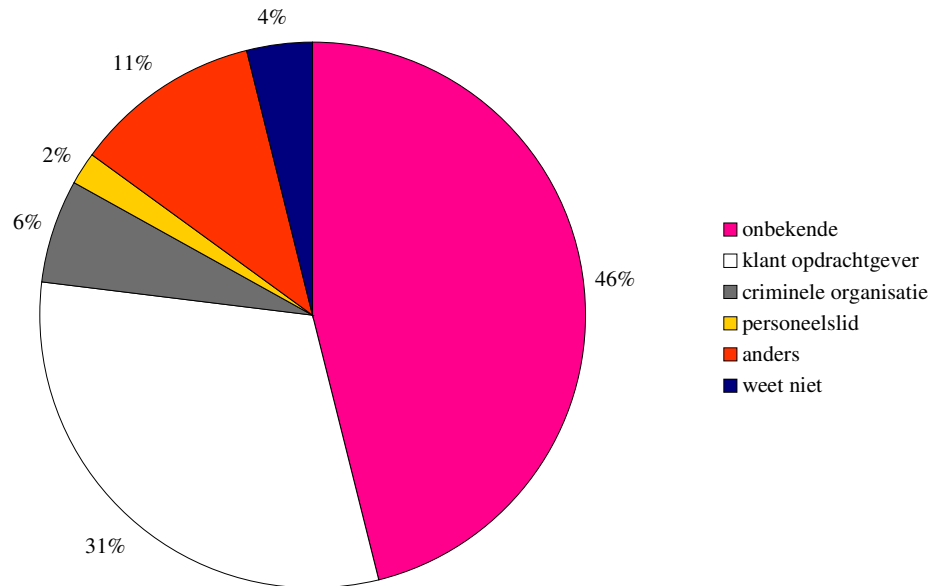
8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

Bij drie kwart (74%) van de horecabedrijven die overige delicten melden bij de politie, wordt deze melding geregistreerd door de politie. Bijna de helft van de bedrijven (47%) zegt dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Van de getroffen horecabedrijven geeft 28% aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar aanleiding van de melding of aangifte.

8.6 Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit

Van de getroffen vestigingen verdenkt 31% een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader van overige criminaliteit. Criminele organisaties en personeelsleden worden in mindere mate verdacht. Bijna de helft (46%) van de bedrijven geeft aan dat de dader volgens hen geen bekende is van de vestiging.

26 | Vermoedelijke dader van overige criminaliteit (één antwoord mogelijk)⁹

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer overige criminaliteit (n=344)

Bedrijven in het centrum van een stad hebben vaker (57%) dan gemiddeld (46%) het vermoeden dat de dader een onbekende is. Bedrijven buiten de stad hebben dit juist ondergemiddeld (33%). In de Randstad denken horecabedrijven minder vaak (20%) dat het om een klant gaat dan dit landelijk het geval is (31%).

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage horecabedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd.

Van alle horecabedrijven heeft in 2006 9% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit. Er zijn geen noemenswaardige verschillen naar branche, regio of agglomeratie.

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Het opstellen van regels voor het personeel met betrekking tot interne criminaliteit wordt het meest genoemd als maatregel. Vier op de tien bedrijven (39%) noemen deze maatregel. Het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel wordt door een derde (34%) van de bedrijven genoemd. Ruim een kwart (27%) geeft aan in het geheel geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

27 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	39
Controle van referenties bij aanname nieuw personeel	34
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	31
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	28
Geen maatregelen getroffen	27

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: (n=5.573, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

Branche, agglomeratie, regio

Door restaurants worden alle in het bovenstaande schema genoemde maatregelen meer dan gemiddeld toegepast. Dit is ook in het centrum van een stad het geval. Met betrekking tot regio zijn er geen noemenswaardige verschillen.

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Van alle horecabedrijven heeft ruim een kwart (27%) het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld en heeft een tiende (9%) van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan.

28 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle horecabedrijven

% van alle horecabedrijven	2004	2005	2006
	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	32	30	27
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	10	10	9

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle horecabedrijven (2006 n=6.247, 2005 n=9.476, 2004 n=8.933)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Wanneer we kijken naar de gehele horecasector, dus inclusief de bedrijven die geen slachtoffer worden van criminaliteit, doen cafés (29%) en hotels (32%) vaker dan gemiddeld melding van één of meer delicten en restaurants minder vaak (25%). Hotels hebben ook bovengemiddeld aangifte gedaan (12%). Bedrijven in het centrum van de stad (29%) en bedrijven aan de rand van een stad (30%) melden meer dan gemiddeld een of meer delicten, horecabedrijven buiten de stad juist minder (23%). Dit geldt ook voor het aangiftegedrag (10% van de horecabedrijven in het centrum en aan de rand en 7% van alle horecabedrijven buiten de stad).

De onderstaande tabel geeft weer welk percentage van de slachtoffers van de verschillende delicten het delict meldt dan wel aangifte doet. Zowel het meldingsgedrag, als het aangiftegedrag is voor de slachtoffers van deze delicten is gewijzigd sinds 2004. Toen werden delicten in totaal door 32% van de bedrijven aan de politie gemeld en 10% deed aangifte.

29 | Meldings- en aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde horecabedrijven

Delict	Melding	Melding	Melding	Aangifte	Aangifte	Aangifte
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
<u>Slachtoffers van:</u>	%	%	%	%	%	%
Inbraak	88	89	87	20	19	20
Diefstal	45	44	41	19	19	17
Vernieling/brandstichting/graffiti	46	45	45	14	15	13
Gewelddelicten	68	64	66	17	16	16
Overige delicten	52	54	52	12	15	15

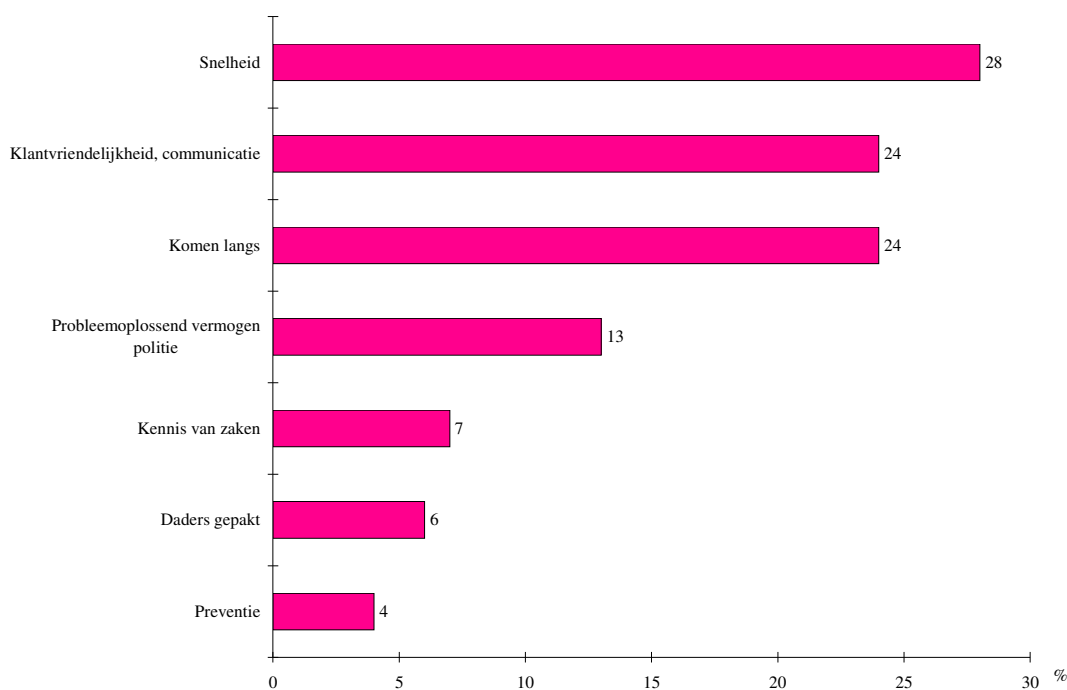
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van betreffende delict

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. De meest genoemde punten zijn de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt en de klantvriendelijkheid waarmee dit gebeurt (vriendelijk, goed contact, behulpzaam, begripvol). Een ander positief aspect van het contact met de politie dat genoemd wordt, is het feit dat deze langskomt wanneer het bedrijf daarom vraagt.

30 | Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

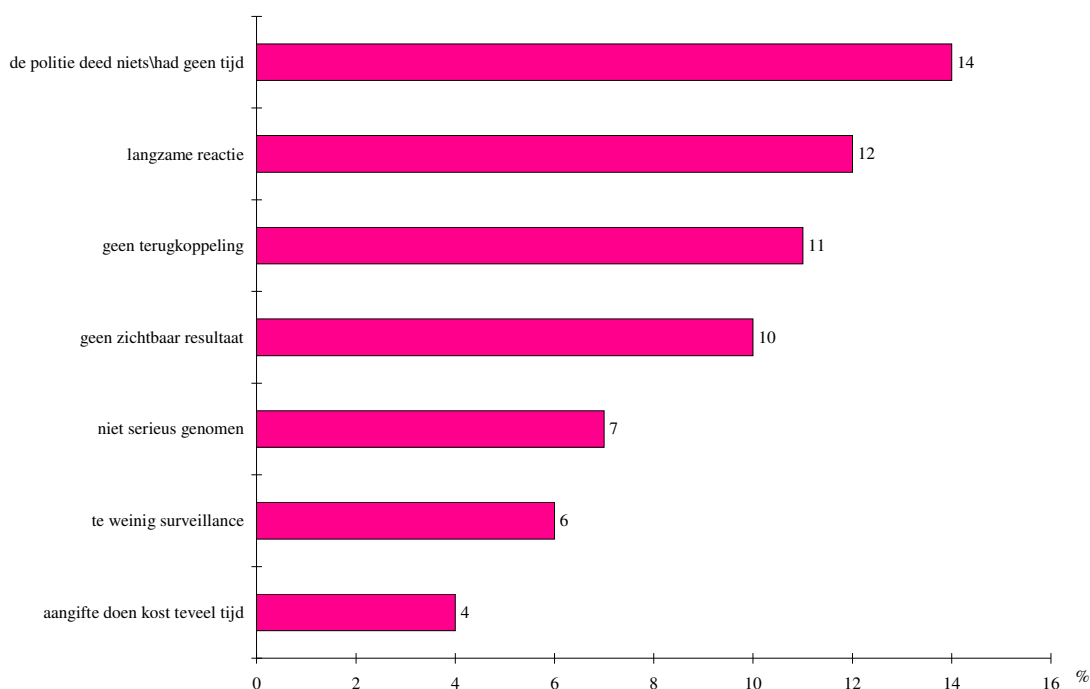
Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.805)

Er zijn geen relevante verschillen tussen branches in de horeca met betrekking tot tevredenheid over de politie. Wel noemen bedrijven buiten een stad meer dan gemiddeld de klantvriendelijkheid van de politie als reden van tevredenheid, maar ook het feit dat ze langs komen als je ze nodig hebt (beiden 29%). In de Randstad zijn horecabedrijven in mindere mate tevreden met de snelheid van de politie (20% tegen een gemiddelde van 28%). In de rest van het westen wordt dit positieve aspect dan wel weer bovengemiddeld genoemd (35%).

10.3 Aspecten waarover horecabedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De bedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen met name het feit dat de politie niks deed, een vermeend langzame reactie en het gebrek aan terugkoppeling.

31 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

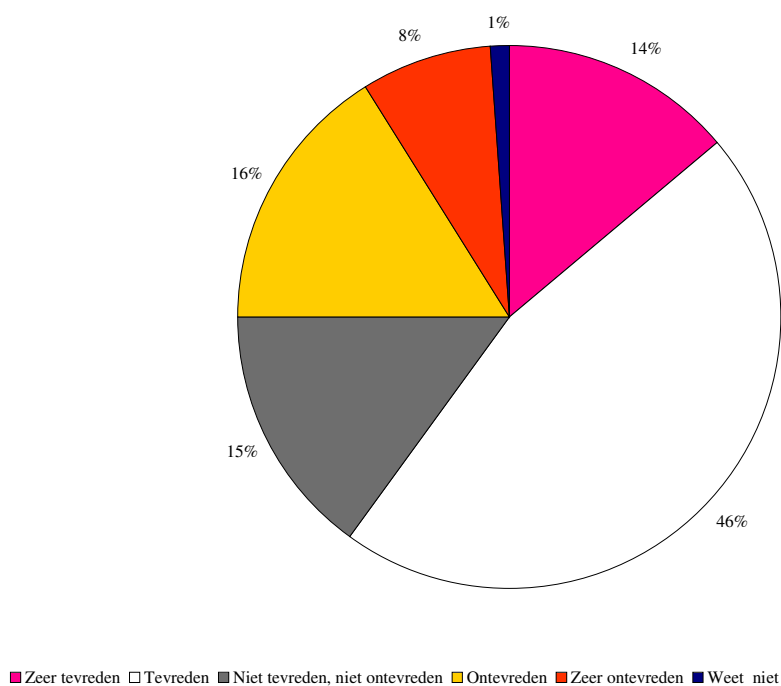
Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.805)

Het feit dat er geen zichtbaar resultaat is wordt door restaurants meer dan gemiddeld (12% tegen 10%) als reden genoemd. Hotels en pensions ervaren relatief minder vaak dat de politie niks doet of geen tijd heeft na aangifte (11% tegen gemiddeld 14%). Bedrijven aan de rand van de stad noemen relatief vaker (17%) als negatief aspect dat de politie geen tijd heeft of niks doet na aangifte.

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

Over het geheel genomen zijn zes op de tien (60%) horecabedrijven die melding en/of aangifte doen, tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. Dit betekent dat de tevredenheid over de politie is toegenomen (55% in 2004). Bijna een kwart (24%) van de bedrijven die melding of aangifte doen, is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

32 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.847)

Relatief weinig restaurants zijn (enigszins of zeer) tevreden over de politie (55%). Bedrijven met een verschillende stedelijke ligging vertonen een vergelijkbaar beeld qua tevredenheid over de politie naar aanleiding van het melden van een delict. Relatief weinig bedrijven in de Randstad die delicten melden, zijn tevreden over de politie (54%).

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal horecabedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Een vijfde van de horecavestigingen (19%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Bedrijven die zich laten adviseren beschouwen criminaliteit vaker als een probleem dan bedrijven die zich niet laten adviseren.

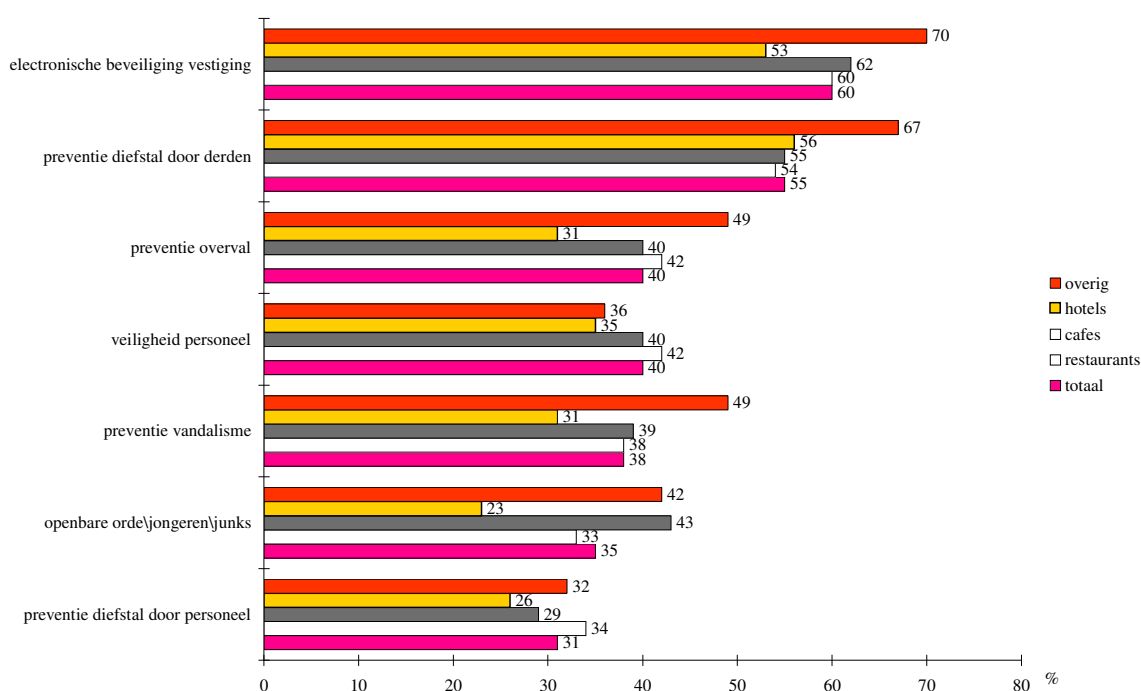
Eveneens bestaat er een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bedrijven die zich laten adviseren zijn meervoudig slachtoffer van criminaliteit. Bovendien hebben de vestigingen die zich laten adviseren te kampen met relatief hoge aantallen delicten.

Horecabedrijven in het centrum laten zich meer adviseren (21%) dan horecabedrijven buiten de stad (17%). Relatief veel bedrijven in de Randstad (23%) en de rest van het westen (21%) laten zich adviseren en relatief weinig bedrijven in het noorden (14%) laten zich adviseren.

11.2 Terreinen waarop horecabedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging en het voorkomen van diefstal door derden. Andere regelmatig genoemde adviesterreinen zijn: preventie tegen een overval, de veiligheid van het personeel, vandalismpreventie, openbare orde problemen met jongeren en junks en het voorkomen van diefstal door eigen personeel.

33 | Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=1.251)

Branches

Restaurants laten zich meer dan gemiddeld adviseren over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (34% van de bedrijven die advies inwinnen). Cafés laten zich vaker adviseren over problemen met groepen jongeren of junks (43%), terwijl hotels dit juist ondergemiddeld doen (23%).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum winnen meer advies in over de veiligheid van het personeel (45% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 40% gemiddeld), openbare orde problemen met groepen jongeren of junks (41% tegen 35% gemiddeld), preventie tegen een overval (46% tegen 40% gemiddeld) en preventie tegen vandalisme (43% tegen 38% gemiddeld). Bedrijven buiten het centrum winnen minder dan gemiddeld advies in op deze adviesterreinen.

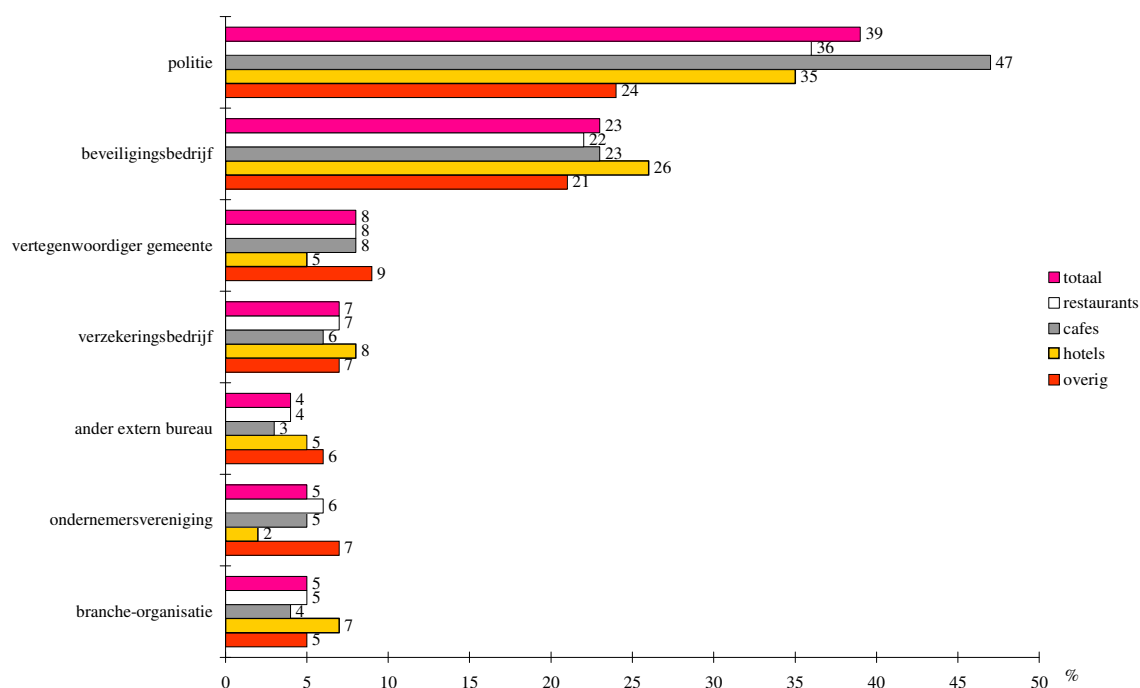
Regio

In het zuiden wordt meer dan gemiddeld advies ingewonnen over preventie tegen vandalisme (43% tegen 38%). In de Randstad bestaat relatief minder interesse voor advies over het voorkomen van diefstal door eigen personeel (25% tegen 31% gemiddeld). In het noorden van het land wordt relatief minder advies ingewonnen over preventie tegen een overval (30% tegen 40% gemiddeld).

11.3 Partijen waarbij horecabedrijven advies inwinnen

De horeca klopt voor advies in eerste instantie aan bij de politie. Daarnaast zijn private beveiligingsbedrijven een belangrijke partner voor advies over criminaliteit en onveiligheid.

34 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=1.251)

Branche

Cafés laten zich vaker adviseren door de politie (47%), terwijl overige horeca dit juist minder doet (24%).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum die advies inwinnen, stappen hiervoor minder (20%) dan gemiddeld (23%) naar een beveiligingsbedrijf. Bedrijven in het centrum van een stad stappen relatief vaker voor advies naar een ondernemersvereniging (6%) dan bedrijven buiten een stad (2%).

Regio

Relatief veel horecabedrijven in de Randstad maken gebruik van de mogelijkheid om zich te laten adviseren door de politie (46%). De politie heeft minder vaak een adviesrol in het noorden van het land (29%).

11.4 Participatie in projecten op gebied van (bestrijding) criminaliteit

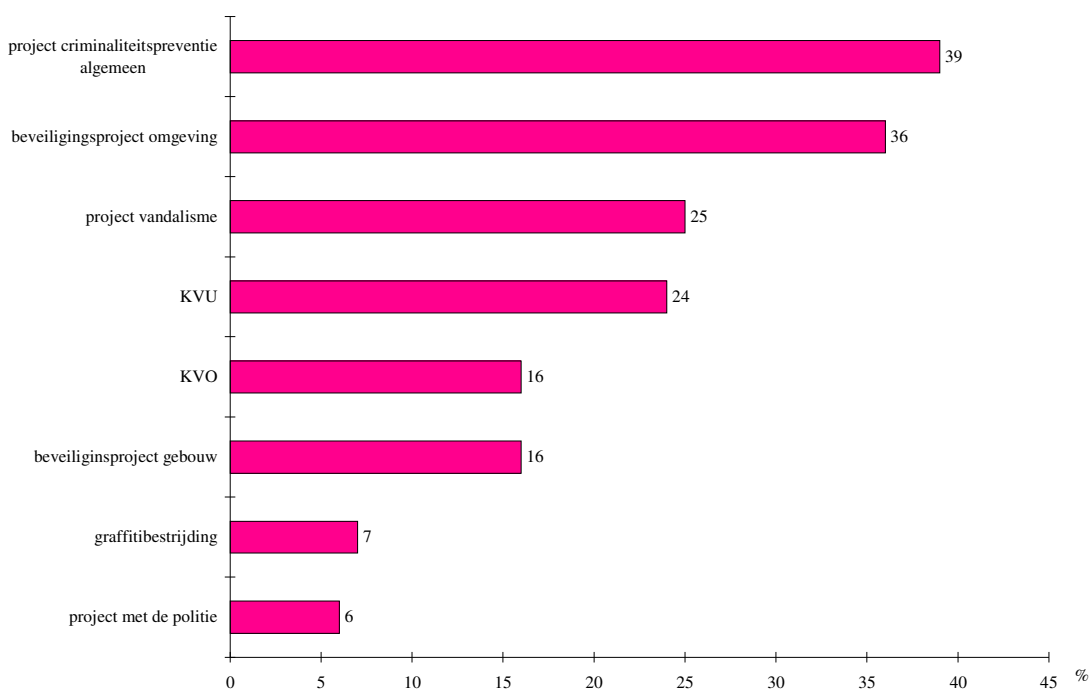
Net als in 2004 participeert bijna een tiende van de horecavestigingen (8%) in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Met name cafés hebben deelgenomen aan projecten (10%). Restaurants en hotels doen relatief minder mee aan projecten (respectievelijk 7% en 5%). Horecabedrijven in het centrum van de stad doen relatief vaker mee aan projecten (10%) en bedrijven aan de rand en buiten de stad minder (respectievelijk 7% en 6%). Er is geen directe relatie tussen deelname aan projecten en regio.

Ook hier zien we een relatie met de criminaliteitssituatie: bedrijven, die deelnemen aan projecten ervaren criminaliteit vaker als een probleem dan niet-deelnemende vestigingen. Zij zijn ook vaker dan gemiddeld meervoudig slachtoffer.

11.5 Soort projecten waaraan horecabedrijven deelnemen

Onder horecabedrijven die deelnemen aan projecten, zijn projecten die betrekking hebben op algemene criminaliteitspreventie en beveiligingsprojecten van de omgeving het meest geliefd. Een kwart van de horecabedrijven participeert in projecten ter bestrijding van vandalisme. Wederom een kwart van de horecavestigingen neemt deel in het project Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVVU).

35 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt deel aan project (n=518)

Branche

Restaurants doen relatief minder vaak (19%) mee aan de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan. Cafés doen daarentegen relatief vaak mee aan de KVVU (34%). De absolute aantallen hotels en overige horecagelegenheden die aan projecten deelnemen, zijn te klein om uitspraken te doen over de aard van die projecten.

Agglomeratie

Horecabedrijven in het centrum van de stad die deelnemen aan projecten, noemen in dit kader vaker algemene criminaliteitspreventieprojecten (44%) en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (30%). Relatief weinig bedrijven aan de rand van de stad noemt de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (18%). Horecabedrijven buiten de stad noemen relatief minder vaak projecten met betrekking tot algemene criminaliteitspreventie (21%).

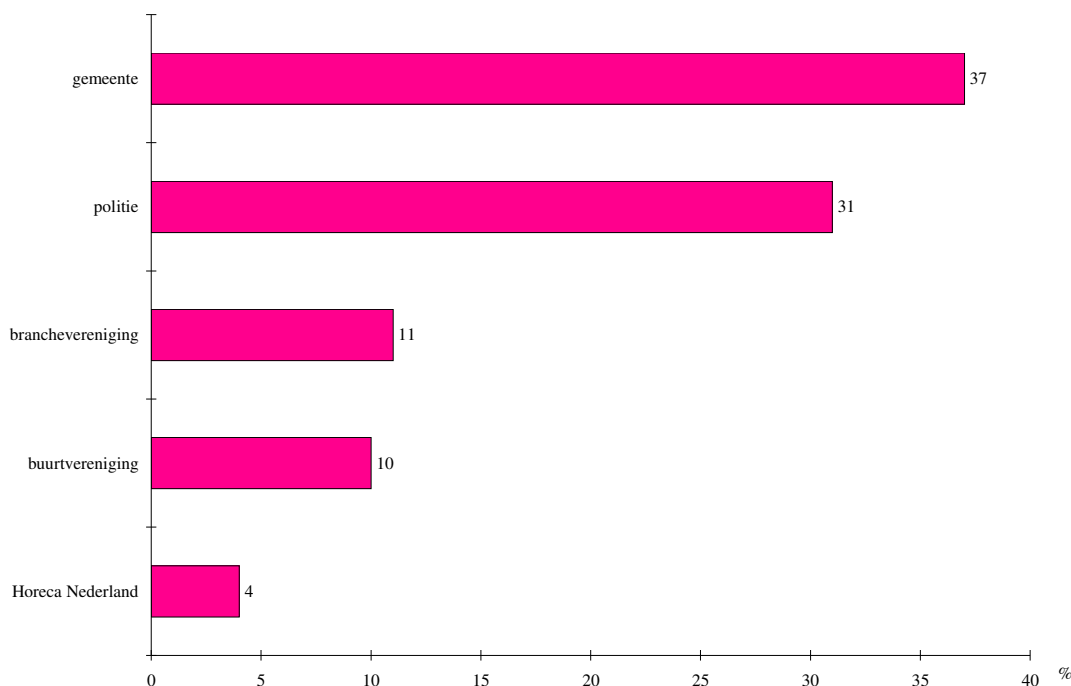
Regio

De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan is in de Randstad minder populair (15%).

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de gemeente of politie. Daarnaast organiseren ook buurtverenigingen en brancheverenigingen projecten.

36 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: deelgenomen aan projecten (n=518)

Cafés nemen meer dan gemiddeld deel aan projecten van de gemeente (46%), terwijl restaurants dit juist minder doen (29%). Bedrijven in het centrum nemen ook relatief vaker deel aan projecten georganiseerd door de gemeente (42%).

Inhoud sector Transport

	Kerncijfers sector Transport	168
	Achtergrondkenmerken sector Transport	169
1	Slachtofferschap criminaliteit	170
1.1	Slachtofferschap algemeen	170
1.2	Meervoudig slachtofferschap	170
1.3	Probleemervaring criminaliteit	171
2	Registratie criminaliteit	172
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit	172
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	172
2.2.1	Overzicht registratie delicten	173
2.3	Wijze van registreren van criminaliteit	173
3	Preventieve maatregelen	174
3.1	Mate van preventieve maatregelen	174
3.2	Meest gebruikte preventiemaatregelen	174
3.3	Totale investeringen preventiemaatregelen	175
4	Inbraak	176
4.1	Percentage transportbedrijven waar inbraak voorkomt	176
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	176
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	177
4.4	Totale schade door inbraak	178
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	179
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	179
4.7	Aantal registraties van inbraken bij politie	180
4.8	Aantal aangiftes bij politie	180
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	180
5	Diefstal	182
5.1	Percentage bedrijven waar diefstal voorkomt	182
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	182
5.3	Totale schade door diefstal	183
5.4	Aantal meldingen diefstal bij politie	184
5.5	Redenen om diefstal niet te melden	184
5.6	Aantal registraties van diefstal door de politie	184
5.7	Aantal aangiftes van diefstal	185
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	185
6	Vernieling	186
6.1	Percentage transportbedrijven waar vernieling voorkomt	186
6.2	Totaal aantal vernielingen	186
6.3	Locatie van vernieling	187
6.4	Totale schade door vernielingen	188
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	188

6.6	Redenen om vernieling niet te melden	188
6.7	Registraties van vernieling door politie	189
6.8	Aangiftes van vernieling	189
6.9	Vermoedelijke dader bij vernielingen	189
7	Geweld	191
7.1	Aantal geweldsdelicten	191
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	191
7.3	Aantal melding geweldsdelicten bij politie	192
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	192
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	192
7.6	Vermoedelijke dader bij geweldsdelict	193
8	Overige vormen van criminaliteit	194
8.1	Percentage bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen	194
8.2	Totale schade door overige vormen van criminaliteit	194
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie	195
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	195
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	196
8.6	Vermoedelijke dader bij overige vormen van criminaliteit	196
9	Interne criminaliteit	197
9.1	Percentage transportbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	197
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	197
10	Tevredenheid politie	198
10.1	Contact met politie omtrent delicten	198
10.2	Tevredenheid aspecten contact met de politie	199
10.3	Aspecten waarover transportbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	200
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	201
11	Advies inwinnen en project participatie	202
11.1	Aantal transportbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	202
11.2	Terreinen waarop transportbedrijven advies inwinnen	202
11.3	Partijen waarbij transportbedrijven advies inwinnen	203
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	204
11.5	Soort projecten waaraan bedrijven deelnemen	205
11.6	Organisatoren van projecten	206

Kerncijfers sector Transport

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Transport

	2004	2005	2006		2004	2005	2006
			toename/ afname				toename/ afname
% slachtofferschap algemeen	42	39	37 -12%	% Neemt preventieve maatregelen	73	72	71 -3%
% meervoudig slachtofferschap	16	14	12 -25%	% Neemt deel aan projecten	5	5	5
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	38	34	32 -16%	% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	41	45	45 + 10%
% Registreert criminaliteit	26	27	26				

		Inbraak	Diefstal	Vernie- ling	Gewelds delicten	Overige crimi- naliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	20,1	14,7	17,2	7,3	5,2
	2005	17,9	12,4	16,2	5,3	5,0
	2006	16,5	11,5	14,8	5,2	4,0
	verschil ¹	-18%	-22%	-14%	-29%	-23%
Gemiddelde frequentie / jaar per getroffen bedrijf	2004	2,9	6,6	4,0	6,7	21,3
	2005	2,9	4,6	4,3	6,8	33,6
	2006	3,2	4,8	4,4	4,5	22,1
	verschil	-	-27%	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	17.000	27.000	19.000	nvt	33.000
	2005	15.000	16.000	19.000		49.000
	2006	16.000	16.000	18.000		26.000
	verschil	-	-41%	-		-
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	36	22	10	nvt	4
	2005	25	18	9		4
	2006	26	15	7		3
	verschil	-28%	-32%	-30%		-
% getroffen en dat melding doet	2004	83	63	50	56	45
	2005	83	63	50	59	39
	2006	80	60	47	56	48
	verschil	-	-	-	-	-
% getroffen en dat aangifte doet	2004	35	35	22	22	24
	2005	36	33	22	18	17
	2006	35	32	23	23	21
	verschil	-	-	-	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Transport

In de sector transport zijn naar schatting zo'n 30.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Goederenwegvervoer	(57% van de sector)
Tram- en taxibedrijven	(13% van de sector)
Zeevaart / vemen en pakhuizen	(13% van de sector)
Communicatiebedrijven	(7% van de sector)
Overige transportbedrijven	(9% van de sector)

In de rest van deze rapportage maken wij, waar mogelijk en relevant, een tweedeling van branches waarbij wij onderscheid maken tussen 'communicatiebedrijven' (circa 2.200 vestigingen) en de rest van de transportsector, 'vervoerbedrijven' (circa 24.000 vestigingen).

Verder beschrijven wij indien relevant de verschillen tussen regio's en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2006, 2005 en 2004:

Steekproef 2006 n=4.835

Steekproef 2005 n=3.924

Steekproef 2004 n=6.546

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

Van alle bedrijven in de transportsector hebben bijna vier op de tien (37%) bedrijven de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal bijna 11.000 bedrijven. Het algemeen slachtofferschap is lager dan in 2004, toen 42% te maken had met één of meer vormen van criminaliteit.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Ruim één op de tien vestigingen (12%) is meervoudig slachtoffer, dat wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Het meervoudig slachtofferschap is lager dan in 2004 (toen 16%). Het meervoudig slachtofferschap is bij communicatiebedrijven hoger dan gemiddeld (18%).

2 | (Meervoudig) slachtofferschap

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Communicatie	Transport	Totaal
	(n=220)	(n=4.615)	(n= 4.835)
	%	%	%
0 delicten	53	64	64
1 soort delict	29	24	24
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	18	12	12
Totaal	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle transportbedrijven (n=4.835)

Agglomeratie

Bedrijven buiten een stedelijke agglomeratie zijn minder dan gemiddeld slachtoffer van criminaliteit (10%).

Regio

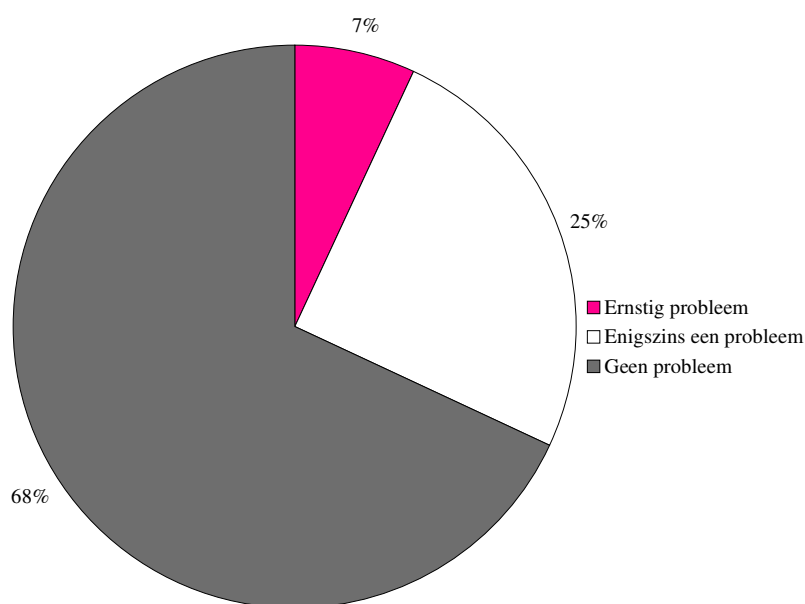
Vergeleken met de rest van het land is het algemeen slachtofferschap onder transportbedrijven hoger dan gemiddeld in de Randstad (41% tegen 37% gemiddeld).

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Twee derde van de bedrijven (68%) ziet criminaliteit niet als een probleem voor de bedrijfsvoering. De rest van de bedrijven zien criminaliteit in meerdere of mindere mate als probleem (32%). Omgerekend naar absolute aantallen zijn dit ruim 9.000 vestigingen. Het probleembesef is gedaald ten opzichte van 2004, toen 38% van de bedrijven in deze sector criminaliteit als probleem ervoer.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle transportbedrijven (n=4.835)

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stedelijke agglomeratie zien criminaliteit vaker als een probleem (35%) dan gemiddeld (32%). Bij bedrijven buiten de stad is dit minder het geval (29%). Dit is in lijn met het verschil in slachtofferschap tussen beide locaties.

Regio

In de Randstad ervaren bedrijven criminaliteit vaker als een probleem (38% tegen gemiddeld 32%). In het noorden beschouwen relatief veel bedrijven criminaliteit *niet* als een probleem voor hun bedrijfsvoering (72% tegen 68% gemiddeld).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit

Volgens bijna de helft (48%) van de transportbedrijven geeft het personeel geconstateerde criminaliteit altijd aan de leiding door. Hierbij merken we op, dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding zelf. Bij 4% van de vestigingen geeft het personeel meestal of soms criminaliteit aan de leiding door, terwijl dit bij 3% van de bedrijven nooit voorkomt. Voor de overige bedrijven is het doorgeven van criminaliteit niet van toepassing, aangezien er volgens hen niet of nauwelijks sprake is van criminaliteit. Bij de communicatiebedrijven geeft een relatief groter deel (34%) de geconstateerde criminaliteit altijd door.

Agglomeratie

Bij relatief veel bedrijven aan de rand van de stad geeft het personeel geconstateerde criminaliteit altijd door aan de bedrijfsleiding (52% tegen 48% gemiddeld), bij bedrijven buiten de stad gebeurt dit minder vaak, bij 34% van de bedrijven.

Regio

In het noorden geeft het personeel bij relatief weinig bedrijven (40% tegen 48% gemiddeld) criminaliteit altijd door aan de bedrijfsleiding.

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Hoewel bij de helft van de transportbedrijven het personeel criminaliteit altijd aan de bedrijfsleiding doorgeeft, registreert een kwart van de vestigingen (26%) deze delicten. Het aantal bedrijven dat in 2004 criminaliteit registreerde lag op een vergelijkbaar niveau (26%). Een derde (34%) van de communicatiebedrijven registreert criminaliteit tegen een kwart (26%) van de vervoerbedrijven.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad registreren vaker de criminaliteit die tegen de vestiging wordt gepleegd (29% tegen 26% gemiddeld). Bedrijven buiten de stad doen dit relatief weinig (24%).

Regio

In het noorden registreren relatief weinig bedrijven criminaliteit (21% tegen 26% gemiddeld). In het zuiden is het relatief hoger dan gemiddeld (29%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit is inbraak het delict dat het meest geregistreerd wordt, net als in 2004. Het absolute aantal ondervraagde communicatiebedrijven dat met deze delicten te maken heeft, is te laag om aparte uitspraken over deze groep te doen.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen transportbedrijven die delict registreren		2004	2005	2006
		%	%	%
Inbraak	(slachtoffers n=905)	52	53	52
Diefstal	(slachtoffers n=68)	49	46	46
Geweld	(slachtoffers n=84)	32	40	40
Vernieling	(slachtoffers n=756)	38	39	39

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

2.3 Wijze van registreren van criminaliteit

Ruim vier op de tien (43%) bedrijven die criminaliteit bijhouden, doen dit door middel van een registratiesysteem. Een derde (33%) van de bedrijven die criminaliteit bijhouden, doet dit door middel van het registreren van aangiften.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	Communicatie	Transport	Totaal
	% (n=89)	% (n=1.318)	% (n= 1.407)
Registratiesysteem	54	43	43
Houden aangiften bij	28	34	33
Houden verzekeringsclaims bij	2	10	9

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: registreert criminaliteit (n=1.407)

Agglomeratie, regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen stedelijke ligging en regio

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Zeven op de tien (71%) transportbedrijven treffen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Dit ligt op een lager niveau dan in 2004 toen 73% van de bedrijven preventieve maatregelen nam. Communicatiebedrijven (83%) treffen vaker preventiemaatregelen dan vervoerbedrijven (70%). Relatief veel bedrijven in de Randstad nemen preventiemaatregelen (75%). In het noorden van Nederland doen minder bedrijven aan preventie (60%) dan in de rest van het land.

3.2 Meest gebruikte preventiemaatregelen

De maatregelen die door minstens 10% van de transportbedrijven die aan preventie doen worden toegepast, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | *De meest toegepaste preventiemaatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Maatregel	Communicatie	Transport	Totaal
	(n=188) %	(n=3.359) %	(n=3.547) %
1. Alarm luid	49	48	48
2. Alarm stil	47	32	33
3. Extra sloten	22	26	26
4. Hekwerken	15	23	22
5. Beveiligingsdienst / portier	16	16	16
6. Camera's / infrarood	25	15	16
7. Extra zwaar hang- en sluitwerk	12	11	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt preventiemaatregelen (n=3.547)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Agglomeratie

Bedrijven *in het centrum van de stad* die preventiemaatregelen treffen, maken relatief minder gebruik van een luid alarm (42% tegen 48% gemiddeld) en relatief minder van een beveiligingsdienst of nachtwaker (10% tegen 16% gemiddeld). Bedrijven *buiten de stad* die preventiemaatregelen treffen, zetten vaker dan gemiddeld hekwerken neer (25% tegen 22%) en maken minder gebruik van stil alarm (29% tegen 33%).

Regio

Transportbedrijven in de Randstad die aan preventie doen, maken vaker gebruik van stil alarm, (37% tegen 34%). Ze maken relatief minder gebruik van hekwerken (14% tegen 22%) of extra verlichting (7% tegen 11%).

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Transportbedrijven die preventieve maatregelen treffen, schatten gemiddeld dat zij hieraan circa € 1.600 besteden. Dit is lager dan in 2004: toen besteedden transportbedrijven gemiddeld € 1.900 aan preventiemaatregelen. Van alle bedrijven die preventiemaatregelen treffen, zegt de helft (55%) hieraan geen geld te besteden.

Op basis hiervan ramen wij het totale bedrag dat alle transportbedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw op ruim € 47 miljoen.

4 Inbraak

4.1 Percentage transportbedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft een vijfde (17%) van de transportbedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of vervoermiddelen. In totaal komt dit neer op bijna 4.800 vestigingen. Het percentage getroffen bedrijven is lager dan in het jaar 2004 (toen 20%).

Zeven procent van de transportbedrijven heeft te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Dertien procent van de vestigingen is de afgelopen twaalf maanden slachtoffer geweest van inbraak *in bedrijfswagens of andere vervoermiddelen*.

Er zijn geen significante verschillen tussen communicatiebedrijven en vervoersbedrijven.

Agglomeratie

Bij bedrijven die aan de rand van de stad liggen, wordt vaker ingebroken (bij 20% tegen 17% gemiddeld).

Regio

In het zuiden van Nederland hebben transportbedrijven meer last van inbraak dan landelijk gemiddeld (19% tegen 17%). In het westen van Nederland is dit minder, namelijk 15%.

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de bedrijven waar wordt ingebroken *in gebouwen* gebeurt dit gemiddeld 1,9 maal per jaar. Op grond van deze frequentie berekenen we het aantal inbraken per jaar onder alle bedrijven in de sector op bijna 4.000 per jaar.

Er wordt gemiddeld 3,1 maal per jaar ingebroken in vervoermiddelen. Het aantal inbraken in vervoermiddelen berekenen we op bijna 12.000 per jaar voor de hele sector.

Inbraken in gebouwen en vervoermiddelen samen genomen levert een raming op van 16.000 inbraken in totaal. Ten opzichte van 2004 is dit niet significant afwijkend.

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=4.835)	Gemiddelde geschatte frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ²	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	6,8	1,9	4.000
In vervoermiddelen	12,6	3,2	12.000
Totaal	16,7 ¹	3,2	16.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 16,7% in plaats van 19,4%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

De meerderheid van de inbraken in vervoermiddelen vindt plaats buiten het eigen bedrijfsterrein. Bij 16% van de transportbedrijven gebeurt de inbraak in het vervoermiddel in het buitenland.

8 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	28
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	28
Elders in Nederland	28
Buitenland	16
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: bedrijven die slachtoffer zijn van inbraak in vervoermiddelen (n=689)

² De grote meerderheid (84%) van de door inbraak getroffen bedrijfsvestigingen geeft aan zeker te zijn over het aantal door hen genoemde inbraken. Ruim een tiende (14%) geeft aan dat het door hen genoemde aantal een schatting is.

Agglomeratie

Bij bedrijven in het centrum van de stad waar wordt ingebroken, gebeurt dit relatief weinig op het eigen terrein (bij 15% van de getroffen bedrijven tegen 28% gemiddeld), bij bedrijven buiten de stad juist vaker (34%). Opgemerkt dient te worden dat bedrijven buiten de stad vaker over een eigen terrein beschikken dan bedrijven in het centrum.

Regio

Bij bedrijven in de Randstad wordt relatief vaak ingebroken in vervoermiddelen binnen de gemeente maar buiten het eigen bedrijfsterrein.

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die transportbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak is onder te verdelen in directe en indirecte schade. De directe schade betreft de directe kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Directe schade

Van de getroffen bedrijven geeft 95% aan directe schade te lijden als gevolg van inbraak. De gemiddelde *directe* schade per getroffen vestiging is circa € 4.300. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector ramen we op ongeveer € 21 miljoen.

Indirecte schade

Ruim de helft (52%) van de getroffen bedrijven zegt *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *indirecte* schade door inbraak is € 1.200 per getroffen vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector transport berekenen we op € 5 miljoen.

Totale schade

Als we de directe en indirecte schade bij elkaar nemen komen we uit op een bedrag van € 26 miljoen. De totale schade is gedaald ten opzichte van 2004 (toen betrof dit € 36 miljoen).

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder. De meerderheid van de transportbedrijven (80%) die te maken hebben gehad met inbraak meldt dit bij de politie. Het meldingsgedrag is ten opzichte van 2004 niet significant veranderd.

Gemiddeld doen deze vestigingen 2,1 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van inbraak in deze sector op ongeveer 8.000 per jaar. Dit is 53% van het totale aantal inbraken per jaar bij alle bedrijven.

Agglomeratie, regio

Er is geen samenhang tussen de stedelijke ligging of regio en het meldingsgedrag.

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Een vijfde (20%) van de transportbedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte. De belangrijkste reden is dat zij de indruk hebben, dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Anderzijds is in veel gevallen de schade te klein om melding te doen of is er geen tijd voor het melden. De belangrijkste redenen om inbraak niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

9 | Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	39
Schade was te klein (binnen eigen risico)	28
Geen tijd	11
Inbraak vond plaats in buitenland	10
Ontevreden over de manier waarop de politie de laatste aangifte heeft behandeld	6

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=152)

4.7 Aantal registraties van inbraken bij politie

Negen van de tien (89%) bedrijven die inbraak melden, zeggen dat de politie hun melding registreert. Twee derde (65%) van de bedrijven die inbraak melden bij de politie, geeft aan dat de politie naar aanleiding van deze melding proces-verbaal heeft opgemaakt. Bijna een op de drie bedrijven (29%) die inbraak melden geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar aanleiding van de melding.

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Ruim een derde (35%) van de bedrijven waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte hiervan.

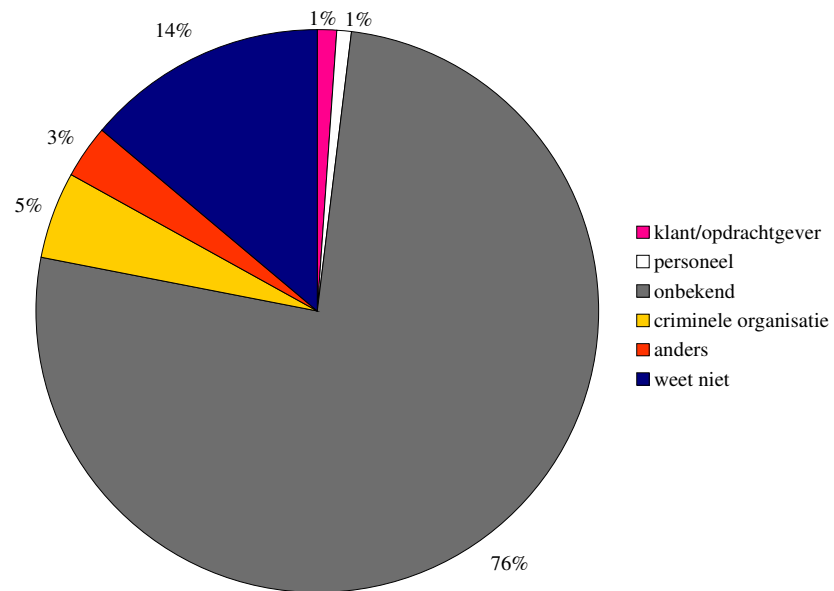
Agglomeratie

Bedrijven die gelegen zijn buiten de stad zijn minder dan gemiddeld geneigd aangifte te doen van inbraak (29% van de getroffen bedrijven tegen 35% gemiddeld). Bedrijven in het centrum juist meer: 48% van de getroffen bedrijven doet hier aangifte.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Slechts bij een beperkt aantal bedrijven waar wordt ingebroken, heeft men een concreet vermoeden van wie de dader is, zoals klanten of opdrachtgevers (1%), personeel (1%) of een criminele organisatie (5%). De meeste getroffen ondernemers (76%) sluiten die categorieën uit en vermoeden dat de dader een onbekende is van het bedrijf. De rest van de bedrijven (14%) tast in het duister over in welke kringen naar de dader van de inbraak moet worden gezocht. Er zijn geen relevante significante verschillen tussen agglomeraties of regio's.

10 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)³

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: transportbedrijf slachtoffer van inbraak (n=905)

³ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage bedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel of om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Ruim een op de tien bedrijven (12%) heeft te maken met één of meer vormen van diefstal. Dit betekent een daling ten opzichte van 2004 toen nog 15% last had van diefstal. In totaal gaat het om circa 3.400 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (7%) en diefstal uit bedrijfswagens (5%). Diefstal van vervoermiddelen zelf komt bij 3% van de bedrijven voor (zie tabel 11).

Branche

Een vijfde (20%) van de communicatiebedrijven wordt slachtoffer van diefstal tegen 11% van de vervoerbedrijven.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad worden relatief vaker slachtoffer van diefstal (13%)

Regio

In de Randstad komt diefstal relatief vaker (14%) voor dan gemiddeld in Nederland.

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Op basis van het aantal getroffen bedrijven en de gemiddelde frequentie waarmee zij zeggen getroffen te worden, ramen wij het totale aantal diefstallen in de hele sector op circa 16.000 (zie tabel 11). Het aantal diefstallen is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 27.000). Ook de gemiddelde frequentie is afgenomen (gemiddeld 6,6 keer per getroffen vestiging in 2004 tegen 4,8 keer in 2006).

11 | Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=4.835)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt ⁴	Totaal aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	7,4%	4,1	9.000
Uit vervoermiddelen	5,2%	3,2	5.000
Van vervoermiddelen	2,9%	2,0	1.500
Totaal	11,5% ¹	4,8	16.000

Bron: TNS NIPO, 2006

Het verschil met de som van diefstal uit gebouwen, diefstal uit vervoermiddelen en diefstal van vervoermiddelen (som is 11,5% in plaats van 15,5%) wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Agglomeratie, regio

Er is geen samenhang tussen stedelijke ligging of regio en de frequentie waarmee bedrijven met diefstal te maken hebben.

5.3 Totale schade door diefstal

Ruim negen op de tien (93%) bedrijven waar gestolen wordt, zeggen *directe* schade te lijden als gevolg van de diefstal. Deze gemiddelde directe schade bedraagt naar schatting ongeveer € 4.000 per getroffen vestiging. De totale directe schade die de gehele sector transport oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op € 12 miljoen.

Ruim vier op de tien (42%) bedrijven waar gestolen wordt, zeggen *indirecte* schade te lijden als gevolg van de diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld ongeveer € 2.000. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector transport ramen we op € 3 miljoen.

Directe en indirecte schade samen betekent € 15 miljoen totale schade voor de hele sector. Dit is een lager schadebedrag dan in 2004 (€ 22 miljoen).

⁴ Van de door diefstal getroffen bedrijven geeft 71% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 22% zegt het te schatten.

5.4 Aantal meldingen diefstal bij politie

Zes op de tien (60%) bedrijven die slachtoffer zijn geworden van diefstal doen melding bij de politie. Dit is gelijk aan 2004. De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 3,7 keer per jaar. Op basis van deze frequentie ramen we het totale aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op circa 7.500 per jaar. Dit is 47% van het aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector. Bij meer dan de helft van de diefstallen wordt de politie dus niet op de hoogte gesteld. Er is geen samenhang tussen meldingsgedrag en stedelijke ligging of regio.

5.5 Redenen om diefstal niet te melden

De belangrijkste reden om de politie niet op de hoogte te stellen van een diefstal is dat men verwacht dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Daarnaast is de schade vaak zo klein dat deze binnen het eigen risico valt. Het melden of doen van aangifte zal er dus niet toe leiden dat de schade van de ondernemer wordt gecompenseerd door de verzekering. De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

12 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	25
Schade was te klein (binnen eigen risico)	23
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	19
Geen tijd	12
Probleem zelf aangepakt	11
Diefstal te laat geconstateerd	5

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=234)

5.6 Aantal registraties van diefstal door de politie

Nagenoeg alle bedrijven (84%) die melding doen, geven aan dat de politie hun melding registreert. Ruim de helft van de bedrijven die diefstal melden (55%) zegt dat de politie proces-verbaal opmaakt. Dit is lager dan in 2004, toen nog 65% van de bedrijven dit zeiden. Bijna een kwart (23%) van de bedrijven die diefstal melden geeft aan dat de politie een onderzoek is begonnen.

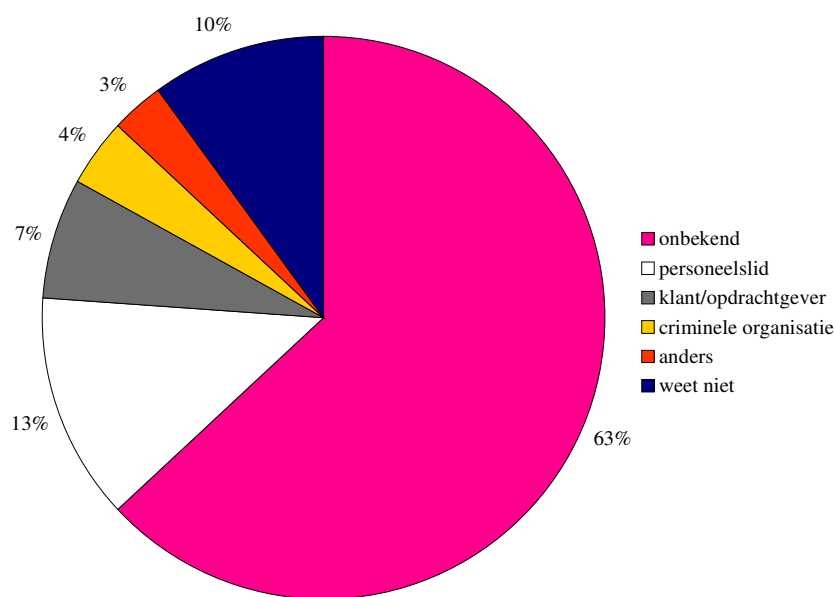
5.7 Aantal aangiftes van diefstal

Een derde (32%) van de vestigingen die te maken hebben met diefstal, doet daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal. Er zijn geen relevante verschillen tussen de stedelijke ligging of ligging in de regio en het aangifte gedrag.

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

Personeelsleden (vaste, gehuurde, of ex-) worden door ruim een op de tien bedrijven waar wordt gestolen verdacht van diefstallen (13%). Klanten of opdrachtgevers worden verdacht door 7% van de bedrijven waar gestolen wordt. Bij de meeste getroffen bedrijven (63%) sluit men deze categorieën uit en vermoeden dat de dief geen bekende is van de vestiging. Een tiende (10%) van de getroffen ondernemers sluit geen enkele categorie uit van daderschap en weet niet in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden.

13 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁵

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van diefstal (n=638)

⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage transportbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernielingen verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen.

Van de transportbedrijven heeft 15% te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op ruim 4.000 vestigingen. In 2004 werd een groter deel van de bedrijven slachtoffer van vernielingen (17%).

Het gaat in de transportsector met name om vernielingen aan vervoermiddelen (10%). Vernielingen aan de gebouwen komen in wat mindere mate voor (6%).

Branche

Communicatiebedrijven en transportbedrijven worden in dezelfde mate slachtoffer van vernielingen. Het absolute aantal ondervraagde communicatiebedrijven dat slachtoffer wordt van vernielingen is niet hoog genoeg om aparte uitspraken over deze branche te kunnen doen in de rest van dit hoofdstuk.

Agglomeratie, regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen stedelijke ligging of regio's.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging 2,8 keer per jaar voor. Op basis hiervan ramen wij het totale aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op ruim 5.000.

Vernielingen aan vervoermiddelen komen gemiddeld ruim 4 (4,4) keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totale aantal vernielingen aan vervoermiddelen uit op bijna 13.000 per jaar.

Het totale aantal vernielingen komt samen genomen neer op ruim 18.000 delicten.

14 | Frequentie vernieling aan gebouwen en vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=4.835)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ⁶	Totaal aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	6,3%	2,8	5.000
Vervoermiddelen	9,9%	4,4	13.000
Totaal	14,8%¹	4,4	18.000

Bron: TNS NIPO, 2006

Het verschil met de som van vernieling aan gebouwen en vernieling aan vervoermiddelen (som is 14,8% in plaats van 16,2%) wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

6.3 Locatie van vernieling

Zes op de tien (59%) vernielingen aan de vervoermiddelen vinden plaats binnen de eigen regio.

15 | Locatie vernieling aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	19
Binnen eigen regio	39
Elders in Nederland	27
Buitenland	12
Weet niet	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling aan vervoermiddel (n=509)

⁶ Van de door vernielingen getroffen bedrijven geeft 73% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 27% zegt het te schatten.

6.4 Totale schade door vernielingen

Negen op de tien (90%) bedrijven waar gestolen wordt, zeggen *directe* schade te lijden als gevolg van de diefstal. Bedrijven die *directe* schade oplopen, hebben gemiddeld een schade van € 1.600. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de transport als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa € 6 miljoen.

Ruim vier op de tien (42%) bedrijven waar gestolen wordt, zeggen *indirecte* schade te lijden als gevolg van de diefstal. De *indirecte* schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld € 600. De totale indirecte schade ramen wij op € 1 miljoen voor de gehele sector transport.

Bij elkaar komt de schade neer op € 7 miljoen. Dit is een lager bedrag dan in 2004. Toen was de totale schade nog circa € 10 miljoen.

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Bijna de helft (47%) van de transportbedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrenge van graffiti, meldt dit bij de politie. Dit is niet significant veranderd ten opzichte van 2004.

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 3,0 keer per jaar onder getroffen bedrijven. Het totaal aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector ramen we op ruim 6.000. Dit is een derde (34%) van het totaal aantal gepleegde vernielingen in de sector.

Er zijn geen agglomeratie of regionale verschillen in meldingsgedrag.

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling zijn de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. De beperkte omvang van de schade en tijdsgebrek spelen ook een rol bij het niet melden van vernielingen.

16 | Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	36
Schade was te klein (binnen eigen risico)	24
Geen tijd	12
Probleem zelf aangepakt	11
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	10

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=385)

6.7 Registraties van vernieling door politie

Ruim acht op de tien (82%) bedrijven die vernielingen melden bij de politie geeft aan dat de politie deze melding heeft geregistreerd. Ruim de helft (53%) van de melders zegt dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Een vijfde (21%) van de melders geeft aan dat de politie een onderzoek ingesteld naar de vernielingen.

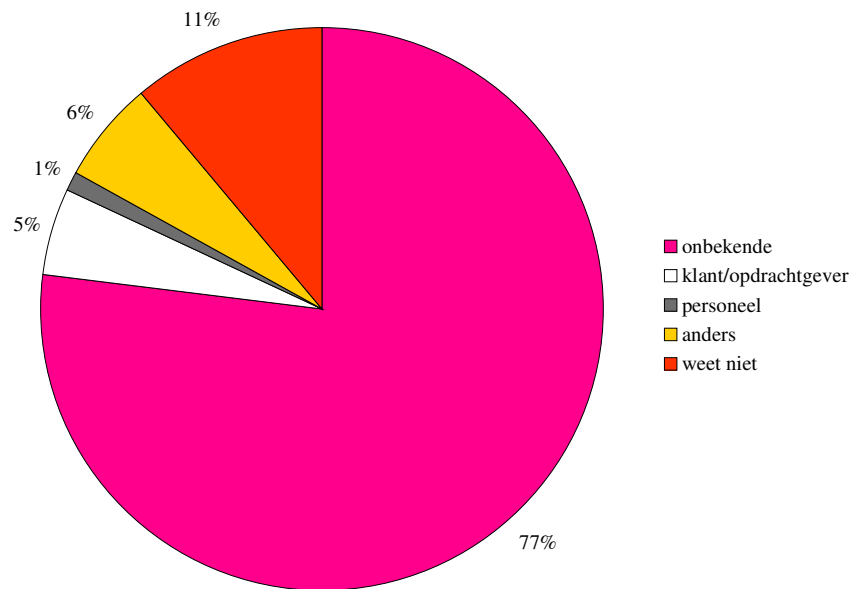
6.8 Aangiftes van vernieling

In totaal doet bijna een kwart (23%) van de getroffen bedrijven aangifte van vernielingen. Er zijn op dit gebied geen verschillen tussen bedrijven met een verschillende stedelijke of regionale ligging.

6.9 Vermoedelijke dader bij vernielingen

In sommige gevallen verdenken de ondernemers klanten of opdrachtgevers (5%) van diefstal, bijna nooit personeel (1%). In de meeste gevallen vermoeden zij dat de dader van vernielingen geen bekende is van de vestiging (77%). Een tiende (11%) van de getroffen bedrijven sluit geen enkele categorie personen uit van daderschap en weet niet in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden.

17 | Vermoedelijke dader van vernieling (één antwoord mogelijk)⁷

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling (n=756)

⁷ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Aantal geweldsdelicten

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle transportbedrijven heeft 5% in de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. Dat is lager dan in 2004. Toen had 7% van het personeel te maken gehad van één of meer geweldsdelicten.

In absolute aantallen uitgedrukt worden circa 1.500 vestigingen met dergelijke delicten geconfronteerd. Bij bedrijven die met geweldsdelicten te maken hebben, gebeurt dit gemiddeld 4,5 keer per jaar. Dit komt neer op ongeveer 7.000 geweldsdelicten in het afgelopen jaar.

Branche

Het slachtofferschap onder communicatiebedrijven is hoger (14%) dan dat onder vervoerbedrijven (5%). Het absolute aantal ondervraagde communicatiebedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe aparte uitspraken te doen over deze groep in de rest van dit hoofdstuk.

Agglomeratie, regio's

Er zijn geen verschillen tussen bedrijven in bepaalde regio's en agglomeratie en de mate waarin zij in aanraking komen met geweldsdelicten.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging gevolgd door mishandeling.

18 | Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	%
Bedreiging	71
Mishandeling	22
Beroving	12
Agressief gedrag / verbaal geweld	8
Afpersing	3

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=284)

Agglomeratie, regio

Gezien het beperkte absolute aantal ondervraagde transportbedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, is het niet mogelijk uitspraken te doen naar stedelijke ligging of regio.

7.3 Aantal melding geweldsdelicten bij politie

Bijna zes op de tien (56%) vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, melden dit bij de politie. Dit is gelijk aan 2004. Bijna een kwart (23%) van de vestigingen die met geweldsdelicten te maken heeft, doet hiervan in officiële zin aangifte. Vanwege het lage absolute aantal slachtoffers van geweldsmisdrijven kunnen wij geen verdere uitspraken doen naar branche, stedelijke ligging of regio.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Slachtoffers van geweldsdelicten die *geen* melding hiervan maken (44%), doen dit voornamelijk omdat zij zelf een oplossing zoeken voor het probleem. Daarnaast bestaat bij veel bedrijven de indruk dat de politie naar aanleiding van de melding geen actie zal ondernemen. Dit is gedaald ten opzichte van 2004 (27% nu tegen 40% in 2004). Ook speelt mee dat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt; melding of aangifte resulteert dan niet in compensatie van de schade.

*19 | Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	28
Politie doet er toch niets aan	27
Schade was te klein (binnen eigen risico)	16
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	9
Geen tijd	11

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=110)

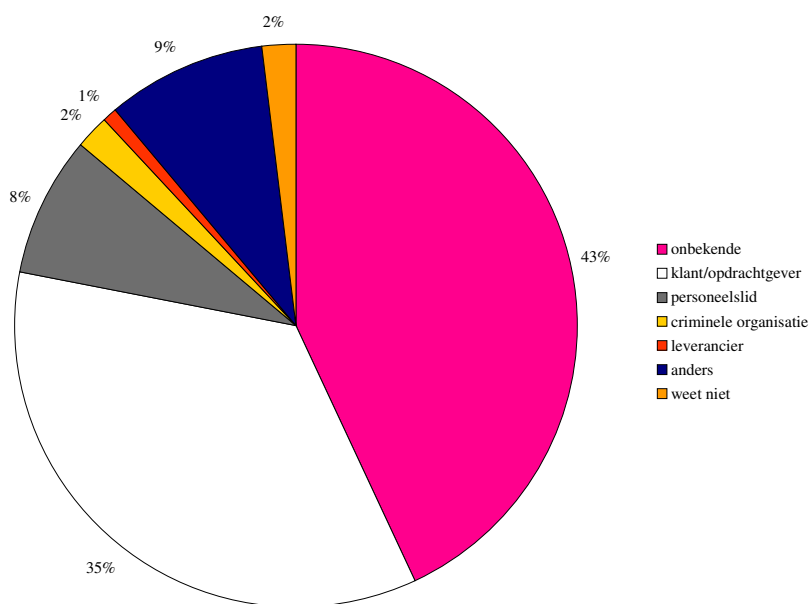
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Acht op de tien (79%) bedrijven die geweldsdelicten melden geven aan dat de politie de melding registreert. Bij 60% van de meldende bedrijven wordt proces-verbaal opgemaakt. Ruim een derde (36%) van de bedrijven die geweldsdelicten melden, geeft aan dat de politie het delict onderzoekt. Vier procent van de melders zegt dat de politie een verdachte heeft aangehouden.

7.6 Vermoedelijke dader bij geweldsdelict

Ruim een derde (35%) van de bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten wijst een klant of opdrachtgever als vermoedelijke schuldige aan van het laatste delict. Ruim vier op de tien (43%) ondernemers denken dat de dader een onbekende is van de vestiging.

20 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=284)

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen

Vier procent (4%) van de bedrijven die actief zijn in de transportsector is slachtoffer van nog een andere vorm van criminaliteit. In de praktijk zijn dat circa 1.000 vestigingen. Het slachtofferschap onder communicatiebedrijven is 9%, tegen 4% van de vervoerbedrijven.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn zeer divers van aard. Oplichting en fraude (24%) en wanbetaling (10%) worden het meeste genoemd door de met overige vormen van criminaliteit geconfronteerde bedrijven.

21 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006
	%	%	%
Oplichting / bedrog / fraude	21	24	24
Wanbetaling	10	10	10
Spookadvertenties / acquisitiefraude	5	5	8
Computercriminaliteit (hacken, virussen)	7	10	4

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2006 n=201, 2005 n=206, 2004 n=346)

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige criminaliteitsvormen, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 22 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen wij het totale aantal overige delicten op 26.000 per jaar.

Transportbedrijven in de Randstad hebben meer te maken met overige vormen van criminaliteit (9%) dan gemiddeld. Op basis van het absolute aantal bedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen wij in de rest van dit hoofdstuk verder geen uitspraken doen over verschillen tussen branches, stedelijke ligging en regio's.

8.2 Totale schade door overige vormen van criminaliteit

Bijna zes op de tien (58%) getroffen bedrijven zeggen *directe* financiële schade te hebben ondervonden als gevolg van deze overige criminaliteitsvormen. Deze directe schade bedraagt gemiddeld € 3.000 per vestiging. De totale directe schade in de sector als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer € 2 miljoen.

Een derde (33%) van de getroffen bedrijven zegt *indirecte* financiële schade te lijden als gevolg van overige vormen van criminaliteit. Deze indirecte schade bedraagt gemiddeld

€ 2.000 per vestiging. De totale indirecte schade voor de hele sector ramen we op € 1 miljoen.

Als we directe en indirecte schade bij elkaar optellen komen we uit op circa € 3 miljoen.

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie

Bijna de helft (48%) van de bedrijven die met vormen van overige criminaliteit te maken hebben, stellen de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 3,8 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen ramen we op 2.000, dat is 8% van het totaal aantal delicten. Een vijfde (21%) van de getroffen vestigingen doet daadwerkelijk aangifte.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Ruim de helft van de getroffen bedrijven (52%) doet geen melding van overige criminaliteit. De belangrijkste reden voor vestigingen om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding.

22 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	29
Te weinig bewijs	12
Probleem zelf aangepakt	10
Schade was te klein (binnen eigen risico)	10
Geen tijd	7

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: getroffen door overige vormen van criminaliteit, maar meldt dit niet bij de politie (n=94)

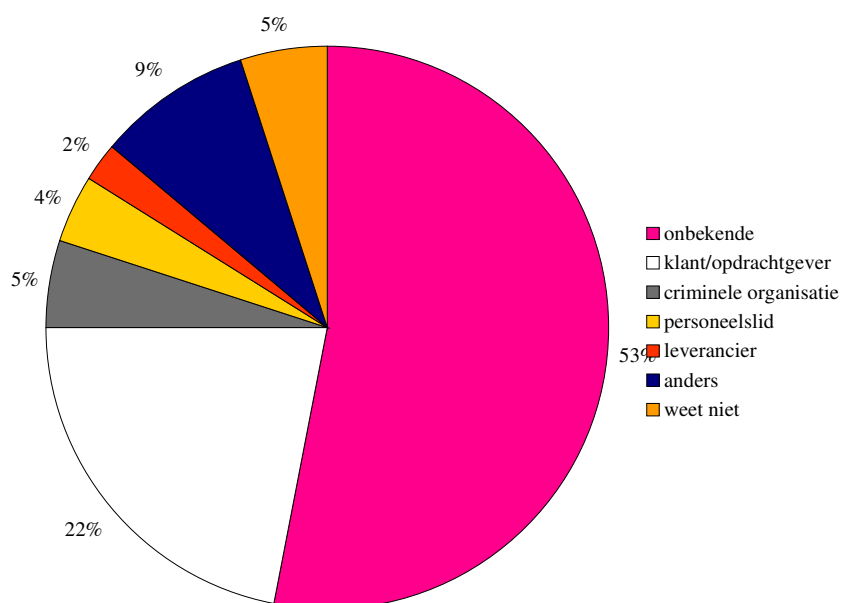
8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

Bij bijna drie kwart (72%) van de bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, registreert de politie deze meldingen. De helft (49%) van de bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, geeft aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Een derde (32%) van de bedrijven die deze delicten melden, geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld.

8.6 Vermoedelijke dader bij overige vormen van criminaliteit

Ruim een vijfde (22%) verdenkt een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader van overige delicten. Ruim de helft (53%) van de getroffen ondernemers sluit de bovengenoemde categorieën uit en zegt dat de dader geen bekende is van de vestiging.

23 | Vermoedelijke dader van overige criminaliteit (één antwoord mogelijk)⁹

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer overige criminaliteit (n=201)

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage transportbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd.

Van alle transportbedrijven heeft 6% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit in 2006. Bij de communicatiebedrijven ligt het percentage hoger dan bij de vervoersbedrijven. Bij de communicatiebedrijven geeft 13% aan te maken hebben gehad met interne criminaliteit. Bij de vervoersbedrijven is dit 6%. Er zijn geen noemenswaardige verschillen naar regio of agglomeratie.

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Het controleren van de referenties bij de aannahme van nieuw personeel wordt het meest genoemd als maatregel om interne criminaliteit te voorkomen. Ruim vier op de tien bedrijven (44%) noemen deze maatregel. Ruim een derde van de bedrijven (36%) zegt dat zij regels met betrekking tot interne criminaliteit opstelt voor het personeel. Ruim een vijfde (22%) geeft aan in het geheel geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

24 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Controle van referenties bij aannahme nieuw personeel	44
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	36
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	30
Contoleren of potentiële werknemers antecedenten hebben	27
Geen maatregelen getroffen	22

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: (n=3.451, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

Branche, agglomeratie en regio

Transportbedrijven in de communicatiesector nemen meer dan gemiddeld alle in bovenstaande tabel genoemde maatregelen, terwijl vervoersbedrijven dit minder dan gemiddeld doen. In het noorden van het land worden bovengenoemde maatregelen ook minder dan gemiddeld toegepast. Met betrekking tot agglomeratie zijn er geen noemenswaardige verschillen in het soort maatregelen dat wordt genomen.

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele transportsector genomen, dus inclusief de bedrijven die niet met criminaliteit te maken hebben, heeft een kwart (25%) van alle bedrijven het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld (32% van de communicatiebedrijven en 24% van de vervoerbedrijven, een niet-significant verschil). Van alle transportbedrijven heeft 12% van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan (20% van de communicatiebedrijven en 12% van de vervoerbedrijven).

25 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle transportbedrijven

Van alle transportbedrijven:	2004	2005	2006
	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	30	26	25
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	15	13	12

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle bedrijven in de sector transport (2006 n=4.835, 2005 n=3924, 2004 n=6546)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

In onderstaande tabel staat voor de slachtoffers van de verschillende delicten weergegeven welk percentage het delict meldt dan wel aangifte doet. Noch het meldingsgedrag, noch het aangiftegedrag is voor de slachtoffers van deze delicten significant gewijzigd sinds 2004.

26 | Meldings- en aangiftegedrag van met criminaliteit geconfronteerde transportbedrijven

Delict	Melding	Melding	Melding	Aangifte	Aangifte	Aangifte
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Inbraak	83	83	80	35	36	35
Diefstal	63	63	60	35	33	32
Vernieling/brandstichting/graffiti	50	50	47	22	22	23
Gewelddelicten	56	59	56	23	18	23
Overige delicten	45	39	48	24	17	21

Bron: TNS NIPO, 2006

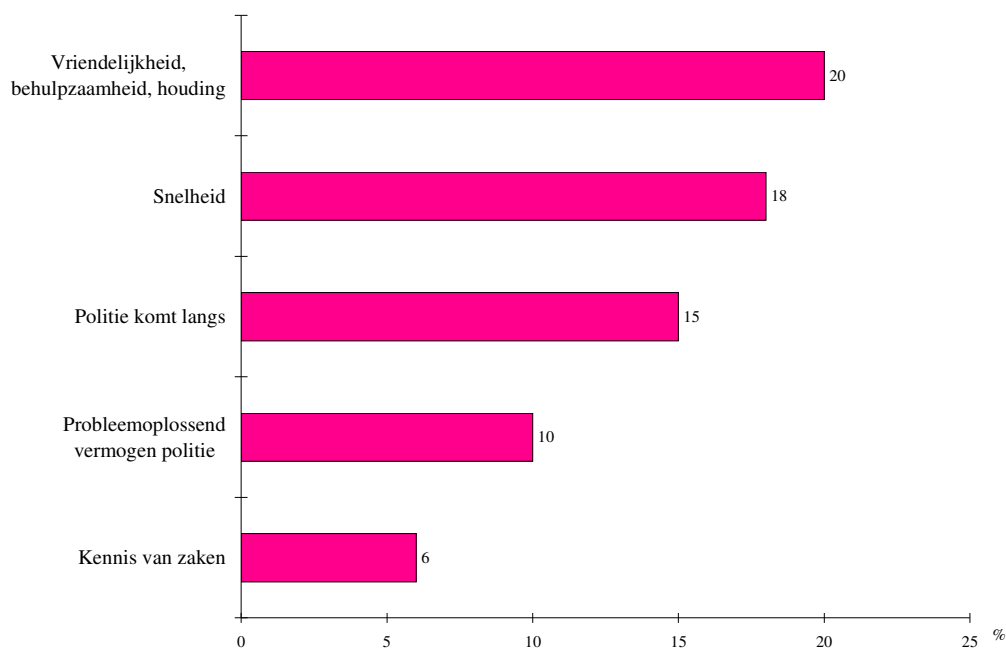
Basis: slachtoffer van betreffende delict

10.2 Tevredenheid aspecten contact met de politie

De transportbedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert.

Het meest genoemde punt is de klantvriendelijke opstelling van de politie (vriendelijkheid, betrokkenheid, behulpzaamheid). De snelheid waarmee de politie de melding afhandelt en de bereidheid langs te komen wanneer daaraan behoefte bestaat, worden ook veel genoemd. In onderstaande grafiek staan de meest genoemde punten weergegeven.

27 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

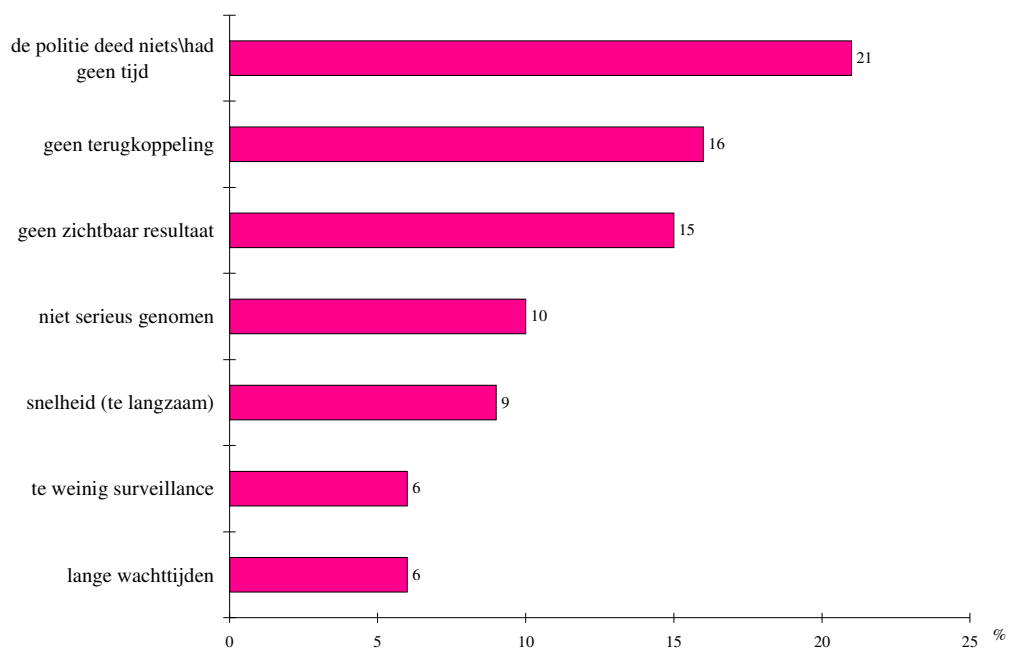
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=1.267)

10.3 Aspecten waarover transportbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De transportbedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen met name de (schijnbaar) passieve houding van de politie. Het gebrek aan terugkoppeling en het uitblijven van zichtbaar resultaat naar aanleiding van de melding of aangifte worden ook regelmatig genoemd. De meest genoemde redenen voor ontevredenheid zijn weergegeven in onderstaande figuur.

28 | Meest genoemde negatieve aspecten over de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

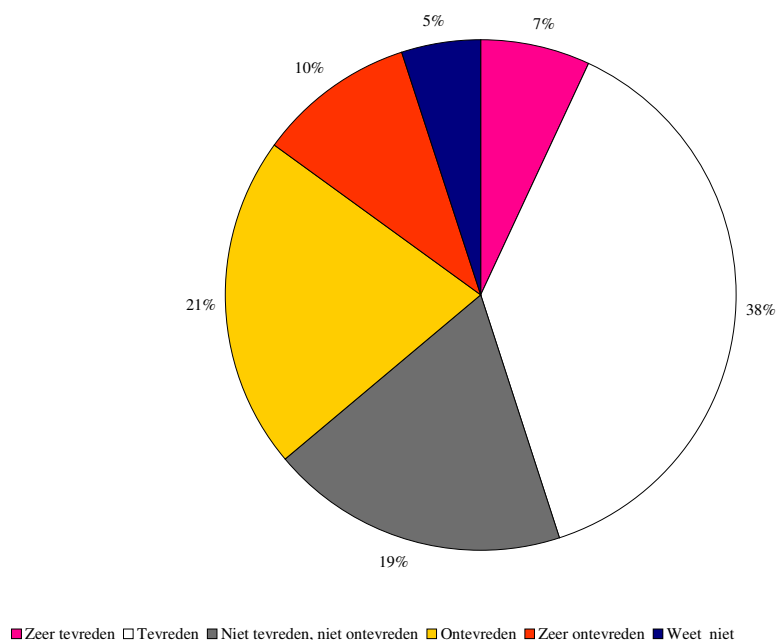
Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=1.267)

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

De tevredenheid over het politie optreden is toegenomen. Over het geheel genomen zijn ruim vier op de tien (45%) transportbedrijven die melding en/of aangifte doen, tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. In 2004 was 41% van de bedrijven tevreden of zeer tevreden.

Een derde (32%) van de transportbedrijven die melding of aangifte doen, is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

29 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.327)

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal transportbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

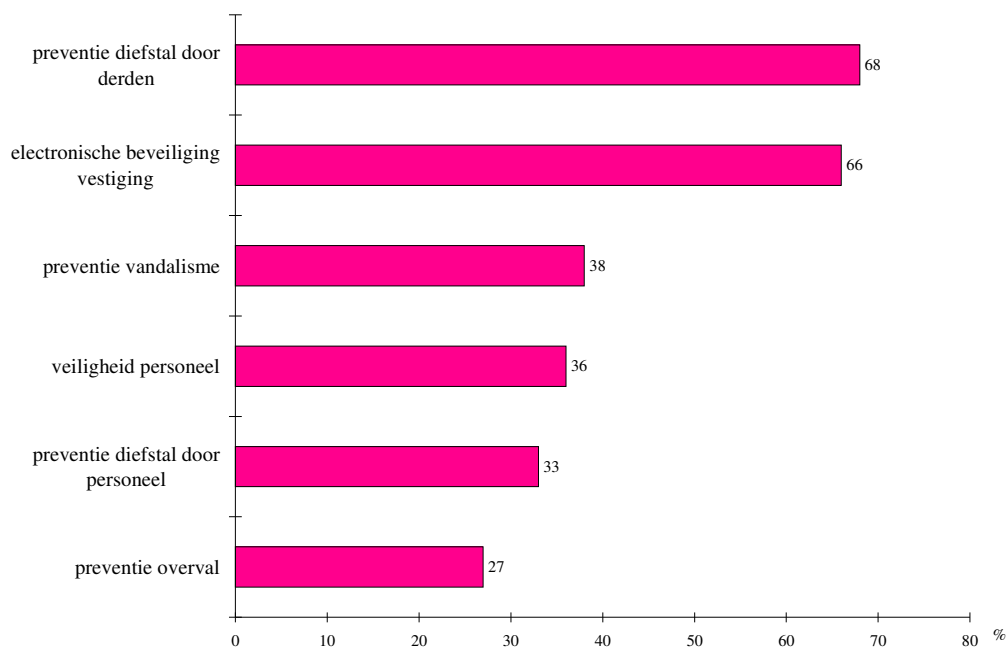
Bijna een vijfde van de vestigingen (17%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Er is geen verschil tussen communicatiebedrijven en vervoersbedrijven.

Bedrijven die criminaliteit als probleem beschouwen, laten zich vaker adviseren dan bedrijven die criminaliteit niet als probleem beschouwen. Eveneens bestaat er een verband tussen de mate waarin delicten voorkomen en het inwinnen van advies: relatief veel bedrijven die zich laten adviseren zijn meervoudig slachtoffer van criminaliteit. Bovendien hebben de vestigingen die zich laten adviseren te kampen met hogere aantallen delicten.

11.2 Terreinen waarop transportbedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen winnen transportbedrijven advies in over het voorkomen van diefstal door derden en het elektronische beveiligen van de vestiging. Het absolute aantal ondervraagde communicatiebedrijven dat advies inwint is niet hoog genoeg om aparte uitspraken over deze groep te rechtvaardigen.

30 | *Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=897)

Agglomeratie

Bedrijven *aan de rand van de stad* laten zich vaker adviseren over elektronische beveiliging van de vestiging (74% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 66% gemiddeld) en openbare orde problemen (19% tegen 16% gemiddeld). Bedrijven *in het centrum* laten zich minder dan gemiddeld adviseren over elektronische beveiliging van de vestiging (51%). Bedrijven buiten de stad laten zich minder dan gemiddeld adviseren over overval preventie, namelijk 24% tegen 27%.

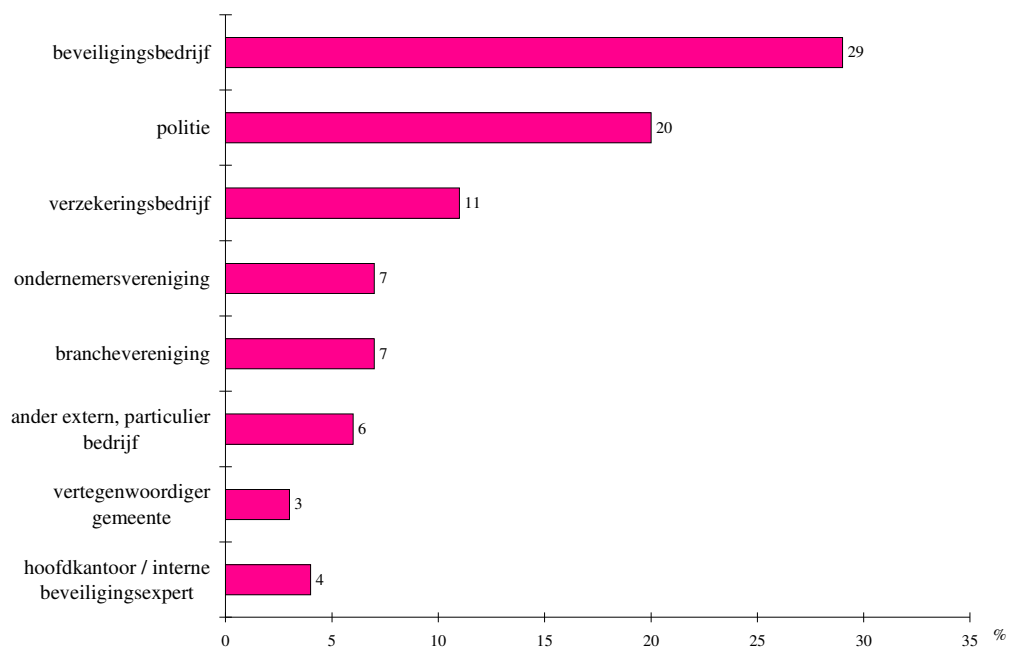
Regio

Bedrijven in het noorden laten zich relatief minder vaak adviseren over het voorkomen van diefstal door derden (51% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 68% gemiddeld). Tevens winnen zij relatief minder vaak advies in over elektronische beveiliging van de vestiging (48% tegen 66% gemiddeld).

11.3 Partijen waarbij transportbedrijven advies inwinnen

Transportbedrijven raadplegen vooral externe beveiligingsbedrijven voor advies over criminaliteitspreventie.

31 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=897)

Agglomeratie

Bedrijven *in het centrum van de stad* die advies inwinnen, gaan hiervoor relatief veel naar de politie (30% tegen 20% gemiddeld), en minder naar beveiligingsbedrijven (21% tegen 29% gemiddeld).

Regio

Bedrijven in het noorden (10%) en oosten (14%) van het land wenden zich minder vaak dan gemiddeld tot de politie als zij advies inwinnen.

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Een klein gedeelte van de vestigingen (5%, net als in 2004) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid.

Communicatiebedrijven en vervoerbedrijven verschillen op dit punt niet van elkaar.

Ook hier zien we een duidelijke relatie met de criminaliteitssituatie: bedrijven die deelnemen aan projecten ervaren criminaliteit vaker als een probleem dan niet-deelnemende vestigingen. Zij zijn ook vaker dan gemiddeld meervoudig slachtoffer.

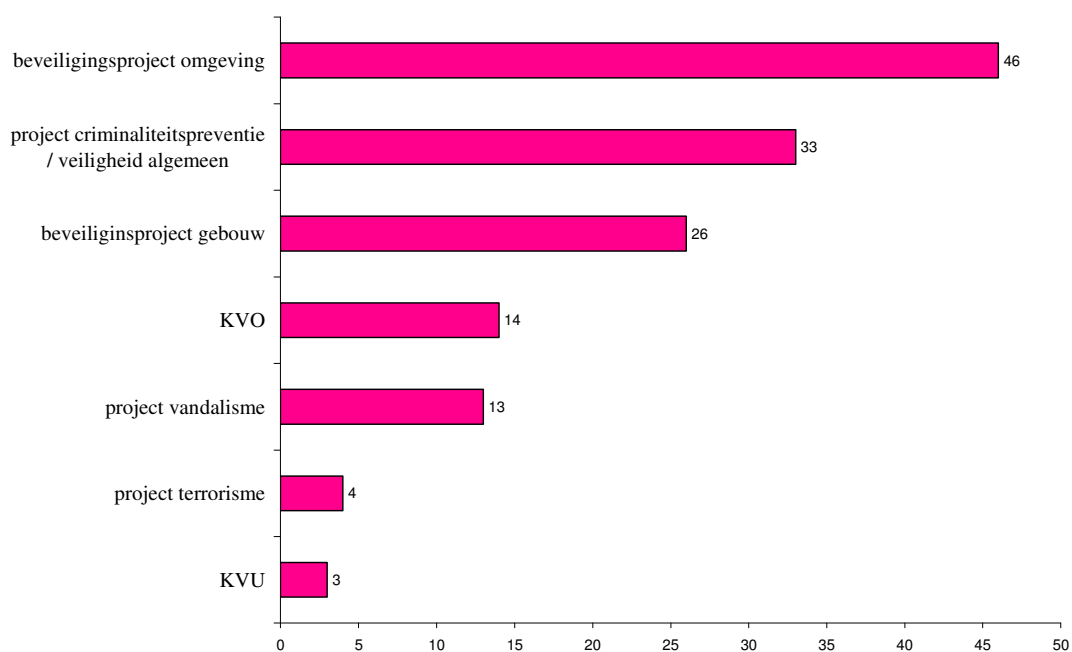
Agglomeratie, regio

Relatief weinig bedrijven uit het centrum van de stad participeren in projecten (3% tegen 5% gemiddeld). In oost Nederland nemen relatief minder bedrijven deel aan projecten, namelijk 3%.

11.5 Soort projecten waaraan bedrijven deelnemen

Onder bedrijven die deelnemen aan projecten zijn beveiligingsprojecten van de omgeving het meest geliefd. Andere projecten waaraan zij veelvuldig deelnemen zijn gericht op algemene criminaliteitspreventie.

32 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

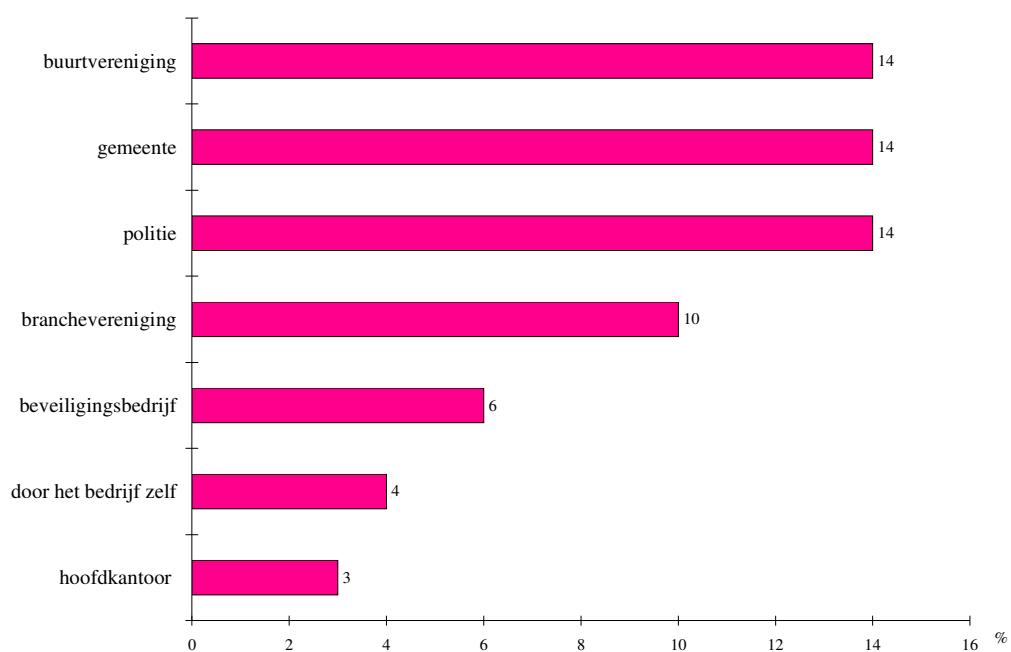
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt deel aan project (n=243, =5% van alle transportbedrijven)

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door buurtverenigingen, gemeente of politie. In onderstaande grafiek staan de meest genoemde organisatoren van projecten.

33 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: deelgenomen aan projecten (n=243, =5% van alle transportbedrijven)

Inhoud sector Zakelijke Dienstverlening

	Kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening	209
	Achtergrondkenmerken sector Zakelijke dienstverlening	210
1	Slachtofferschap criminaliteit	211
1.1	Slachtofferschap criminaliteit	211
1.2	Meervoudig slachtofferschap	211
1.3	Probleemervaring criminaliteit	212
2	Registratie criminaliteit	214
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	214
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	214
2.2.1	Overzicht registratie delicten	215
2.3	Wijze van registreren criminaliteit	215
3	Preventieve maatregelen	216
3.1	Mate van preventieve maatregelen	216
3.2	Meest gebruikte preventiemaatregelen	216
3.3	Totale investeringen preventiemaatregelen	217
4	Inbraak	218
4.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar inbraak voorkomt	218
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	218
4.3	Locatie inbraken vervoersmiddelen	219
4.4	Totale schade door inbraak	220
4.5	Aantal meldingen inbraken bij de politie	220
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	221
4.7	Aantal registraties van inbraken bij politie	221
4.8	Aantal aangiftes bij politie	221
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	222
5	Diefstal	223
5.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar diefstal gepleegd is	223
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	224
5.3	Totale schade door diefstal	224
5.4	Aantal meldingen diefstal bij politie	225
5.5	Redenen om diefstal niet te melden	225
5.6	Aantal registraties van diefstal door de politie	226
5.7	Aantal aangiftes van diefstal	226
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	226
6	Vernieling	228
6.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar vernieling voorkomt	228
6.2	Totaal aantal vernielingen	229
6.3	Locatie van vernielingen	230
6.4	Totale schade door vernielingen	230
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	230
6.6	Redenen om vernieling niet te melden	231

6.7	Registraties van vernieling door politie	231
6.8	Aangiftes van vernieling	232
6.9	Vermoedelijke dader bij vernieling	232
7	Geweld	233
7.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	233
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	233
7.3	Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten	234
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	235
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	235
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	235
8	Overige vormen van criminaliteit	237
8.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen	237
8.2	Totaal aantal overige delicten	237
8.3	Totale schade overige criminaliteit	238
8.4	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit	238
8.5	Registratie door politie van overige vormen van criminaliteit	239
8.6	Aangifte van overige vormen van criminaliteit	239
8.7	Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit	239
9	Interne criminaliteit	241
9.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	241
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	241
10	Tevredenheid politie	242
10.1	Contact met politie omtrent delicten	242
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	243
10.3	Aspecten waarover dienstverlenende bedrijven ontevreden zijn in contact met politie	244
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	245
11	Advies inwinnen en project participatie	246
11.1	Aantal dienstverlenende bedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	246
11.2	Terreinen waarop dienstverlenende bedrijven advies inwinnen	246
11.3	Partijen waarbij dienstverlenende bedrijven advies inwinnen	248
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	248
11.5	Soort projecten waaraan dienstverlenende bedrijven deelnemen	249
11.6	Organisatoren van projecten	250

Kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening

	2004	2005	2006		2004	2005	2006
			toename/ afname				toename/ afname
% slachtofferschap algemeen	29	26	25 -14%	% Neemt preventieve maatregelen	74	76	75
% meervoudig slachtofferschap	8	6	6 -25%	% Neemt deel aan projecten	4	4	4
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	22	19	19 -14%	% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	50	50	50
% Registreert criminaliteit	17	18	19 +12%				

		Inbraak	Diefstal	Vernie- ling	Gewelds delicten	Overige crimi- naliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	11,0	6,2	11,5	3,6	6,9
	2005	8,7	5,0	10,8	2,8	6,3
	2006	8,5	5,1	10,0	2,9	5,2
	verschil ¹	-23%	-18%	-13%	-19%	-25%
Gemiddelde frequentie / jaar per getroffen bedrijf	2004	1,8	2,8	2,5	3,6	36,8
	2005	1,8	2,6	2,2	3,4	31,3
	2006	1,7	2,4	2,5	3,8	33,5
	verschil	-	-	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	34.000	28.000	47.000	Nvt	440.000
	2005	27.000	21.000	38.000		340.000
	2006	25.000	20.000	39.000		300.000
	verschil	-26%	-29%	-17%		-
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	84	33	24	Nvt	30
	2005	74	27	22		21
	2006	66	25	20		18
	verschil	-21%	-24%	-17%		-40%
% getroffen en dat melding doet	2004	89	65	47	55	29
	2005	90	59	46	53	28
	2006	87	67	48	53	29
	verschil	-	-	-		-
% getroffen en dat aangifte doet	2004	36	40	21	21	13
	2005	39	33	26	21	14
	2006	34	39	23	22	13
	verschil	-	-	-	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil betreft.

² de marges die bij deze raming horen, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Zakelijke dienstverlening

In de sector Zakelijke dienstverlening zijn naar schatting zo'n 172.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Assurantie- / onroerend goed- / accountants- / administratiekantoren	(30% van de sector)
Architecten, ingenieurs	(10% van de sector)
Reclame- en economische adviesbureaus	(33% van de sector)
Reisbureaus, uitzendbureaus e.d.	(13% van de sector)
Bank- en verzekeringswezen	(5% van de sector)
Overige financiële instellingen en overige zakelijke dienstverlening	(10% van de sector)

Wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven, geven wij een beschrijving van de resultaten op het niveau van deze branches, of op het niveau van regio of agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2006 n=9.047
- steekproef 2005 n=9.271
- steekproef 2004 n=7.819

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap criminaliteit

Een kwart (25%) van alle bedrijfsvestigingen in de zakelijke dienstverlening heeft de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal bijna 43.000 vestigingen. Het slachtofferschap is nu lager dan in 2004, toen 29% van de bedrijven in de zakelijke dienstverlening te maken had met criminaliteit.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Zes procent van alle zakelijke dienstverleningsbedrijven is meervoudig slachtoffer, wat wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Het meervoudig slachtofferschap is ook lager dan in 2004, toen 8% van de zakelijke dienstverleners tot meervoudig slachtoffer kon worden gerekend.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de sector zakelijke dienstverlening

Percentage bedrijven slachtoffer van:

	Assurantie, onroerend goed, accountants	Architecten, ingenieurs	Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus	Bank- en verzekeringswezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
0 delicten	77	80	78	67	72	72	76
1 soort delict	18	16	17	24	20	19	19
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	5	4	5	9	8	9	6
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle zakelijke dienstverleningsbedrijven (n=9.047)

Branche

Het algemeen slachtofferschap (24% tegen 19% gemiddeld) en meervoudig slachtofferschap (9% tegen 6% gemiddeld) is met name hoog bij de kleine zakelijke intermediairs zoals reis- en uitzendbureaus.

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap (22% tegen 19% gemiddeld) en meervoudig slachtofferschap (8% tegen 6% gemiddeld) is ook iets hoger bij bedrijven die in het centrum van een stad gevestigd zijn.

Regio

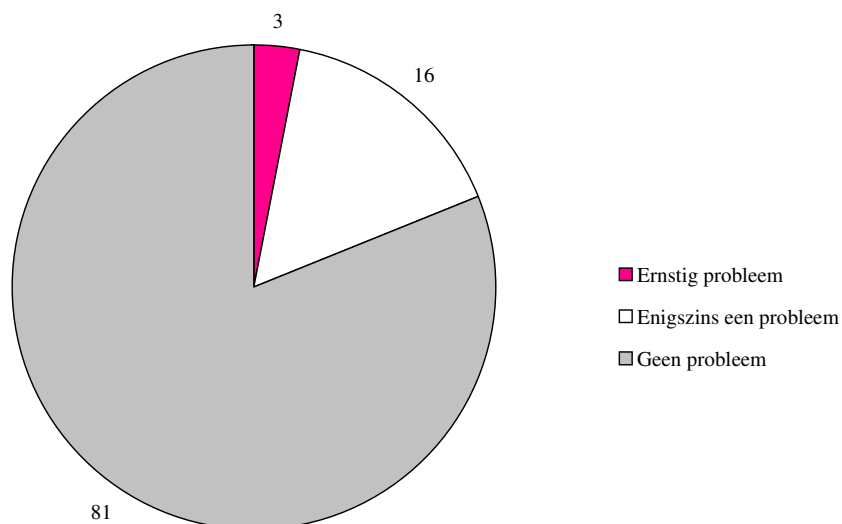
In vergelijking met het landelijk gemiddelde is het meervoudig slachtofferschap in de Randstad hoger (8% tegen 6%).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

De meerderheid (81%) van de dienstverlenende bedrijven ziet criminaliteit niet als een probleem voor de bedrijfsvoering. De rest van de bedrijven (19%) beschouwt criminaliteit wel als een probleem. Omgerekend naar absolute aantallen betekenen de percentages dat in totaal bijna 33.000 dienstverlenende bedrijven criminaliteit in meerdere of mindere mate als een probleem voor de bedrijfsvoering ervaren.

Het percentage bedrijven in de zakelijke dienstverlening dat criminaliteit als een probleem ziet, is ten opzichte van 2004 gedaald. Toen ervoer 22% van de dienstverlenende bedrijven criminaliteit als een probleem voor de bedrijfsvoering.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: alle bedrijven (n=9.047)

Branche

In het bank- en verzekeringswezen zien bedrijven criminaliteit meer als een probleem voor de bedrijfsvoering (23% tegen 19% gemiddeld). Dit geldt ook voor overige financiële instellingen (25%).

Agglomeratie

In het centrum van steden ervaren bedrijven criminaliteit vaker als een probleem (21% tegen 19% gemiddeld).

Regio

In de Randstad ervaren meer bedrijven criminaliteit als een probleem (24% tegen 19%). In het noorden van het land ligt dit percentage lager (13%) dan gemiddeld.

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Volgens bijna vier op de tien (38%) dienstverlenende bedrijven geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de bedrijfsleiding door. Hierbij plaatsen we de opmerking dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de bedrijfsleiding. Bij 2% van de vestigingen geeft het personeel meestal of soms criminaliteit aan de leiding door, terwijl dit bij 2% van de bedrijven niet gebeurt. Een relatief groot deel weet het niet.

Branche

In het bank- en verzekeringswezen (53% tegen 38% gemiddeld), bij reisbureaus en uitzendbureaus (44%) en bij assurantie-, onroerend goed- en accountantskantoren (42%) geeft het personeel bij relatief veel kantoren criminaliteit *altijd* door aan de bedrijfsleiding.

Agglomeratie

In het centrum van steden geeft personeel meer (46%) dan gemiddeld (38%) de criminaliteit altijd door aan de bedrijfsleiding.

Regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de regio's wat betreft het doorgeven van criminaliteit aan de bedrijfsleiding.

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Hoewel bij vier op de tien (38%) dienstverlenende bedrijven het personeel criminaliteit altijd aan de bedrijfsleiding doorgeeft, registreert een vijfde van de vestigingen (19%) de voorgevallen delicten. Dit is een toename ten opzichte van 2004, toen ging het om 17%.

Branche

In het bank- en verzekeringswezen (23%) en overige financiële instellingen en uitzendbureaus (30%) registreren meer bedrijven dan gemiddeld (19%) criminaliteit.

Agglomeratie, regio

In het noorden van Nederland registreren de getroffen bedrijven de geconstateerde criminaliteit minder dan landelijke gemiddeld (15% tegen 19%). Dit geldt ook voor bedrijven in het centrum van een stad (21%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder dienstverlenende bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is inbraak het delict dat het meest geregistreerd wordt.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren		2004	2005	2006
		%	%	%
Inbraak	(slachtoffers n=1.348)	44	46	48
Diefstal	(slachtoffers n=772)	35	41	38
Vernieling	(slachtoffers n=1.255)	28	34	30
Geweld	(slachtoffers n=397)	35	38	42

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Bedrijven die criminaliteit registreren, doen dit meestal door middel van een registratiesysteem. Het bijhouden van het aantal gedane aangiften is ook een veelgebruikte manier om criminaliteit te registreren.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006
	%	%	%
Registratiesysteem	39	35	40
Houden aangiften bij	27	36	33
Houden verzekeringsclaims bij	10	11	8

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: registreert criminaliteit (2006 n= 2.384, 2005 n=2.232, 2004 n=1.779)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche, agglomeratie en regio

Er zijn geen relevante verschillen tussen de manieren waarop bedrijven in de verschillende branches de criminaliteit registreren.

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Drie kwart (75%) van alle dienstverlenende bedrijven treft maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Het aantal bedrijven dat maatregelen treft is iets gestegen sinds 2004 (toen 74%). Dienstverlenende bedrijven aan de rand van de stad treffen vaker dan gemiddeld preventiemaatregelen (79%). Bedrijven in het noorden van Nederland doen dit juist minder vaak (69%).

3.2 Meest gebruikte preventiemaatregelen

De maatregelen die worden toegepast door minstens 10% van de dienstverlenende bedrijven ter preventie van criminaliteit, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | De meest toegepaste preventiemaatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel

	Assurantie, onroerend goed, accountants	Architecten, ingenieurs	Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d.	Bank- en verzekeringwezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
1. Alarm luid	52	42	45	49	52	53	49
2. Alarm stil	41	33	34	36	49	40	38
3. Extra sloten	32	36	34	29	31	30	32
4. Extra zwaar hang- en sluitwerk	19	21	19	16	17	18	18
5. Beveiligingsdienst / portier	11	12	11	12	16	15	12

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: treft preventiemaatregelen (n= 7.615)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Het bank- en verzekeringwezen maakt meer gebruik van stil alarm (49% van de bedrijven die maatregelen treffen tegen 38% gemiddeld) en het plaatsen van camera's of infrarood beveiliging (13% tegen 9% gemiddeld). Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen.

Agglomeratie, regio

Er zijn geen relevante verschillen in het soort preventiemaatregelen dat wordt toegepast door bedrijven met een verschillende stedelijke ligging of door bedrijven uit verschillende regio's.

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Door alle dienstverlenende bedrijven (inclusief de bedrijven die geen geld uitgeven aan preventieve maatregelen) wordt gemiddeld € 750 aan preventieve maatregelen besteed. Het betreft hier ook bedrijven die maatregelen treffen die geen geld kosten. Het totale bedrag dat de hele sector uitgeeft aan preventiemaatregelen ramen we op € 130 miljoen.

Bedrijven gelegen buiten de stad investeren relatief weinig in preventiemaatregelen (€ 550). Ook investeren bedrijven gelegen in het noorden van het land minder dan gemiddeld (€ 500).

4 Inbraak

4.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft een op de tien (9%) dienstverlenende bedrijven te maken met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Absoluut gezien betekent dit dat in totaal bijna 15.000 vestigingen te maken hebben met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Het slachtofferschap van inbraak is lager dan in 2004, toen 11% van de bedrijven hiermee te maken had.

In 2006 heeft zes procent van de dienstverlenende bedrijven te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Vijf procent is slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de bedrijven waar wordt ingebroken *in gebouwen* gebeurt dit gemiddeld 1,4 maal per jaar. Op grond van deze frequentie berekenen we het aantal inbraken in gebouwen in de gehele sector; dit aantal ramen we op circa 15.000 per jaar.

Er wordt gemiddeld 1,7 maal per jaar ingebroken *in transportmiddelen*. Het aantal inbraken in transportmiddelen berekenen we op circa 10.000 per jaar.

De beide vormen van inbraak samengenomen komen uit op 25.000 inbraken per jaar, gemiddeld 1,7 per vestiging. Dit is een daling ten opzichte van 2004 (34.000 inbraken) en een lichte daling van de gemiddelde frequentie (1,8).

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=9.047)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ²	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	6,2%	1,4	15.000
In transportmiddelen	4,6%	1,7	10.000
Totaal	8,6% ¹	1,7	25.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 8,6% in plaats van de som 11,1%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

² De grote meerderheid (90%) van de door inbraak getroffen bedrijfsvestigingen geeft aan zeker te zijn over het aantal door hen genoemde inbraken. Acht procent geeft aan dat het door hen genoemde aantal een schatting is.

Branche, regio

Er zijn geen noemenswaardige verschillen in frequentie of totaal aantal inbraken tussen de branches of bedrijven uit de verschillende regio's.

Agglomeratie

In 2006 waren bedrijven aan de rand van de stad (circa 1.500) en buiten de stad (circa 3.500) relatief minder vaak slachtoffer van inbraak dan in het centrum van de stad (7.500).

Er zijn geen noemenswaardige verschillen in slachtofferschap tussen de verscheidene branches waaruit deze sector is opgebouwd.

8 | Slachtofferschap inbraak en locatie

	Assurantie, omroerend goed, accountants	Architecten, ingenieurs	Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d.	Bank- en verzekeringswezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal (n=9.047)
	%	%	%	%	%	%	%
In gebouwen	6,3	5,8	5,5	7,4	6,6	7,1	6,2
In transportmiddelen	3,0	3,5	3,3	4,1	3,3	4,3	4,6
Totaal	8,4	8,1	8,0	10,6	8,4	9,7	8,6% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 8,6% in plaats van de som 11,1%).

Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad hebben relatief iets meer te maken met één of meer vormen van inbraak (10%), bedrijven buiten de stad het minder (5%).

Regio

In het noorden zijn relatief minder bedrijven (5%) slachtoffer van inbraak dan landelijk gemiddeld (9%).

4.3 Locatie inbraken vervoersmiddelen

Bij bijna negen op de tien (85%) bedrijven waar wordt ingebroken in transportmiddelen, vinden deze inbraken plaats buiten het eigen bedrijfsterrein. Bij bijna een derde van de getroffen bedrijven gaat het om een inbraak binnen de eigen gemeente.

9 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	16
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	32
Elders in Nederland	50
Buitenland	0,2
Weet niet	1
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=606)

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die dienstverlenende bedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in *directe* en *indirecte* schade. De directe schade betreft de kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Nagenoeg alle (95%) getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De getroffen bedrijven schatten de *directe* schade die zij lijden gemiddeld op € 4.000. De totale *directe* schade als gevolg van inbraak voor alle dienstverlenende bedrijven is daarmee te ramen op € 55 miljoen.

Ruim vier op de tien (45%) getroffen bedrijven geven aan ook *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde *indirecte* schade door inbraak schatten deze ondernemers op € 1.650 per getroffen vestiging. De totale omvang van de *indirecte* schade als gevolg van inbraak voor alle dienstverlenende bedrijven berekenen we op € 11 miljoen.

De totale schade voor de zakelijke dienstverlening komt hiermee op € 66 miljoen. We zien een dalende lijn over de afgelopen twee jaren; de schade door inbraak was in 2005 € 74 miljoen en in 2004 € 84 miljoen.

Branche, agglomeratie, regio

De hoogte van de schade als gevolg van inbraak verschilt niet naar branche, agglomeratie of regio.

4.5 Aantal meldingen inbraken bij de politie

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch, schriftelijk of via een alarmsysteem. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder.

Bijna negen op de tien dienstverlenende bedrijven (87%) die te maken hebben met inbraak melden dit bij de politie. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Gemiddeld doen deze vestigingen 1,8 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 24.000 per jaar. Dit is het grootste gedeelte (96%) van het totaal aantal geraamde inbraken per jaar bij alle dienstverlenende bedrijven.

Branche, agglomeratie, regio

In het noorden van Nederland melden bedrijven die getroffen zijn een inbraak relatief minder vaak dan gemiddeld (81% tegen 88% gemiddeld). In het zuiden ligt het juist hoger, namelijk 92%. Er zijn geen relevante verschillen in meldingsgedrag tussen regio's of naar stedelijke ligging.

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Eén op de tien (13%) dienstverlenende bedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte. De meest genoemde reden om de diefstal niet te melden bij de politie is dat de schade te klein is om te melden (valt binnen eigen risico). Een andere reden is dat men denkt dat de politie niets aan de inbraak zal doen.

10 | Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	17
Geen tijd	13
Politie doet er toch niets aan	15

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=126)

4.7 Aantal registraties van inbraken bij politie

Bijna negen op de tien bedrijven die inbraak melden (87%) geven aan dat de politie de melding registreert. Bijna drie kwart van de bedrijven die inbraak melden (73%) maakt de politie proces-verbaal op. Een derde (34%) van de bedrijven zegt dat de politie de inbraak is gaan onderzoeken.

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we nu van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is

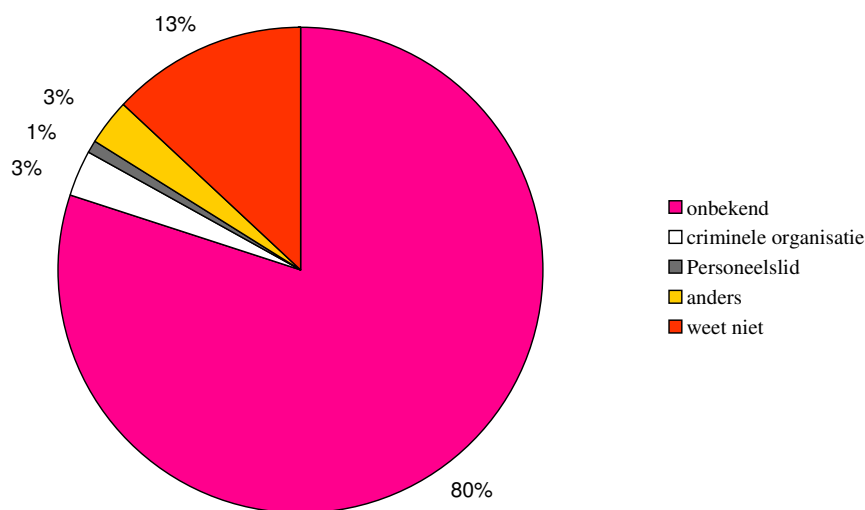
opgemaakt en ondertekend. Ruim een derde (34%) van de vestigingen waar is ingebroken, doet hiervan daadwerkelijk aangifte bij de politie.

Bedrijven met een verschillende branche en stedelijke ligging vertonen een vergelijkbaar aangiftegedrag ten aanzien van inbraak.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Een klein aantal bedrijven heeft een concreet vermoeden over wie de inbreker is. Dit kunnen klanten of opdrachtgevers zijn, vast of tijdelijk personeel. De meeste getroffen bedrijven (80%) sluiten deze groepen uit en denken dat de inbreker geen bekende is van de vestiging. Ruim een tiende (13%) van de bedrijven sluit geen enkele groep uit en weet niet in welke kringen de inbreker moet worden gezocht. Er zijn geen relevante verschillen naar branche, stedelijke ligging of regio.

11 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)³

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: dienstverlenend bedrijf slachtoffer van inbraak (n=1.348)

³ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar diefstal gepleegd is

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hierbij zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee. Van alle vestigingen in de zakelijke dienstverlening geeft 5% aan te maken te hebben met een of meer vormen van diefstal. In totaal gaat het om bijna 9.000 vestigingen. Het slachtofferschap van diefstal is gedaald ten opzichte van 2004, toen het 6% bedroeg.

Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (4%). Een klein deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (1%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (1%).

12 | Slachtofferschap diefstal naar branche

	Assurantie, onroerend goed, accountants	Architecten, ingenteurs	Reclame - Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d.	Bank- en verzekeringwezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal (n=9.271)
% bedrijven waar het delict voorkomt:	%	%	%	%	%	%	%
Uit gebouwen	3,2	2,2	3,8	5,0	3,2	6,5	3,8
Uit transportmiddelen	1,2	0,5	1,2	1,4	1,0	2,0	1,2
Van transportmiddelen	1,0	0,1	0,9	0,8	0,4	0,7	0,8
Totaal	4,4	2,7	4,9	6,6	4,7	8,2	5,1% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 5,1% in plaats van de som 5,8%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

Agglomeratie

Bij bedrijven buiten de stad wordt relatief minder gestolen dan gemiddeld, namelijk 4% tegen 5% gemiddeld.

Regio

Het slachtofferschap van diefstal is hoger dan gemiddeld onder bedrijven uit de Randstad (7% tegen 5% gemiddeld).

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

De frequentie waarmee uit gebouwen wordt gestolen, is de hoogste van de drie soorten diefstal. Gemiddeld wordt er per getroffen vestiging 2,4 keer per jaar iets gestolen, waarmee het totaal aantal diefstallen in de zakelijke dienstverlening neerkomt op 19.600.⁴ Dit is een daling ten opzichte van 2004, toen lag het aantal delicten op 28.000.

13 | Slachtofferschap diefstal en locatie

	% bedrijven waar het delict voorkomt (n=9.047)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt ⁵	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	3,8	2,2	14.300
Uit transportmiddelen	1,2	1,5	3.200
Van transportmiddelen	0,8	1,5	2.100
Totaal	5,1%¹	2,4	19.600

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 5,1% in plaats van de som 5,8%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche, agglomeratie, regio

Er is geen relatie tussen branche en de frequentie waarmee diefstal plaatsvindt per getroffen bedrijf. Hetzelfde geldt voor bedrijven met een verschillende stedelijke ligging of uit een verschillende regio.

5.3 Totale schade door diefstal

Ruim negen van de tien bedrijven (92%) waar wordt gestolen, geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van de diefstallen. Dit is lager ten opzichte van 2004 (97%). De gemiddelde *directe* schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting € 2.700. Dit komt overeen met voorgaande jaren. De totale *directe* schade voor de gehele zakelijke dienstverlening als gevolg van diefstal berekenen we op € 21 miljoen.

Vier op de tien (39%) bedrijven geven aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als een dienstverlenend bedrijf *indirecte* schade oploopt, bedraagt dit ongeveer € 1.200. De totale *indirecte* schade als gevolg van diefstal voor de hele sector ramen we op € 4 miljoen. De totale schade voor de sector, direct en indirect bij elkaar, berekenen we op € 25 miljoen. In 2004 was de totale schade hoger (€ 33 miljoen).

⁴ In de hoofdtabel is het aantal delicten afgerond op hele duizendtallen, in dit geval 20.000.

⁵ Van de getroffen ondernemers geeft 74% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 15% geeft aan het te schatten.

Branche, agglomeratie en regio

Er zijn geen relevante verschillen tussen branches, agglomeratie en regio, en de schade door diefstal.

5.4 Aantal meldingen diefstal bij politie

Twee derde (67%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer zijn van diefstal, meldt dit bij de politie. Dit is geen significante verandering ten opzichte van 2004 (65%).

De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 2,8 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op 16.000 per jaar. Dit is 80% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector.

Branche, agglomeratie, regio

Er is geen verschil tussen de branche, de stedelijke ligging of de regio en de bereidheid diefstal te melden bij de politie.

5.5 Redenen om diefstal niet te melden

Een derde (33%) van de bedrijven die slachtoffer worden van diefstal stelt de politie hiervan niet op de hoogte. Net als bij inbraak is de meeste voorkomende reden om een diefstal niet te melden, de verwachting dat dit geen resultaat zal opleveren. Daarna volgen redenen die zijn gebaseerd op vooronderstellingen zoals te weinig bewijs en dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

14 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	32
Te weinig bewijs	25
Politie doet er toch niets aan	16
Probleem zelf aangepakt	9
Geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=223)

Branche, regio en agglomeratie

Het absolute aantal waarnemingen is op dit punt niet groot genoeg om uitspraken te doen.

5.6 Aantal registraties van diefstal door de politie

Het grootste deel van de bedrijven die diefstal melden (88%), geeft aan dat de politie de melding registreert. Bij zes op de tien (61%) bedrijven die melding maken van diefstal maakt de politie proces-verbaal op. Een op de vijf (21%) bedrijven die diefstal melden bij de politie heeft de indruk dat de politie de zaak is gaan onderzoeken.

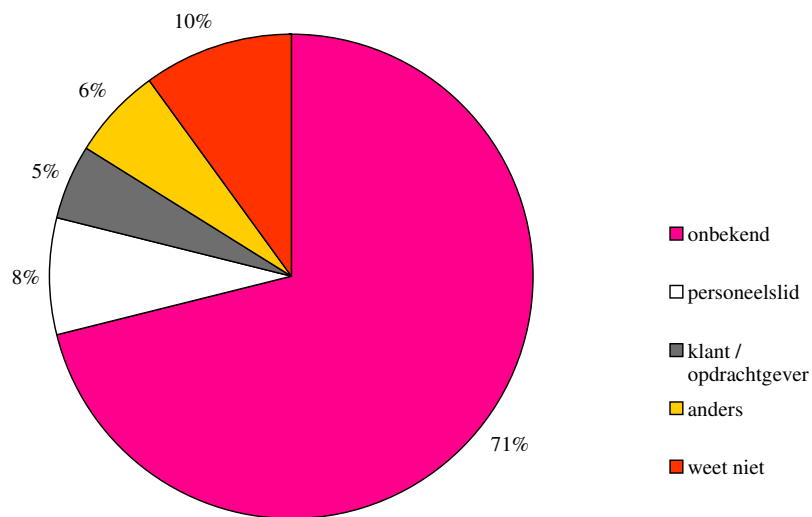
5.7 Aantal aangiftes van diefstal

Vier op de tien (39%) bedrijven die te maken hebben met diefstal, doen daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal. Er zijn geen verschillen in aangiftegedrag naar branche, stedelijke ligging of regio.

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

De meeste getroffen bedrijven vermoeden dat de dief geen bekende is van het bedrijf (71%). Dit verschilt met 2004 (63%). Een klein deel van de getroffen bedrijven vermoedt dat diefstallen worden gepleegd door personeelsleden, klanten of opdrachtgevers. Een tiende (10%) van de getroffen bedrijven sluit geen enkele groep uit en heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden. Er zijn op dit punt geen noemenswaardige verschillen tussen de branches of verschillende stedelijke liggingen.

15 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁶

Bron: TNS NIPO, 2006
Basis: slachtoffer van diefstal (n= 772)

⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Een tiende (10%) van de dienstverlenende bedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op circa 17.000 vestigingen. Het slachtofferschap van vernielingen ligt hiermee lager dan in 2004, toen het 12% bedroeg en het 20.000 vestigingen betrof.

Bij meer vestigingen komt vernielingen aan bedrijfsgebouwen voor (8%) dan vernielingen aan vervoermiddelen (3%).

Branche

Het bank- en verzekeringswezen heeft relatief het meest te maken met vernielingen, advieskantoren relatief het minst.

16 | Vernielingen naar branche

	Assurantie, onroerend goed, accountants	Architecten, ingenieurs	Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d.	Bank- en verzekeringwezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal (n=9.271)
	%	%	%	%	%	%	%
Gebouwen	8,5	6,8	4,8	8,6	11,6	10,5	7,8
Transportmiddelen	2,5	3,5	2,4	4,2	3,3	2,1	2,3
Totaal	11,2	9,5	6,9	12,5	13,9	12,0	10,0% ¹

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotaal niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 10,0% in plaats van de som 10,1%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum hebben het meest te maken met vernielingen (14% tegen 10% gemiddeld), bedrijven buiten de stad het minst (6%).

Regio

Het slachtofferschap van vernielingen ligt in de afzonderlijke regio's op een vergelijkbaar niveau.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling *aan gebouwen* per getroffen vestiging 2,3 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totaal aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op circa 30.000.

Vernielingen *aan transportmiddelen* komen gemiddeld ook bijna twee (1,9) keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totaal aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op ongeveer 9.000 per jaar.

Als we de aantallen vernielingen aan gebouwen en transportmiddelen bij elkaar optellen komen we uit op 39.000 vernielingsdelicten, gemiddeld 2,5 per vestiging. Dat betekent een daling van het aantal delicten en frequentie in vergelijking met 2004 (47.000 delicten en gemiddeld 2,5 keer per getroffen vestiging).

17 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (n=9.047)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ⁷	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	7,8	2,3	30.000
Transportmiddelen	2,3	1,9	9.000
Totaal	10,0% ¹	2,5	39.000

Bron: TNS NIPO, 2006

In deze tabel tellen de subtotaal niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 10,0% in plaats van de som 10,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegeteld.

Branche, agglomeratie, regio

Vestigingen in het centrum van de stad zijn gemiddeld vaker slachtoffer van vernielingen dan op andere locaties. In het centrum van de stad is de frequentie 2,8 tegen gemiddeld 2,5. Er zijn geen verschillen tussen branche of regio enerzijds en de frequentie waarmee vernielingen plaatsvinden anderzijds.

⁷ Van de getroffen ondernemers geeft 72% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 28% geeft aan het te schatten.

6.3 Locatie van vernielingen

Bij ruim twee derde van de bedrijven die te maken hebben met vernielingen aan de transportmiddelen, vindt dit plaats binnen de eigen gemeente (68%).

18 | Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	2004	2005	2006
	%	%	%
Eigen bedrijfsterrein	25	26	27
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	47	46	41
Elders in Nederland	23	25	27
Buitenland	1	1	1
Weet niet	4	2	4
Totaal	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (2006 n=378, 2005 n=404, 2004 n=360)

6.4 Totale schade door vernielingen

Negen van de tien (89%) getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van vernielingen. Bedrijven die *directe* schade oplopen, worden gemiddeld met een bedrag van € 1.200 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale *directe* schade in de zakelijke dienstverlening als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa € 18 miljoen.

Bijna een op de drie (29%) getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernielingen. De *indirecte* schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld € 400. De totale indirecte schade berekenen we op circa € 2,2 miljoen voor de gehele zakelijke dienstverlening. Als we beide typen schade optellen, komen we uit op € 20,2 miljoen. Ondanks daling van het aantal delicten is de schade niet significant gedaald (€ 24 miljoen in 2004).

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Bijna de helft (48%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer zijn van vernielingen meldt dit bij de politie. In 2004 meldde een vergelijkbaar percentage (47%) van de getroffen bedrijven de vernielingen bij de politie. De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 1,9 keer per jaar. Het totaal aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector zakelijke dienstverlening berekenen we op circa 15.500 meldingen. Dit is 40% van het totaal geraamde aantal vernielingen.

Branche

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de branches wat betreft het melden van vernielingen.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad die slachtoffer worden van vernielingen, melden dit minder bij de politie (43%) dan gemiddeld (48%).

Regio

In de Randstad melden relatief minder bedrijven vernielingen bij de politie (38% van de getroffen bedrijven tegen 48% gemiddeld).

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

Ruim de helft (52%) van de getroffen bedrijven meldt de vernieling niet bij de politie. De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling zijn de te beperkte omvang van de schade en de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen.

19 | Meest genoemde redenen om vernielingen niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	37
Politie doet er toch niets aan	30
Te weinig bewijs	8
Probleem zelf aangepakt	8
Geen tijd	7

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=629)

Er zijn geen relevante verschillen naar branche, stedelijke ligging of regio wat betreft de redenen om vernielingen niet te melden.

6.7 Registraties van vernieling door politie

Bij de meeste (79%) bedrijven die vernielingen melden, registreert de politie de melding of aangifte. Bij bijna de helft (46%) van de bedrijven die vernielingen melden, wordt proces-verbaal opgemaakt. Een kwart (17%) van de bedrijven die melding doen, geeft aan dat de politie de zaak is gaan onderzoeken.

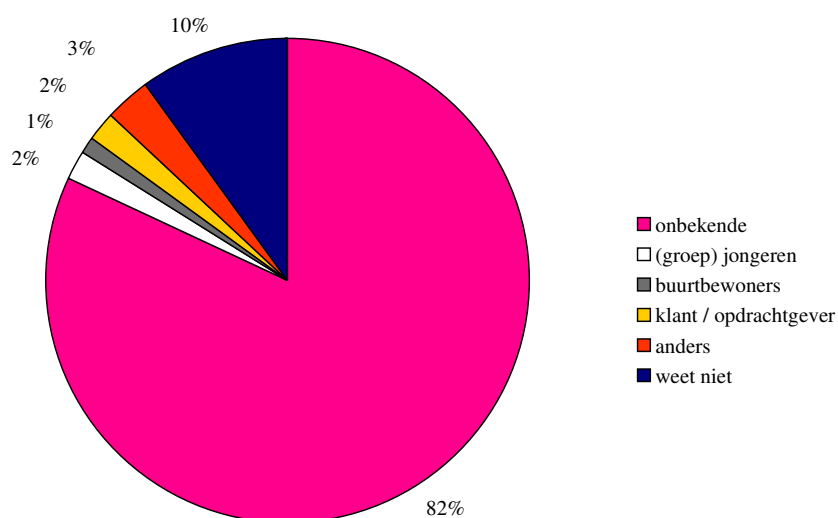
6.8 Aangiftes van vernieling

Bijna een kwart (23%) van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven doet in formele zin aangifte hiervan. Er zijn geen verschillen te zien in aangiftegedrag naar branche. Bedrijven in het centrum van de stad doen naar verhouding minder aangifte (16% van de getroffen bedrijven) en bedrijven aan de rand van de stad doen naar verhouding vaker aangifte (29%).

6.9 Vermoedelijke dader bij vernieling

Slechts een kleine groep getroffen bedrijven verdenkt klanten of opdrachtgevers, personeelsleden of andere groepen van het plegen van vernielingen. De meeste getroffen bedrijven menen dat de daders van vernielingen, brandstichting of graffiti geen bekenden zijn van de vestiging.

20 | Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=1.255)

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle dienstverlenende bedrijven heeft 3% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. Dit betekent dat jaarlijks bijna 4.800 *vestigingen* met dergelijke delicten worden geconfronteerd. Dit is een daling ten opzichte van 2004 (4% van de vestigingen en totaal van 6.200).

Gemiddeld komen geweldsdelicten per getroffen vestiging 3,8 keer per jaar voor.⁹ Dit is bijna gelijk gebleven met 2004 toen er een gemiddelde frequentie was van 3,6.

Reisbureaus en advocaten (8%) worden meer getroffen door geweldsdelicten. Bedrijven in het centrum van de stad hebben naar verhouding iets vaker met geweldsdelicten te maken (4%), bedrijven buiten de stad iets minder (2%). Tussen de regio's zijn geen noemenswaardige verschillen.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te doen over het totale aantal geweldsdelicten dat plaatsvindt, noch over de schade die hier mee gemoeid is.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging (90%). Het percentage bedreigingen is hoger dan in 2004, toen 83% van de getroffen bedrijven last had van bedreiging. Mishandeling komt voor bij één op de tien (9%) dienstverlenende bedrijven die te maken hebben met geweldsdelicten. Uitsplitsing naar branche is niet mogelijk door de lage n.

⁹ Van de getroffen ondernemers geeft 70% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 30% geeft aan het te schatten.

21 | *Aard van de geweldsdelicten waar sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Geweldsdelict	%
Bedreiging	90
Mishandeling	9
Agressief gedrag	6
Afpersing	4
Beroving	2
Zedendelicten	1

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=397)

Regio

Bedrijven in het noorden die met geweldsdelicten te maken hebben, worden vaker geconfronteerd met bedreigingen (98%) dan gemiddeld (90%) het geval is.

Agglomeratie, branche

Er zijn geen verschillen tussen het soort geweldsdelict en de ligging van een vestiging binnen of buiten de stad of de subbranche.

7.3 Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten

Ruim de helft (53%) van alle vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, meldt dit bij de politie. Bijna een kwart van de bedrijven die met geweldsdelicten te maken heeft, doet daadwerkelijk aangifte bij de politie (23%).

Er zijn geen verschillen in aangiftegedrag tussen de branches. Naar regio of stedelijke ligging zijn geen verschillen in zowel meldings- als aangiftegedrag te onderscheiden.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Van alle bedrijven die met geweldsdelicten te maken hebben, meldt bijna de helft (47%) deze *niet* aan de politie. De helft (51%) van de bedrijven heeft als reden om geen melding te maken dat ze de problemen zelf aanpakken. Dit is meer dan in 2004 (33%). Ook is vaak de hoogte van het schadebedrag te laag om geld uitgekeerd te krijgen van de verzekeraar. Ten slotte bestaat bij 16% van de vestigingen die geweldsdelicten niet melden, de indruk dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van een melding.

22 | *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	51
Schade was te klein (binnen eigen risico)	18
Politie doet er toch niets aan	16

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=184)

Het absolute aantal respondenten dat een geweldsdelict heeft gemeld bij de politie is uitgesplitst naar branche, regio of agglomeratie te laag om uitspraak te doen over de redenen om geweldsdelicten niet te melden.

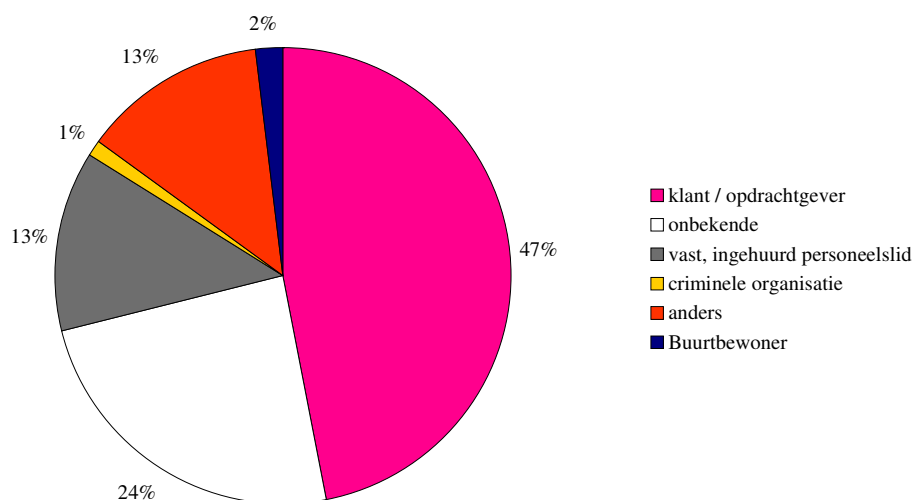
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Volgens de grootste groep ondernemers die geweldsdelicten melden bij de politie, registreert de politie de melding (80%). Vier op de tien (41%) bedrijven die geweldsdelicten melden, geven aan dat de politie proces-verbaal opmaakt. Volgens ruim een kwart (28%) van de meldende ondernemers is de politie een onderzoek gestart naar aanleiding van de melding of aangifte.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Bijna de helft (47%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten wijst een klant of opdrachtgever aan als dader. Personeelsleden worden door ruim een op de tien (13%) getroffen bedrijven verdacht van het plegen van geweldsdelicten.

23 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)¹⁰

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=397)

Branche, regio

Relatief veel getroffen bedrijven in de branche assurantiebemiddeling, onroerend goed en accountants benoemen klanten of opdrachtgevers als de plegers van het geweldsmisdrijf (66% van de getroffen bedrijven tegen 47% gemiddeld). Voor deze bedrijven in de Randstad geldt dit juist minder, namelijk voor 30% van de assurantiebemiddeling, onroerend goed en accountantsbedrijven.

Agglomeratie

Er zijn geen noemenswaardige regionale verschillen of tussen bedrijven met een verschillende stedelijke ligging.

¹⁰ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen

Van alle bedrijven in de zakelijke dienstverlening is circa 5% slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan wij tot nu toe hebben besproken. Dit komt neer op circa 9.000 vestigingen. Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige vormen van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 34 keer per jaar; in totaal circa 300.000 delicten. Er zijn geen relevante verschillen tussen regio's, branches of bedrijven met een verschillende stedelijke ligging. Het totaal aantal overige delicten lag in 2004 hoger. Toen had 7% last van een overige vorm van criminaliteit, wat neer kwam op circa 440.000.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn zeer divers van aard. Hieronder vallen bijvoorbeeld verschillende vormen van oplichting en fraude en het versturen van valse facturen.

24 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006
	%	%	%
Oplichting / bedrog / fraude	18	36	28
Computercriminaliteit (hacken, virussen)	27	26	26
Spookadvertenties / acquisitiefraude / spookfacturen	14	16	14
Wanbetaling	4	3	6

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2006 n=492, 2005 n=595, 2004 n=560)

Adviesbureaus hebben relatief veel te maken met computercriminaliteit (41% van de getroffen bedrijven tegen 26% gemiddeld).

8.2 Totaal aantal overige delicten

De helft (49%) van de getroffen bedrijven geeft aan *directe* schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. De totale *directe* schade in de zakelijke dienstverlening als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer € 12 miljoen.

Ruim vier op de tien (43%) getroffen bedrijven geven aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. De *indirecte* schade ramen we op € 6 miljoen.

Bij elkaar genomen bedraagt de totale schade als gevolg van overige vormen van criminaliteit € 18 miljoen. Dit is een daling ten opzichte van 2004 toen de schade nog € 30 miljoen was.

8.3 Totale schade overige criminaliteit

Drie op de tien (29%) bedrijven die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stelt de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 6,5 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen berekenen we op circa 16.000, dat is 5% van het totaal aantal delicten.

Relatief weinig bedrijven in het oosten van Nederland melden het wanneer een overig delict is voorgevallen, namelijk 15%. Verder zijn er geen relevante verschillen tussen regio, agglomeratie of branches.

8.4 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

Zeven op de tien (71%) bedrijven die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, geven dit niet door aan de politie. De belangrijkste reden om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding.

25 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	30
Probleem zelf aangepakt	15
Geen bewijs	11
Schade was te klein (binnen eigen risico)	9
Er was daarvoor geen tijd	7

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (n=299)

Er zijn geen relevante verschillen tussen de branches. Op basis van het te lage absolute aantal bedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen wij geen uitspraken doen over verschillen tussen branches of regio's.

8.5 Registratie door politie van overige vormen van criminaliteit

Volgens ruim zes op de tien (62%) ondernemers die overige delicten melden bij de politie, registreert de politie de melding. Volgens vier op de tien (40%) meldende ondernemers is proces-verbaal opgemaakt. Volgens bijna een op de vijf (19%) van de ondernemers die overige delicten melden is de politie een onderzoek gestart.

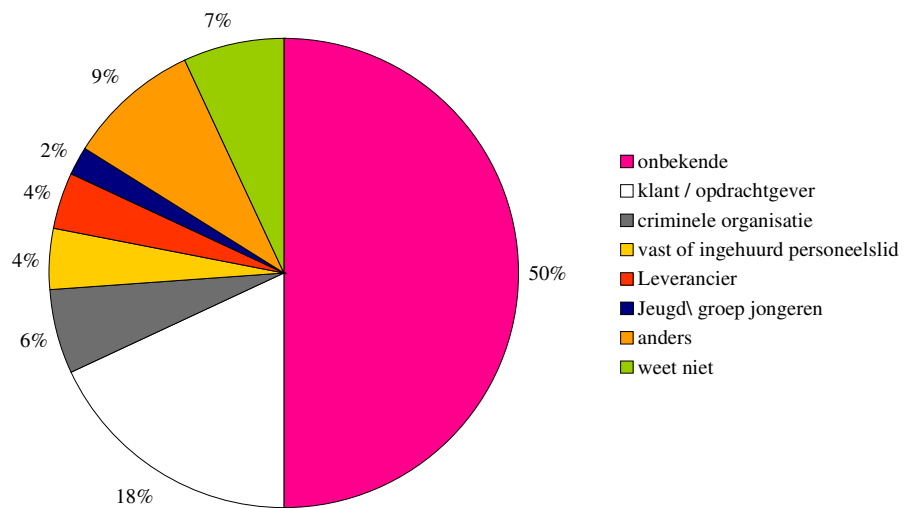
8.6 Aangifte van overige vormen van criminaliteit

Ruim één op de tien (13%) bedrijven die te maken hebben met overige vormen van criminaliteit, doet hiervan daadwerkelijk aangifte bij de politie. Er zijn geen noemenswaardige verschillen in aangiftegedrag tussen de afzonderlijke branches, bedrijven met een verschillende stedelijke ligging of bedrijven uit verschillende regio's.

8.7 Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit

Bijna een vijfde (18%) van de getroffen vestigingen verdenkt klanten of opdrachtgevers als vermoedelijke dader van overige delicten. Andere mogelijke daders zijn criminele organisaties, personeelsleden of concurrenten. De helft (50%) van de vestigingen die slachtoffer zijn van overige vormen van criminaliteit denkt niet dat de vermoedelijke dader een bekende is van de vestiging.

26 | Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit (één antwoord mogelijk)¹¹

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van overige vormen van criminaliteit (n=492)

Er zijn geen relevante verschillen naar branche, stedelijke ligging of regio wat betreft de vermoedens over de dader van overige vormen van criminaliteit.

¹¹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekend' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd.

Van alle dienstverlenende bedrijven heeft in 2006 3% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit. Er zijn geen noemenswaardige verschillen naar branche, regio of agglomeratie.

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel wordt het meest genoemd. Ruim vier op de tien bedrijven (45%) noemen deze maatregel. Daarnaast noemen bijna een op de drie bedrijven (29%) dat zij regels opstellen voor het personeel om zo interne criminaliteit tegen te gaan. Ruim een kwart (27%) van de bedrijven treft helemaal geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

27 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Controleren van referenties bij aanname nieuw personeel	45
Opstellen van regels voor het personeel m.b.t. interne criminaliteit	29
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	29
Controleren of potentiële werknemers antecedenten hebben	19
Geen maatregelen getroffen	27

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: (n=7.392, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. In de hele sector zakelijke dienstverlening heeft in totaal 16% van alle bedrijven het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld. Bijna één op de tien (8%) bedrijven in de zakelijke dienstverlening heeft van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan.

28 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle dienstverlenende bedrijven

	2004	2005	2006
<i>% van alle dienstverlenende bedrijven</i>	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	19	16	16
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	9	8	8

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: alle bedrijven, dus ook niet-slachtoffers (2006 n=9.047, 2005 n=9.271, 2004 n=7.819)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

In onderstaande tabel staat voor de verschillende delicten weergegeven, welk percentage van de slachtoffers het delict meldt, dan wel aangifte doet.

29 | Meldings- en aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde dienstverlenende bedrijven

Delict	Melding	Melding	Melding	Aangifte	Aangifte	Aangifte
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
<i>% van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%
Inbraak	89	90	87	36	39	34
Diefstal	65	59	67	40	33	39
Vernieling/brandstichting/graffiti	47	46	48	21	26	23
Gewelddelicten	55	53	53	21	21	22
Overige delicten	29	28	29	13	14	13

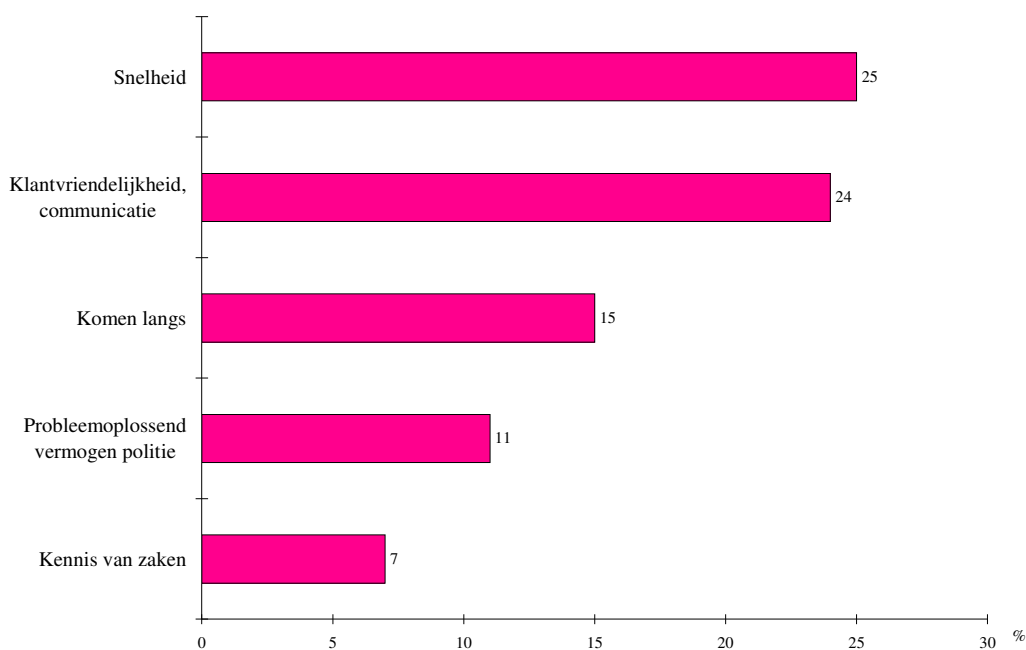
Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: slachtoffer van betreffende delict

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De dienstverlenende bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict, noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. Het meest genoemde punt is de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt.

30 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

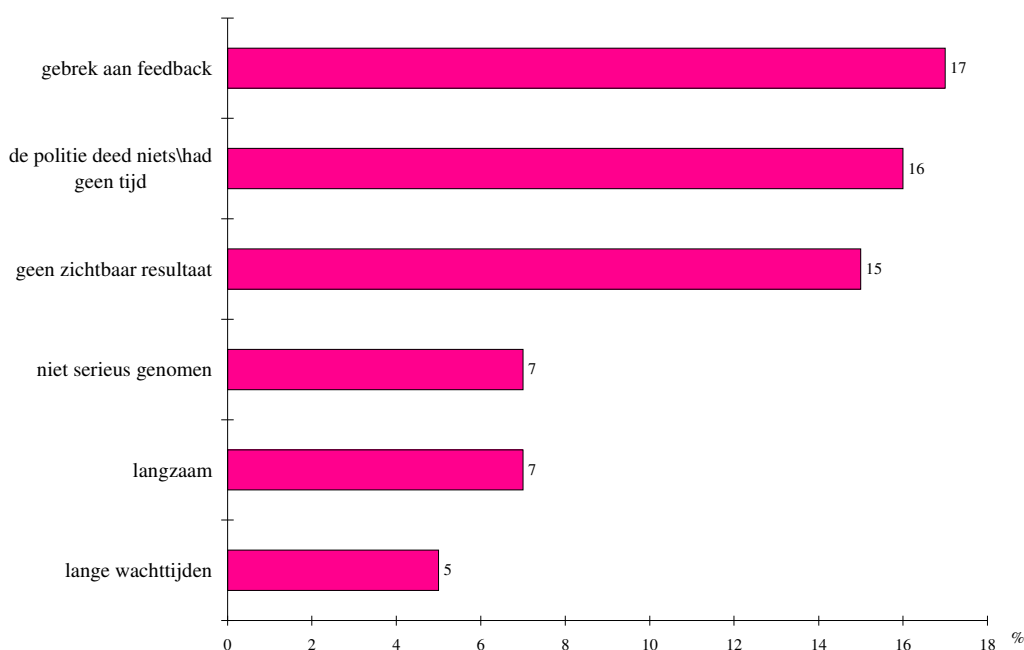
Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=2.030)

Assurantiebedrijven en accountancy kantoren zijn relatief wat minder tevreden over de klantvriendelijkheid van de politie (19% tegen 24%). Verder zijn er geen relevante verschillen naar branche, stedelijke ligging of regio.

10.3 Aspecten waarover dienstverlenende bedrijven ontevreden zijn in contact met politie

De dienstverlenende bedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen vooral het gebrek aan terugkoppeling over de voortgang en het uitblijven van een zichtbaar resultaat.

31 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

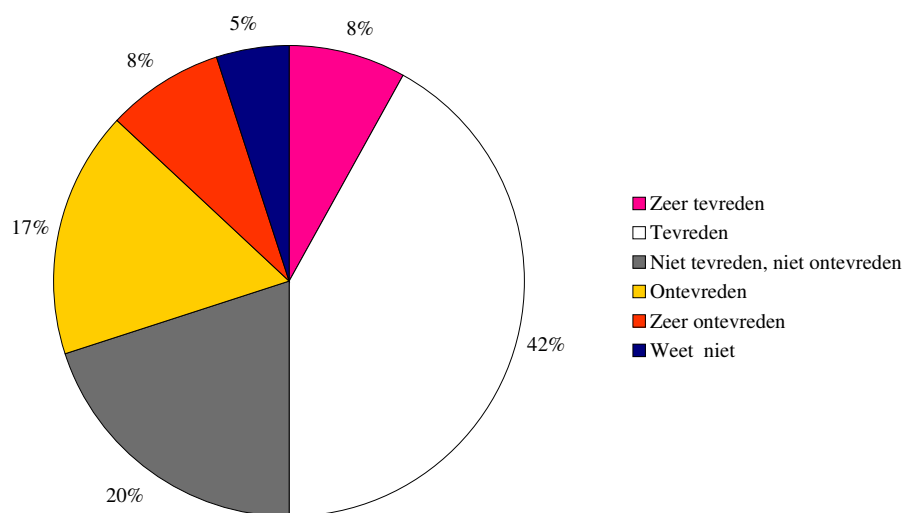
Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=2.030)

Architecten en ingenieurs zijn relatief vaker ontevreden over het gebrek aan terugkoppeling (26% van de bedrijven die contact hebben met de politie over een melding of aangifte tegen 17% gemiddeld). Vestigingen in de drie grote steden zijn relatief vaker ontevreden over het feit dat ze geen resultaat zien door het optreden van de politie. Op dit punt zijn geen relevante verschillen naar stedelijke ligging.

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

De helft (50%) van de dienstverlenende bedrijven die melding en/of aangifte doen, is over het geheel genomen tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. Hiermee is de tevredenheid gelijk aan die van 2004. Een kwart (25%) van de bedrijven die contact hebben met de politie over een melding of aangifte is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

32 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=2.145)

Er zijn geen noemenswaardige verschillen in tevredenheid over de politie tussen regio, branches en agglomeratie in de dienstverlenende sector.

11 Advies inwinnen en project participatie

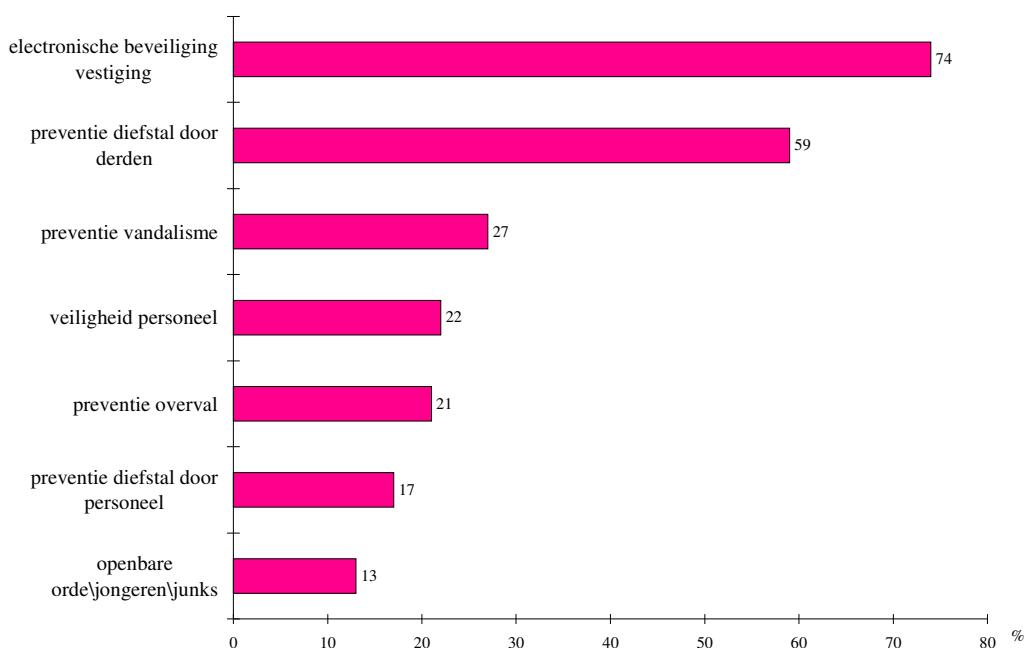
11.1 Aantal dienstverlenende bedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Van de bedrijven in de zakelijke dienstverlening laat 15% zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Dit is lager dan in 2004 toen 17% van de bedrijven zich liet adviseren. Bedrijven die criminaliteit in sterkere mate als een probleem beschouwen laten zich relatief vaak adviseren. Eveneens bestaat er een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn, laten zich adviseren. Het bank- en verzekeringswezen laat zich relatief vaker (20%) adviseren dan de andere branches gemiddeld (15%). Bedrijven in de Randstad doen dit relatief minder vaak (13%) dan vestigingen in de andere regio's. Bedrijven met een verschillende stedelijke ligging verschillen hierin niet van elkaar.

11.2 Terreinen waarop dienstverlenende bedrijven advies inwinnen

In veruit de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging en het voorkomen van diefstal door derden.

33 | *Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=1.729)

Branche

Het bank- en verzekeringswezen vraagt relatief vaker dan gemiddeld in de sector advies over het voorkomen van diefstal door derden (69% tegen 59% gemiddeld) en door eigen personeel (39% tegen 17% gemiddeld). Daarnaast is het bank- en verzekeringswezen bovengemiddeld geïnteresseerd in advies over preventie van overvallen (47% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 21% gemiddeld), preventie van vandalisme (44% tegen 27% gemiddeld), en de veiligheid van het personeel (45% tegen 21% gemiddeld). Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad laten zich, naast de gebruikelijke onderwerpen, vaker adviseren over de veiligheid van het personeel (26% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 22% gemiddeld), preventie van overvallen (26% tegen 21% gemiddeld) en openbare orde problemen (19% tegen 13% gemiddeld).

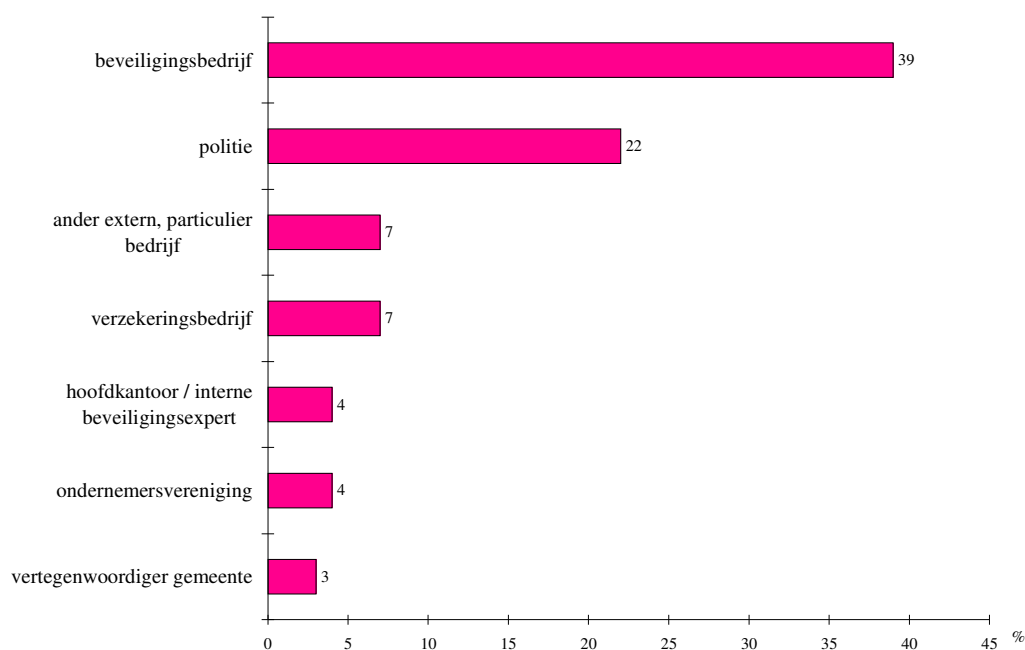
Regio

Bedrijven in de Randstad laten zich relatief vaak adviseren over het voorkomen van diefstal door derden (69% van de bedrijven die advies inwinnen tegen 59% gemiddeld), over preventie tegen overvallen (28% tegen 21% gemiddeld) en openbare orde problemen (20% van de bedrijven tegen 13%). Verder zijn er geen noemenswaardige verschillen tussen bedrijven in de verschillende regio's en het inwinnen van advies.

11.3 Partijen waarbij dienstverlenende bedrijven advies inwinnen

Vier op de tien (39%) dienstverleningsbedrijven die zich laten adviseren over criminaliteit en veiligheid, kloppen voor dit advies aan bij private beveiligingsbedrijven. Ruim één op de vijf (22%) bedrijven die advies inwinnen, wendt zich hiervoor tot de politie.

34 | *Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: laat zich adviseren (n=1.729)

Branche, agglomeratie en regio

Reclame- en adviesbureaus schakelen relatief vaker een particulier beveiligingsbedrijf in (48% tegen 39%). Architectenbureaus en het verzekeringswezen doen dit juist relatief minder vaak (respectievelijk 29% tegen 28%). Bedrijven aan de rand van een stad wenden zich relatief vaker tot een beveiligingsbedrijf (43%). Verder zijn er tussen de vestigingen uit de verschillende branches, regio's en agglomeraties geen relevante verschillen.

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

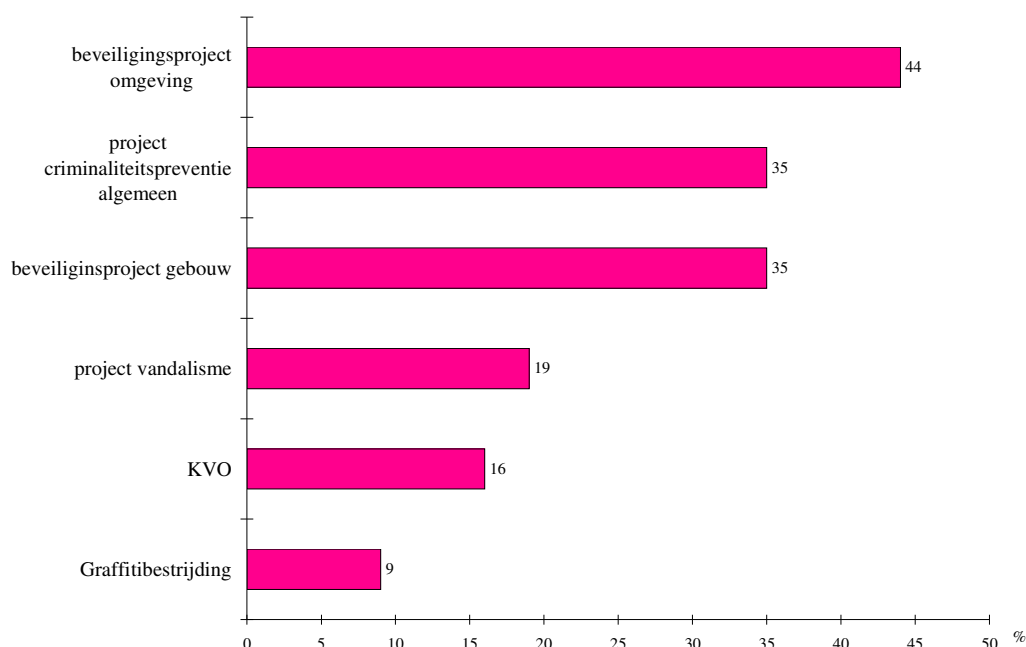
Een klein gedeelte van de dienstverlenende bedrijven (4%) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Ook hier zien we een duidelijke relatie met de criminaliteitssituatie: bedrijven die criminaliteit vaker als een probleem ervaren, nemen vaker deel aan projecten. Meervoudige slachtoffers doen ook vaker

mee aan projecten. Er zijn op dit gebied geen verschillen naar subbranches, regio of agglomeratie.

11.5 Soort projecten waaraan dienstverlenende bedrijven deelnemen

De bedrijven die deelnemen aan projecten, nemen het meest deel aan beveiligingsprojecten van de omgeving en het gebouw. Een ander project waar regelmatig aan wordt deelgenomen is gericht op algemene criminaliteitspreventie. Er zijn geen relevante verschillen tussen de verschillende regio's (en in sommige gevallen is het absolute aantal respondenten bij uitsplitsing naar regio te klein om uitspraken over te doen).

35 | Soort project (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: neemt deel aan project (n=430)

Agglomeratie

Er zijn geen verschillen tussen de bedrijven die binnen of buiten een stad liggen en de mate waarin ze deelnemen aan projecten.

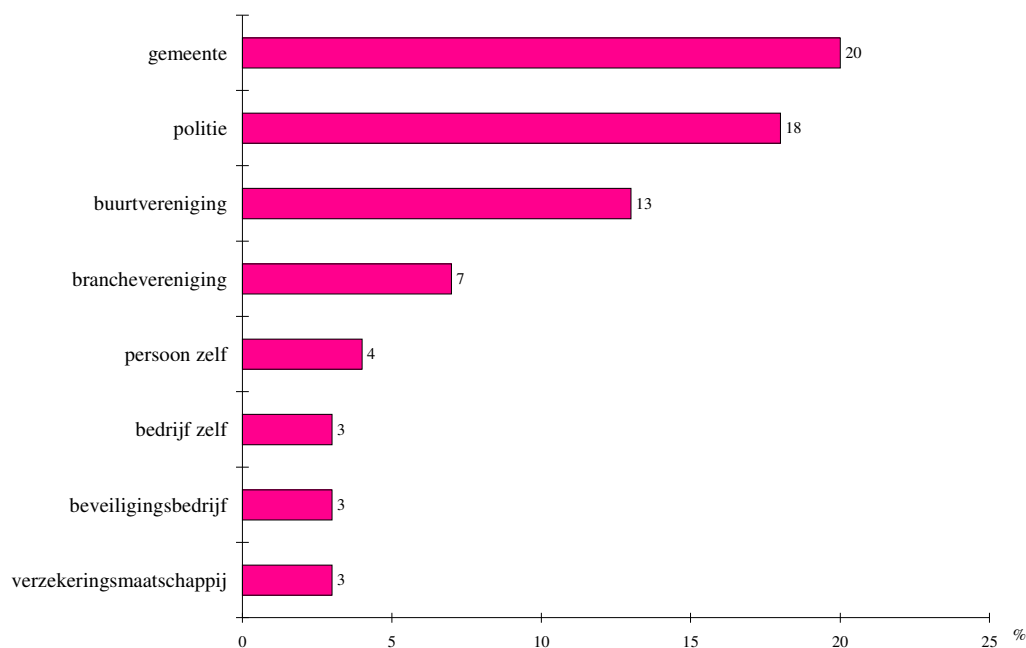
Regio

Het aantal bedrijven per regio dat deelneemt aan projecten, is te beperkt om hierover specifieke uitspraken te doen.

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de gemeente of de politie. De branche assurantiebemiddeling, onroerend goed en accountants kiezen meer voor projecten die door een branchevereniging worden georganiseerd (15% van de deelnemers aan projecten tegen 7% gemiddeld).

36 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2006

Basis: deelgenomen aan projecten (n=430)

Agglomeratie

Er zijn geen relevante verschillen tussen bedrijven binnen een stad of daarbuiten en de mate waarin ze deelnemen aan bepaalde preventieprojecten.

Regio

Het aantal bedrijven per regio dat deelneemt aan projecten, is te beperkt om specifieke uitspraken naar regio te doen over de organisatoren van de projecten.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek

Het veldwerk van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2006 liep 12 weken en vond plaats van *18 september tot en met 7 december 2006*. In totaal zijn 37.695 bedrijven op vestigingsniveau telefonisch ondervraagd over hun criminaliteits- en veiligheidssituatie gedurende de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek.

Het responspercentage onder de benaderde bedrijven is met **42%** goed te noemen voor business-to-business onderzoek. Mogelijk vinden bedrijven het onderwerp criminaliteit zodanig belangrijk dat zij graag meewerken. Gezien de veldwerkperiode hebben de resultaten van het onderzoek betrekking op een groot deel van het jaar 2006 en het laatste kwartaal van 2005. Uit oogpunt van leesbaarheid hebben we deze verbijzondering in het rapport achterwege gelaten en zijn de resultaten in tegenwoordige tijd geformuleerd.

Disproportionele stratificatie en herweging

De structuur van de zakelijke markten wordt gekenmerkt door een scheve verdeling: er zijn heel veel kleine bedrijven en relatief weinig grote ondernemingen. Ook de verdeling over sectoren en regio's is ongelijkmatig. Om over de afzonderlijke sectoren, grootteklassen en regio's nauwkeurige uitspraken te kunnen doen, is de steekproef disproportioneel gestratificeerd naar sector en bedrijfsgrootte.

Disproportionele stratificatie houdt in dat om nauwkeurige uitspraken te kunnen doen, bewust wordt afgeweken van de verhoudingen in de populatie. Bepaalde categorieën (bijvoorbeeld: grote ondernemingen) worden in de steekproef welbewust opgehoogd en in andere categorieën (bijvoorbeeld bedrijven met 1 werkzame persoon) worden naar rato van het aantal bedrijven in de populatie minder interviews gerealiseerd. In de analyse wordt hiervoor gecorrigeerd door te herwegen naar de TNS NIPO populatie van bedrijfsvestigingen.

Ten behoeve van de nauwkeurigheid van de onderzoeksresultaten is met de allocatie van de aantallen gesprekken over de sectoren rekening gehouden met de verwachte spreiding in aantal delicten (op basis van de onderzoeksresultaten MBI 2002). Er is rekening gehouden met een spreiding in delicten en het is ook mogelijk te kijken naar de 10% van bedrijven met de meeste delicten. In bijlage 2 zijn de belangrijkste gegevens samengevat.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de gehanteerde procedures verwijzen we naar het Handboek Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven.

Gerealiseerde steekproef

In totaal zijn de 37.695 bedrijven op vestigingsniveau ondervraagd volgens de volgende verdeling over sectoren:

1 | Gerealiseerde steekproefaantallen

Grootteklasse (werkzame personen)	Detail- handel	Horeca	Bouw	Zakelijke dienstverl.	Transport	Totaal
1	1958	674	1944	1655	1384	7615
2-4	5069	3223	1326	2759	1369	13746
5-9	2068	1345	907	1578	608	6506
10-19	1715	635	622	1309	610	4891
20-49	741	300	621	1111	512	3285
50-99	168	45	232	314	191	950
100+	52	25	143	321	161	702
Totaal	11.771	6.247	5.795	9.047	4.835	37.695

De schatting van de schade die bedrijven lijden als gevolg van criminaliteit is gebaseerd op de inschatting van de ondervraagden. De op deze manier verkregen gemiddelde schadebedragen zijn, na verwijdering van uitschieters, vermenigvuldigd met het aantal getroffen bedrijven. Voor een uitgebreide beschrijving van de gehanteerde methode verwijzen we naar het Handboek.

Management Summary

The Business Crime Monitor (MCB) aims to provide an insight into the victimisation of businesses in the Netherlands and the steps businesses take to reduce crime. The MCB makes it possible to discuss the safety of businesses and the measures needed to increase safety on the basis of facts and figures. It also looks at the developments over the years.

The MCB is based on the answers to the following research questions:

- What is the nature and extent of crime against businesses in the Netherlands?
- What is the nature and extent of the losses incurred by businesses as a result of crime?
- What steps do businesses take to prevent crime?
- To what extent do businesses that are victims of crime report crime and file official police reports?
- How do businesses experience and how satisfied are they with the efforts made by the police?
- Do sectors differ from one another in relation to these aspects?
- How do the results of the survey conducted in 2006 relate to the baseline measurement of the Business Crime Monitor taken in 2004? In this respect we are primarily concerned with the absolute number of businesses that have had to contend with crime, the total number of offences and the nature of these offences per sector.

We also answer the question as to what percentage of businesses:

- experience crime as a problem;
- have taken steps to prevent crime and/or have taken part in projects;
- keep a record of crime;
- have been the victim of an offence;
- have reported an offence to the police;
- are satisfied with the efforts made by the police;
- have been the victim of internal crime and have taken steps to prevent it.

The survey was conducted within the following five¹ sectors of industry in the Netherlands:

- Construction;
- Retail;
- Hospitality;
- Transport;
- Financial and business services.

In this summary we present an overall consideration of the results of the survey. The question regarding the differences from one sector to another is answered in relation to each subject. We also look at the significant differences between the baseline measurement taken in 2004 and the second measurement in 2006. In the individual reports on each of the five sectors we also discuss significant differences between branches within a sector and between businesses with different geographical locations (urban conurbation and regional).

¹ The survey was conducted in the same five sectors in 2004 and 2005 and on an equally large scale.

The table that presents an overall summary on the last two pages of this summary shows the most important figures per sector for 2004, 2005 and 2006. The reliability margins, which serve to ensure that the figures are interpreted and compared in the right way, are also noted in the table. For the most part efficient sample selection and corrective adjustment of the sample by means of variation analyses, made it possible to achieve reliability margins of 10% or less.

The nature and extent of crime against businesses

One of the most striking results of the MCB 2006 is the fact that the number of reported offences *either* remained the same *or* fell significantly in relation to 2004. Above all, there was a significant drop in the number of burglaries and thefts in many sectors in comparison with 2004.

Anything from a quarter to almost half of all business units in the sectors covered by the survey were the victims of one or more forms of crime (general victimisation²). The retail and hospitality sectors experienced the highest incidence of crime. Yet there was a significant drop in general victimisation in these sectors in comparison with 2004. In 2004 49% of businesses in the retail sector suffered one or more forms of crime. In 2006 this fell to 45%. The same was true of the hospitality sector: in 2004 general victimisation was 47%; in 2006 it fell to 43%. With the exception of the building industry, there was also a significant drop in general victimisation in the other sectors in comparison with 2004. The financial and business services and construction sectors experienced the lowest incidence of crime in relative terms: 25% and 28% of business units were victims of crime in the respective sectors.

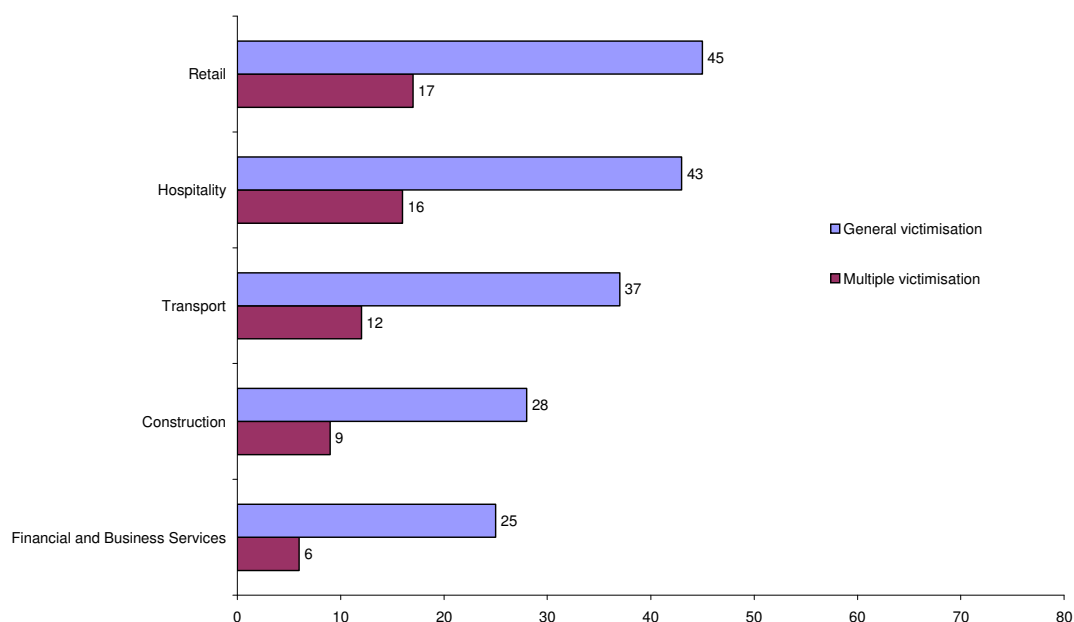
In Table 1 we show both general victimisation and multiple victimisation.³ Between 6% and 17% of business units in the five sectors covered by the survey suffered more than one type offence. The retail and the hospitality sectors suffered most, but, again in this case, with the exception of the building industry, there was a significant drop in multiple victimisation in all sectors in comparison with 2004. The individual reports on each of the five sectors also look at repeated victimisation.⁴

² General victimisation: If a business unit has been the victim of one type of offence once or several times in the last 12 months.

³ Multiple victimisation: If a business unit has been the victim of different types of offences in the last 12 months.

⁴ Repeated victimisation: If a business unit has been the victim of an offence (which could be one type of offence, or different types of offences) on more than one occasion in the last 12 months.

1 | General and multiple victimisation in 2006 (in %)

Source: TNS NIPO, 2006

Table 2 on the next page shows that, as was the case in 2004, *theft* is still the most common form of crime in the retail industry. There were however 300,000 fewer offences in 2006, which is a significant reduction. The number of thefts also fell in the hospitality, transport and financial and business services sectors in comparison with 2004.

Table 2 also shows that crimes involving *destruction* were the most common form of crime in the hospitality, transport and financial and business services sectors. There was a reduction in the number of crimes involving destruction in the construction and financial and business services sectors in relation to 2004.

With the exception of the transport sector, the number of *burglaries* fell in all sectors in comparison with 2004.

Violent crimes occur less often than other reported offences. In comparison with the other sectors, businesses in the hospitality sector suffered most violent crimes in relative terms. Violent crimes occur least often in the construction and financial and business services sectors. The percentage of business units that had to contend with violent crimes fell in the retail, transport and financial and business services sectors.

2 | Numbers of offences per sector and type offence in 2004, 2005 and 2006, with significant differences between 2004 and 2006

Offence		Construction	Retail	Hospitality	Transport	Financial & Business Services
Burglary	2004	21,000	42,000	12,000	17,000	34,000
	2005	18,000	32,000	10,000	15,000	27,000
	2006	18,000	29,000	9,000	16,000	25,000
	<i>difference</i>	-14%	-31%	-25%	-	-26%
Theft	2004	27,000	1,500,000	49,000	27,000	28,000
	2005	22,000	1,600,000	45,000	16,000	21,000
	2006	24,000	1,200,000	33,000	16,000	20,000
	<i>difference</i>	-	-20%	-33%	-41%	-29%
Destruction	2004	24,000	86,000	38,000	19,000	47,000
	2005	18,000	88,000	37,000	19,000	38,000
	2006	19,000	89,000	38,000	18,000	39,000
	<i>difference</i>	-21%	-	-	-	-17%
Violence ⁵	2004	2 %	7 %	10 %	7 %	4 %
	2005	2 %	6 %	9 %	5 %	3 %
	2006	2 %	5 %	9 %	5 %	3 %
	<i>difference</i>	-	-22%	-	-29 %	-19 %

Figures are based on estimates provided by the respondents.

Source: TNS NIPO, 2006

Figures printed in **bold** show a significant difference from the statistic for 2004.

The percentage differences between 2004 and 2006 are calculated on the basis of **unrounded** figures and may differ from percentage differences calculated on the basis of the rounded figures shown in this table. The unrounded figures are given in the reports on each of the sectors.

The extent to which different forms of crime occur in the five sectors covered by the survey has to do with the nature of the sector (see Table 3). Hence it is hardly surprising that *theft* occurs more often in the retail sector than in other sectors (28% as opposed to 5% to 15% in the other sectors). Retail business units – such as supermarkets and chemists for example – are numerous and have many handy products set out on their shelves. Nevertheless, the percentage of retail businesses that suffered theft fell in relation to 2004, when the 32% of retail businesses were affected. With the exception of the building industry, the number of businesses that were victims of theft also fell the other sectors in relation to 2004.

In the transport and financial and business services sectors there was a reduction in the number of businesses that suffered crimes involving *destruction*. As in 2004, the hospitality and retail sectors experienced the highest incidence of crimes involving destruction in relative terms.

⁵ Given the limited incidence of violent crimes it is not statistically viable to give estimates regarding the total number of violent crimes.

There was a significant drop in the percentage of business units that were victims of *burglary* in almost all sectors. The building industry was the only sector in which there was not a significant drop. However, as is shown in Table 2, there was a reduction in the overall number of burglaries in the construction sector: in 2006 there were a total of 18,000 offences, compared with 21,000 offences in 2004.

The percentage of business units that had to contend with *violent crimes* fell in the retail, transport, and financial and business services sectors.

3 | *Victimisation per type offence per sector in 2004, 2005 and 2006 with significant differences between 2004 and 2006*

% businesses that suffered		Construction	Retail	Hospitality	Transport	Financial & business Services
Burglary	2004	13	15	17	20	11
	2005	13	13	15	18	9
	2006	12	11	13	17	9
	<i>difference</i>	-	-25%	-24%	-18%	-23%
Theft	2004	12	32	17	15	6
	2005	11	30	16	12	5
	2006	11	28	15	12	5
	<i>difference</i>	-	-12%	-14%	-22%	-18%
Destruction	2004	12	18	24	17	12
	2005	10	20	24	16	11
	2006	11	18	23	15	10
	<i>difference</i>	-	-	-	-14%	-13%
Violence	2004	2	7	10	7	4
	2005	2	6	9	5	3
	2006	2	5	9	5	3
	<i>difference</i>	-	-22%	-	-29%	-19%

Figures printed in **bold** show a significant difference from the statistic for 2004 .

Source: TNS NIPO, 2006

The percentage differences between 2004 and 2006 are calculated on the basis of **unrounded** figures and may differ from percentage differences calculated on the basis of the rounded figures shown in this table. The unrounded figures are given in the reports on each of the sectors.

The top 10% of business units that suffered most per sector

In this section we look at the business units that experienced most crime: the top 10% of businesses that suffered the greatest number of offences. We compare the business units in this group with the other businesses that were victims of crime. We also include a brief description of the defining features of these businesses.

General defining features of the business unit

Businesses with their own business premises and their own means of transport fall within the top 10 cluster more often than other businesses. The opposite is true of businesses run from residential premises or established outside an urban conurbation.

Sector-specific features and location

- Within the top 10% of businesses that suffered most within the **building** industry, public service and utility companies and hydraulic and civil engineering companies are overrepresented. Businesses that suffered most within the **building** industry tended to be located on the outskirts of an urban conurbation, usually in a business park or on an industrial estate. The number of these construction companies that own their own business premises and their own means of transport is higher than average.
- Within the **hospitality** sector cafés are overrepresented in the top 10% of businesses that suffered most. The number of restaurants that fall within the top 10% cluster is lower than average in relative terms. More often than not, the hospitality businesses that suffered most were situated in the town or city centre.
- In the **transport** sector the number of tram and taxi businesses that fall within in this group is higher than average. Transport businesses that suffered most offences were relatively more often situated on an industrial estate.
- Among the top 10% of businesses that suffered most in the **retail** sector there were a large number of chemists, perfumeries, department stores and clothes shops. More often than not these stores were situated in a shopping centre.
- The number of travel agents and legal firms in the top 10% of businesses that experienced most crime in the **financial and business services** sector was higher than average. These businesses were relatively more often situated in the town or city centre.

Awareness of the problem

Business units that experience a higher incidence of crime, more often regard crime as a problem that has to be dealt with in the running of the business. Many businesses in this group take steps to prevent crime and spend more money on this than average. They more often keep a record of the crimes, more often seek advice and more often take part in projects.

Victimisation

The top 10% of businesses that suffered most experienced a higher level of general victimisation and multiple victimisation than the other businesses that were victims of crime. The percentage of businesses that suffered most that were confronted with more than one type of offence varied from 66% in the services sector to more than 80% in the construction and hospitality sectors.

Table 4 shows what percentage of the total number of offences within a sector were committed against the top 10% of businesses that suffered most. For example, 67% of the total number of thefts within the retail sector were committed against the 10% of business units that suffered most thefts. In other words, compared with the other business units within the sector, the business units in question suffered theft 6 to 7 times more often than average.

4 | *Percentage of the total number of offences committed against the top 10% of businesses that suffered most*

% of total number of offences	Burglary	Theft	Destruction
Construction	27	36	36
Retail	7	67	14
Hospitality	18	58	47
Transport	37	50	49
Financial and business services	17	37	35

Source: TNS NIPO, 2006

The extent to which an offence was committed more often than average varies considerably. Above all, the top 10% of businesses that suffered most had to contend with *theft* more often than average. 67% and 58% of all of the thefts in the retail and hospitality sectors respectively were committed against the top 10% of business units that suffered most thefts. In other words, the majority of thefts were committed against a limited number of business units.

The top 10% of businesses that suffered most had to contend with crimes involving *destruction* anything from 1.5 (14%) to 5 times (49%) more often than average.

With the exception of the retail sector, in most sectors anything from almost a fifth (17%) to almost four-tenths (37%) of all *burglaries* were committed against the top 10% of businesses that suffered most burglaries. This works out at a factor 1.5 to 4 times more often than average.

Losses due to crime

Crime costs money. In our estimates we take into account both direct and indirect losses. The total crime-related losses incurred by all of sectors between them amounted to *approximately 569 million euros* in 2006, which means that the total losses due to crime fell in relation to 2004, when the losses totalled 686 million euros. This represents a reduction of 17% in comparison with the total crime-related losses incurred in 2004.

As can be seen in Table 5, the retail sector incurred a relatively large share of the total crime-related losses: thefts and burglaries were the two largest cost items in this sector. Table 5 also shows any significant reductions in the estimated losses in 2006 in relation to 2004, in terms of percentages.

5 | Losses per sector and offence, in million euros* in 2004, 2005 and 2006 (% difference)

Losses:	Construction			Retail			Hospitality			Transport			Financial and Business Services		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Burglary	55	57	52	89	79	75	18	18	17	36	25	26	84	74	66
Theft	40	35	40	146	141	120	12	12	11	22	18	15	33	27	25
Destruction	15	15	15	34	34	30	12	10	10	10	9	7	24	22	20
Other crimes incl. violent crimes	9	5	7	11	11	10	2	2	2	4	4	3	30	21	18
Total in mln euros	119	112	114	280	265	235	44	42	40	72	56	51	171	144	129
Total estimated losses in 2004: 686 million euros							Total estimated losses in 2006: 569 million euros -17%								

*Figures are based on estimates provided by the respondents.

Source: TNS NIPO, 2006

Figures printed in **bold** show a significant difference from the statistic for 2004.

Preventive measures

The vast majority of businesses appear to be well aware of the fact that they may become victims of crime (see Table 6). Two-thirds (64%) of companies in the construction sector take preventive measures. In the other four sectors the figures are even higher (retail: 80%, financial and business services: 75%, hospitality: 77% and transport: 71%).

Businesses usually implement preventive measures with the aid of some form of technology. Table 6 shows that businesses often choose to install an alarm system. Many businesses also fit extra locks on their doors.

6 | *Percentage of businesses that take preventive measures, and percentage of businesses that implemented the measures listed below in 2006 (top 3 shaded grey)*

	Construction	Retail	Hospitality	Transport	Financial and Business Services
Preventive measures:	64%	80%	77%	71%	75%
Audible alarm	40	50	51	48	49
Silent alarm	27	42	39	33	38
Extra locks	34	27	28	26	32
Heavier hinges and locks	18	12	13	11	18
Fences	23	11	5	22	8
Security staff / porter	8	9	11	16	12
Extra lighting	12	8	8	11	8
Cameras / infrared	8	23	22	16	9

Source: TNS NIPO, 2006

The number of businesses that *seek advice* relating to the prevention of crime varies considerably from one sector to another and tends to increase in line with the seriousness of the problem. Table 7 on the next page shows that only a minority of businesses seek advice relating to the prevention of crime.

In terms of the *nature* of the advice they seek, these businesses are primarily concerned with electronic security and the prevention of theft. In comparison with 2004 there was a reduction in the percentage of businesses that sought advice. In 2006 17% of businesses sought advice as opposed to 19% of businesses in 2004. The construction sector was the only sector in which the number of businesses that sought advice did not fall, but remained the same.

The top 10% of businesses that suffer most crime seek advice more often than average: in this case approximately three times as many businesses seek advice and are primarily concerned with electronic prevention systems and the prevention of theft committed by third parties or their own personnel.

7 | *Percentage of businesses that sought advice or took part in projects in 2004, 2005 and 2006*

Sector	% sought advice	% sought advice	% sought advice	% took part in project(s)	% took part in project(s)	% took part in project(s)
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Construction	12	13	11	3	4	3
Retail	25	24	22	6	6	6
Hospitality	21	20	19	8	8	8
Transport	19	18	17	5	5	5
Financial & Business Services	17	15	15	4	4	4
			-12%			

Figures printed in **bold** show a significant difference from the statistic for 2004.

Source: TNS NIPO, 2006

There are *projects* that businesses can take part in to arm themselves against crime. These projects also introduce businesses to other more innovative ways of preventing crime (see Table 7). The number of businesses that took part in projects with the police or the municipality varied from 3% in the construction sector to 8% in the hospitality industry in 2006.

Most (40%) of the projects were concerned with increasing security in the vicinity and the prevention of crime in general (36%). In the retail and hospitality sectors a significant number of businesses (23% and 25% respectively) were also concerned with the prevention of vandalism. One in five (20%) of the businesses that take part in projects designed to increase security do so within the context of the Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) – a national scheme that has established quality standards for safe enterprise. This figure has increased since 2004 (16%).

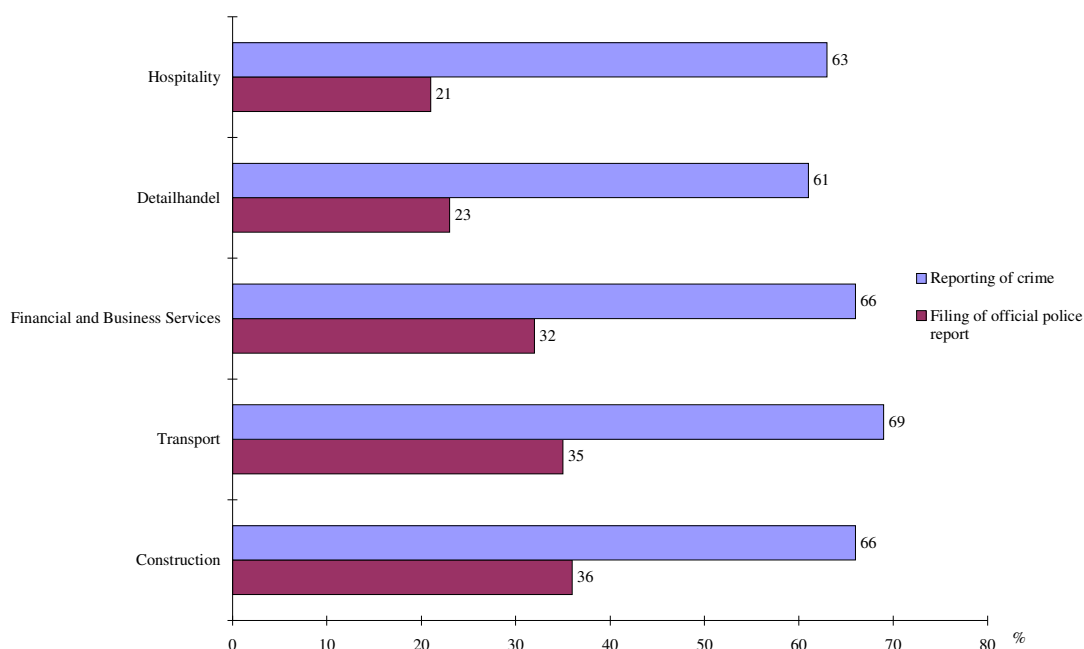
The reporting of crime and the filing of official police reports

21% of *all* of the businesses in the sectors covered by the survey – in other words also including the businesses that were *not* the victims of certain offences – *reported* one or more offences to the police in 2006.⁶ In 2004 the percentage was higher, namely 25%. 9% of all of these businesses also *filed an official police report* of one or more offences. In 2004 this was 11%.

The reporting of crime and the filing of official police reports per sector

If we home in on the businesses that were victims of crime in each sector and compare the extent to which they reported crime with the extent to which they filed official police reports, we can see clear differences (Graph 8). If we express these differences in terms of percentages we have a measure that shows the relationship between the reporting of crime and the filing of official police reports. This measure is known as the fall-off that shows the loss of businesses that do not go on to file an official police report after having taken the trouble to report the crime. In Graph 8 the sectors range from those with the greatest fall-off at the top to those with the least fall-off at the bottom.

8 | *Relationship between the reporting of crime and the filing of official police reports by businesses that were victims of crime in each sector in 2006*

Source: TNS NIPO, 2006

⁶ A distinction is made between the reporting of an offence and the filing of an official police report, in which case an official report is drawn up or a standard police report form is filled in and signed. The reporting of an offence involves informing the police in the broadest sense and officially also includes the filing of a report.

The fall-off was greatest in the hospitality sector, where two-thirds of the businesses that reported an offence did not go on to file an official police report (see Graph 8 and Table 9). Many retail businesses that suffered crime also reported the crime but did not go on to file an official police report: there too the fall-off was almost two-thirds (62%). There has been a reduction in both the reporting of crime and the filing of official police reports in the retail sector since 2004. In the construction sector relatively more of the businesses that are victims of crime take the trouble to report the crime and file an official police report: there the fall-off is less than half (45%).

9 | *The fall-off between the reporting of a crime and the filing of an official police report by businesses that were victims of crime in 2004, 2005 and 2006*

Sector	%	report crime	report crime	report crime	police report	police report	police report	fall-off	fall-off	fall-off
		2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Construction		66	64	66	37	37	36	44 %	42 %	45%
Retail		64	63	61	25	25	23	61 %	60 %	62%
Hospitality		69	67	63	22	22	21	68 %	67 %	67%
Transport		70	68	69	35	33	35	50 %	51 %	49%
Financial & Business Services		65	60	66	31	31	32	52 %	48 %	52%

Source: TNS NIPO, 2006

The reporting of crime and the filing of official police reports per type of offence

The MCB 2006 shows a noticeable difference between the **reporting** of *burglary* and the reporting of the other forms of crime. 87% of the businesses that were victims of burglary reported the crime to the police. *Burglary* was far more often reported than the other offences in all sectors. In this case the figures ranged from

- a minimum of 80% of the businesses that suffered burglary in the transport sector, to
- a maximum of 88% of the businesses that suffered burglary in the retail sector.

In the case of *violent crimes* these extremes ranged from

- 40% of the businesses in the construction sector that were victims of violent crimes, to
- 66% of hospitality business units that were victims of violent crimes.

In the case of *theft* the extremes ranged from

- 41% of the hospitality businesses that suffered theft to
- 67% of the businesses in the financial and business services sector that suffered theft.

And in the case of crimes involving *destruction* the figures ranged from

- 44% of the businesses victimised in the retail sector to
- 48% of the businesses victimised in the financial and business services sector.

The **filing of official police reports** followed a similar pattern, but there was a difference in terms of the level of fall-off. It is particularly noticeable in the case of *burglary* that a large number of businesses that suffer burglaries reported the crime, but far fewer actually went on to file an official police report. For most offences the fall-off was somewhere between half to two-thirds. The fall-off was relatively high in the case of *burglary in the hospitality sector* and *burglary in the retail sector*: 87% of the hospitality businesses that were victims of

burglary reported the crime, whereas only 20% went on to file official police reports. In the retail sector the figures were 88% and 25% respectively.

In the case of *burglary* the expectation that reporting or filing an official police report of a burglary, theft or case of destruction would have little effect or no result was said to be the main reason for the failure to report the crime and/or file an official police report. The respondents also said that the losses involved were too small (within the insurance policy excess). In the case of *theft* this was said to be the main reason for the failure to report the crime and/or file an official police report. Another reason given in the case of theft was lack of evidence. In the case of violent crimes businesses more often indicated that they themselves undertook to tackle the problem than in the case of the other offences.

Experience and appreciation of efforts made by the police

The level of satisfaction with the efforts made by the police has increased since 2004. In the construction, transport and financial and business services sectors approximately half of the businesses that contacted the police to report a crime and/or file an official police report were satisfied with the efforts made by the police. In the hospitality and retail sectors 6 out of 10 businesses (60% and 59% respectively) were satisfied with police efforts.

10 | Percentage of businesses that were (very) satisfied with the efforts of the police

Sector	% satisfied in 2004	% satisfied in 2005	% satisfied in 2006
Construction	42	46	49
Retail	51	55	59
Hospitality	55	59	60
Transport	41	45	45
Financial & Business Services	50	50	50

Figures printed in **bold** show a significant difference from the statistic for 2004.

Source: TNS NIPO, 2006

In comparison with 2004 businesses were not as satisfied with the speed with which the police acted (25% in 2006 as opposed to 28% in 2004). Nevertheless this, and the customer-friendliness of the police, was still the main reason for satisfaction with police efforts.

The main reasons for dissatisfaction were still the lack of noticeable results and the perception that the police failed to take action once the crime had been (officially) reported. However, these reasons were mentioned less often than in 2004. The number of businesses that said that filing an official police report was a complicated and time-consuming procedure had almost halved since 2004. More of the respondents said that they were dissatisfied on account of the lack of feedback and the fact that the police took so long to arrive on the scene than in 2004.

Internal crime

In the MCB 2006 specific attention was devoted to internal crime for the first time. Internal crime is defined as the theft of money or property by the company's own personnel. In total 5% of all business units had experienced internal crime. This varied from 9% in the hospitality sector to 3% in the financial and business services sector. 7% of retail businesses claimed to have experienced internal crime, but the figures vary considerably depending on the type of business unit: 24% of the supermarkets claimed to have been the victims of internal crime.

The most widely implemented measure to prevent internal crime is checking references when appointing new personnel (41% of businesses). 36% of the businesses also draw up rules for their own personnel in an attempt to prevent internal crime. Almost a third (30%) of businesses automatically file an official police report after discovering internal crime.

The most noticeable differences between 2006 and 2005

In the report we compare the results of the survey conducted in 2006 with the baseline measurement taken in 2004. However it is also interesting to look at the developments in relation to 2005. In this section we discuss the most noticeable differences in relation to the previous year.

Victimisation

If we look at differences between 2006 and 2005, we see that they are most evident in the retail and hospitality sectors. In these two sectors general victimisation fell in relation to 2005. In 2005 half (49%) of retail businesses said that they had experienced one or more forms of crime. In 2006 this had dropped to 45% of businesses. In the hospitality sector the figure fell from 45% to 43%. Multiple victimisation also fell in these sectors: from 19% to 17% in the retail sector and from 18% to 16% in the hospitality sector. In the other sectors general and multiple victimisation remained the same.

In the retail and hospitality sectors crime was experienced as less of a problem compared with the previous year. In the retail sector 37% of businesses experienced it as a problem compared with 40% in 2005. The percentage of retail businesses that implemented preventive measures fell from 82% in 2005 to 80% in 2006.

In the hospitality sector the percentage of businesses that experienced crime as a problem fell from 32% to 30%. In the other sectors the extent to which crime was experienced as a problem remained the same.

Burglary

In the retail sector the total number of burglaries fell from 32,000 in 2005 to 29,000 in 2006. Although the percentage of hospitality businesses that had to contend with burglary fell, the total number of burglaries did not. In the other sectors the number of burglaries remained the same as in 2005.

Theft

In the retail and hospitality sectors the number of thefts also fell in relation to 2005: from 1.6 million to 1.2 million in the retail sector and from a total of 45,000 in 2005 to 33,000 in 2006 in the hospitality sector. The total losses incurred as a result fell from € 141 million in 2005 to € 120 in 2006 in the retail sector. There was no reduction in the overall losses in the hospitality sector. In the other sectors the number of thefts remained the same.

In the retail sector the number of businesses affected that reported thefts fell (from 48% in 2005 to 45% in 2006). In the other sectors the figures remained the same, except in the case of the financial and business services sector where the percentage of businesses affected that reported thefts increased from 59% to 67%. The percentage of businesses that went on to file official police reports increased (from 33% to 39%).

Destruction

The total number of crimes involving destruction remained the same in all sectors. But the percentage of retail business that claimed to have experienced crimes involving destruction fell from 20% to 18%. The total losses incurred as a result fell from € 34 million to € 30 million in this sector.

Violent crimes

In the retail sector the percentage of businesses that experienced violent crimes fell from 6% in 2005 to 5% in 2006. In the other sectors there was no difference from one year to the next.

Table that summarises the results for 2004, 2005 and 2006

Lastly on the next two pages we present a table that summarises the most relevant figures for 2004, 2005 and 2006 per sector.

2006 - 2004	Cons. 2004	Cons. 2005	Cons. 2006	Retail 2004	Retail 2005	Retail 2006	Hos. 2004	Hos. 2005	Hos. 2006	Transport 2004	Transport 2005	Transport 2006	Services 2004	Services 2005	Services 2006
Sample size (rounded) n	5,700	6,400	5,800	8,800	9,000	11,800	8,900	9,500	6,200	6,500	3,900	4,800	7,800	9,300	9,000
% experienced crime as a (slight/serious) problem	25	22	22**	42	40	37**	34	32	30**	38	34	32**	22	19	19**
% take preventive measures	66	65	64*	81	82	80	77	77	77	73	72	71*	74	76	75
% keep a record of crime	16	18	18**	22	24	24**	18	20	20**	26	27	26	17	18	19**
% take part in projects	3	4	3	6	6	6	8	8	8	5	5	5	4	4	4
% (very) satisfied with police	42	46	49**	51	55	59**	55	59	60**	41	45	45**	50	50	50
Victimisation															
% general victimisation	30	28	28	49	49	45**	47	45	43**	42	39	37**	29	26	25**
% multiple victimisation	10	8	9	20	19	17**	19	18	16**	16	14	12**	8	6	6**
Burglary															
% businesses victims	13	13	12	15	13	11**	17	15	13**	20	18	17**	11	9	9**
Average frequency	2.2	2.0	2.1	1.9	1.6	1.7	1.8	1.7	1.8	2.9	2.9	3.2	1.8	1.8	1.7
Estimated total no. offences	21,000	18,000	18,000**	42,000	32,000	29,000**	12,000	10,000	9,000**	17,000	15,000	16,000	34,000	27,000	25,000**
Relative margin	8.1 %	6.9 %	7.6%	6.4 %	7.0 %	6.2%	6.5 %	6.5 %	10.3%	7.9 %	9.9 %	10.9%	7.2 %	7.2 %	7.6%
Estimated total losses (mln €)	€ 55	€ 57	€ 52	€ 89	€ 79	€ 75**	€ 18	€ 18	€ 17	€ 36	€ 25	€ 26**	€ 84	€ 74	€ 66**
Relative margin	8.9 %	7.6 %	8.8%	6.6 %	7.9 %	6.6%	7.7 %	7.9 %	9.8%	7.8 %	9.3 %	9.5%	8.0 %	8.1 %	8.3%
% victims reported crime	84	87	86	88	87	88	88	89	87	83	83	80	89	90	87
% victims filed police report	41	47	45	26	25	25	20	19	20	35	36	35	36	39	34

* Significant difference from 2004 to 2006 with 95% reliability (significance level of 5%)

** Very significant difference from 2004 to 2006 with 99% reliability (significance level of 1%)

	Cons. 2004	Cons. 2005	Cons. 2006	Retail 2004	Retail 2005	Retail 2006	Hos. 2004	Hos. 2005	Hos. 2006	Transport 2004	Transport 2005	Transport 2006	Services 2004	Services. 2005	Services 2006
Theft															
% businesses victims	12	11	11	32	30	28*	17	16	15*	15	12	12*	6	5	5**
Average frequency	3.5	3.0	3.2	31.9	35.4	28.4	7.2	6.9	5.6	6.6	4.6	4.8**	2.8	2.6	2.4
Estimated tot. no. offences	27,000	22,000	24,000	1,500,000	1,600,000	1,200,000**	49,000	45,000	33,000**	27,000	16,000	16,000**	28,000	21,000	20,000**
Relative margin	10.4 %	9.0 %	9.7%	8.5 %	10.7 %	7.6%	12.4 %	12.6 %	12.9%	17.0 %	14.0 %	18.2%	16.1 %	12.1 %	13.3%
Estimate tot. losses (mln €)	€ 40	€ 35	€ 40	€ 146	€ 141	€ 120**	€ 12	€ 12	€ 11	€ 22	€ 18	€ 15**	€ 33	€ 27	€ 25**
Relative margin	10.7 %	9.8 %	10.6%	5.0 %	4.7 %	4.6%	9.5 %	10.8 %	11.3%	10.7 %	11.7 %	13.8%	12.1 %	11.8 %	12.1%
% victims reported crime	51	51	51	47	48	45	45	44	41	63	63	60	65	59	67
% victims filed police report	31	31	29	18	19	17	19	19	17	35 ^a	33	32	40	33	39
Destruction															
% businesses victims	12	10	11	18	20	18	24	24	23	17	16	15*	12	11	10**
Average frequency	3.1	2.7	2.8	3.2	3.1	3.4	4.1	4.1	4.3	4.0	4.3	4.4	2.5	2.2	2.5
Estimated tot. no. offences	24,000	18,000	19,000**	86,000	88,000	89,000	38,000	37,000	38,000	19,000	19,000	18,000	47,000	38,000	39,000*
Relative margin	12.7 %	11.3 %	10.9%	7.9 %	8.5 %	8.5%	7.3 %	8.3 %	10.0%	10.5 %	15.3 %	14.0%	11.0 %	8.6 %	12.3%
Estimate tot. losses (mln €)	€ 15	€ 15	€ 15	€ 34	€ 34	€ 30**	€ 12	€ 10	€ 10**	€ 10	€ 9	€ 7**	€ 24	€ 22	€ 20*
Relative margin	10.7 %	9.4 %	10.2%	6.6 %	6.5 %	5.8%	6.0 %	6.8 %	7.2%	8.8 %	10.9 %	10.6	8.6 %	8.6 %	9.2%
% victims that report crime	46	46	47	46	44	44	46	45	45	50	50	47	47	46	48
% victims filed police report	25	24	24	17	18	17	14	15	13	22 ^a	22	23	21	26	23
Violent crimes															
% businesses victims	2	2	2	7	6	5**	10	9	9	7	5	5**	4	3	3**
Relative margin	18.4 %	15.3 %	17.1%	7.5 %	9.9 %	6.9%	6.4 %	6.8 %	8.2%	9.0 %	13.9 %	12.3%	10.9 %	12.8 %	11.9%
Average frequency	3.3	2.5	2.8	4.5	4.9	4.8	4.3	4.1	3.8	6.7	6.8	4.5	3.6	3.4	3.8
% victims reported crime	56	42	40**	59	57	52**	68	64	66	56	59	56	55	53	53
% victims filed police report	30 ^a	23	17**	15 ^a	14	12	17 ^a	16	16	22	18	23	21	21	22
Other forms of crime															
% businesses victims	3	3	4	6	5	5**	7	5	5**	5	5	4*	7	6	5**
Average frequency	11.5	5.8	6.5	18.9 ^a	24.1	11.8*	14.6	19.8	15.9	21.3	33.6	22.1	36.8	31.3	33.5
Estimated tot. no. of offences	27,000	14,000	16,000	170,000 ^a	200,000	86,000**	40,000	42,000	33,000	33,000	49,000	26,000	440,000	340,000	300,000
Estimate tot. losses (mln €)	€ 8.5	€ 5	€ 7	€ 11	€ 11	€ 10	€ 2.3	€ 2	€ 2	€ 4 ^a	€ 4	€ 3	€ 30	€ 21	€ 18**
% victims reported crime	36	39	37	46	43	44	52	54	52	45	39	48	29	28	29
% victims that police report	18	18	16	18	19	16	12 ^a	15	15	24 ^a	17	21	13 ^a	14	13

^a Figures corrected in relation to MCB Report 2004

Bijlage 2

Tabellen bedrijven top 10% van delicten

We presenteren in deze bijlage in tabelvorm de belangrijkste resultaten voor de bedrijven met de 10% hoogste delicten ten opzichte van de totale groep, waarbij we ons beperken tot het meest in het oog springende (significante) verschillen. De resultaten zijn per sector, per delict (inbraak, diefstal en vernieling) weergegeven.

Er worden 3 kolommen weergegeven:

- De top 10%-kolom bevat de resultaten van de 10% van bedrijfsvestigingen met het hoogste aantal delicten;
- De kolom overig bevat de resultaten van de overige vestigingen die met het delict te maken hebben gehad;
- De kolom Totaal geeft de resultaten voor alle vestigingen binnen de sector.

De resultaten van de top 10% of de overige slachtoffers zijn vetgedrukt indien deze significant verschillen van de totale populatie. (Bij melding delict bij de politie is de kolom top 10% vergeleken met de kolom overig en niet de totaalkolom, omdat in deze kolom ook niet-slachtoffers zijn opgenomen die uiteraard geen melding bij de politie hebben gedaan.) Door afrondingen kan het absolute totaal aantal delicten weergegeven in de tabellen afwijken van het totaal aantal delicten zoals weergegeven in de hoofdtabel van de Samenvattende bevindingen.

I | Bouw - inbraak

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
Branche			
Burgerlijke/utiliteitsbouw	27	33	28
Grond/water/wegenbouw	23	11	8
Afwerking	8	15	22
Installatie	24	21	15
Klusbedrijven	2	14	22
Aard locatie			
Kantorencomplex	13	3	2
Handelscentrum	6	4	3
Bedrijfs/industrieterrein	38	33	17
Afzonderlijk bedrijfspand	28	16	12
Bedrijf aan woonhuis	16	42	63
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	16	15	20
Rand agglomeratie	55	52	43
Buiten agglomeratie	29	31	38
Eigen terrein			
Ja	73	63	46
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	92	83	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	42	22	11
Meegewerkt aan projecten			
Ja	15	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	96	85	-.**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	59	27	11
Te maken gehad met vernieling			
Ja	57	25	11
Te maken gehad met geweld			
Ja	12	4	2
Aantal inbraken	4.700	13.600	18.300
In % van het totaal	26	74	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

2 | Detailhandel - inbraak

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Auto-detailhandel	15	6	4
Auto-reparatie/garages	25	12	8
Voeding/genotmiddelen	15	16	13
Drogist/kleding e.d.	3	9	12
Bloemen/kappers/pedicures e.d.	9	16	24
Aard locatie			
Winkelcentrum	27	37	33
Bedrijfs/industrieterrein	39	17	9
Afzonderlijk bedrijfspand	20	22	20
Bedrijf aan woonhuis	3	14	28
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	21	35	38
Rand agglomeratie	59	46	38
Eigen terrein			
Ja	64	46	35
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	98	91	80
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	44	34	22
Meegewerkt aan projecten			
Ja	12	9	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	92	88	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	58	42	28
Te maken gehad met vernieling			
Ja	44	33	18
Te maken gehad met geweld			
Ja	13	9	5
Aantal inbraken	6.700	22.000	28.700
In % van het totaal	23	77	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

3 | Horeca - inbraak

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Restaurants	33	44	48
Café's	28	36	32
Hotels/pensions	30	14	14
Aard locatie			
Bedrijfs/industrieterrein	5	4	3
Afzonderlijk bedrijfspand	37	31	29
Winkelcentrum	12	20	21
Bedrijf aan woonhuis	12	20	26
Stedelijke ligging			
Rand agglomeratie	23	34	37
Eigen terrein			
Ja	55	42	40
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	92	88	77
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	28	29	19
Meegewerkt aan projecten			
Ja	10	10	8
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	92	86	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	52	24	15
Te maken gehad met vernieling			
Ja	48	36	23
Te maken gehad met geweld			
Ja	24	14	9
Aantal inbraken	2.800	6.300	9.100
In % van het totaal	31	69	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

4 | Transport - inbraak

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Goederenwegvervoer	79	64	57
Tram- en taxibedrijven	5	13	12
Zeevaart/Vemen/Pakhuizen	10	9	13
Overige transport	3	7	9
Aard locatie			
Bedrijfs/industrieterrein	48	32	22
Bedrijf aan woonhuis	17	40	52
Stedelijke ligging			
Buiten stedelijke agglomeratie	42	34	40
Rand agglomeratie	48	51	43
Eigen terrein			
Ja	79	55	49
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	88	83	71
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	43	26	17
Meegewerkt aan projecten			
Ja	11	8	5
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	72	81	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	45	21	12
Te maken gehad met vernieling			
Ja	44	28	15
Te maken gehad met geweld			
Ja	19	7	5
Aantal inbraken	6.100	9.400	15.500
In % van het totaal	39	61	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

5 | Zakelijke dienstverlening - inbraak

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Reisbureaus, advocaten	25	15	13
Aard locatie			
Kantorencomplex	28	15	8
Handelscentrum	13	13	7
Winkelcentrum	5	6	4
Bedrijfs/industrieterrein	12	12	6
Afzonderlijk bedrijfspand	34	27	17
Bedrijf aan woonhuis	5	26	56
Stedelijke ligging			
Rand van agglomeratie	61	52	44
Buiten agglomeratie	14	15	24
Eigen terrein			
Ja	67	55	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	97	92	75
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	46	34	15
Meegewerkt aan projecten			
Ja	16	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	94	87	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	28	16	5
Te maken gehad met vernieling			
Ja	41	21	10
Te maken gehad met geweld			
Ja	14	5	3
Aantal inbraken	4.800	20.200	25.000
In % van het totaal	19	81	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

6 | *Bouw – diefstal*

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Burgerlijke/utiliteitsbouw	44	34	28
Grond/water/wegenbouw	16	9	8
Afwerking	12	19	22
Klusbedrijven	4	12	22
Aard lokatie			
Bedrijfs/industrieterrein	35	26	17
Afzonderlijk bedrijfspand	26	15	12
Bedrijf aan woonhuis	21	49	63
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	20	15	18
Rand agglomeratie	61	49	43
Buiten agglomeratie	20	36	38
Eigen terrein			
Ja	71	58	46
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	87	77	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	34	17	11
Meegewerkt aan projecten			
Ja	12	4	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	57	50	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	54	30	12
Te maken gehad met vernieling			
Ja	42	23	11
Te maken gehad met geweld			
Ja	20	4	2
Aantal diefstal	7.500	16.200	23.700
In % van het totaal	32	68	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

7 | Detailhandel - diefstal

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Autodetailhandel	1	4	4
Auto-reparatie	3	4	8
Algemeen assortiment	16	14	10
Drogist/kleding e.d.	26	21	12
Bloemen/kappers e.d.	4	11	24
Overig/apothekers/benzinestations	18	18	14
Aard lokatie			
Winkelcentrum	57	49	32
Bedrijfs/industrieterrein	10	8	9
Bedrijf aan woonhuis	5	12	28
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	45	49	38
Rand van agglomeratie	40	34	38
Buiten agglomeratie	14	16	24
Eigen terrein			
Ja	35	34	35
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	97	90	80
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	43	29	22
Meegewerkt aan projecten			
Ja	15	9	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	57	44	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	25	17	11
Te maken gehad met vernieling			
Ja	40	29	18
Te maken gehad met geweld			
Ja	28	10	5
Aantal diefstal	726.000	468.000	1.194.000
In % van het totaal	61	39	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

8 | *Horeca - diefstal*

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Hotels/pensions	19	17	14
Aard lokatie			
Afzonderlijk kantoor of bedrijfsgebouw	28	34	29
Bedrijf aan woonhuis	13	17	26
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	61	43	37
Buiten agglomeratie	12	28	33
Eigen terrein			
Ja	29	43	40
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	88	86	77
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	25	28	19
Meegewerkt aan projecten			
Ja	22	13	8
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	26	42	_**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	28	23	13
Te maken gehad met vernieling			
Ja	63	42	23
Te maken gehad met geweld			
Ja	30	20	9
Aantal diefstal	16.300	16.400	32.700
In % van het totaal	50	50	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

_**: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

9 | Transport - diefstal

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Aard lokatie			
Winkelcentrum	4	3	1
Bedrijfs/industrieterrein	38	34	22
Afzonderlijk kantoorgebouw of bedrijfspan	19	13	10
Bedrijf aan woonhuis	19	34	52
Stedelijke ligging			
Rand agglomeratie	40	49	43
Buiten agglomeratie	41	36	40
Eigen terrein			
Ja	62	64	49
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	92	82	71
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	30	28	17
Meegewerkt aan projecten			
Ja	11	9	5
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	54	60	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	48	32	17
Te maken gehad met vernieling			
Ja	32	25	15
Te maken gehad met geweld			
Ja	34	12	5
Aantal diefstal	7600	8200	15800
In % van het totaal	48	42	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

10 | Zakelijke dienstverlening - diefstal

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Architecten/ingenieurs	6	5	10
Reclame/economische adviesbureaus	17	32	33
Aard lokatie			
Kantorencomplex	19	12	8
Handelscentrum	12	11	7
Winkelcentrum	16	6	4
Bedrijfs/industrieterrein	14	9	6
Afzonderlijk bedrijfspand	32	26	17
Bedrijf aan woonhuis	6	32	56
Stedelijke ligging			
Buiten agglomeratie	15	18	24
Eigen terrein			
Ja	53	52	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	99	87	75
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	40	23	15
Meegewerkt aan projecten			
Ja	20	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	62	67	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	46	27	9
Te maken gehad met vernieling			
Ja	35	28	10
Te maken gehad met geweld			
Ja	12	9	3
Aantal diefstal	5700	13900	19600
In % van het totaal	29	71	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

11 | Bouw - vernieling

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Burgerlijke/utiliteitsbouw	32	35	28
Grond/water/wegenbouw	23	12	8
Afwerking	13	16	22
Klusbedrijven	11	17	22
Aard lokatie			
Bedrijfs/industrieterrein	37	25	17
Afzonderlijk bedrijfspand	21	17	12
Bedrijf aan woonhuis	32	47	63
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	12	22	18
Rand agglomeratie	59	48	43
Buiten agglomeratie	27	29	38
Eigen terrein			
Ja	70	55	46
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	90	74	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	29	17	11
Meegewerkt aan projecten			
Ja	6	7	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	47	46	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	51	30	12
Te maken gehad met diefstal			
Ja	49	24	11
Te maken gehad met geweld			
Ja	11	6	2
Aantal vernieling	6.300	13.000	19.300
In % van het totaal	33	77	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

12 | Detailhandel - vernieling

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Auto-reparatie	4	7	8
Voeding/genotmiddelen	21	16	13
Algemeen assortiment detailhandel	13	11	10
Drogisterij, parfumerie, kleding detailh.	10	14	12
Ijzerwaren, bouwmaterialen etc.	9	12	10
Bloemen/kappers e.d.	17	17	24
Overige artikelen/benzinestations	6	4	6
Aard lokatie			
Winkelcentrum	42	42	32
Afzonderlijk bedrijfspand	27	24	20
Bedrijf aan woonhuis	8	14	28
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	48	47	38
Rand agglomeratie	34	36	38
Buiten agglomeratie	18	16	23
Eigen terrein			
Ja	40	33	35
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	94	89	80
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	34	29	22
Meegewerkt aan projecten			
Ja	15	10	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	43	44	44
Te maken gehad met inbraak			
Ja	27	20	11
Te maken gehad met diefstal			
Ja	64	46	28
Te maken gehad met geweld			
Ja	21	11	5
Aantal vernieling	38.400	50.300	88.700
In % van het totaal	43	57	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

13 | Horeca - vernieling

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Restaurants	33	49	48
Cafés	45	33	32
Aard lokatie			
Winkelcentrum	21	23	21
Bedrijf aan woonhuis	14	21	26
Recreatie / sportgebied	9	5	4
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	54	44	37
Rand agglomeratie	17	29	29
Buiten agglomeratie	28	27	35
Eigen terrein			
Ja	40	39	40
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	91	85	77
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	31	23	19
Meegewerkt aan projecten			
Ja	18	12	8
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	34	46	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	35	19	13
Te maken gehad met diefstal			
Ja	56	25	15
Te maken gehad met geweld			
Ja	33	19	9
Aantal vernieling	18.100	20.300	38.400
In % van het totaal	47	53	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

***: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

14 | Transport - vernieling

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Tram- en taxibedrijven	29	16	12
Zeevaart/Vemen en pakhuizen	6	9	13
Aard lokatie			
Bedrijf- of industrieterrein	35	23	22
Bedrijf aan woonhuis	34	50	52
Stedelijke ligging			
Rand agglomeratie	44	47	43
Buiten agglomeratie	44	36	40
Eigen terrein			
Ja	74	48	49
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	77	79	71
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	23	20	17
Meegewerkt aan projecten			
Ja	15	6	5
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	39	48	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	43	32	17
Te maken gehad met diefstal			
Ja	27	19	12
Te maken gehad met geweld			
Ja	22	14	5
Aantal vernieling	8.500	9.400	17.900
In % van het totaal	47	53	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

15 | Zakelijke dienstverlening - vernieling

	Top 10% Slachtoffers	Overige slachtoffers	Totaal (incl. niet- slachtoffers)
	Top 10%	Overig	Populatie
Branche			
Assurantie, onroerend goed, accountants	34	34	30
Reclame- en adviesbureaus	23	22	33
Reisbureaus, advocaten	12	16	13
Bank- en verzekeringwezen	6	7	5
Aard lokatie			
Winkelcentrum	10	8	4
Afzonderlijk bedrijfspand	36	29	17
Bedrijf aan woonhuis	30	37	56
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	51	44	31
Rand agglomeratie	39	40	44
Buiten agglomeratie	9	15	24
Eigen terrein			
Ja	56	43	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	93	87	75
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	24	21	15
Meegewerkt aan projecten			
Ja	11	6	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	60	46	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	21	19	9
Te maken gehad met diefstal			
Ja	26	13	5
Te maken gehad met geweld			
Ja	19	7	3
Aantal vernieling	14.300	24.200	38.500
In % van het totaal	37	63	

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn
